

Parenteel van Johan van der Stappen (1560->1629)

**E.M. van Koldam
- MMXVIII -**

Generatie I

(van 1560 tot 1629)

In deze generatie is één gezin met kinderen bekend met 2 kinderen.

I **Johan van der Stappen**, Kapitein-Majoor der Stad en Ommelanden, is geboren in 1560, is overleden na zondag 23 september 1629. Johan werd minstens 69 jaar.

Maakt in 16 november 1608 een testament op de kinderen van zijn zonen Peter en Andries. Zijn zonen zitten echter voortdurend in geldzorgen. De erfenis is daarom al verteerd voor de kleinkinderen volwassen zijn. (Bron: D. Poortinga: " De eerste generaties van der Stappen", Groninga 1986, pag. 113)

Johan trouwt (kerk) in 1580 op 20-jarige leeftijd (1) met **Bauwe**. Bauwe is afkomstig uit Noordbroek.

Van Johan en Bauwe zijn twee kinderen bekend:

1 **Andries van der Stappen**, zie II-A.

2 **Peter van der Stappen**, zie II-B.

Johan gaat in ondertrouw (kerk) op woensdag 16 mei 1618 te Groningen op 58-jarige leeftijd (2) met **Aeltien Homans**. Aeltien is afkomstig uit Vries.

Generatie II

(tot 1630)

In deze generatie zijn 2 gezinnen met kinderen bekend met in totaal 13 kinderen.

Kinderen uit deze gezinnen zijn geboren tussen 1605 en 1610.

De kinderen uit deze gezinnen zijn afkomstig uit Haren.

II-A **Andries van der Stappen**, zoon van **Johan van der Stappen (I)** en **Bauwe**, Luitenant-Majoor, wonende te Haren.

Vermelding 6 mei 1630: " Op 't requeste van Andries van der Stappen en de weduwe van Peter van der Stappen als legitima tutrix over haar onmondige kinderen .... verzoeken land gelegen tot Haren te mogen verkopen".

Vermelding 17 januari 1630: "Verschenen Andries van der Stappen en Jeije sijn huisvrouw voor haar en haar kinderen, neffens Ide Heerens, weduwe Peter van der Stappen over haar twee minderjarige kinderen Herman en Fennetien, geassisteerd met haar voljarige kinderen Haijo, Hilletien, Tobias en Wessel van der Stappen, respectie kind en kinds kinderen van wijlen de Manhaften Majeur Jan van der Stappen, en Aeltien Homans, de nagelaten weduwe van voormelde majoor ter andere zijde, Samentlijke erfgenamen van Jan van der Stappen hebben onwederroepelijk erfscheiding gemaakt".

Vermelding 19 december 1635: " Andries van der Stappen klaagt Jan Abbringe aan die hem in sijn vingeren heeft gebeten".

(Bron: D. Poortinga: " De eerste generaties van der Stappen", Gruoninga 1986, pag. 113)

Andries trouwt (kerk) in 1608 met de 25-jarige **Jeije Abbring**, dochter van **Willem Abbring** en **Nese**. Jeije is geboren in 1583 (OS) te Onnen, is overleden na zondag 17 januari 1655. Jeije werd minstens 72 jaar.

Akte 20 april 1638

Albert Sighers ambtman in der tijt des Gerichten van Selwert ende Richter in Sapmeer cum annexis,

Betuige met desen openen versegelden breve dat voor mij in eigene persone compareert is Jeijien Abbringe, weduwe van wijlen Andries van der Stappen, bekennde ende belijdende voor haer ende haren arfgenamen, dat Majjeur Johan van der Stappen, hare comparanten zalige ehemans vader, volgens testament, gedateert den 16 november 1608, van sijn goederen hadde gedisponeert, invoegen dat sijn goederen sullen arven ende verstarven op de kinderen van Andries en Peter van der Stappen,

Ende sij comparante bij Andries van der Stappen kinderen procureert hebbende met de namen: Willem van der Stappen, Marritien, Steven, Luitien, Arentien, Nese ende Bauwe van der Stappen,

Op welke de verstorven Johan van der Stappen goederen mede sint gedeveolveert, alsmede drie duisent vijhondert caroli gulden.

Alsoo hare salige eheman Andries van der Stappen ende sij comparante in grote swarigheden ende schulden waren geraecket daer door sij genoodsaeckt waren 't gene de Majjeur Johan van der Stappen op haer kinderen hadde verarvet, aen te tasten ende te brucken tot betaling van haerluiden schulden.

Ende kinderen nu tot haer jaren gecomen sijnde de goederen van heur bestevader cragt testament willen hebben, 't welck sij comparante de kinderen niet kan onthouden.

Derhalve bekenndt ende belijdt sij comparante tot betaling van de drieduizend vijhondert gulden aan haar kinderen opgemeld bij haer eheman Andries van der Stappen geprocureert, over te dragen ende in betaling te geven wegens haer bestevaders goed,

De behuisinge tot Haren mit de hofen ende alle annexen soo sij comparante tegenwoordig bewoont en gebrueckt, alsook de camp land voor de behuisinge, alwaer Jan en Willem Abbringe ten suiden, de Harenwech ten westen en de Buurwech ten noorden en oosten naest geswettet sijn.

Noch een stuck landes mit drei mat hoeijlant suiders daarvan gelegen, daer Luitien Abbringe ten suiden, de suider woldine ten westen, Jan en Willem Abbringe ten noorden en de Buirwech ten oosten.

Daarbenevens negen swet hoeijlant in de suiderwoldick daer de karcke 't Haren ten oosten en westen, de noorder Woldiel ten noorden en Jan en Willem Abbringe ten suiden.

En stuck weiltant in Harenmarck gelegen, daer Pouwel Datema ten noorden, de Onner swetten ten oosten, Willem van der Stappen sampt Jan en Willem Abbringe ten suiden ende de Buirwech ten westen.

Noch een mat hoeijlant 't Vane genoempt, daer de pastorijen ten noorden, Simen Jansen ten oosten, de Buidijck ten suiden en Luitien Abbringe ten westen.

Noch een camp Zachmanscamp genoempt met het Spiekerboor ten oosten daarvan geswettet, alwaer Jan en Willem Abbringe ten noorden, de Buirwech ten oosten, Harensch ten suiden ende Harenwech ten westen.

Noch de Westercamp daer Ennetien Sijgers ten noorden, de Harenwech ten oosten ende Buirwech ten suiden en westen.

Nog tijt mat hoeijlant in de Woldielen gelegen, welke camp ende hoeijlant Hindrik Aringe, Albert Abbringe en Greetien Sighers in versettinge hebben.

Alsoo, dat gemelte kinderen de voorschreven behuisinge en de landen met alle annexen gerechtichheden eigendommen en toebehoren van dien, nu voortaan vrij erflijck in den eigendom soelen mogen antasten ende gebrucken, ofte verhuiren soo als een iegentlijck met sijn goet geoorlooft is. Ende dat voor een summa van 3500 gld, sijnde haar anpart van bestevaders goed ende bij haer salige eheman Andries van der Stappen ende haer comparante ontvangen ende weggegvn. Soo dat sij comparante cracht deses gans afstandt doet van dat boven gementioneerde goet.

Tevens compareerden:

Willem van der Stappen mede cav. voor Gretien, sijn huisvr.

Marretien en Harmen Gosens, ehel.

Arentien en Hendrik Elfrink, eheluiden

Sreven, Luitien, Nese en Bauwe van der Stappen

(Bron: D. Poortinga: " De eerste generaties van der Stappen", Gruoninga 1986, pag. 113)

Vermelding 17 januari 1655: "Verschenen: Hindrick Haijkens en Aeltien Abbringe, ehel., Jeije abbringe en Marretien Abbringe, gezusteren". (Bron: D. Poortinga: " De eerste generaties van der Stappen", Gruoninga 1986, pag. 113)

Van Andries en Jeije zijn zeven kinderen bekend:

- 1 **Steven van der Stappen** is overleden voor dinsdag 8 maart 1672.
Steven was gehuwd met **Fennetien Hendriks**. Fennetien is overleden na 1672.

Vermelding 8 maart 1672: " Fennetien Hendriks, weduwe van Steven van der Stappen, bij de Rode Haan, verklaart met haar man 14 `a 15 jaar tot Dilligt gewoon te hebben op vrou Roijens " Plaatze".

(Bron: D. Poortinga: " De eerste generaties van der Stappen", Gruoninga 1986, pag. 113)

- 2 **Arentien van der Stappen**.
Arentien was gehuwd met **Hendrik Elfrink**.

- 3 **Luitien van der Stappen**, wonende te Groningen.

Woonde in de Heerestraat te Groningen.

Luitien trouwt (kerk) in 1640 (OS) met **Jacobje**.

- 4 **Niesjen van der Stappen**, zie III-A.

- 5 **Bauwe van der Stappen**.

Bauwe gaat in ondertrouw (kerk) op maandag 17 augustus 1767 te Groningen, trouwt (kerk) op dinsdag 27 september 1667 aldaar met **Peter van den Bongaard**. Peter, Corporaal onder ritmeester Hanuwett.

6 **Willem van der Stappen** is geboren in 1608 (OS) te Haren, zie III-B.

7 **Marretien van der Stappen** is geboren in 1610 (OS), is overleden na 1654. Marretien werd minstens 44 jaar.
Marretien gaat in ondertrouw (kerk) op woensdag 21 april 1632 te Groningen op 22-jarige leeftijd met **Harmen Gosens**. Harmen, schoenmaker, is overleden na 1654.

II-B **Peter van der Stappen**, zoon van **Johan van der Stappen (I)** en **Bauwe**, wonende te Haren, is overleden voor 1630.
Peter trouwt (kerk) in 1605 (OS) met **Iede Heerens**.

Vermelding 6 mei 1630: " Op 't requeste van Andries van der Stappen en de weduwe van Peter van der Stappen als legitima tutrix over haar onmondige kinderen .... verzoeken lan gelegen tot Haren te mogen verkopen".

Vermelding 17 januari 1630: "Verschenen Andries van der Stappen en Jeije sijn huisvrouw voor haar en haar kinderen, neffens Iede Heerens, weduwe Peter van der Stappen over haar twee minderjarige kinderen Herman en Fennetien, geassisteerd met haar voljarige kinderen Haijo, Hilletien, Tobias en Wessel van der Stappen, respectie kind en kindskinderen van wijlen de Manhaften Majeur Jan van der Stappen, en Aeltien Homans, de nagelaten weduwe van voormelde majoor ter andere zijde, Samentlijke erfgenamen van Jan van der Stappen hebben onwederroepelijk erfscheiding gemaakt".

(Bron: D. Poortinga: " De eerste generaties van der Stappen", Gruoninga 1986, pag. 113)

Van Peter en Iede zijn zes kinderen bekend:

1 **Hilletien van der Stappen**.

2 **Herman van der Stappen**.

3 **Fennetien van der Stappen**.

4 **Haijo van der Stappen** is geboren in 1605 (OS).

Woonde te Groningen aan de Brede Markt.

5 **Tobias van der Stappen**, wonende te Haren, is geboren in 1605 (OS), is overleden voor maandag 10 oktober 1661. Tobias werd hoogstens 56 jaar.

6 **Wessel van der Stappen**, wonende te Groningen, is geboren in 1605 (OS), is overleden voor zaterdag 15 oktober 1650. Wessel werd hoogstens 45 jaar.

Generatie III (van 1605 tot 1678)

In deze generatie zijn 2 gezinnen met kinderen bekend met in totaal 6 kinderen.
Kinderen uit deze gezinnen zijn geboren tussen 1645 en 1659.
De kinderen uit deze gezinnen zijn afkomstig uit Groningen (2x).

III-A **Niesjen van der Stappen**, dochter van **Andries van der Stappen (II-A)** en **Jeije Abbring**.
Niesjen trouwt (kerk) op woensdag 6 juni 1657 te Groningen met **Peter Egberts**.

Van Peter en Niesjen is een kind bekend:

1 **Margrieta Pieters Riesinga** is geboren in 1659, is gedoopt op donderdag 17 juli 1659 te Groningen, zie IV-A.

III-B **Willem van der Stappen**, zoon van **Andries van der Stappen (II-A)** en **Jeije Abbring**, is geboren in 1608 (OS) te Haren, is overleden na 1678. Willem werd minstens 70 jaar.

Wordt nog vermeld op 1 februari 1678 als " Willem van der Stappen de Oudere, 70 jaar (Bron: D. Poortinga: " De eerste generaties van der Stappen", Groninga 1986, pag. 113)

Poortinga maakt melding van een Willem van der Stappen de Oude en zijn zoon Willem van der Stappen de Jongere. Deze laatste zou dan de vader zijn van de dochters Aeltien, Trijntien en Martien. Volgens mij kan dat echter niet kloppen. Er is geen ruimte voor nog een generatie tussen Willem de Oudere en de drie dochters. Volgens mij zijn Aeltien, Trijntien en Martien dus dochter van Willem de Oudere van der Stappen. Dit is ook de opvatting van Dr. A.T. Schuitema Meijer in zijn boekwerk "de familie Ringels en verwanten 1579-1852". Schuitema doet de suggestie, dat Willem de Jongere een zoon is van Willem de Oudere en een halfbroer van de genoemde drie dochters. . (Bron: D. Poortinga: " De eerste generaties van der Stappen", Groninga 1986, pag. 113)

Willem was gehuwd met **Gretien**.

Van Willem en Gretien zijn vier kinderen bekend:

1 **Aaltien van der Stappen** is geboren in 1645 (OS), zie IV-B.

2 **Trintien van der Stappen** is geboren in 1650 (OS), zie IV-C.

3 **Marregien van der Stappen** is geboren in 1653 (OS), zie IV-D.

4 **Luitje van der Stappen** is gedoopt op vrijdag 4 april 1659 te Groningen.

Van Willem is een kind bekend:

5 **Willem van der Stappen**.

Woonde tot Hemmen in 't Holt.

De gedachte dat Willem de jongere Van der Stappen een halfbroer is van Aaltien, Trintien en Margien van der Stappen is gebaserd op de publicatie "de familie Ringels en verwanten 1579-1852" van Dr. A.T. Schuitema Meijer (Groningen 1994). .

Generatie IV

(van 1645 tot 1737)

In deze generatie zijn 4 gezinnen met kinderen bekend met in totaal 14 kinderen.
Kinderen uit deze gezinnen zijn geboren tussen 1671 en 1700.
De kinderen uit deze gezinnen zijn afkomstig uit Groningen (7x) en Haren (2x).

IV-A **Margrieta Pieters Riesinga**, dochter van **Peter Egberts (III-A)** en **Niesjen van der Stappen**, is geboren in 1659, is gedoopt op donderdag 17 juli 1659 te Groningen.
Margrieta gaat in ondertrouw (kerk) op woensdag 25 augustus 1677 te Groningen op 18-jarige leeftijd met de 27-jarige **Sicco Staal**, zoon van **Hindrik Staal** en **Marchien Kruimans**. Sicco is geboren in 1650 (OS).

Beschikking 6 oktober 1721 van het Gerecht van Selwerd
Heeft Jan Sinnige te Groningen aangezworen als voormond van de kinderen van wijlen Jan Staal bij Annegien Jacobs in echte verwekt, in plaats van Sicco Staal, zolang er sprake is van tegenstrijdige belangen.
(Groninger Archieven, toegang 730, inventarisnummer 1704).

Sicco was later gehuwd (2) met **Grietien Pieters**.^{<1,2>}

Van Sicco en Margrieta zijn twee kinderen bekend:

- 1 **Hindrik Staal** is geboren te Groningen (buiten de Heerepoort), is gedoopt op zaterdag 13 augustus 1678 aldaar.
- 2 **Pieter Staal** is geboren te Groningen (buiten de Heerepoort), is gedoopt op donderdag 19 december 1680 aldaar.

IV-B **Aaltien van der Stappen**, dochter van **Willem van der Stappen (III-B)** en **Gretien**, is geboren in 1645 (OS), is overleden in 1688. Aaltien werd 43 jaar.
Aaltien trouwt (kerk) in 1670 (OS) op 25-jarige leeftijd met de 35-jarige **Caspar Ringels**. Caspar, brouwer, is geboren in 1635 (OS), is overleden voor 1682. Caspar werd hoogstens 47 jaar.

Zie voor Caspar Ringels "De familie Ringels en verwanten 1579-1852" van Dr. A.T. Schuitema Meijer (Groningen 1994)

Van Caspar en Aaltien zijn vijf kinderen bekend:

- 1 **Ariaen Caspers Ringels** is gedoopt op donderdag 12 maart 1671 te Groningen.
- 2 **Jan Ringels** is gedoopt op donderdag 3 november 1672 te Groningen, is overleden in 1701 aldaar. Jan werd 29 jaar.
Jan gaat in ondertrouw (kerk) op donderdag 12 juli 1696 te Groningen, trouwt in 1696 (huwelijksgetuigen waren **Marregien van der Stappen** (zie IV-D) en **Trintien van der Stappen** (zie IV-C)) op 24-jarige leeftijd met **Heilletien Schoonals**.
- 3 **Henricus Ringels** is gedoopt op zondag 26 augustus 1674 te Groningen.
- 4 **Willem Ringels** is gedoopt op zaterdag 26 september 1676 te Groningen.
Willem gaat in ondertrouw (kerk) op woensdag 30 november 1701 te Groningen, trouwt op woensdag 9 november 1701 aldaar (hc) (huwelijksgetuigen waren **Marregien van der Stappen** (zie IV-D) en **Trintien van der Stappen** (zie IV-C)) op 25-jarige leeftijd met **Derckjen Hanekamp**. Derckjen is overleden op zaterdag 18 december 1751 te Groningen.
- 5 **Geesjen Ringels** is gedoopt op zondag 15 januari 1679 te Groningen.

IV-C **Trintien van der Stappen**, dochter van **Willem van der Stappen (III-B)** en **Gretien**, is geboren in 1650 (OS), is overleden in 1733 (OS). Trintien werd 83 jaar.

Lidmaat van de kerk in Haren in 1704: Trintien van der Stappen wedw van P. Jakob Nienhuijs.

Boedelinventaris 17 oktober 1733

Boedelinventaris van de weduwe Jacob Nienhuis. Tot de boedel behoren als levende have: twee zwarte merrie paarden, twee zwart bonte koeten, twee roodbonte koeien, een witte koe en drie twenters
(Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 774).

Trintien was gehuwd met **Peter Jacob Nienhuijs**. Peter is overleden voor 1704.

Dr A.T. Schuitema Meijer meldt in zijn boek "De familie Ringels en verwanten 1579-1852" (Groningen 1994) in voetnoot 510 het volgende: "Weeskamer 20/126v 5.11.1691; tot de nalatenschap van Caspar Ringels en Aeltien van der Stappen behoorde onder andere een verzegeling dd 19.2.1684 'wegens der kinderen verkofte moederlijke lant, gelegen in de heert' van der kinderen voogd Pieter Jacobs en diens vrouw Trijntjen van der Stappen".

In de ledematenlijst van de kerk van Haren van 1704 wordt zijn vrouw vermeld als weduwe.

Van Peter en Trintien zijn drie kinderen bekend:

- 1 **Aaltje Peters Nienhuijs**, zie V-A.
- 2 waarschijnlijk **Jacob Nieuwenhuijs** is afkomstig uit Haren, zie V-B.
- 3 **Grietien Peters Nienhuijs**, zie V-C.

IV-D **Marregien van der Stappen**, dochter van **Willem van der Stappen (III-B)** en **Gretien**, is geboren in 1653 (OS), is overleden in 1737. Marregien werd 84 jaar.

Volgens de ledematenlijst Haren in 1673 aangenomen als lid en in 1704 weduwe van L. Abberinge.

Ontvangst diaconie Haren 24 augustus 1737

Van Egbert Pauwels voor het gebruik van het nieuwe doode laken tot haar moeder Margijn van der Stappen en tot Jan Abbrink gebruikt: f.3,30
(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).

Marregien was gehuwd met **Luitje Abbring**, zoon van **Jan Abbring** en **Riemen Edskes**. Luitje, gezwoeren Gericht van Selwerd, is geboren te Meeden, is overleden voor 1702.

Van Luitje en Marregien zijn vier kinderen bekend:

- 1 **Grietje Abbring.**
- 2 **Remina Abbring** is geboren in 1690 (OS), zie V-D.
- 3 **Jan Abbring** is geboren in 1690 (OS), is overleden in 1737. Jan werd 47 jaar.

Ontvangst diaconie Haren 24 augustus 1737

Van Egbert Pauwels voor het gebruik van het nieuwe doode laken tot haar moeder Margijn van der Stappen en tot Jan Abbrink gebruikt: f.3,30
(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).

- 4 **Aaltien Abbring** is geboren in 1700 (OS) te Haren, zie V-E.

Generatie V

(van 1671 tot 1746)

In deze generatie zijn 5 gezinnen met kinderen bekend met in totaal 15 kinderen.
Kinderen uit deze gezinnen zijn geboren tussen 1708 en 1735.
De kinderen uit deze gezinnen zijn afkomstig uit Haren (7x), Groningen (6x) en Nieuw Scheemda.

V-A **Aaltje Peters Nienhuijs** ook genaamd Aaltje Peters Nieuwenhuis, dochter van **Peter Jacob Nienhuijs (IV-C)** en **Trintien van der Stappen**, is begraven op dinsdag 12 juli 1746 te Haren.

Wordt in juni 1717 lid van de kerk te Haren. Komt dan uit Groningen.

Beschikking 29 september 1734 van het Gerecht van Selwerd
Ondergetekenden verklaren dat Hindrik Fockens en Aaltje Nienhuis egtelieden buiten de Oosterpoort gewoond en geleefd hebben zonder dat zij iemand tot last zijn geweest of kwalijk hebben bejegend. Daarom kunnen wij de gevraagde attestatie niet weigeren.
Vervolgens wordt de attestatie door de kerkenraad van Haren geaccepteerd (Groninger Archieven, toegang 730, inventarisnummer 1705).

In maart 1734 wordt Aaltjen Nienhuijs van Groningen lidmaat van de kerk te Haren

Ontvangst diaconie te Haren 12 juli 1746
De vrouw van Hendrick Fokkens begraven: f.3,70
Hendrick Fokkens voor het beste laken voor zijn vrouw: f.1,50
(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).

9-9-1746 Judicio Selwerd: Heeft Egbert Pouwels tot Haeren als voormondt angesworen over de minderjarige kinderen van Hindrick Fockens bij wijlen Aaltjen Peters Nienhuis in egte verweekt. Dito heeft Peter van Langen in Groningen als sibbe voogt angesworen uti supra. Dito heeft Roelf Hindrix tot Haeren als vreemde voogt angesworen uti supra. Dito autorisatie gepasseert.
(Groninger Archieven, toegang 730, inventarisnummer 1706).

Aaltje was gehuwd (1) met **Jan Tonnijs de Wilde**. Jan is overleden voor 1729.

Boedelbeschrijving 28 november 1729
Staat van de inventaris van alle goederen, zoals Jan de Wilde op zijn dodelijk dezies heeft nagelaten en met zijn vrouw Aaltje Nienhuijs mandelig heeft bezeten.
Overgegeven door gemelde Aeltje Nienhuijs deszelfs weduwe.
Een huis met de beklemming van vier akkers tuinland buiten de Oosterpoort gelegen. Waarde f.400,-.
Gewas op de tuin en zaden. Waarde f.11,-
Een koe. Waarde f.18,-
Hooi. Waarde f.7,-
Diverse inventaris
Totaal profijtelijke staat f.504,-
Restant koopsom huis aan Berent Meijer. f.100,-
Diverse kleine schulden.
Totaal schadelijke staat f.261,-
Blijft als saldo f.243,-. De helft hiervan is van de drie kinderen. Dus ruim f.40,- per kind.
Getekend Aeltjen Nieuwenhuis.
(Groninger Archieven, toegang 1534, inventaris nr 882)

Van Jan en Aaltje zijn vier kinderen bekend:

- 1 **Toontjen Jans** is geboren te Groningen (Guldenstraat), is gedoopt op woensdag 8 november 1719 aldaar, is overleden voor 1723. Toontjen werd hoogstens 3 jaar, 1 maand en 24 dagen.
- 2 **Catarina Jans** is geboren te Groningen (Guldenstraat), is gedoopt op vrijdag 20 september 1720 aldaar.
- 3 **Antonie Jans** is geboren te Groningen (Guldenstraat), is gedoopt op vrijdag 30 april 1723 aldaar, zie VI-A.
- 4 **Heiltien Jans** is geboren te Groningen (Guldenstraat), is gedoopt op vrijdag 10 augustus 1725 aldaar, zie VI-B.

Aaltje gaat in ondertrouw (kerk) op woensdag 14 december 1729 te Groningen (2) met de 27-jarige **Hindrik Fokkens**, zoon van **Fokke Jansen** en **Leentje Huijbers**. Hindrik is afkomstig uit Vlieland, is gedoopt op zondag 30 juli 1702 aldaar, is begraven op vrijdag 23 januari 1761 te Haren. Hindrik werd 58 jaar, 5 maanden en 24 dagen.

Beschikking 29 september 1734 van het Gerecht van Selwerd
Ondergetekenden verklaren dat Hindrik Fockens en Aaltje Nienhuis egtelieden buiten de Oosterpoort gewoond en geleefd hebben zonder dat zij iemand tot last zijn geweest of kwalijk hebben bejegend. Daarom kunnen wij de gevraagde attestatie niet weigeren.
Vervolgens wordt de attestatie door de kerkenraad van Haren geaccepteerd (Groninger Archieven, toegang 730, inventarisnummer 1705).

Ontvangst diakonie te Haren 26 mei 1755
Van Hindrick Fockens een jaar loon door Roelf Beerents verdiend: f.10,00.
(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).

Ontvangst diakonie te Haren 8 juni 1756
Van Hindrick Fockens het loon door Roelf Beerents verdiend: f.24,-
(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).

Ontvangst diakonie te Haren 23 januari 1761
Hindrik Fockens begraven: f.6,45
(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).

Ontvangst diakonie te Haren 28 januari 1761
Willem Takens voor het beste laken: f.1,50
(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).

Hindrik was later gehuwd (2) met **Hindrikjen Hindriks**.^{<3,4>}

Van Hindrik en Aaltje zijn twee kinderen bekend:

5 **Leentje Hindriks** is geboren te Groningen (Buiten de Oosterpoort), is gedoopt op zondag 17 december 1730 aldaar, zie VI-C.

6 **Fockjen Hindriks** is geboren te Groningen (Buiten de Oosterpoort), is gedoopt op zondag 17 december 1730 aldaar, zie VI-D.

V-B (?) **Jacob Nieuwenhuijs**, waarschijnlijk zoon van **Peter Jacob Nienhuijs (IV-C)** en **Trintien van der Stappen**, is afkomstig uit Haren.

Boedelinventaris 17 oktober 1733

Boedelinventaris van de weduwe Jacob Nienhuis te Haren. Tot de boedel behoren als levende have: twee zwarte merrie paarden, twee zwart bonte koeien, twee roodbonte koeien, een witte koe en drie twenters (Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 774).

Jacob trouwt (kerk) op zondag 17 december 1724 te Wildervank met **Geertien Jans**. Geertien is afkomstig uit Wildervank.

Van Jacob en Geertien is een kind bekend:

1 **Pieter Nienhuijs** is gedoopt op zondag 23 februari 1727 te Haren.

V-C **Grietien Peters Nienhuijs**, dochter van **Peter Jacob Nienhuijs (IV-C)** en **Trintien van der Stappen**.

Grietien trouwt (kerk) op zondag 16 oktober 1707 te Haren met de 32-jarige **Jan Geerds**. Jan, wonende te Essen, is geboren in 1675 (OS), is begraven op donderdag 14 juli 1746 te Haren. Jan werd 71 jaar.

Ontvangst diaconie Haren 14 juli 1746

Jan Geerds van Essen begraven: f.1,19
(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7)

Ontvangst diaconie Haren 14 juli 1746

Van Geert Geerts voor het laken van Jan Geerts: f.1,50
(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7)

Van Jan en Grietien zijn zes kinderen bekend:

1 **Geerd Jans** is gedoopt op zaterdag 4 februari 1708 te Haren.

2 **Jantien Jans** is gedoopt op zondag 28 april 1709 te Haren.

3 **Geert Geerts Jans** is gedoopt op zondag 18 november 1714 te Haren.

4 **Ziemijna Jans** is gedoopt op zondag 15 augustus 1717 te Haren.

5 **Catharina Jans** is gedoopt op zondag 15 augustus 1717 te Haren, zie VI-E.

6 **Willem Jans** is gedoopt op zondag 15 februari 1722 te Haren.

V-D **Remina Abbring**, dochter van **Luitje Abbring (IV-D)** en **Marregien van der Stappen**, is geboren in 1690 (OS), is overleden voor 1722. Remina werd hoogstens 32 jaar.

Remina trouwt (kerk) op zondag 29 maart 1711 te Nieuw Scheemda op 21-jarige leeftijd met de 23-jarige **Hindrik Hebels**. Hindrik is gedoopt op woensdag 17 maart 1688 te Nieuw Scheemda, is overleden in 1716 (OS). Hindrik werd 28 jaar.

Van Hindrik en Remina is een kind bekend:

1 **Marchijn Hindriks** is geboren te Nieuw Scheemda, is gedoopt op zondag 16 december 1714 aldaar, zie VI-F.

V-E **Aaltien Abbring** ook genaamd Aaltje Abbring, dochter van **Luitje Abbring (IV-D)** en **Marregien van der Stappen**, is geboren in 1700 (OS) te Haren, is overleden aldaar, is begraven op zaterdag 27 juli 1743 aldaar. Aaltien werd 43 jaar.

Ontvangst diaconie Haren 27 juli 1743

Aaltiena Abbring begraven: f.2,36
(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7)

Ontvangst diaconie Haren 28 juli 1743

Van Egbert Pauwels voor het laken voor zijn vrouw: f.1,50
(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7)

Aaltien trouwt (kerk) op zondag 27 januari 1732 te Haren op 32-jarige leeftijd met de 22-jarige **Egbert Pauwels**, zoon van **N.N. Pauwels**. Egbert is geboren in 1710 (OS) te Gieten, is begraven op woensdag 15 februari 1792 te Haren. Egbert werd 82 jaar.

Vermoedelijk familie van het geslacht Pauwels te Haren.

Ontvangst diaconie Haren 24 augustus 1737

Van Egbert Pauwels voor het gebruik van het nieuwe doode laken tot haar moeder Margijn van der Stappen en tot Jan Abbring gebruikt: f.3,30
(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).

Akte 13 december 1743

Roelf Hindrix (Nijbuir) te Haren zweert aan als voormond over de kinderen van Egbert Pauwels bij wijlen Aaltjen Abbring. De sibbevoogd komt uit Gieten. Ebbing Ebbinge wordt vreemde voogd.
(Groninger Archieven, toegang 730, inventarisnummer 1706).

Akte 14 november 1754

Harm Jans en Swaantje Jansen (Adolfs) lenen f.150 van de diaconie te Haren tegen 4%. De diakenen zijn Roelef Hindriks, gesworene Jan ter Borgh, Jan Pathuis en Egbert Pauwels.
(Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1611)

Beschrijving inventaris 1 november 1754

Staat van de boedel van de minderjarige zoon van Egbert Pauwels bij wijlen Aaltjen Abbring in echte verwekt.

- obligatie ten laste van Ludolph Cuik f.325,-
- obligatie ten laste van Egbert Pauwels f.125,-
(Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1506)

9-9-1746 Judicio Selwerd: Heeft Egbert Pauwels tot Haeren als voormondt angesworen over de minderjarige kinderen van Hindrick Fockens bij wijlen Aaltjen Peters Nieenhuis in egte verweckt. Dito heeft Peter van Langen in Groningen als sibbe voogt angesworen uti supra. Dito heeft Roelf Hindrix tot Haeren als vreemde voogt angesworen uti supra. Dito autorisatie gepasseert.

Opregte Groninger Courant, 12 december 1758

De Procureur W. van LOENEN in qlté zal op Vrydag den 22 December 1758, des avonds te 5 uur praecys, ten Huyze van Monsr. R. Hars, by Strykgeld te Verkoopen: 10 Graasen Beklemd Land onder Engelbert by Cornelis Pieters gebruykt voor 40 guld., 22,5 Graasen meede aldaar by Hindrik Beerents onder Beklemminge voor 60 guld. Huure, 3 Campen vry Land tot Haeren, groot 31 Mudden by Christopher van Beukeren voor 75 guld., 5 Matten Hooy Land meede aldaar by Egbert Pauwels gebruykt, etc

Akte 9 mei 1791 (geregistreerd 9 november 1791)

Egbert Pauwels en Roelfje Hindriks, echtelieden te Haren, verklaren f.250,- tegen 3,5% geleend te hebben van de postmeester A.S. Veldman en zijn vrouw E.C. Emmen.

(Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1616, folio 48)

Akte 2 februari 1789 (geregistreerd 3 mei 1793)

Egbert Pauwels verklaart verkocht te hebben aan zijn zoon Pieter Egberts Pauwels zijn behuizing met de beklemming van de bijbehorende landerijen in gebruik van postmeester Veldman tegen een jaarhuur van f.97,50. De koopprijs bedraagt f.1.500,-. De kooppenningen zullen pas na de dood van Egbert Pauwels worden betaald. Met de verkoop aan Pieter Egberts wordt ingestemd door zijn broer Hindrik Egberts en zijn vrouw en zijn zuster Grietje Egberts. Dit wel onder de conditie, dat het loon dat Pieter en Hindrik bij hun ouders hebben verdiend volgens stokleggingsbrief van 20 januari 1773 hiermee ook wordt gemortificeerd en voor nul en generlei waarde wordt gehouden. Er zijn nog meer ingewikkelde constructies.

(Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1616, folio 129)

Ontvangst diaconie te Haren 15 februari 1792

Egbert Pauwels begraven: f.7,42.

(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).

Egbert was later gehuwd (2) met **Rolina Hindriks**.<5,6>

Egbert was later gehuwd (3) met **Grietien Aldriks**.<7,8>

Van Egbert en Aaltien is een kind bekend:

1 **Luitje Egberts Pauwels** is geboren in 1735 (OS), zie VI-G.

Generatie VI

(van 1708 tot 1812)

In deze generatie zijn 7 gezinnen met kinderen bekend met in totaal 42 kinderen.

Kinderen uit deze gezinnen zijn geboren tussen 1735 en 1800.

De kinderen uit deze gezinnen zijn afkomstig uit Haren (30x), Glimmen (3x), Onnen (2x) en Groningen.

VI-A **Antonie Jans**, zoon van **Jan Tonnijs de Wilde (V-A)** en **Aaltje Peters Nienhuijs**, landbouwer, is geboren te Groningen (Guldenstraat), is gedoopt op vrijdag 30 april 1723 aldaar, is overleden op zondag 24 januari 1796 te Haren, is begraven op vrijdag 29 januari 1796 aldaar. Antonie werd 72 jaar, 8 maanden en 25 dagen.

In de bibliotheek van het RHC Groninger Archieven bevindt zich onder nummer G 684 een kwartierstaat van Prof. Dr. Jan Leonard van Hemmen, hoogleraar te Heidelberg (Duitsland), in 1996 opgesteld door Pieter Luinstra te Groningen. In deze kwartierstaat worden geen voorouders van Antonie Jans vermeld. Door de heer J.K. Smit te Epe is opgesteld "Van Hemmen, een boerengeslacht uit Haren" (2001). Deze uitgave is niet opgenomen in de collectie van RHC Groninger Archieven. De uitgave is aanzienlijk uitgebreider dan de genoemde kwartierstaat. Ook in deze uitgave worden echter geen voorouders van Antonie Jans vermeld.

Wordt waarschijnlijk in juni 1748 lid van de kerk te Haren.

Ontvangst diakonie te Haren 23 mei 1756

Ontvangen van Antony Jans het loon verdiend door Trintien Hindriks: f.6,00.
(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).

Opregte Groninger Courant, 20 november 1761

De schulde J. Rummering in qlté, gedenkt op maandag den 30 november 1761, ten huize van Christiaan Alberts, herbergier in de Gouden Jagtwagen te Haaren, aan de meestbiedende te verkopen:

I. de vaste beklemminge van een deftige boerenplaats met hof er agter midden in Haren gelegen, met verscheijden landerijen, zoo hooy, bouw als weideland, tegenswoordig door Antoon Jans en vrouw als losse meijers wordt bewoont en gebruikt.

II. nog praesenteert dezelve in qlté te verkopen de ware eigendom van de playsante kamer naast bovengemelde boerenplaats gelegen, doende jaarlijks tot huure 20 car. Gld vrij geld.

III. nog adidem de geregte 6de aanpart van 3 kamers mede te Haaren staande met tuijnen er agter

alles op tijd en plaats bovengemelt. De conditien, zoo van 't een en ander kunnen 3 dagen bevorens aldaar gelesen worden.

Voogdijstelling 4 januari 1763

Thije Hindriks te Zwinderen in Drenthe zweert aan als voormond over de minderjarige kinderen van wijlen Jan Hindriks Popkes bij Heijltjen Jans in echte verwekt. Hij kies domicilie bij Anthonie Jans. Anthonie Jans te Haren wordt sibbevoogd en Wolther Paping te Haren vreemde voogd.
(Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1494).

Ontvangst diakonie te Haren 20 februari 1769

Ontvangen van Antony Jans de somma van f.20,- voor een koe van de diakonie, die bij Eijse Jakoops op de melk is geweest. En als de koe een maand na mei nog gezond is, moet Antony nog f.10,- toe betalen.
(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).

Koop boerderij Hemmen

Mogelijk heeft Antonie Jans in 1770 de boerderij gekocht van de erfgenamen van Jan Hindriks en Heiltien Jans.

Beschrijving inventaris 9 oktober 1772

Beschrijving inventaris des boedels van de minderjarige kinderen van wijlen Jan Hindriks en Heiltje Jans:

- obligatie Albert Cuik in qlté f.400,-
- obligatie Antoni Jans op stokleggingsbrief f.800,-
- Margrieta Harmens op stokleggingsbrief f.150,-
- Geert Jans f.100,-
- Evert Jans f.400,-
- Thije Hindriks f.800,-
- Geert Jans f.100,-
- Roelf van Streun f.800,-

(Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1506)

Akte 4 mei 1772 (geregistreerd 8 mei 1773)

H. Hornhuis, Antoni Jans en Bastiaan Baving kopen als diakenen van de kerk te Haren een boerderij te Engelbert met bijbehorende beklemd landerijen voor f.2.985,-.

(Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1613, pag. 157)

Akte 30 april 1788

In 1788 wordt een provisionele scheiding gemaakt van de nalatenschap van de in 1787 overleden Jan Warmolts. De goederen worden verdeeld over twee staken, die van zoon Roeleff Warmolts uit het eerste huwelijk en die van zoon Jodokus Hinderikus uit het tweede huwelijk. Omdat zoon Roeleff Warmolts al overleden is, treedt kleinzoon Jan Hendrik Warmolts in zijn plaats. Jodokus Hinderikus staat onder curatele, daarom gaat de nalatenschap naar zijn kinderen. De volledige akte is vermeld bij Jan Warmolts. Hieronder volgt een uittreksel.

Aan de heer Jan Hindrik Warmolts wordt toebedeeld:

1. Een plaats bij Antony Jans tot Hemmen gebruikt 's jaars voor f.175,-
2. Twee kampen, de Holten genaamd, bij dezelve beklemt gebruikt voor f.26,-

Akte 12 november 1792

L.C. Warmolts verkoopt aan Antonij Jans en Jantje Jans de eigendom van ongeveer twee mudden bouwland Harrenberg genaamd bij Haren gelegen in drie akkers zwertende ten westen aan de Luisenbargerweg. De grond is in losse huur in gebruik bij Claas Jans en zijn vrouw tot 1 mei 1794. De koopprijs bedraagt f.545,- en de verkoop vindt plaats conform de publieke voorwaarden dd 3 januari 1792.

(Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1616, pagina 102)

Akte 12 november 1792

L.C. Warmolts verkoopt aan Antonij Jans en Jantje Jans de eigendom van 11 mudden bouwland in het kerspel Haren, wordende door Claas Jans en vrouw in losse huur gebruikt tot 1 mei 1794. De koopprijs bedraagt f.1.450,- en de verkoop vindt plaats conform de publieke voorwaarden dd 3 januari 1792.

(Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1616, pagina 103)

Ontvangst diaconie te Haren 29 januari 1796

Antony Jans begraven: f.15,29
(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).

Ontvangst diaconie te Haren 3 maart 1796

Weduwe Antony Jans voor het laken voor haar man: f.1,50

(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).

Akte 10 december 1796

Geert Smeenge en Fennechijn Geerts, Lucas Arents (Odding) en Geesijn Geerts, Aaltijn Geerts, Otto Jans (Oosterveld) en Pietertijn Geerts, Hindrik Lucas, Hindrik Hornhuis en Boele Reinders als voorstanderen over het zoontje van Geert Jans (Wever) bij Aaltijn Reinders in echte verwekt, Derk Geerts genaamd, verklaren verkocht te hebben aan Aaltijn Jans, weduwe van Antoni Jans, 1,5 mat hooiland ten oosten van Haren aan de Waterhuisedijk gelegen, het Veen, genaamd, voor f.206,-.

(Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1616, folio 242).

Antonie trouwt (kerk) op zondag 13 mei 1753 te Haren op 30-jarige leeftijd met de 22-jarige **Jantien Jans**, dochter van **Jans Everts**. Jantien is geboren op zondag 7 januari 1731 te Tynaarlo, is overleden op dinsdag 8 maart 1808 te Haren, is begraven op vrijdag 11 maart 1808 aldaar. Jantien werd 77 jaar, 2 maanden en 1 dag.

Ontvangst diaconie te Haren 11 maart 1808

De weduwe van Antonie Jans begraven: f.12,86

(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).

Ontvangst diaconie te Haren 23 maart 1808

Erfgenamen van de weduwe Antonie Jans voor het laken: f.1,50

(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).

Van Antonie en Jantien zijn acht kinderen bekend:

- 1 **Jan Anthonie** is gedoopt op zondag 25 augustus 1754 te Haren, is begraven op donderdag 2 januari 1755 aldaar. Jan werd 4 maanden en 8 dagen.

Ontvangst diaconie te Haren 2 januari 1755

Een kind van Antony Jans begraven: f.1,03.

(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).

- 2 **Jan Anthonie** is gedoopt op woensdag 15 december 1756, is begraven op maandag 27 juni 1757 te Haren. Jan werd 6 maanden en 12 dagen.

Ontvangst diaconie te Haren 27 juni 1757

Antoni Jans zijn kind begraven: f.1,18.

(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).

- 3 **Jantien Antonie** is gedoopt op zondag 12 maart 1758 te Haren, zie VII-A.

- 4 **Jan Antonie van Hemmen** is geboren te Haren, is gedoopt op dinsdag 25 december 1759 aldaar, zie VII-B.

- 5 **Aaltjen Anthonie** is gedoopt op zondag 6 december 1761 te Haren, is begraven op woensdag 31 januari 1776 aldaar. Aaltjen werd 14 jaar, 1 maand en 25 dagen.

Ontvangst diaconie te Haren 31 januari 1776

Tonne van Hemmen zijn dochter Aaltijn begraven: f.3,79

(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).

Ontvangst diaconie te Haren 26 februari 1776

Van Tonne Jans het beste laken voor zijn dochter: f.1,50

(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).

- 6 **Trijntje van Hemmen** ook genaamd Trientien Antonij, wonende te Haren (Wijk B Haren 12) en aldaar (Wijk B Haren 12bis), is gedoopt op zondag 15 april 1764 aldaar, is overleden op donderdag 24 november 1842 aldaar. Trijntje werd 78 jaar, 7 maanden en 9 dagen.

Woonde in 1830 als weduwe op het adres Haren Wijk B Nr 12 Bis.

Acte 5 april 1816

Huwelijkscontract tussen Geert Jans Stel, weduwnaar van Johanna Lukas Oosterveld, en Trijntje Anthoni van Hemmen, weduwe van Roelof Lukas Revers. Ongemeenschap van alle tegenwoordige en toekomstige zowel losse als vaste goederen. Gemeenschap van winst en verlies.

(Groninger Archieven, toegang 1869, inventaris nr 46, acte 143)

Groninger Courant, 6 februari 1827

Mr. Wiardus Hora Siccama, openbaar notaris, residerende op het Hoogezand, gedenkt op woensdag den 7 februari 1827, des avonds te 5 uren, ten huize van den kastelein Christoffer van Boekeren, te Haren, ten verzoeke van Trijntje Antonie van Hemmen, weduwe van wijlen Geert Jans Stel en consorten, ten overstaan van het Vredegerecht des kantons Hoogezand, publiek te verkoopen:

I. Een huis, staande en gelegen te Haren, ten oosten van de straat, geteekend letter A, nr 13A;

II. Een stuk bouwland, groot ongeveer één bunder, zijnde een gedeelte van het zoogenaamd Oude Hof te Haren;

III. Een vrouwenzitplaats in de kerk te Haren, in de voorste zoogenaamde Abbering bank;

IV. De helft van drie bunders land, het Nadeel genaamd, gelegen te Harenders-zijl, wandelende met anderen.

Brief 2 juli 1830 aan Gedeputeerde Staten

Ter voldoening aan uw resolutie van 21 juni j.l. betreffende en het verlangen van de eigenaren van landen geleggen tussen de Zuider- en de Noorderzanddijken ten oosten van Haren, om de gebrekkige pomp, welke die landen tot uitwatering verstrekt, door een zijl te doen vervangen, op de plaats waar bevorens het zogenaamde Harenders Zijltje heeft gelegen, heb ik de eer u als volgt te informeren. Ik heb de dissonterende ingezetenen in dezen zijnde de personen J. Vos, F. en T. Takens en de weduwe G.J. Stel, alle wonende te Haren, de redenen hunne weigering heb verstaan en getracht heb, om hen tot toetreding tot het voorziene plan te overreden, dat ik daarin ook naar wensch geslaagd ben, aangezien drie der bedoelde ingezetenen hoofdzakelijk geen andere redenen van bezwaar konden inbrengen, dan het dragen in de kosten, waartoe zij weinig genegen waren, doch waaromtrent hunne bezwaren door mijn tussschenkomst opgeheven zijn geworden, terwijl de persoon van J. Vos, hoezeer andere redenen van bezwaar hebbende, zich ook niet meer ongenegen heeft betoond om toe te treden, daar de overige belanghebbenden ook toegetreden zijn. De laatstgenoemde heeft desniettemin zijne redenen van weigering schriftelijk opgegeven en ik heb gemeend het deswege bij mij ingediende stuk aan u te moeten doen toekomen, zoals ik de eer heb hetzelfde hiernevens te voegen. aH

(archief gemeente Haren, deel I, inventarisnummer 104)

Groninger Courant, 20 februari 1838

Groningen den 19 februari. Men verneemt, dat heden namiddag in het een uur van hier gelegen dorp Haren, twee aan den straatweg gelegen behuizingen, het eene bewoond door de wedw. J. Gortmaker, en het andere door de wedw. K.H. van der Es, door eenen hevigen brand binnen korten tijd in de asch zijn gelegd, terwijl het daartegenover gelegen gemeentehuis, bewoond door Roelf Abels, en de behuizing van de wedw. Geert Stel, waarvan de daken mede reeds door de daarop nedergevallen brandende voorwerpen in brand waren geraakt, door de spoedig aangebrachte hulp zijn gered. Wij zullen in ons volgend nummer de nadere bijzonderheden van dezen brand mededeelen.

Groninger Courant, 23 februari 1838

Groningen den 22 februarij. De brand in het nabijgelegen dorp Haren is laatsleden maandag des namiddags te een uur ontdekt in het achterste gedeelte der behuizing van de wedw. Jans Gortmaker, en heeft zich dadelijk medegedeeld aan de naastbelendende behuizing van de wedw. H.K. van der Es, zoodat in eenen korten tijd de brandende huizen in een puinhoop waren veranderd. Uit de behuizing van eerstgenoemde is niets gered, dan eenig beddegoed en weinige meubelen; zijnde een paard, een koe en een varken, benevens al het koren en hooi eene prooi der vlammen geworden, terwijl in de behuizing van laatstgenoemde weduwe alleen het koren en hooi is verbrand, zijnde al het vee en eenig beddegoed en linnen daaruit gered. Door den fellen zuidoostenwind verspreide zich het vuur over den straatweg tot in het achterste gedeelte der behuizing van Roelf Abels, zijnde het gemeentehuis, en in de behuizing van Trijntje van Hemmen, wedw. G. Stel, doch door spoedig aangebrachte hulp der ingezeenen zijn die gebouwen voor verdere ongelukken bewaard gebleven. Des avonds te 9 uren is men door veel moeite en ijver der dorpingen en vele Groningens ingezetenen den brand zoodanig meester geworden, dat het grootste gevaar voorbij was. Men voornderstelt, dat dezelve veroorzaakt is door het door kruid laten springen van eenen boomwortel. Beide huizen zijn voor brandschade verzekerd. (Zie over deze brand ook: Mr. Eppo van Koldam, 'Brand meester!', De geschiedenis van de brandweer Haren', Harener Historische Reeks nr 19, Haren 2013).

Groninger Courant 30 december 1842

Ten overstaan van Mr. Willem Laman Trip, notaris, residerende te Groningen, zal op woensdag 4 januarij 1843, des morgens te 10 uren, voor en in de behuizing van wijlen de weduwe Geert Stel, te Haren, publiek, op gewone conditiën, worden verkocht: derzelve nagelaten nette inboedel, bestaande in kabinetten, tafels, stoelen, beddegoed, koper, tin, blik, porseleinen, steengoed en meer andere goederen. Alles te bezien des daags voor de verkoop, des voormiddags van 10 tot des namiddags 2 uren. En ten overstan van denzelfden notaris, zal op woensdag 4 januarij 1843, des avonds te 6 uren, ten huize van den kastelein Roelf Abels, te Haren, publiek worden verkocht:

- I. Eene behuizing, gemerkt letter B no 12, met daarbij behoorenden tuin, staande en gelegen ten westen aan de Straat te Haren.
- II. Een stukje hooiland, groot plm 1 bunder, 50 roeden, liggende onverscheiden in plm 2 bunders hooiland, in de zoogenoemde Osseweide, onder Haren.
- III. Een stukje boschland, groot plm 50 roeden, mede aldaar.
- IV. Eene vrouwenzitplaats in de kerk te Haren, in de voorste zogenoemde Abberingbank.

Alles behoorende tot de nalatenschap van wijlen de weduwe Geert Stel en zulks op conditiën welke in tijds ter lezing zullen liggen.

Trijntje trouwt (kerk) op maandag 24 mei 1790 te Haren op 26-jarige leeftijd (1) met **Roelf Jans**. Roelf is overleden voor 1793.

Trijntje trouwt op zondag 12 mei 1793 te Haren, trouwt (kerk) op zondag 12 mei 1793 aldaar op 29-jarige leeftijd (2) met de 44-jarige **Roeleff Lukas** ook genaamd Roelf Lukas en Roeleff Roelofs, zoon van **Lukas Roelefs** en **Geesjen Alberts**. Roeleff, wonende te Haren, is gedoopt op zondag 22 december 1748 aldaar, is begraven op maandag 14 september 1807 aldaar. Roeleff werd 58 jaar, 8 maanden en 23 dagen.

Ontvangst diaconie te Haren 14 september 1807

Roelf Luiten (Lukas) begraven: f.12,52
(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).

Ontvangst diaconie te Haren 1 november 1807

De weduwe van Roelf Lucas voor het gebruik van het beste laken: f.1,50
(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).

Trijntje trouwt op maandag 15 april 1816 te Haren (huwelijksgetuigen waren **Jan Geerts Stel**, **Hinderk Lucas Oosterveld**, **Hindrik Antoni van Hemmen** (zie VII-C) en **Jan Antonie van Hemmen** (zie VII-B)) op 52-jarige leeftijd (3) met de 61-jarige **Geert Jans Stel**, zoon van **Jan Jans Stel** en **Roelfje Geers**. Geert, timmerman, wonende te Haren (Wijk A Haren 7) en aldaar, is geboren op zondag 9 maart 1755 aldaar, is gedoopt op zondag 16 maart 1755 aldaar, wonende Wijk B Haren 12 aldaar, is overleden op zaterdag 25 november 1826 aldaar, is als overleden aangegeven op dinsdag 28 november 1826 aldaar (aangever overlijden was **Jan Stel**; getuige aangifte overlijden was **Roelf Roelofs Rademaker**). Geert werd 71 jaar, 8 maanden en 16 dagen.

Akte 1 november 1792

Jan Warmolts verkoopt een akker bouwland op het Nieland aan Harm van Streun, Jan Jans Stel en Geert Jans.
(Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1616, folio 92)

Akte 3 mei 1794 (geregistreerd 25 juli 1794)

Jantje Papink verkoopt aan Geert Jans Stel en Johanna Lucas een stuk land te Onnen, de Aalinge kamp genaamd, 2 matten groot met eikenhout en bos. Ten noorden zwertend aan J. Westerhof. De prijs bedraagt f.260,-.
(Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1616, folio 172).

Groninger Courant, 22 maart 1805

In de maymaand aanstaande zal, bij publieke uitmijning op de plaats Hemmen bij Haren worden verkogt: Een menigte van allerlei afbraak, alles zo goed als nieuw, waarbij onder anderen: 6 cosijns met Engelsche glasraamen, hoog 11 1/2 voet, breed 5 voet en 2 duim, 5 dito cosijns hoog 7 voet, breed 3 1/2 voet, 2 dito hoog 8 voet 2 duim, breed 4 voet en 3 duim, een porteprijs deur hoog 8 voet en 9 duim, breed 7 voet; 2 deur cosijns hoog 7 1/2 voet, breed 4 voet; 30 vloerposten ter lengte van 22 voeten; 14 dito lang 17 voet, 11 eiken balken lang 25 voeten, houdende 1 voet kant; een fraaij besneden Engelsche haard met spiegel en schilderstuk, alsmede fijn geslepen platen, eindelijk een groote partij best oud lood, en zwaar eiken spantwerk; plusminus 4000 blauwe pannen en een zeer groote menigte van de zwaarste baksteen. Kunnen een ieder die hiervan een ofte ander uit de hand wil kopen, zich vervoegen bij R. Coops en Geert Stel, timmermansbaas te Haren.

Acte 5 april 1816

Huwelijkscontract tussen Geert Jans Stel, weduwnaar van Johanna Lucas Oosterveld, en Trijntje Anthoni van Hemmen, weduwe van Roelof Lukas Revers. Ongemeenschap van alle tegenwoordige en toekomstige zowel losse als vaste goederen. Gemeenschap van winst en verlies.
(Groninger Archieven, toegang 1869, inventaris nr 46, acte 143)

Acte 29 juni 1821

Geert Jans Stel, timmerman te Haren, verkoopt aan Harm Kuipers, timmerman, en Trijntje Thijssens Hoiting, echtelieden te Haren, de behuizing en tuin A 7 aan de westzijde van de Straat te Haren, bezwet ten noorden Jan Vos, ten oosten de Straat, ten zuiden Roelf Smit en ten oosten Jan Vos, met de schroefbank, een ijzeren schaaft en het draaistel, voor f.700,-. Voor de koopsom wordt een lening onder hypothecair verband aan de kopers verstrekt van f.700,- tegen 5% rente, door Geertje Leffers, weduwe van Jan Geestman, aan de Nieuwe Weg te Groningen. Bij de servituten wordt speciaal vermeld, de last tot het maken van een pandweg in de Molenkampsteeg.
(Groninger Archieven, toegang 1871, inventaris nr 60, acte 248)

Notulen Schout en Assessoren, 18 september 1824

Jan Geerts Stel komt als goedkoopste inschrijver uit de bus voor het opknappen van de school te Onnen voor f.190,-. De opdracht voor de verbouw van de school te Haren gaat aan zijn neus voorbij. Met f.345,- zit hij ruim boven de laagste inschrijving voor f.290,- van H. Portmann uit Groningen (archief gemeente Haren, deel I, inventarisnummer 30).

Brief 2 juli 1830 aan Gedeputeerde Staten

Ter voldoening aan uw resolutie van 21 juni j.l. betrekkelijk en het verlangen van de eigenaren van landen geleggen tussen de Zuider- en de Noorderdijkken ten oosten van Haren, om de gebrekkige pomp, welke die landen tot uitwatering verstrekt, door een zijl te doen vervangen, op de plaats waar bevorens het zogenaamde Harender Zijltje heeft gelegen, heb ik de eer u als volgt te informeren. Ik heb de dissontierende ingezetenen in dezen zijnde de personen J. Vos, F. en T. Takens en de weduwe G.J. Stel, alle wonende te Haren, de redenen hunne weigering heb verstaan en getracht heb, om hen tot toetreding tot het voorziene plan te overreden, dat ik daarin ook naar wensch geslaagd ben, aangezien drie der bedoelde ingezetenen hoofdzakelijk geen andere redenen van bezwaar konden inbrengen, dan het dragen in de kosten, waartoe zij weinig genegen waren, doch waaromtrent hunne bezwaren door mijn tusschenkomst opgeheven zijn geworden, terwijl de persoon van J. Vos, hoezeer andere redenen van bezwaar hebbende, zich ook niet meer ongenegen heeft betoond om toe te treden, daar de overige belanghebbenden ook toegetreden zijn. De laatstgenoemde heeft desniettemin zijne redenen van weigering schriftelijk opgegeven en ik heb gemeend het deswege bij mij ingediende stuk aan u te moeten doen toekomen, zoals ik de eer heb hetzelfde

hiernevens te voegen. aH

(archief gemeente Haren, deel I, inventarisnummer 104)

Geert was eerder gehuwd (1) met **Johanna Lucas Oosterveld**.<9,10>

- 7 **Jannes Anthoni** is gedoopt op zondag 28 september 1766 te Haren, is begraven op vrijdag 23 juni 1769 aldaar. Jannes werd 2 jaar, 8 maanden en 26 dagen.

Ontvangst diakonie te Haren 23 juni 1769
Een kind van Antony Jans begraven: f.1,51
(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).

- 8 **Hendrik Antoni van Hemmen** is geboren te Haren, is gedoopt op zaterdag 25 februari 1769 aldaar, zie VII-C.

VI-B **Heiltien Jans**, dochter van **Jan Tonnijs de Wilde (V-A)** en **Aaltje Peters Nienhuijs**, is geboren te Groningen (Guldenstraat), is gedoopt op vrijdag 10 augustus 1725 aldaar, is begraven op zaterdag 7 april 1770 te Haren. Heiltien werd 44 jaar, 7 maanden en 28 dagen.

Akte 15 januari 1763

Heiltien Jans, weduwe van wijlen Jan Hindriks, wonende te Hemmen, treft met de voorstanderen, zijnde Thije Hindriks, Antonie Jans en Wolter Papink, over haar vier minderjarige kinderen een regeling over de afkoop van de vaderlijke nalatenschap. Moeder Heiltien blijft in het bezit van de gehele boedel. Daartegenover zal Heiltien haar kinderen tot hun 18e jaar kost en kleding geven, ze verzorgen in gezondheid dan wel krankheid en laten leren lezen en schrijven. Ieder kind krijgt op zijn 18e jaar het vierde deel van f.442,-. Als er kinderen voor hun 18e jaar overlijden, krijgen de andere kinderen een groter deel. Bij de stoklegging zijn als erfgezetenen aanwezig Jan Warmolts, Jan Papink en Roelf Swartwolt.
(Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1612, pag. 70).

Ontvangst diakonie te Haren 28 augustus 1769
Van Heyeltijn Jans voor het beste laken voor haar man: f.1,50
(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).

Ontvangst diaconie te Haren 7 april 1770
Heiltien Jans begraven: f.3,55
(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).

Ontvangst diaconie te Haren 30 april 1770
De kinderen van Heiltien Jans voor het beste laken: f.1,50
(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).

Heiltien trouwt (kerk) op zondag 11 mei 1749 te Haren op 23-jarige leeftijd (1) met de 25-jarige **Jan Hendriks**, zoon van **Hendrik Jans Popken** en **Willemtje Thiesen**. Jan is geboren te Schipborg, is gedoopt op zondag 30 mei 1723 te Anloo, is overleden voor zondag 10 januari 1762 (voor de doop van dochter Jantje op 10 januari 1762). Jan werd hoogstens 38 jaar, 7 maanden en 11 dagen.

tVoogdijstelling 4 januari 1763

Thije Hindriks te Zwinderen in Drenthe zweert aan als voormond over de minderjarige kinderen van wijlen Jan Hindriks Popkes bij Heiltien Jans in echte verwekt. Hij kies domicilie bij Anthonie Jans. Anthonie Jans te Haren wordt sibbevoogd en Wolther Paping te Haren vreemde voogd.
(Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1494).

Opregte Groninger Courant, 10 april 1770
De voorstanders over de kinderen van wijlen Jan Hindriks en Heiltien Jans presenteren, volgens autorisatie van 't Hoog Edele Gerigte van Selwert, op vrijdag den 13 april 1770 ten huize van Kristoffer Alberts in de Jagtwagen te Haren, 's avonds om 5 uur, publiek aan de meestbiedenden te verkopen een boeren behuizing en beklemming van een plaats te Hemmen gelegen onder Haren, om dezelve aanstonds te kunnen aanvaarden, doende jaarlijks 175 gld vaste huur, waar van de conditien daags te voren zullen zijn te zien.

Opregte Groninger Courant, 17 april 1770
De voorstanders over de kinderen van wijlen Jan Hindriks en Heiltien Jans presenteren, volgens autorisatie van 't Hoog Edele Gerigte van Selwert, door den schulte te Haren op zaterdag den 21 april 1770 te Hemmen onder Haren gelegen, 's morgens om 9 uur, te laten verkopen alle de mobilia van bovengenoemden, bestaande in 2 kostelijke gebeterde koeyen, 1 gebeterde kalf veerse, 1 gebeterde twenter veerse, 3 gebeterde veers hokkelings, 2 veers kalver, 4 paarden, waaronder twee kostelijke drie jaarige zijn, een motte met biggen, een uurwerk, 3 kostelijke bedden met haar toebehooren, een menigte koper en tin, een belegde kaste, stoelen, tafels, banken, 2 wagens, eide en ploeg, karren en tijnen, een groote partij hooy en stroo, en wat meer op de dag van verkoping zal ten voorschijn gebracht worden.

Beschrijving inventaris 9 oktober 1772
Beschrijving inventaris des boedels van de minderjarige kinderen van wijlen Jan Hindriks en Heiltje Jans:

- obligatie Albert Cuik in qlté f.400,-
  - obligatie Antoni Jans op stokleggingsbrief f.800,-
  - Margrieta Harmens op stokleggingsbrief f.150,-
  - Geert Jans f.100,-
  - Evert Jans f.400,-
  - Thije Hindriks f.800,-
  - Geert Jans f.100,-
  - Roelf van Streun f.800,-
- (Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1506)

Akte 6 juni 1775

Hendrik Poppen verklaart te transporteren aan de tweede comparanten zijnde Willem Klasen en Hendrik Harms, als in huwelijk hebbende zijn dochters (= zijn schoonzoons), alsmede Antony Jans als voogd en Wolter Papink als vreemde voogd over zijn kindskinderen door Jan Hindriks bij Heiltien Jans in echte verwekt, een restant koopschat ter somme van f.2.250,-, die Roelf Pieters en Geesje Bos, echtelieden te Kijlcompagnie aan hem schuldig zijn als restant koopsom van een aan hun verkochte boerderij. Hiertegenover wenst hij f.800,- van de tweede comparanten te ontvangen ter voldoening van de pretenties van de kinderen van zijn tweede vrouw. Voorts zullen de tweede comparanten hem jaarlijks 4% rente moeten betalen en daar boven elk nog ieder jaar f.3,-, dus in totaal f.12. (die laatste berekening klopt waarschijnlijk niet, want er zijn maar drie staken. In de akte is zoon Thie Hindriks doorgestreept).
(Groninger Archieven, toegang 730, inventaris nr 1658, akte 196; minuten en afschriften van akten van het gerecht van Selwerd en Sappemeer)

Van Jan en Heiltien zijn zes kinderen bekend:

- 1 **N.N. Hendriks** is begraven op vrijdag 5 augustus 1757 te Haren.

Ontvangst diakonie te Haren 5 augustus 1757
Jan Hindriks van Hemmen zijn kind begraven: f.0,75.

(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).

- 2 **Hindrik Jans** is gedoopt op zondag 18 april 1751 te Haren, is begraven op vrijdag 23 april 1751 aldaar. Hindrik werd 5 dagen.

Ontvangst diakonie te Haren 23 april 1751
Een kind van Jan Hindriks van Hemmen begraven: f.0,64
(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).

- 3 **Hindrik Jans** is gedoopt op zondag 8 juli 1753 te Haren, is begraven op maandag 4 mei 1767 aldaar. Hindrik werd 13 jaar, 9 maanden en 26 dagen.

Ontvangst diakonie te Haren 4 mei 1767
Een kind van Hielsels (Heiltien Jans) van Hemmen begraven: f.2,14
(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).

Ontvangst diakonie te Haren 7 december 1767
Van Heiljeltijn Jans (Heiltien Jans) voor het laken voor haar zoon: f.1,50
(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).

- 4 **Aaltijn Jans** is gedoopt op zondag 14 december 1755 te Haren.

- 5 **Willemtien Jans** is gedoopt op zondag 6 augustus 1758 te Haren, is overleden voor 1796. Willemtien werd hoogstens 37 jaar, 4 maanden en 26 dagen. Willemtien trouwt op vrijdag 10 november 1780 te Groningen (hc; getuige was ook nog haar schoonzus Jantje Jans Berends) (huwelijksgetuigen waren **Jan Lucas Oosterveld**, **Antonie Jans** (zie VI-A) en **Jantien Jans**) op 22-jarige leeftijd met de 26-jarige **Jan Geestman**. Jan, verver en glazenmaker, is geboren te Groningen, is luthers gedoopt op zaterdag 11 mei 1754, is overleden op vrijdag 30 juli 1819 aldaar (aan de Nieuweweg). Jan werd 65 jaar, 2 maanden en 19 dagen.

De vader van Jan komt voor als Pieter Gijsseman of Pieter Giesselman en is afkomstig uit Bieleveld in Duitsland.

Jan was later gehuwd (2) met **Geertijn Leffers**.^{<11,12>}

- 6 **Jantje Jans** is gedoopt op zondag 10 januari 1762 te Haren, zie VII-D.

Heiltien trouwt (kerk) op zondag 13 februari 1763 te Haren op 37-jarige leeftijd (2) met de 30-jarige **Geert Hindriks**, zoon van **Hindrik Hindriks** en **Hillechijn Janssens**. Geert is gedoopt op zondag 22 juni 1732.

Ontvangst diakonie te Haren 23 juni 1769
De man van Heiltien Jans begraven: f.3,35
(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).

Ontvangst diakonie te Haren 28 augustus 1769
Van Heyeltijn Jans voor het beste laken voor haar man: f.1,50
(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).

VI-C **Leentje Hindriks** ook genaamd Leena Hindriks, dochter van **Hindrik Fokkens (V-A)** en **Aaltje Peters Nienhuys**, wonende te Haren, is geboren te Groningen (Buiten de Oosterpoort), is gedoopt op zondag 17 december 1730 aldaar, wonende Wijk D Klaverblad 16 te Haren, is overleden op maandag 29 juni 1812 aldaar, is als overleden aangegeven op dinsdag 30 juni 1812 aldaar (aangever overlijden was **Take Willems Takens** (zie VI-C.7); getuigen aangifte overlijden waren **Willem Eising** (zie VII-I) en **Jan Pathuis**). Leentje werd 81 jaar, 6 maanden en 12 dagen.

9-9-1746 Judicio Selwerd: Heeft Egbert Pouwels tot Haeren als voormondt angesworen over de minderjarige kinderen van Hindrick Fokkens bij wijlen Aaltjen Peters Nienhuis in egte verwekt. Dito heeft Peter van Langen in Groningen als sibbe voogt angesworen uti supra. Dito heeft Roelf Hindrix tot Haeren als vreemde voogt angesworen uti supra. Dito autorisatie gepasseert.

Acte 16 juli 1812

Leentje Hindriks, weduwe van Willem Takens is overleden op 29 juni 1812 in huis D16 te Haren. In verband met de afwikkeling van de nalatenschap is een beschrijving van de boedel nodig. Deze beschrijving met taxatie vindt plaats op 16 juli 1812. Als deskundige is door de gezamenlijke erfgenamen Janne Hoenderken, landbouwer te Noordlaren, aangewezen. Hij heeft bij de vrederechter te Hoogezand de eed afgelegd. In de ochtend van 09.00 uur tot 12.00 uur wordt de huishoudelijke inventaris beschreven. De waarde hiervan komt uit op f.449,80. Van 14.00 uur tot 20.00 uur worden de boerengereedschappen en de levende have beschreven. De waarde hiervan wordt getaxeerd op f.3.097,60. Tot de levende have behoren 8 melkkoeien, 5 kalveren, 4 enter paarden, 5 twenter paarden, 4 paarden en een veulen, 6 varkens. Tot de papieren behoren diverse obligaties en ook de beklembrief dd 6 oktober 1760 wegens aankoop van de behuizing voor f.400,-. Omdat Leentje Hindriks en Willem Takens in gemeenschap van goederen waren getrouwd, betreft de nalatenschap de helft van de geïnventariseerde goederen. Er zijn ook nog enige schulden, zoals aan de dienstbode Jantien Frits voor nog te betalen bodeloorn. Een aantal posten zijn nog pm: de dokter, de doodskest en het laken.

(Groninger Archieven, toegang 1873, inventaris nr 2, acte 76)

Uitspraak Vrederechter Hoogezand 5 augustus 1812

Aanwijzing van een voormond voor de minderjarige kinderen van wijlen Hindrik Willems Takens bij wijlen Johanna Hindriks in echte verwekt. De kinderen zijn: Leentje, Zwaantje, Willem, Hindrik, Tako en Aaltje.

Aanwezig van vaderszijde:

- Pieter Willems Takens, oom
- Folkert Willems Takens, oom
- Willem Eising, aangetrouwde oom

Aanwezig van moederszijde:

- Jan Anthony van Hemmen, neef
- Hindrik Egberts Pauwels, neef
- Klaas Berends Schut, smid te Hoogezand, neef

De aanwijzing van een voormond is nodig om de kinderen te vertegenwoordigen bij de scheiding van de boedel van hun grootmoeder Leentje Hindriks. Voogd Tako Willems Takens is bij die verdeling zelf partij. Jan Pathuis wordt aangewezen als voormond.

(Groninger Archieven, toegang 146, inventaris nr 109, zaak 66)

Acte 17 december 1812

Het betreft de publieke verkoping van de roerende uit de nalatenschap van Leentje Hindriks, weduwe van Willem Takens (overleden 11 april 1806). Erfgenamen zijn:

- Tako Willems Takens, te Haren;
- Pieter Willems Takens, te Haren;
- Folkert Willems Takens, te Onnen;
- Willem Eissing, te Onnen, namens zijn vrouw Engelina Willems Takens;
- Jan Pathuis in zijn kwaliteit van voogd over de minderjarige kinderen van Hindrik Willems Takens en Johanna Hindriks, en wel met name Leentje, Zwaantje, Willem, Hendrik, Tako en Aaltje. Toezien voogd is Roelf Koops op basis van een acte van de Regter van Selwert en Sappemeer van 24 september 1802.

Normaliter is Tako Willems Takens de voogd van de kinderen, maar omdat hij bij deze verkoop zelf belangen heeft, wordt hij vervangen door Jan Pathuis. Ook al het vee wordt verkocht. De totale opbrengst van de veiling bedraagt f.2.505,10. Er zijn veel verschillende kopers. Ook de erfgenamen kopen veel uit de boedel. Illustratief is de verkoop van de koeien. Tako Willems Takens koopt uit de boedel 5 koeien. Jan Vedder te Groningen, wed. Hindrik Geerts te Dilgt, Jan Lammers te Groningen, Cornelis Bolhuis te Haren en Albert Timmer te Groningen kopen elk een koe.
(Groninger Archieven, toegang 1873, inventaris nr 3, acte 260)

Leentje trouwt (kerk) op zondag 19 mei 1754 te Haren op 23-jarige leeftijd met de 26-jarige **Willem Takens**, zoon van **Take Folkerts** en **Engeltje Aalderts**. Willem is geboren te Eelde, is gedoopt op zaterdag 20 december 1727, is overleden op donderdag 17 april 1806 te Haren. Willem werd 78 jaar, 3 maanden en 28 dagen.

Ontvangst diakonie te Haren 28 januari 1761
Willem Takens voor het beste laken voor zijn schoonvader Hindrik Fockens: f.1,50
(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).

Voogdijstelling 26 juli 1781
Bastiaan Baving te Dilgt zweert aan als voormond over de minderjarige zoon van wijlen Jan Pathuis bij wijlen Jantien Baving in echte verwekt. Gezworene W. Paping te Haren wordt administrerende sibbevoogd en Willem Takens te Haren vreemde voogd. De voorstanderen mogen met de meerderjarige dochter, gehuwd met Roelf Vos, een regeling treffen over de ouderlijke nalatenschap.
(Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1495).

Akte 2 mei 1783 (geregistreerd 14 juni 1783)
Roelof Vos en Grietje Pathuis voor zichzelf en Wolter Papink en Willem Takens als voorstanderen over de minderjarige zoon van Jan Pathuis en Jantien Baving verklaren verpacht te hebben aan Willem Takens en Leentje Fokkens 4 matten hooiland, de Harskamp genaamd, voor f.300,- voor 25 jaar.
(Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1614, folio 218).

Akte 20 januari 1798 (geregistreerd 23 februari 1798)
Johannes Rummerink, Hinderikus Hornhuis en Rudolf Rummerink, gesworen bijzitters van het Gerecht van Selwerd, treden op in hun kwaliteit van kerkvoogden te Haren. Zij verkopen in een publieke verkoping een groot aantal percelen kerkengrond.
Aan Willem Takens en Leentien Hindriks de vast beklemd kerkengrond, de Eskamp genaamd, zoals de kopers dit als vaste meijers gebruiken, voor f.305,-. De zwetten zijn: ten noorden Tonnis van Stedum, ten westen de weg naar de Es, ten oosten de Buireweg en ten zuiden Tonnis van Stedum.
(Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1617, folio 37)

Boedelinventaris 30 september 1802
Boedelinventaris van zoon Hindrik Willems Taken en zijn vrouw Johanna Hindriks. Hindrik is overleden. De profijtelijke bedraagt f.914,-. De schadelijke staat f.773,-. Blijft per saldo f.141,-. De helft is voor de kinderen. Tot de profijtelijke staat behoort enig vee en ook een jachtgeweer met waarde f.7,-. Tot de schadelijke staat behoort huur huis en land f.179,- en een schuld aan Willem Takens en zijn vrouw f.300,-.
(Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1474).

Ontvangst diaconie te Haren 17 april 1806
Willem Takens begraven: f.13,59
Beste laken: f.3,15
(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).

Groninger Courant, 26 juni 1807
De procureur E. Leinenga in qlté, gedenkt op dinsdag den 7 july 1807, 's avonds precies te 7 uren, ten huize van de logementhouder B. Bruins, aan de Grote Markt in de Toelast te Groningen, publiek op strijk en opbotsgelds conditien te verkopen (selectie weergegeven):
III. De eigendom van een heerd lands, onder Haren gelegen, groot plus min ....., wordende bij de Wedw. Willem Takes onder beklemming gebruikt, 's jaars voor 120 Gulds.
IV. De eigendom van een heerd lands, onder Haren gelegen, groot plus min. 9 1/4 grazen, wordende bij Hendrik Egberts en vrouw onder beklemming gebruikt, 's jaars voor 24 Gulds. 10 Stv.

Advertentieblad, bekendmakingen en onderscheidene berigten van Groningen, 6 april 1813
Mr. Reneke Lohman, keizerlijk notaris, residerende te Groningen, is voornemens, ten verzoeke van de meerder- en minderjarige Erfgenamen van wylen WILLEM TAKENS en LEENTJE HINDRIKS, in leven Ehelieden, gewoond hebbende te Haren, na dat opzigtelyk de minderjarigen daar toe door de Regtbank ter eerder instantie, zitting houdende te Groningen, de nodige autorisatie is verleend, in het bijzijn van Roelof Koops, adjunct maire wonende te Haren, als toeziede Voogd, op Dingsdag den 13 April 1813, des avonds te 6 uren, ten huize van den Kastelein C. van Boekeren, woonachtig te Haren, finaal te veilen en verkoopen:
I. Eene BEHUIZINGE en SCHUUR, geteekend Letter D. No. 16, met de BEKLEMMING van de daar onder gehorige 50 Matten LANDS, doende jaarlyks tot hure 120 guldens, staande en gelegen onder de Gemeente van Haren.
II. De VASTE BEKLEMMING van 8 Matten HOOILAND onder het Dilgster Hamrik gelegen, het Papenstuk genaamd, doende tot een jaarlyksche hure 24 guldens.
III. Den EIGENDOM van een stuk LANDS, de Eskamp genaamd, onder de Gemeente van Haren gelegen.
IV. Een stuk LANDS, ongeveer 12 Mudden groot, gelegen onder de Gemeente van Haren, voor 24 jaren in Erfpagt bekomen.
V. 6 Matten LANDS, ten Oosten van Haren gelegen, de Harskamp en het Sevensterren genaamd.
VI. Een Akker LANDS, onder de Gemeente van Haren gelegen, groot ongeveer een half mudde.
VII. Een stuk VEEN, liggende in het Hoogveld onder de Gemeente van Haren.
VIII. De halvescheid van een stuk LANDS, te Onnen gelegen, het Noorenland genaamd, ongeveer 3 Matten groot.
IX. Een halve LEGERSTEDEN in de Harender Kerk in de zesde Slag van Abbringeslag.
Om te worden aangevaard de behuizing en schuur, op den 1sten Mei 1813, en de overige porcelen daags na de finale toeslag.

Van Willem en Leentje zijn negen kinderen bekend:

- 1 **Kind Takens** is begraven op vrijdag 24 februari 1769 te Haren.

Ontvangst diakonie te Haren 24 februari 1769
Een kind van Willem Takens begraven: f.2,27
(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).

- 2 **Kind Takens** is begraven op vrijdag 26 juni 1761 te Haren.

Ontvangst diakonie te Haren 26 juni 1761
Een kind van Willem Takens begraven: f.0,96
(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).

- 3 **Kind Takens** is begraven op zaterdag 5 december 1767 te Haren.

Ontvangst diakonie te Haren 5 december 1767
Een kind van Willem Takens begraven: f.2,21
(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).

- 4 **Hindrik Willems Takens** is geboren te Haren, is gedoopt op zondag 13 april 1755 aldaar, zie VII-E.
- 5 **Tako Takens** is gedoopt op zondag 1 april 1759 te Haren, is begraven op zaterdag 23 juni 1759 aldaar. Tako werd 2 maanden en 22 dagen.

Ontvangst diakonie te Haren 23 juni 1759
Een kind van Willem Takens begraven: f.1,72-
(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).

- 6 **Engelina Willems Takens** is gedoopt op zondag 12 april 1761 te Haren, zie VII-F.

- 7 **Take Willems Takens** ook genaamd Talje Willems Takens, wonende te Haren (Wijk D Klaverblad 16) en aldaar (Wijk D Dilgt 14), is geboren aldaar, is gedoopt op vrijdag 15 februari 1765 aldaar, is overleden op zaterdag 16 september 1837 te Groningen. Take werd 72 jaar, 7 maanden en 1 dag.

Voogdijstelling 24 september 1802

Tako Willems (Takens) zweert aan als principale voormond over de zes kinderen van wijlen Hendrik Willems (Takens) bij Johanna Hindriks (Mulder) in echt verwekt. Willem Ansing te Onnen wordt sibbevoogd en Roelf Koops te Haren vreemde voogd.
(Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1496)

Uitspraak Vrederechter Hoogezand 18 juli 1812

Jannes Hoenderken te Noordlaren wordt op verzoek van de erfgenamen aangewezen als taxateur in de nalatenschap van wijlen Willem Takens en Leentje Hindriks te Haren
(Groninger Archieven, toegang 146, inventaris nr 109, zaak 58)

Akte 17 december 1812

Het betreft de publieke verkoping van de roerende uit de nalatenschap van Leentje Hindriks, weduwe van Willem Takens (overleden 11 april 1806).

Erfgenamen zijn:

- Tako Willems Takens, te Haren;
- Pieter Willems Takens, te Haren;
- Folkert Willems Takens, te Onnen;
- Willem Eissing, te Onnen, namens zijn vrouw Engelina Willems Takens;
- Jan Pathuis in zijn kwaliteit van voormond over de minderjarige kinderen van Hindrik Willems Takens en Johanna Hindriks, en wel met name Leentje, Zwaantje, Willem, Hendrik, Tako en Aaltje. Toeziend voogd is Roelf Koops op basis van een akte van de Regter van Selwert en Sappemeer van 24 september 1802. Normaliter is Tako Willems Takens de voogd van de kinderen, maar omdat hij bij deze verkoop zelf belangen heeft, wordt hij vervangen door Jan Pathuis.

Ook al het vee wordt verkocht. De totale opbrengst van de veiling bedraagt f.2.505,10. Er zijn veel verschillende kopers. Ook de erfgenamen kopen veel uit de boedel. Illustratief is de verkoop van de koeien. Tako Willems Takens koopt uit de boedel 5 koeien. Jan Vedder te Groningen, wed. Hindrik Geerts te Dilgt, Jan Lammers te Groningen, Cornelis Bolhuis te Haren en Albert Timmer te Groningen kopen elk een koe.
(Groninger Archieven, toegang 1873, inventaris nr 3, acte 260)

Actes 30 maart 1813 tm 13 april 1813.

Het betreft de publieke verkoping van de nalatenschap van Leentje Hindriks, weduwe van Willem Takens. Erfgenamen zijn:

- Tako Willems Takens, te Haren;
- Pieter Willems Takens, te Haren;
- Folkert Willems Takens, te Onnen;
- Willem Eissing, te Onnen, namens zijn vrouw Engelina Willems Takens;
- Jan Pathuis in zijn kwaliteit van voogd over de minderjarige kinderen van Hindrik Willems Takens en Johanna Hindriks, en wel met name Leentje, Zwaantje, Willem, Hendrik, Tako en Aaltje. Toeziend voogd is Roelf Koops op basis van een acte van de Regter van Selwert en Sappemeer van 24 september 1802.

De onroerende goederen, die worden geveild zijn de volgende:

1. een behuizing en schuur, getekend D16 te Haren op een stuk land het Holt genaamd met de beklemming der daaronder behorende landerijen, als:
    - a. 10 matten zwertende ten noorden aan Jan Oosterveld, ten oosten de Kerklaan, ten zuiden Hindrik Pauwels en ten westen de Heereweg;
    - b. 10 matten, de Mikkenkamp, zwertende ten noorden en oosten aan de Boereweg, ten zuiden Klaas Kornelis cs en ten westen de Kerklaan;
    - c. vijf matten, de Westerkampen genaamd, zwertende ten noorden aan Warnerus Ansingh, ten oosten aan de Heereweg, ten zuiden en ten westen aan de Boereweg;
    - d. een halve akker, de Broekakker, zwertende ten noorden en ten zuiden aan de heer La Clé, ten oosten aan het Boereveen en ten westen aan de Boereweg;
    - e. 5 matten hooiland, de Koppels genaamd, wandelende met J. Warmolts, zwertende ten noorden aan de weduwe R.J. Vos, ten oosten aan Gerrit Vedder, ten zuiden de weduwe Hindrik Geerts en ten westen het Hoornschediep;
    - f. een mat hooiland, het Maar;
    - g. 2 matten hooiland, de Hartenkamp;
    - h. een half mat hooiland, de Wolddelen;
    - k. vier matten hooiland, de Luizeberg;
    - l. 4 matten hooiland, de Harskamp;
    - m. 2 matten hooiland, de Tusschenkuilen;
    - n. 3 matten hooiland, het Ven;
    - o. een mat wildernis, het Zwan
  - Doende jaarlijks tot huur f.120,-. De waarde van dit onderdeel is door Mr. W.J. Quintus, Stoffer van Boekeren en Berend Kars Peulinga getaxeerd op f.2.500,-.
  2. De vaste beklemming van 8 matten land onder het Dilgster Hamrik. Het Papenstuk genaamd. Ten noorden Gerrit Vedder, ten oosten H. van Dijken, ten zuiden de weduwe Hindrik Geerts en ten westen het Hoornsche Diep. Huur f.24,- per jaar. Getaxeerde waarde f.600,-. Aangekocht door Willem Taken en Leentje Hindriks bij acte van 1 mei 1775.
  3. De eigendom van een stuk land, de Eskamp. Getaxeerde waarde f.550,-. Aangekocht bij acte van 20 januari 1798. Het perceel bestat uit drie delen:
    - a. de grote akker;
    - b. de kleine akker
    - c. de zuider akker.
  4. Een stuk land, groot 12 mudden, De Holten, ten noorden Jan A. van Hemmen, ten oosten Hindrik Oosterveld, ten zuiden Hindrik Oosterveld en ten westen de Heereweg. Getaxeerde waarde f.1.250,-. Dit land is door Willem Takens en Leentje Hindriks bij authentieke acte van 15 november 1803 voor 24 jaar in erfpacht verkregen.
  5. Zes matten land, de Harskamp, ten oosten van Haren. Getaxeerde waarde f.250,-. Hiervan zijn 4 matten in erfpacht bekomen voor 25 jaar bij acte van 2 mei 1783 en zijn de beide andere matten, de Sevensterren genaamd, aangekocht bij acte van 31 augustus 1784.
  6. Een akker land, samen met perceel 7 gewaardeerd op f.70,-. Aangekocht bij acte van 1 november 1792.
  7. Een stuk veen. Gelijk gekocht met perceel 6.
  8. De halvescheid van een stuk land te Onnen, het Noorenland. Getaxeerde waarde f25,-. Aangekocht op 3 mei 1794.
  9. De halvescheid in een legerstede in de Harener Kerk. Getaxeerde waarde f.5,-. Aangekocht op 4 mei 1774.
- De verkoop vindt plaats ten huize van Stoffer van Boekeren te Haren. Er zijn twee ronden, de eerste op 1 april 1813 en de tweede op 13 april 1813. Tijdens de veiling kan worden geboden, zolang de aangestoken waschlichten branden. Op basis van de biedingen in de tweede rond vindt de verkoop plaats. De hoogste bieders zijn (vermelding per boven aangegeven nummer):
1. Take Willems Takens en Pieter Willems Takens f.4.649,-;
  2. Roelf Meijer f.1000,-;
  - 3a. Willem Eissing f.221,-;

3b. Willem Eissing f.141,-;
 3c. Folkert Willems Taken f.211,-;
 4. Jan van Hemmen f.1.566,-;
 5. Willem Eissing f.211,-;
 6. Jan Sjobbema f90,-;
 7. Willem Takens f36,-;
 8. Folkert Willems Takens f.45,-;
 9 Willem Eissing f.5,-
 Alle percelen worden toegewezen.
 (Groninger Archieven, toegang 1873, inventaris nr 5, actes 117, 118, 136 en 137)

Akte 19 december 1818

Willem Rudolph Warmolts te Eelde verkoopt aan Take Takens en Pieter Takens te Haren 6 matten hooiland, onverscheiden in 12 matten, De Koppels genaamd, waarvan de andere helft reeds aan de kopers toebehoort. De koopprijs bedraagt f.600,-. Willem heeft dit stuk grond geërfd van zijn vader Jan Hendrik Warmolts.
 (Groninger Archieven, toegang 1870, inventaris nr. 84, Akte 634)

Uitspraak Vrederechter Hoogezand 29 juli 1819

De nabestaanden en goede vrienden van Leentje, Pieter en Annigje Folkerts Takens, minderjarige kinderen van Fennigje Pieters, landbouwersche te Onnen, en wijlen Folkert Takens, komen samen.

Aanwezig van vaderszijde:

- Take Takens, landbouwer te Haren, oom
- Willem Eissens, landbouwer te Onnen, aangehuwde oom
- Cornelis Hornhuis, landbouwer te Onnen, goede vriend

Aanwezig van moederszijde:

- Hindrik van Nog, landbouwer te Haren, aangehuwde oom
- Wicher Alderts, landbouwer te Onnen, aangehuwde oom
- Jelke Vos, landbouwer te Onnen, goede vriend

Tot toezien voogd wordt benoemd Take Takens.

(Groninger Archieven, toegang 146, inventaris nr 112, zaak 1819/97)

Proces verbaal 2 december 1820

Willem Eising komt bij de schout met een klacht over zijn zwager Tako Takens. Willem heeft aan Tako een paard verkocht voor f.214, maar Tako heeft slechts f.150,- betaald. Hij had beloofd om in de herfst de rest te betalen. Maar Tako stelt, dat het paard niet voldoet. Hij wil het paard wel aan Willem Eising terug geven. Hij is ook bereid het paard nog een half jaar te houden. Als het dan voldoet, zal hij de f.64,- alsnog betalen. En zo wordt door bemiddeling van de schout het geschil opgelost.

(archief gemeente Haren, deel I, inventarisnummer 53)

Uittreksel uit Memorie van successie, 14 september 1826 van Ettijn Lukas Revers

De omvang van de nalatenschap is als volgt:

ACTIVA

- waarde 2 matten hooiland	f. 125,00
- onderhandse lening aan H. Doll Havinga	30,00
- onderhandse lening Tako Takens en Pieter Takens	450,00
- verschenen rente over deze lening (4,5%)	7,54
- onderhandse lening H. Holwerda	250,00
- verschenen rente over deze lening (5%)	10,07
- onderhandse lening Lucas Adolfs	100,00
- verschenen rente over deze lening (4,5%)	1,68
- lening Geesien Lucas (vrouw van Jan Evers Buning)	60,00
- verschenen rente over deze lening (4,5%)	0,70
- onderhandse leningen neef Christ. van Boekeren	231,81
- huismobilien en lijfstoebehoren	331,40
- contanten	35,00
TOTAAL ACTIVA	1.633,20

Brief 2 juli 1830 aan Gedeputeerde Staten

Ter voldoening aan uw resolutie van 21 juni j.l. betrekkelijk en het verlangen van de eigenaren van landen geleggen tussen de Zuider- en de Noorderzanddijken ten oosten van Haren, om de gebrekkige pomp, welke die landen tot uitwatering verstrekt, door een zijl te doen vervangen, op de plaats waar bevorens het zogenaamde Harender Zijlthe heeft gelegen, heb ik de eer u als volgt te informeren. Ik heb de dissontierende ingezetenen in dezen zijnde de personen J. Vos, F. en T. Takens en de weduwe G.J. Stel, alle wonende te Haren, de redenen hunne weigering heb verstaan en getracht heb, om hen tot toetreding tot het voorziene plan te overreden, dat ik daarin ook naar wensch geslaagd ben, aangezien drie der bedoelde ingezetenen hoofdzakelijk geen andere redenen van bezwaar konden inbrengen, dan het dragen in de kosten, waartoe zij weinig genegen waren, doch waaromtrent hunne bezwaren door mijn tusschenkomst opgeheven zijn geworden, terwijl de persoon van J. Vos, hoezeer andere redenen van bezwaar hebbende, zich ook niet meer ongenegen heeft betoond om toe te treden, daar de overige belanghebbenden ook toegetreden zijn. De laatstgenoemde heeft desniettemin zijne redenen van weigering schriftelijk opgegeven en ik heb gemeend het deswege bij mij ingediende stuk aan u te moeten doen toekomen, zoals ik de eer heb hetzelfde hiernevens te voegen. aH

(archief gemeente Haren, deel I, inventarisnummer 104)

8 **Pieter Takens** is geboren te Haren, is gedoopt op zondag 1 april 1770 aldaar, zie VII-G.

9 **Folkert Willems Takens** is geboren op zondag 4 april 1773 te Haren, is gedoopt op zondag 18 april 1773 aldaar, zie VII-H.

VI-D **Fockjen Hindriks**, dochter van **Hindrik Fokkens (V-A)** en **Aaltje Peters Nienhuijs**, is geboren te Groningen (Buiten de Oosterpoort), is gedoopt op zondag 17 december 1730 aldaar, is begraven op donderdag 12 juli 1759 te Haren. Fockjen werd 28 jaar, 6 maanden en 25 dagen.

9-9-1746 Judicio Selwerd: Heeft Egbert Pouwels tot Haeren als voormondt angesworen over de minderjarige kinderen van Hindrick Fockens bij wijlen Aaltjen Peters Nienhuis in egte verwekt. Dito heeft Peter van Langen in Groningen als sibbe voogt angesworen uti supra. Dito heeft Roelf Hindrix tot Haeren als vreemde voogt angesworen uti supra. Dito autorisatie gepasseert.

Ontvangst diakonie te Haren 12 juli 1759

De vrouw van Albert Eijsens begraven: f.3,98
 (Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).

Ontvangst diakonie te Haren 22 juli 1759

Albert Eijsens voor het beste laken voor zijn vrouw: f.1,50
 (Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).

Fockjen trouwt (kerk) op zondag 28 mei 1752 te Haren op 21-jarige leeftijd met de 27-jarige **Albert Eising**, zoon van **Willem Eissinghe** en **Gretien Lucas**. Albert, landbouwer, is geboren in 1725 (OS), is begraven op maandag 17 oktober 1791 te Haren. Albert werd 66 jaar.

Voogdijstelling 10 mei 1754

Pieter Koerts te Noordlaren zweert aan als voormond over de minderjarige kinderen van Jan Jans bij wijlen Albertje Geerts in echte verwekt. Dries Roelfs te Glimmen wordt sibbevoogd en Albert Eissing te Onnen vreemde voogd. (Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1494).

Akte 20 mei 1754

Pieter Koerts als voormond, Dries Roeleffs als sibbevoogd en Albert Eijsing als vreemde voogd over de drie minderjarige kinderen van Jan Jansen bij wijlen Albertien Geerts in echte verwekt, verklaren met de vader een regeling te hebben getroffen over de afkoop van de moederlijke nalatenschap. (Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1611)

Voogdijstelling 11 juni 1758

Albert Eijssing te Onnen zweert aan als voormond over de minderjarige zoon van wijlen Laurens Ottens bij wijlen Janna Eijssing in echte verwekt. Geert Thijes te Helpman wordt sibbevoogd en gezworene Jan Pauwels te Onnen vreemde voogd. (Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1494).

Beschrijving inventaris 18 december 1761

Staat van de goederen van de onmondige kinderen van wijlen Laurens Ottens bij wijlen Janna Eijssing in echte verwekt. Geadministreerd door voormond Albert Eijssing.

- een huis met hof te Onnen
- hooiland te Onnen

(Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1506)

Ontvangst diakonie te Haren 21 december 1766

Van Albert Eijsink het beste laken voor Jan Eijsink: f.1,50
(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).

Ontvangst diakonie te Haren 13 februari 1767

Van Albert Eijsink voor het beste laken voor zijn moeder (Gretien Lucas): f.1,50
(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).

Groninger Courant, 19 december 1780

De schultz van Haaren J. Rummerinck, gedenkt eerlang (de dag van verkoop en betaalinge nader te noemen) op de plaats van Albert Eijssing tot Onnen bij uitmijninge verkoopen, ongeveer drie à vier honderd zwaare eiken stambomen, bekwaam tot allerlei werk van scheepsbouw als anders.

Ontvangst diaconie te Haren 17 oktober 1791

Albert Eijsing van Onnen begraven: f.8,82
(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).

Ontvangst diaconie te Haren 30 oktober 1791

Laken voor Albert Eijssing: f.1,50
(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).

Van Albert en Fockjen zijn drie kinderen bekend:

- 1 **Willem Eising** is geboren op zondag 15 oktober 1752 te Onnen, zie VII-I.
- 2 **Aaltje Alberts Eising** is geboren te Onnen, is gedoopt op zondag 1 februari 1756 te Haren, zie VII-J.
- 3 **Greetjen Eising** is gedoopt op zondag 25 maart 1759 te Haren, is begraven op zaterdag 10 november 1759 aldaar. Greetjen werd 7 maanden en 16 dagen.

Ontvangst diakonie te Haren 10 november 1759

De dochter van Albert Eijsent (Eising) begraven: f.1,80
(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).

VI-E **Catharina Jans**, dochter van **Jan Geerds (V-C)** en **Grietien Peters Nienhuijs**, is gedoopt op zondag 15 augustus 1717 te Haren.

Catharina gaat in ondertrouw (kerk) op donderdag 12 december 1743 te Groningen (huwelijksgetuige was **Jan Geerds** (zie V-C)) op 26-jarige leeftijd met de 33-jarige **Carel Nicolaas Stock**. Carel is geboren in 1710 (OS) te Keulen.

Zaak voor het volle gerecht van de stad Groningen op 22 december 1736

Carel Nicolaas Stock is vanuit Keulen naar Groningen gekomen om hier theologie te studeren. Door gebrek aan middelen is daar niet veel van terecht gekomen. Hij heeft bij zijn oom in Rotterdam gewerkt en 3 jaar op kantoor bij Jacobij van de Waal een groot koopman in Rotterdam. Op één of andere manier is Carel in Groningen betrokken geraakt bij een zaakje waarbij homofiel gedrag een rol speelde. Hierbij is de uitspraak gedaan "Wel wat hebben wij met vrouwen te doen? Laat ons mannen als mannen mannelijke daden doen". Onduidelijk is voor mij of Carel dit nu geroepen heeft of een ander.
(Groninger Archieven, toegang 1534, inventarisnummer 1925)

Van Carel en Catharina is een kind bekend:

- 1 **Susanna Stock** is geboren te Groningen (Bloemstraat), is gedoopt op dinsdag 3 november 1744 aldaar.

VI-F **Marchijn Hindriks**, dochter van **Hindrik Hebels (V-D)** en **Remina Abbring**, is geboren te Nieuw Scheemda, is gedoopt op zondag 16 december 1714 aldaar, is begraven op maandag 25 juni 1787 te Haren. Marchijn werd 72 jaar, 6 maanden en 9 dagen.

Boedelinventaris 16 april 1779

Boedelinventaris van Hindrik Roelfs en Wilmijna Roelfs opgemaakt na het overlijden van Wilmijna. De waarde van de inventaris is f.205,-. Er zijn echter ook schulden:

- lening schulte Rummerink f.170,-
- landhuur schulte Rummerink f.11,-
- huishuur wed. Roelef Hindriks f.26,-
- landhuur wed. Roelef Hindriks f.7,-
- stobbe baggel gezworene Bellinga f.9,-
- weide van vee in land van de boeren f.5,-
- huur kerkengrond f.4,-

Totaal schadelijke staat f.235,-. Het saldo is dus f.30,- negatief.

(Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1072).

Ontvangst diaconie te Haren 25 juni 1787
Roelf Niebuirs weduwe begraven: f.15,50
(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).

Ontvangst diaconie te Haren 29 november 1787
Van de kinderen van de weduwe van Roelf Niebuir voor het beste laken: f.1,50
(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).

Marchijn trouwt (kerk) op zondag 22 augustus 1734 te Haren op 19-jarige leeftijd met de 25-jarige **Roeleff Hindriks Nijbuir**, zoon van **Hindrik Alberts Nijbuir** en **Annechijn Roeleffs**. Roeleff is geboren te Glimmen, is gedoopt op zondag 23 december 1708 te Noordlaren, is begraven op donderdag 26 april 1764 te Haren. Roeleff werd 55 jaar, 4 maanden en 3 dagen.

Akte 13 december 1743
Roelf Hindrix (Nijbuir) te Haren zweert aan als voormond over de kinderen van Egbert Pauwels bij wijlen Aaltjen Abbring. De sibbevoogd komt uit Gieten. Ebbing Ebbing wordt vreemde voogd.
(Groninger Archieven, toegang 730, inventarisnummer 1706).

Beschrijving veepest 1744-1753
Roeleff Sickens Swartwolt schrijft in zijn dagboek over de veepest in Haren en omstreken. De complete beschrijving in de originele bewoordingen is opgenomen bij de schrijver zelf. Uit deze beschrijving heb ik voor afzonderlijke personen relevante passages gehaald en die in mijn eigen woorden weer gegeven. Van Roeleff Hindriks Nijbuir wordt vermeld, dat op 11 maart 1745 bij hem een enter vaars gebeterd is. Dat wil zeggen, dat dit dier de ziekte heeft doorstaan en nu niet weer ziek zal worden. Nijbuir heeft voorts twee koeien naar Onnen gebracht en die zijn niet ziek geworden.

9-9-1746 Judicio Selwerd: Heeft Egbert Pouwels tot Haeren als voormondt angesworen over de minderjarige kinderen van Hindrick Fockens bij wijlen Aaltjen Peters Nienhuis in egte verweckt. Dito heeft Peter van Langen in Groningen als sibbe voogt angesworen uti supra. Dito heeft Roelf Hindrix tot Haeren als vreemde voogt angesworen uti supra. Dito autorisatie gepasseert.

Aantekening in diakonieboek Haren 20 juni 1751
Albartus Homan wordt als boekhoudend diaken opgevolgd door Roelof Hindriks Niebuir.
(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).

Akte 7 mei 1752 (geregistreerd 10 februari 1764)
Egbert Jans en Geesjen Harms te Haren verklaren f.200,- tegen 4% geleend te hebben van Roelf Hindriks (Roeleff Hindriks Nijbuir) en Margje Hindriks (Marchijn Hindriks).
Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1612, pag. 91).

Akte verkoop ca 1754
Akte van verkoop en overdracht bij stoklegging ca 1754 door Roelof Hindriks Nijbuir en diens vrouw Marchje Hindriks, wonende te Haren, aan Harmen Egberts, timmerman, en diens vrouw Willemijna Harmes, wonende te Haren, van een huis en hof, gelegen te Haren aan de westzijde van de straat op kerkegrond, doende jaarlijks aan de Kerk 25 stuivers tot huur, belend oost de Harenderstrate, voor de som van 150 caroli guldens (Groninger Archieven toegang 565, inventarisnummer 53)

Aantekening in kasboek diakonie te Haren 24 maart 1755
Afgaande boekhoudend diaken is Roelf Hindriks Niebuir. Nieuwe boekhoudend diaken is Lucas Rummerink.
(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7)

Ontvangst diakonie te Haren 26 april 1764
Roelf Niebuir begraven: f.6,25
(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).

Ontvangst diakonie te Haren 10 mei 1764
Van de weduwe van Roef Nijbuir voor het beste laken voor haar man: f.1,50
(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).

Akte verdeling 1779
Akte van verdeling bij stoklegging dd 8 mei 1779 tussen 1) gezworene Jan Pouwels van Onnen, opkomende voor zijn vrouw Alberdijna Romans, en 2) Lucas Wieringh te Gasselt en zijn broeder Roelof Wieringh te Gieten, waarbij is toegescheiden aan 1) de plaats te Haren, bestaande uit huis, schuur en landerijen, bij Roelf Hindriks Nijboer meierwijze in gebruik, plus het aandeel in de tienden te Haren, en aan 2) de plaats te Gasselt, verleden te Gasselt voor Albert Alingh, scholt over Borger, Gasselt en Gasselter Nijveen c.a, (Groninger Archieven, toegang 565, inventarisnummer 52)

Akte 19 november 1788
Hindrik Roelefs (Nijboer), Annegijn Roelefs, Anna Roelefs, Hinderijkus Roelefs en Wilmijna (Reimeina) Roelefs en haar echtgenoot Warnerus Harms (Warner Ansing) verklaren verpacht te hebben aan mevrouw Maria Louisa Nobel, geboren Gockinga, geassisteerd door haar echtgenoot majoor W.T. Nobel:
1. Een boerenbehuizing met schuur en hof er achter tot ongeveer vijf voet dwars achter de schuur langs, zijnde het baken een pruimenboom en dan recht oost en westwaarts op en de vreedinge tusschen het hof van het grote en kleine huisje, zal met een haege moeten worden gemaakt of zo een van beiden daar een wal langs wil hebben dan zal die wal van eigen grond gemaakt moeten worden en zal deze vreedinge door het grote en kleine huisje elk half moeten worden gemaakt. Met nog een kamp land ten zuiden van dit huis en hof gelegen en de laagte ten oosten achter de kamp gelegen tot aan de dwarssloot die door de laagte loopt naar de kooi, zijnde dit ongeveer acht mudden groot, daar ten noorden verkopers en de Buireweg, ten oosten verkopers en de Kooisingel ten zuiden de kooisingel en gezworene Jan Pauwels en ten westen de Buireweg.
2. Een kamp land, de Molenkamp genaamd
3. Een akker bouwland op het Nieland.
4. Een akker bouwland op het Nieland
De pacht is voor 24 jaar en de prijs is f.1.850,-
(Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1615, pagina 222).

Van Roeleff en Marchijn zijn zeven kinderen bekend:

- 1 **Hindrik Roelfs Nijboer** is gedoopt op zondag 11 december 1735 te Haren, zie VII-K.
- 2 **Jan Nijbuir** is gedoopt op zondag 26 oktober 1738 te Haren, is begraven op dinsdag 2 maart 1779 aldaar. Jan werd 40 jaar, 4 maanden en 4 dagen.

Ontvangst diaconie te Haren 2 maart 1779
Jan Niebuir begraven: f.6,58
(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).

Ontvangst diaconie te Haren 10 maart 1779
Van de weduwe Niebuir (= zijn moeder) voor het laken: f.1,50
(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).

3 **Annegjen Roelofs Nieboer** is gedoopt op zondag 12 maart 1741 te Haren, zie VII-L.

4 **Hinderikus Roelfs Nijbuir** is gedoopt op donderdag 24 maart 1746 te Haren.

Voogdijstelling 17 april 1779

Jan Jacobs te Helpman heeft aangezworen als voormond over de vier kinderen van Hindrik Roelfs bij wijlen Willemina Roelfs. Hinderikus Roelfs, woonachtig buiten klein poortje wordt sibbevoogd. Jannes Jans te Essen vreemde voogd. (Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1495).

Voogdijstelling 4 november 1785

Hindrik Roelfs (Nijboer) te Haren zweert aan als principale voormond over de twee minderjarige kinderen van Jan Jacobs Smeenge bij wijlen Geessien Roelfs in echte verwekt. Hinderikus Roelfs, woonachtig buiten klein poortje, wordt sibbevoogd en Geert Jacobs te Haren vreemde voogd. De voorstanderen mogen met de vader een regeling treffen over de moederlijke nalatenschap. (Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1496)

Akte 19 november 1788

Hindrik Roelefs (Nijboer), Annegijn Roelefs, Anna Roelefs, Hinderijkus Roelefs en Wilmijna (Reimeina) Roelefs en haar echtgenoot Warnerus Harms (Warner Ansing) verklaren verpacht te hebben aan mevrouw Maria Louisa Nobel, geboren Gockinga, geassisteerd door haar echtgenoot majoor W. T. Nobel: 1. Een boerenbehuizing met schuur en hof er achter tot ongeveer vijf voet dwars achter de schuur langs, zijnde het bakken een pruimenboom en dan recht oost en westwaarts op en de vredeinge tusschen het hof van het grote en kleine huisje, zal met een haege moeten worden gemaakt of zo een van beiden daar een wal langs wil hebben dan zal die wal van eigen grond gemaakt moeten worden en zal deze vredeinge door het grote en kleine huisje elk half moeten worden gemaakt. Met nog een kamp land ten zuiden van dit huis en hof gelegen en de laagte ten oosten achter de kamp gelegen tot aan de dwarsloot die door de laagte loopt naar de kooi, zijnde dit ongeveer acht mudden groot, daar ten noorden verkopers en de Buireweg, ten oosten verkopers en de Kooisingel ten zuiden de kooisingel en gezworene Jan Pauwels en ten westen de Buireweg.

2. Een kamp land, de Molenkamp genaamd

3. Een akker bouwland op het Nieland.

4. Een akker bouwland op het Nieland

De pacht is voor 24 jaar en de prijs is f. 1.850,-

(Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1615, pagina 222).

Hinderikus trouwt (kerk) op zondag 14 mei 1775 te Haren op 29-jarige leeftijd met de 27-jarige **Grietje Roelfs**, dochter van **Roelof Willems** en **Gesijna Albers**. Grietje is gedoopt op zondag 10 maart 1748 te Haren.

5 **Reimina Roelofs Niebuir**, wonende te Haren, is gedoopt op zondag 27 oktober 1748 aldaar, wonende Wijk B Haren 23 aldaar, is overleden op maandag 28 september 1812 aldaar, is als overleden aangegeven op dinsdag 29 september 1812 aldaar (aangever overlijden was **Warner Ansing**; getuigen aangifte overlijden waren **Johannes Rummerink** en **Roelf Jans van Dam**). Reimina werd 63 jaar, 11 maanden en 1 dag.

Akte 19 november 1788

Hindrik Roelefs (Nijboer), Annegijn Roelefs, Anna Roelefs, Hinderijkus Roelefs en Wilmijna (Reimeina) Roelefs en haar echtgenoot Warnerus Harms (Warner Ansing) verklaren verpacht te hebben aan mevrouw Maria Louisa Nobel, geboren Gockinga, geassisteerd door haar echtgenoot majoor W. T. Nobel: 1. Een boerenbehuizing met schuur en hof er achter tot ongeveer vijf voet dwars achter de schuur langs, zijnde het bakken een pruimenboom en dan recht oost en westwaarts op en de vredeinge tusschen het hof van het grote en kleine huisje, zal met een haege moeten worden gemaakt of zo een van beiden daar een wal langs wil hebben dan zal die wal van eigen grond gemaakt moeten worden en zal deze vredeinge door het grote en kleine huisje elk half moeten worden gemaakt. Met nog een kamp land ten zuiden van dit huis en hof gelegen en de laagte ten oosten achter de kamp gelegen tot aan de dwarsloot die door de laagte loopt naar de kooi, zijnde dit ongeveer acht mudden groot, daar ten noorden verkopers en de Buireweg, ten oosten verkopers en de Kooisingel ten zuiden de kooisingel en gezworene Jan Pauwels en ten westen de Buireweg.

2. Een kamp land, de Molenkamp genaamd

3. Een akker bouwland op het Nieland.

4. Een akker bouwland op het Nieland

De pacht is voor 24 jaar en de prijs is f. 1.850,-

(Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1615, pagina 222).

Reimina trouwt (kerk) op zondag 11 november 1787 te Haren op 39-jarige leeftijd met de 34-jarige **Warner Ansing** ook genaamd Wernerus Harms, zoon van **Harm Hendriks** en **Henrina Emmen**. Warner, landbouwer, wonende te Haren (Wijk D Klaverblad 19) en aldaar, is geboren op vrijdag 29 juni 1753 te Noordlaren, is gedoopt op zondag 12 augustus 1753 aldaar, wonende Wijk D Klaverblad 19 te Haren, is overleden op dinsdag 7 oktober 1817 aldaar, is als overleden aangegeven op donderdag 9 oktober 1817 aldaar (aangever overlijden was **Jan Pathuis**; getuige aangifte overlijden was **Jan Jacobs Boddeveld**). Warner werd 64 jaar, 3 maanden en 8 dagen.

Voogdijstelling 15 april 1768

Jacob Hindriks te Noordlaren zweert aan als voormond over de twee minderjarige kinderen van wijlen Harm Hindriks bij Hinderina Emmen in echte verwekt. Albartus Emmen, woonachtig te Hoogezand, wordt sibbevoogd. Op 16 april 1768 zweert Berent Hindriks aan als vreemde voogd. De voorstanderen mogen met de moeder een regeling treffen over de vaderlijke nalatenschap. (Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1494).

Akte 4 november 1794 (geregistreerd 16 december 1794)

Jantje Papink verpacht voor 24 jaar aan Warnerus Harms en Wilmijna Roelfs, echtelieden, een behuizing en hof, staande aan de Oosterweg te Haren, wordende door Jan Hindriks meijerwijze gebruikt. De behuizing bestaat uit een keuken en achterhuis en het hof er achter zo verre ten westen als het huis staat en zo verre ten noorden als de schuur van Derk Jacobs (Hekman) staat en ten oosten ongeveer op drie voet na tot aan Derk Jacobs of des verkopers haar schuur. De zwetten zijn: ten noorden verkopersche, ten zuiden buiregrond en ten westen verkopersche of nu Egbert Geerts (Vorenkamp). De prijs is f.400,-.

(Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1616, folio 184).

Akte 4 november 1794 (geregistreerd 16 december 1794)

Jantje Papink verpacht voor 24 jaar een behuizing aan de Oosterweg staande aan Egbert Geerts (Vorenkamp) en Harmtijn Hindriks. De behuizing bestaat uit een keuken en achterhuis. De muur tussen dit huis en het naastgelegen huis, dat werd gebruikt door Jan Hindriks, maar nu is verkocht aan Warnerus Harms, zal door Egbert Geerts van beneden tot boven moeten worden gemaakt. Achter het huis ligt een hof zo breed als het huis is en zo lang als waar de schuur staat door Derk Jacobs (Hekman) gebruikt. De zwetten zijn ten noorden de verpagtersche, ten oosten Warnerus Harms, ten zuiden buiregrond en ten westen de Kerkenlaan. De prijs is f.350,-.

(Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1616, folio 187).

Akte 10 december 1796

Geert Smeenge en Fennechijn Geerts, Lucas Arents (Odding) en Geesijn Geerts, Aaltijn Geerts, Otto Jans (Oosterveld) en Pietertijn Geerts, Hindrik Lucas, Hindrik Hornhuis en Boele Reinders als voorstanderen over het zoontje van Geert Jans (Wever) bij Aaltijn Reinders in echte verwekt, Derk Geerts genaamd, verklaren verkocht te hebben aan Warnerus Harms (Warner Ansing) en Wilmijna Roelefs (Reimina Roelofs Niebuir), echtelieden, 3 matten hooiland aan de Waterhuisedijk voor f.170,-.

(Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1616, folio 243).

1804

67 Akte van gerechtelijke opzegging vanwege de kinderen van gezworene Jan Pouwels aan Warnerus Harms en vrouw van de huur van het huis en de landerijen die zij in huur en gebruik hebben, met bevel deze met mei 1805 te verlaten, Haren 1804 sep. 1

(Groninger Archieven, toegang 565, inventarisnummer 11)

Actes 2 februari 1815

Testament van Warnerus Ansing. Hij wijst zijn vrouw Trijntje Geerts Buining aan als enige en algemeen erfgenaam. Getuigen zijn Roelof Koops, landbouwer te Haren, Harmannus Doll Havinga, bakker te Haren, Jan Meinders, landbouwer te Haren en Jan Swartwolt, schoolmeester te Haren.

In een aparte acte wijst Trijntje Geerts Buining haar man Warnerus Ansing aan als enig en algemeen erfgenaam. Trijntje kan niet schrijven.

(Groninger Archieven, toegang 1872, inventaris nr 8, actes 43 en 44)

Acte 28 april 1815

Warnerus Harms Ansingh verkoopt mede namens zijn vrouw Trijntje Buning de behuizing en tuin staande en gelegen te Haren aan de oostzijde van de straat, nummer B23, zwellende ten noorden de weduwe Havinga, ten oosten de erven van wijlen schulte Rummerink, ten zuiden het kerkhof en ten westen de straat. Kopers zijn Hendrik Woldring, schoenmaker en zijn vrouw Pietertje Oosterveld. De koopprijs bedraagt f.1.025,-. Het perceel is door verkopers aangekocht bij stokleggingsbrief van 8 november 1805, geregistreerd in het protocol van ongezegelde stokleggingsbrieven van het Lib. Folio 250 28 december 1805.

(Groninger Archieven, toegang 1869, inventaris nr 37, acte 171)

Acte 28 april 1815

Berend Andries Nijdam, veenbaas, en Roelf Siezes Nijdam, arbeider, verkopen aan Warnerus Harms Ansingh en zijn vrouw een huis, staand en gelegen ten noorden van Haren, zwellende ten noorden, zuiden en westen aan de Heereweg en ten oosten aan pastorieland, getekend D 19, voor een koopprijs van f.600, waarvan f.300,- direct wordt voldaan en f.300,- zal worden betaald op 1 mei 1816. (Groninger Archieven, toegang 1869, inventaris nr 37, acte 172)

Acte 11 maart 1817

Warnerus Ansing, arbeider, mede namens Trijntje Buining, verklaard te hebben verkocht aan Hendrik Woldring, schoenmaker, en Pietertje Oosterveld, een stuk veenland gelegen ten oosten van Haren, groot ongeveer een half gras, zwellende ten noorden aan de Boereweg, ten oosten en te zuiden aan het land van Klaas Hendriks en ten westen aan het land van de weduwe Oosting.

(Groninger Archieven, toegang 1869, inventaris nr 55, acte 120)

Warner was later gehuwd (2) met **Trientje Buining**.<13..17>

- 6 **Johanna Roelfs Nijbuir** is gedoopt op donderdag 1 april 1751 te Haren, is begraven op woensdag 17 januari 1776 aldaar. Johanna werd 24 jaar, 9 maanden en 16 dagen.

Ontvangst diaconie te Haren 17 januari 1776

Dochter Hanna van de weduwe van Niebuir: f.5,90

(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).

Ontvangst diaconie te Haren 27 januari 1776

Weduwe Niebuir voor het laken voor Hanna: f.1,50

(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).

- 7 **Anna Roelfs Nijbuir** is gedoopt op zondag 21 april 1754 te Haren, zie VII-M.

VI-G **Luitje Egberts Pouwels** ook genaamd Luitje Pauwels, zoon van **Egbert Pauwels (V-E)** en **Aaltien Abbring**, tapper en herbergier, wonende te Noordlaren, is geboren in 1735 (OS), is begraven op woensdag 11 februari 1807 te Haren. Luitje werd 72 jaar.

Er is een oude getekende kaart van Harendermolen/Glimmen waarop Harm de Rooy staat vermeld. Luitje Pouwels wordt dan vermeld aan de overzijde van de Rijksstraatweg.

Beschrijving inventaris 1 november 1754

Staat van de boedel van de minderjarige zoon van Egbert Pauwels bij wijlen Aaltjen Abbring in echte verwekt.

- obligatie ten laste van Ludolph Cuik f.325,-

- obligatie ten laste van Egbert Pauwels f.125,-

(Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1506)

Akte 12 mei 1761 (geregistreerd 15 november 1779)

Hopman Jannes Sinnige en zijn vrouw Johanna Rummerink hebben verkocht en overgedragen aan Luitje Pauwels en Janna Gabriëls, echtelieden, een behuizing en kamp weideland met een hof daarachter, hebbende tot naaste zwellende de luitenant Stenhuis ten noorden, ten oosten de Heereweg, ten zuiden het Glimmer Buirevelt en ten westen de erfgenamen van de raadshere Jullens, alles gelegen onder de klokslag van Noordlaren. De koopprijs bedraagt f.1.200,-.

Kopers betalen f.200,-. Het resterende bedrag blijft staan tegen 3,5%. Kopers verplichten zich alle hunne bier zonder onderscheid van niemand anders te zullen mogen inslaan en aftappen als van verkopers schoonzoon Wybe Roersema.

(Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1614, folio 88).

Opregte Groninger Courant, 3 juli 1761

Bij LUITJE PAUWELS in de nieuwe Haarder Meulen is aankomen lopen een Geel Tygerde Windhond met een witte Pluym aan de Staart, die hem verloren heeft addressere zig by bovengenoemde.

Opregte Groninger Courant, 15 december 1761

De erfgenamen van Warmolt Cruise en Lutgertijn Rummerink, gedenken bij uitmijninge te verkopen op woensdag den 23 december 1761, bij de Harendermolen ten huise van Luitje Pauwels, twee boerenplaatsen tot Glimmen gelegen, met de gerechtigheid van visschen, enz.

Acte van verdeling 1765

Acte van verdeling dd 3 december 1765 tussen de gezamenlijke eigenaren van de mandelige kooi te Haren, waarbij is toegescheiden aan de gezworene J. Warmolts, Albert Cuik, de weduwe van schulte Rummerink, Luitien Pouwels elk 1/6 part en aan de gezworene L. Bolhuis, schulte J. Buirma en Albert Lunsche gezamenlijk 1/6 part (Groninger Archieven, toegang 565, inventarisnummer 64). In 1762 vond een verkoop plaats. Als ik het goed begriep werd toen door de vijf eigenaren 1/6 part verkocht aan Luitje Pouwels voor 105 caroli guldens. De gezworene L. Bolhuis, schulte J. Buirma en Albert Lunsche waren toen gezamenlijk goed voor 1/5 part (Groninger Archieven, toegang 565, inventarisnummer 63).

Akte 8 april 1777

Harm de Rooy op de Harendermolen, weduwnaar van Gesina Dorville, verklaart verkocht te hebben aan Luitje Egberts Pouwels en Janna Gabriëls Houwing een behuizing, zijnde een tapperie, staande bij de Haarder molen (oud Haarder Molen genaamd), benevens twee schuren met de onderhorige kampen, zoals een appelhof, een keukenhof, een groene kamp en hooiland. De koopprijs bedraagt f.3.130,-. De gereserveerde eigendom op het verkochte berust bij de comptoir der predikanten goederen te Groningen in verband met een lening van f.2.300,- verstrekt aan de verkoper en wijlen zijn vrouw. De kopers betalen f.830,- aan de verkoper en de comptoir stemt er mee in, dat de lening door de verkopers wordt overgenomen. Harm de Rooy blijkt niet te kunnen schrijven.

(Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1613, folio 260)

Akte 8 april 1777

Luitje Egberts Pauwels en Janna Gabriëls Houwing lenen f.800,- van Willem Aling en Lucia Helena Dijk.

(Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1613, folio 260)

Voogdijstelling 24 april 1778

Jacob Arents, woonachtig buiten de A-Poort op de achterste bleek, heeft aangezworen als voormond over de vier minderjarige kinderen van Albert Coops bij wijlen Gesien Arents in echte verwekt. Luite Pauls te Haren wordt vreemde voogd. De voorstanderen mogen met de vader van de kinderen een afkoopregeling treffen over de moederlijke nalatenschap.
(Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1495).

Groninger Courant, 13 augustus 1779

LUITJE PAUWELS en zyn Huisvrouw by Haarder Moolen, prefenteeren hun Huis en Hof aldaar geleegeen uit de Hand te Verkoopen, zynde een Herberge, waar te lange Jaaren Herberg is gehouden, en nu alleen in dit Huis zal gecontinueerd worden.

Akte 12 november 1779

De schuld van f.1.000,- (zie akte 12 mei 1761) van Luitje Pauwels en Janna Gabriëls aan Jannes Sinnige en zijn vrouw Johanna Rummerink wordt in 1779 door de boekhouder van de kleine weduwen voldaan aan de vaandrig Herman Dijk en zijn kinderen verwekt bij Elisabeth Kooijstra (kleindochter van Jannes Sinnige). Ook de gereserveerde eigendom van de door Luitje Pauwels en zijn vrouw bewoonde behuizing gaat over.
(Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1614, folio 89).

Ontvangst diaconie te Haren 13 juni 1787

Luite weerd van de Harendermolen zijn maagt begraven: f. onleesbaar.
En voor het beste laken: f.1,50
(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).

Akte 20 november 1793 (geregistreerd 30 december 1793)

J.R. Woldendorp als rentmeester der geestelijke goederen verklaart ontvangen te hebben van hopman Willem Aling f.2.300,-. Dit zijn de restant koopschatspenningen, die nog uitstonden ten laste van Luite Pauwels en zijn tegenwoordige vrouw Grietje Freerks, over deszelfs behuizing, zijnde en tapperie, nevens de hoven en landerijen hierbij horende ingevolge stokleggingsbrief van 8 april 1777, oud Haardermolen genaamd, staande en gelegen bij Haardermolen onder het kerspel Haren. Aling krijgt de gereserveerde eigendom overgedragen. De rente is 4%.
(Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1616, folio 143)

Ontvangst diaconie te Haren 11 februari 1807

Luite Pouwels begraven: f.11,90
(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).

Ontvangst diaconie te Haren 14 februari 1807

Het beste laken voor Luite Pouwels: f.1,50
(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).

Luitje trouwt (kerk) op zondag 3 mei 1761 te Haren op 26-jarige leeftijd (1) met de 21-jarige **Janna Gabriëls Houwing** ook genaamd Johanna Houwing, dochter van **Gabriel Harms** en **Beerta Jans**. Janna, wonende te Noordlaren, is afkomstig uit Zuidbroek, is gedoopt op vrijdag 30 oktober 1739 aldaar, is begraven op zaterdag 4 december 1779 te Haren. Janna werd 40 jaar, 1 maand en 4 dagen.

Ontvangst diaconie te Haren 4 december 1779

De vrouw van Luite Pauwels begraven: f.2,33
Voor het laken: f.1,50
(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).

Van Luitje en Janna zijn vier kinderen bekend:

- 1 **Kind Pouwels** is begraven op maandag 19 april 1779 te Haren.

Ontvangst diaconie te Haren 19 april 1779

Een kind van Luite Pauwels begraven: f.1,40
(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).

- 2 **Egbert Luitjes Pouwels**, wonende te Noordlaren en te Haren (Wijk B Haren 4B), is geboren op dinsdag 20 april 1762 te Glimmen, is gedoopt op zondag 25 april 1762 te Noordlaren (ouders bij Harenermolen), is overleden op vrijdag 22 september 1837 te Leens. Egbert werd 75 jaar, 5 maanden en 2 dagen.

Groninger Courant, 14 april 1837

Eenige kennisgeving. Heden overleed, aan verval van levenskrachten, GRIETJE FREERKS POT, Wedw. Pauwels, in den ouderdom van 76 jaren en veertien dagen.
Haren, den 8 april 1837 EGBERT PAUWELS

- 3 **Beerta Luitjes Pouwels**, wonende te Noordlaren, is geboren te Glimmen, is gedoopt op zondag 4 november 1764 te Noordlaren (ouders bij Harendermolen), is overleden op woensdag 10 december 1845 te Leens. Beerta werd 81 jaar, 1 maand en 6 dagen.
Beerta was gehuwd met **Harm Luitjes Reitsma**. Harm is geboren in 1751 te Leens, is overleden op zaterdag 10 juni 1826 aldaar. Harm werd 75 jaar.

- 4 **Aaltien Pouwels**, wonende te Noordlaren, is geboren te Glimmen, is gedoopt op zondag 24 mei 1772 te Noordlaren (vader is herbergier bij de Harendermolen), is begraven op woensdag 13 juni 1787 te Haren. Aaltien werd 15 jaar en 20 dagen.

Ontvangst diaconie te Haren 13 juni 1787

Luite weerd van de Harendermolen zijn maagt begraven: f. onleesbaar.
En voor het beste laken: f.1,50
(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).

Luitje trouwt (kerk) op zondag 3 augustus 1783 te Haren op 48-jarige leeftijd (2) met de 23-jarige **Grietje Freriks Pot**, dochter van **Freerk Roelfs** en **Aaltje Cornelis**. Grietje, weduwe van Luitje Egberts Pouwels, wonende te Haren (Wijk A Harenermolen 47), aldaar (Wijk B Haren 4B) en aldaar, is geboren op dinsdag 25 maart 1760 te Middelbert, is gedoopt op zondag 30 maart 1760 aldaar, is overleden op zaterdag 8 april 1837 te Haren. Grietje werd 77 jaar en 14 dagen.

Bevelschrift 26 december 1807

Bericht van Gockinga een de schulte van Haren.

Schults. Als den aanvrage aan u om den ingehaalden persoon te Harendermolen mede naar Assen te nemen aan u gedaan wordt door een gequalificeerd dienaar namens de regering of den heer Procureur Generaal van Drenthe moogt gij hem vrijelijk laten volgen, wijl ik zeker weet dat de Drentsche Heeren omtrent mij eeven gezind zijn.

Aantekening schulte J. Rummerink. Bovenstaande persoon door twee van de Drentse roroeden is bewaard ten huize van de weduwe Luite Pauwels bij de Harendermolen. In de nagte tussen 25 en 26 december 1807 ontvlucht.
(Groninger Archieven, toegang 730, inventarisnummer 2097).

Brief 25 januari 1818

Op heden 25 januari 1818 des morgens omstreeks half 10 melding krijgend van Grietje Freerks, weduwe Luitje Pauwels, van beroep kasteleinsche, wonende op de Harendermolen, en Aaltje de Vries, dochter van Jan de Vries, kastelein, wonende insgelijks op de Harendermolen gemeente Haren, welke voornemens

waren om naar de kerk te gaan, dat er een doode kerel tusschen Haren en de buitenplaats van de heer Haack in de walsloot lag. Waarop ik mij dadelijk benevens de heelmeeester J.P. Oostingh, de veldwachter en drie manschappen, met name Jan Gerrits Vrieling, Harm Drewes en Pieter van Ulphen, naar de opgegeven plaats heb begeven en aldaar bevonden een dood manspersoon, welke dadelijk door den heelmeeester J.P. Oostingh hebben laten visiteren of de man werkelijk dood was. Waarop de heelmeeester verklaarde dat de man niet alleen dood was, maar ook al stijf was, en dus volgens de heelmeeester wel twee maal 24 uur dood zal zijn geweest. Gebleken manspersoon naar gissing tussen de 60 en 70 jaar oud en mij voorkomende arm en behoeftig te zijn. Hebbende een oud blauw rokje bij zich liggen met geele knopen, geen hemd aan, maar een oud hemd en linnen broek en een ronde hoed. Bij hem bevonden een langwerpige blikken tabaksdoos, een kleermakersring, een dubbeltje en acht duiten.

Liggend de manspersoon niet ver van de plaats van den heer Haack met het hoofd naar beneden, doch niet in het water, tegenover het land van Jan Swartwolt te Haren. Hebbende toen dezelve door gemelde drie manschappen benevens de veldwachter op een ladder laten dragen naar het huis der gemeente. Niemand kende hem.

Bij afwezigheid van de schout, R. Koops, secretaris der gemeente Haren en Geert Smeenge veldwachter.

Op heden 26 januari 1818 des avonds omstreeks vijf uren is door veldwachter Geert Smeenge, benevens drie arbeiders, Jan Gerrits Vrieling, Harm Drewes en Pieter van Ulphen, begraven een onbekende vondeling op het kerkhof te Haren.

(archieff gemeente Haren, deel I, inventarisnummer 51).

Akte 19 december 1818

Openbare verkoop ten verzoeke van Egbert Willems Mulder en Wolter Rudolf Nanninga Bronsema, gevolmachtigden van Jan Geerts Stel, tapper, en Aaltje Luitjes Pauwels, echtelieden, op zaterdag 19 december 1818 ten huize van voornoemde Jan Geerts Stel. Verkocht worden:

1. Een royale nieuw getimmerde behuizing met en ruime stalling en wagenhuis, benevens spatieuze tuinen en appelhof, volgens afbakening staande en gelegen aan de westzijde van de straat te Haren, nr B 52 volgens de directe belasting, met de drift ten noorden der behuizing, wordende door Jan Geerts Stel en zijn vrouw bewoond en gebruikt, doende jaarlijks aan de kerk te Haren tot een vaste grondhuur f 4,-, zwertende ten noorden aan het perceel 2 volgens afbakening, ten oosten aan de straat, ten zuiden aan de behuizing van Jan Koster en ten westen aan het land van Roelof Koops, aangekocht bij acte van 15 november 1810, gepasseerd voor Mr Scato Gockinga.
2. Een nieuw getimmerde behuizing, bestaande uit twee woningen met tuin volgens afbakening, staande en gelegen westzijde van Haren, nr B 183 in de directe belasting, zwertende ten noorden aan de behuizing van Jan Pootholt en het land van Roelof Koops, ten oosten de straat, ten zuiden de drift behorende bij perceel 1 en ten westen het land van Roelof Koops, zijnde de grond gelijk met de grond van perceel 1 aangekocht.
3. Twee matten kamp, de Alinge kamp, gelegen onder Onnen. Aangekocht bij stokleggingsbrief van 3 mei 1774.
4. Twee matten hooiland ten oosten van Haren, aangekocht bij stokleggingsbrief van 16 mei 1767.

Hoogste bieder op perceel 1. Is Grietje Freerks Pot, weduwe Luitje Pauwels, landbouwersche, wonende op de Harenermolen voor f 2.577. Op perceel 2. Jannes van Bolhuis, wonende Horensche Dijk onder Groningen en zijn vrouw Matje Jans Hoiting voor f 913. Op perceel 3. Roelof Koops, secretaris van het gemeentebestuur van Haren, voor f 66,-. En op perceel 4. Hindrik Klaassen van der Es en Lucas Abels Brink voor f 76. Alle bidingen worden gegund. (Groninger Archieven, toegang 1869, inventaris nr 68, akte 563)

Akte 27 oktober 1819

Verkoop bomen door Grietje Freerks Pot. Het betreft in totaal 414 bomen, die stuk voor stuk worden verkocht. De totale opbrengst is f 502,70 (Groninger Archieven, toegang 1869, inventaris nr 74, akte 435)

Woonde in 1830 op het adres Haren Wijk A Nr 4B samen met haar stiefzoon Egbert Pauwels, haar dochter Marchien en kleinkind Grietje Stel. Grietje was als 'weduwe Luitje Pauwels' uitbaatster van de herberg De Kroon. Op haar verzoek wordt door het gemeentebestuur in november 1822 besloten jaarlijks in een ander etablissement 'huis der gemeente' te houden.

Groninger Courant, 29 oktober 1833

Mr. Gerhard Jacob Keiser, openbaar notaris, ter residentie van Groningen, is voornemens, op woensdag 13 november 1833, des avonds te 5 uren, ten huize van de kastelein H. Vedder, op den Harenere Molen, publiek op strijkgelds conditiën, te koop te presenteren:

I. De behuizing, de Harenere Molen genaamd, met derzelver erve en tuin, zijnde eene van ouds gerenomeerde herberg en en logement, waarbij stalling voor honderd stuks paarden en beesten, in voege thans door H. Vedder wordt bewoond en gebruikt, staande en gelegen onder Onnen, gemeente Haren, met een vierde waardeel in de markt aldaar.

XIV. Eene behuizing, de oude Harenere Molen genaamd, met een tuin en een kampje land, groot ruim een bunder, thans bij J. Smilger in gebruik, mede onder Onnen, met een vierendeel waardeel in de markt aldaar.

XV. Eene nieuw doortimmerde behuizing, met stalling en tuin, zijnde de herberg alwaar De Kroon uithangt, staande midden in het dorp Haren, aan den Straatweg, thans bij J.F. de Vries in gebruik.

Alles toebehoorende aan Grietje Freerks, weduwe Luitje Pauwels.

Groninger Courant, 14 april 1837

Eenige kennisgeving. Heden overleed, aan verval van levenskrachten, GRIETJE FREERKS POT, Wedw. Pauwels, in den ouderdom van 76 jaren en veertien dagen.

Haren, den 8 april 1837 EGBERT PAUWELS

Groninger Courant, 9 juni 1837

Elk, wie iets te vorderen heeft van of schuldig is aan de NALATENSCHAP van wijlen GRIETJE FREERKS POT, Wedw. L. Pauwels, wordt verzocht, daarvan, vóór den 20 Junij, opgaaf te doen bij L. POELMA, wonende onder de Gemeente Haren, te Helpman.

Groninger Courant, 23 januari 1838

Ten overstaan van Mr. J.W. Quintus, notaris te Groningen, zullen op maandag den 29 januarij 1838, des morgens te 10 uren, ten huize van D. van den Berg, te Helpen, publiek worden verkocht: Eene behuizing, geteekend C no 1 met den daarbij gelegen tuin en en kamp land, staande en gelegen te Harenere molen, toebehoorende aan de erven van wijlien de wedw. Luite Pauwels.

Van Luitje en Grietje zijn vier kinderen bekend:

5 **Freerk Pauwels** is geboren op woensdag 5 april 1786 te Haren, zie VII-N.

6 **Aaltje Pauwels** is geboren te Haren, is gedoopt op zondag 7 juni 1789 aldaar, zie VII-O.

7 **Luite Abbring Pauwels** is gedoopt op zondag 17 april 1796 te Haren.

8 **Marchien Pauwels**, wonende te Haren (Wijk B Haren 4B), is gedoopt op zondag 31 augustus 1800 aldaar, is overleden op dinsdag 31 augustus 1830 aldaar. Marchien werd 30 jaar.

Generatie VII

(van 1735 tot 1850)

In deze generatie zijn 15 gezinnen met kinderen bekend met in totaal 77 kinderen.

Kinderen uit deze gezinnen zijn geboren tussen 1769 en 1834.

De kinderen uit deze gezinnen zijn afkomstig uit Haren (53x), Onnen (17x), Meeden (5x), Groningen (4x), Hemmen (3x), Hoornschedijk, Harenermolen en Glimmen.

VII-A **Jantien Antonie**, dochter van **Antonie Jans (VI-A)** en **Jantien Jans**, wonende te Haren en aldaar, is gedoopt op zondag 12 maart 1758 aldaar, wonende aldaar, is overleden op woensdag 25 april 1810, is begraven op woensdag 2 mei 1810 aldaar. Jantien werd 52 jaar, 1 maand en 13 dagen.

Ontvangst diaconie te Haren 3 mei 1810

Hindrik Egberts zijn vrouw Jantje Antoni begraven: f.3,82.

(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).

Jantien trouwt (kerk) op dinsdag 24 augustus 1779 te Haren op 21-jarige leeftijd met de 29-jarige **Hindrik Egberts Pauwels**, zoon van **Egbert Pauwels (V-E)** en **Rolina Hindriks**. Hindrik, herbergier en eigenaar beklemming, wonende te Haren, aldaar (Wijk D Klaverblad 17) en aldaar, is gedoopt op zondag 12 juli 1750 aldaar, wonende Wijk C Onnen 10 aldaar, is overleden op zaterdag 4 januari 1823 te Onnen, is als overleden aangegeven op dinsdag 7 januari 1823 te Haren (aangever overlijden was **Henricus Pauwels** (zie VII-A.6); getuige aangifte overlijden was **Roelf Jans Brink** (zie VII-L.1)). Hindrik werd 72 jaar, 5 maanden en 23 dagen.

In 1783 kochten Hindrik en Jantien 'een behuisinge met al het geene daar aan aard- en nagelvast wordt bevonden met bomen, planten en plantagen, benevens het recht der vaste beklemming van negen grasen land (zijnde het heem waarop het huis staat en de tuin onder gemelte negen grasen begrepen) staande en gelegen aan de Heereweg onder Haaren, de Wolf genaamd....' De prijs was f1800.- Op 4 december 1818 werd voor Pauwels en zijn zes kinderen door notaris Jan Quintus te Groningen o.a. een huis en hof en de vaste beklemming van 6 grasen land verkocht aan het echtpaar Reiger. Het betreft hier de herberg 'De Wolf', die voor het eerst in 1691 werd genoemd. Hindrik was landbouwerszoon. (Zie Groningse Volksalmanak 1960).

Akte 5 mei 1783

Roelof Vos en Grietje Pathuis voor zichzelf en Wolter Papink en Willem Takens als voorstanderen over het minderjarige kind van wijlen Jan Pathuis bij wijlen Jantien Baving in echte verwekt, verklaren verkocht te hebben Hindrik Pauwels en Jantien Anthonie een behuizing met de beklemming van 9 grasen land aan de Heereweg onder Haren, De Wolf genaamd. De jaarlijks huur aan raadsheer Huber bedraagt f.24,50. De koopprijs bedraagt f.1.800,-. De koopprijs wordt betaald door Geertruida ten Oever en haar man Halbe Kuipers, predikant te Hornhuizen. Zij krijgen de gereserveerde eigendom. De ouders van de kopers, te weten Antoni Jans en Jantien Jans en Egbert Pauwels en Rolina Hindriks stellen zich borg.

(Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1614, folio 196).

Ontvangst diaconie te Haren 29 december 1788

Hindrik Egberts uit de Wolf zijn dochter begraven: f.3,77.

(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).

Voogdijstelling 29 november 1798

Hindrik Egberts (Pauwels) zweert aan als principale voormond over de kinderen van wijlen Pieter (Egberts) Pauwels en Aaltje Jans (Kuipers). Jan Jans (Kuipers) op de Hoornschedijk onder Haren wordt sibbevoogd en Hindrik Willems te Haren vreemde voogd. De voorstanderen mogen met de moeder een regeling treffen over de vaderlijke nalatenschap.

(Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1496)

Groninger Courant, 26 juni 1807

De procureur E. Leinenga in qité, gedenkt op dinsdag den 7 july 1807, 's avonds precies te 7 uren, ten huize van de logementhouder B. Bruins, aan de Grote Markt in de Toelast te Groningen, publiek op strijk en opbotsgelds conditien te verkopen (selectie weergegeven):

III. De eigendom van een heerd lands, onder Haren gelegen, groot plus min ....., wordende bij de Wedw. Willem Takes onder beklemming gebruikt, 's jaars voor 120 Gulds.

IV. De eigendom van een heerd lands, onder Haren gelegen, groot plus min. 9 1/4 grasen, wordende bij Hendrik Egberts en vrouw onder beklemming gebruikt, 's jaars voor 24 Guld. 10 Stv.

Uitspraak Gerecht van Selwerd en Sappemeer 1810

Hindrik Egberts Pauwels te Haren zweert aan als voogd over de kinderen van Annechien Harmannus bij wijlen Egbert Hindriks in echte verwekt. Pieter Harmannus Vos te Groningen wordt toeziend voogd.

(Groninger Archieven, toegang 730, inventarisnummer 1982).

Uitspraak Vrederechter Hoogezand 5 augustus 1812

Aanwijzing van een voormond voor de minderjarige kinderen van wijlen Hindrik Willems Takens bij wijlen Johanna Hindriks in echte verwekt. De kinderen zijn: Leentje, Zwaantje, Willem, Hindrik, Tako en Aaltje.

Aanwezig van vaderszijde:

- Pieter Willems Takens, oom
- Folkert Willems Takens, oom
- Willem Eising, aangetrouwde oom

Aanwezig van moederszijde:

- Jan Anthony van Hemmen, neef
- Hindrik Egberts Pauwels, neef
- Klaas Berends Schut, smid te Hoogezand, neef

De aanwijzing van een voormond is nodig om de kinderen te vertegenwoordigen bij de scheiding van de boedel van hun grootmoeder Leentje Hindriks. Voogd Tako Willems Takens is bij die verdeling zelf partij. Jan Pathuis wordt aangewezen als voormond.

(Groninger Archieven, toegang 146, inventaris nr 109, zaak 66)

Akte 3 februari 1813

Jannes Meinderts, landbouwer te Haren, heeft een kamp land te Essen verkocht aan Hindrik Egberts en wijlen zijn echtgenote Jantien Anthony, landbouwer te Haren. Deze verkoop heeft plaats gevonden met stoklegging op 11 maart 1809. Hindrik Egberts is Jannes Meinderts nog f.1.200,- aan kooppenningen schuldig. Deze vordering cedeert Jan Meinderts nu aan Bedelina Allardi, weduwe van Udo Dijk, te Groningen. Hindrik Egberts erkent deze nieuwe schuldeiser en zal per jaar 5% rente betalen. Voorts geeft hij tot zekerheid hypotheek op het bewuste kamp land te Essen, groot 2 hectare en 85 centiare, zwellende ten noorden Willem Jans, ten oosten Hindrik Meinderts, ten zuiden Jan Egberts Meijer en ten westen de Heereweg. Tot meerdere zekerheid geeft Hindrik Egberts nog hypotheek op twee andere percelen in de gemeente. Dit betreft 2 hectare, 85 centiare Bronland tegenover de landen van de heer Woortman onder Haren en 1 hectare, 20 are en 50 centiare veenland, de Harskamp, gelegen bij de Waterhuizen onder Haren. Deze laatste twee percelen zijn door hem verkregen volgens authentieke koopbrief van 3 januari 1804, beleden voor S. Gockinga, Drost van de jurisdictie van het Gerecht Sappemeer.

(Groninger Archieven, toegang 1871, inventaris nr. 5, acte 17)

Advertentieblad, bekendmakingen en onderscheidene berigten van Groningen, 18 maart 1814

Hindrik Pauwels, Jannes van Loo en de erfgenamen van wijlen Pieter Hindriks te Haren, gedenken op dinsdag den 22 maart aanstaande, des morgens precies te 9 uren, publiek te doen verkoopen: plus minus 200 eiken-stamboomen, staande tusschen Haren en Onnen, bij de Noordlanden, nabij het water, en tot alle scheeps- en timmerwerk zeer geschikt.

Akte 22 maart 1814

Publieke verkoping van eiken bomen, staande op de wortel tussen Haren en Onnen, door Hindrik Pauwels. De bomen zijn alle genummerd, in totaal 245, en worden stuk voor stuk verkocht. De totale opbrengst van de veiling bedraagt f.307,35. Kopers zijn: Geert Stel, Ties Baving, Jan de Groot, Egbert Hoving, Jan Pootholt, Jan Geerts Stel, Jan Stel de Jonge, Jan Wolters, allen uit Haren, Abel Jans en Folkert Takens uit Onnen, Harm Willems uit Annen, Harm Kuiper van de Middellhorst, Harm Vedder en Jurjen Derksema uit Helpman, Rienke Sikkes Boonstra uit Kalkwijk en Rudolf Wolthuis uit Groningen. (Groninger Archieven, toegang 1871, inventaris nr 12, acte 62)

Uitspraak Vrederechter Hoogezand 31 december 1814

De nabestaanden en vrienden van de minderjarige kinderen van Hindrik Pauwels en wijlen Jantien Antonie, overleden 25 april 1810, komen samen.

Aanwezig van vaderszijde:

- Roelf Pauwels, boerenknecht te Haren, neef
- Jannes van Loo, landbouwer te Haren, aangehuwde oom
- Egbert Pauwels, boerenknecht te Haren, neef

Aanwezig van moederszijde:

- Henricus Pauwels, landbouwer te Haren, broer
- Hindrik Hekman, arbeider te Haren, aangehuwde broer
- Jan van Hemmen, landbouwer te Haren, oom

Hindrik Pauwels wordt bevestigd als voogd. Jan van Hemmen wordt toeziend voogd.

Vervolgens stelt Hindrik Pauwels aan de orde, dat hij geregelijk wordt vervolgd tot betaling van ongeveer f.1.000,- gerechtskosten wegens een door hem gevoerde procedure tegen Jantje Paping te Haren. Omdat hij dit bedrag onmogelijk kan betalen, wil hij enige percelen grond verkopen. Zijn meerderjarige kinderen stemmen daarmee in. Hij verzoekt om autorisatie voor de minderjarige kinderen. De gevraagde toestemming wordt verleend.

(Groninger Archieven, toegang 146, inventaris nr 110, zaak 1814/178)

Uitspraak Vrederechter Hoogezand 15 juni 1815

Het betreft een akte van niet bevrediging. Jantje Paping wenst betaling van f.1.023,- van Jannes van Loo. Dit zijn de kosten van een procedure tegen Hindrik Egberts Pauwels. Er wordt geen overeenstemming bereikt.

(Groninger Archieven, toegang 146, inventaris nr 111, zaak 1815/)

Uitspraak Vrederechter Hoogezand 21 september 1815

De nabestaanden van de minderjarige dochter van Annegien Harmannus Vos en wijlen Egbert Pauwels, overleden maart 1808, komen samen.

Aanwezig van vaderszijde:

- Hindrik Pauwels, landbouwer te Haren, grootvader
- Henderikus Pauwels, landbouwer te Haren, oom
- Hendrik Hekman, arbeider te Haren, aangehuwde oom

Aanwezig van moederszijde:

- Pieter Harmannus Vos, arbeider te Groningen, oom
- Lammert Harmannus Vos, arbeider te Helpman, oom
- Jannes Reuriks, tuinier te Helpman, aangehuwde oom

De moeder wordt bevestigd als voogd. Henderikus Pauwels is toeziend voogd. Aan de orde komt, dat grootvader Hindrik Pauwels gerechtelijk wordt vervolgd tot betaling van ongeveer f.1.000,- gerechtskosten, wegens gevoerde procedures tegen Jantje Paping te Haren. Omdat Hindrik Pauwels dit bedrag niet kan betalen, is hij voornemens een viertal percelen land te verkopen. De voogdes krijgt toestemming om namens haar dochter akkoord te gaan met deze verkoop.

(Groninger Archieven, toegang 146, inventaris nr 111, zaak 1815/112)

Proces verbaal openbare verkoop 8 maart 1816

Hindrik Pauwels voor zichzelf en in kwaliteit voor zijn kinderen Grietje en Janna bij wijlen zijn vrouw Jantje Antonie in echte verwekt, beide bij hem wonende, en voorts in naam van

- Annigje Harmannus Vos, weduwe van Egbert Pauwels, arbeidster woonachtig te Helpman als voogdes over Jantiena Egberts, kleindochter van de comparant Hindrik Pauwels;
- Jantiena Pauwels, huisvrouw van Jan Spaling, kleermaker, woonachtig te Ulzen in het Bentheimse;
- Aaltien Pauwels, huisvrouw van Hindrik Hekman;
- Hinderikus Pauwels, landbouwer bij de comparant inwonende de laatste drie meerderjarige kinderen van de comparant bij Jantje Antonie.

De verkoop betreft de landerijen, die gemeenschappelijk bezeten zijn geweest door Hindrik Pauwels en Jantje Antonie. Kopers zijn Roelf Vos te Dilgt en Jan van Hemmen te Haren.

(Groninger Archieven, toegang 1870, inventaris nr. 56, acten 82, 84 en 106)

Akte 10 juni 1817

Bedelina Allardi verklaart ten renunciëren het recht van hypotheek, dat zij heeft op:

1. een kamp land gelegen te Essen in de gemeente Haren, groot 2 ha en 50 ca, zwellende ten noorden Willem Jans, ten oosten Hindrik Meinders, ten zuiden Jan Egberts Meijer en ten westen de Heereweg
2. een stuk veenland, de Harskamp genaamd, groot 1 ha, 20 a en 50 ca, gelegen bij de Waterhuizen.

Deze hypotheek heeft zij gevestigd bij akte van 3 februari 1813 en betreft het restant kooppenningen ad f.1.200,- van het perceel genoemd onder 1.

Schuldenaren zijn Hindrik Egberts Pauwels en zijn (klein)kinderen als erfgenamen van Hindriks vrouw en hun (groot)moeder Jantien Antonie. In plaats van op de genoemde twee percelen, wordt de hypotheek nu ook gevestigd op de behuizing de Herberg de Wolf en de vaste beklemming van 9 grazen land. Dit naast het reeds in de akte van 3 februari 1813 genoemde perceel Bronland. De schuld wordt met f.250,- verhoogd.

(Groninger Archieven, toegang 1870, inventaris nr. 70, Akte 330)

Akte 11 juli 1817

Jantje Paping stemt in met royement hypotheek ten laste van Hindrik Egberts Pauwels. De hypotheek is gevestigd op 9 december 1814 op basis van een vonnis dd 29 november 1814 van de rechtbank in eerste aanleg te Groningen voor een schuld van f.927,- plus gerechtskosten en de kosten van het vonnis. De hypotheek rust op alle vaste goederen van Hindrik Egberts Pauwels binnen het arrondissement Groningen.

(Groninger Archieven, toegang 1870, inventaris nr. 71, Akte 394)

Hindrik Egberts Pauwels is een halfbroer van Luitje Egberts Pauwels, de exploitant van de herberg De Haardermolen.

Van Hindrik en Jantien zijn tien kinderen bekend:

1. **Egbert Hendriks Pauwels**, dagloner, is gedoopt op zondag 16 april 1780 te Haren, is begraven op woensdag 9 maart 1808 aldaar. Egbert werd 27 jaar, 10 maanden en 22 dagen.

Ontvangst diaconie te Haren 9 maart 1808

Egbert Hindriks (Pauwels) van Helpen begraven: f.2,81

(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).

Uitspraak Gerecht van Selwerd en Sappemeer 1810

Hindrik Egberts Pauwels te Haren zweert aan als voogd over de kinderen van Annechien Harmannus bij wijlen Egbert Hindriks in echte verwekt. Pieter Harmannus Vos te Groningen wordt toeziend voogd.

(Groninger Archieven, toegang 730, inventarisnummer 1982).

Egbert trouwt (kerk) op zondag 6 mei 1804 te Groningen op 24-jarige leeftijd met de 23-jarige **Annegien Harmannus Vos**, dochter van **Harmannus Pieters Vos** en **Grietje Roelfs**. Annegien, wonende te Helpman, is geboren aldaar, is gedoopt op zondag 17 december 1780 te Groningen, wonende

Wijk A Helpman 4 te Helpman, is overleden op donderdag 12 februari 1818 aldaar. Annegien werd 37 jaar, 1 maand en 26 dagen.

Uitspraak Vrederechter Hoogezand 21 september 1815

De nabestaanden van de minderjarige dochter van Annegien Harmannus Vos en wijlen Egbert Pauwels, overleden maart 1808, komen samen.

Aanwezig van vaderszijde:

- Hindrik Pauwels, landbouwer te Haren, grootvader
- Henderikus Pauwels, landbouwer te Haren, oom
- Hendrik Hekman, arbeider te Haren, aangehuwde oom

Aanwezig van moederszijde:

- Pieter Harmannus Vos, arbeider te Groningen, oom
- Lammert Harmannus Vos, arbeider te Helpman, oom
- Jannes Reuriks, tuinier te Helpman, aangehuwde oom

De moeder wordt bevestigd als voogd. Henderikus Pauwels is toeziend voogd. Aan de orde komt, dat grootvader Hindrik Pauwels gerechtelijk wordt vervolgd tot betaling van ongeveer f.1.000,- gerechtskosten, wegens gevoerde procedures tegen Jantje Paping te Haren. Omdat Hindrik Pauwels dit bedrag niet kan betalen, is hij voornemens een viertal percelen land te verkopen. De voogdes krijgt toestemming om namens haar dochter akkoord te gaan met deze verkoop.

(Groninger Archieven, toegang 146, inventaris nr 111, zaak 1815/112)

Uitspraak Vrederechter Hoogezand 12 november 1818

De nabestaanden van Jantien Egberts minderjarige dochter van wijlen Egbert Pauwels en wijlen Annigje Harmannus Vos komen samen.

Aanwezig van vaderszijde:

- Hinderikus Pauwels, boerenknecht te Haren, oom
- Lukas Brink, landbouwer te Haren, aangehuwde oom
- Ubbo Nijsingh, plaatsvervangend vrederechter te Hoogezand, goede vriend

Aanwezig van moederszijde:

- Pieter Harmannus Vos, arbeider te Groningen, oom
- Lammert Harmannus Vos, arbeider te Groningen, oom
- Johannes Reuriks, timmerman te Helpman, aangehuwde oom.

Er moet een voogd worden benoemd in de plaats van de op 12 februari 1818 overleden moeder Annigje Harmannus Vos. Johannes Reuriks wordt aangewezen, omdat de ooms Pieter en Lammert Vos verklaren niet te kunnen schrijven.

(Groninger Archieven, toegang 146, inventaris nr 111, zaak 1818/134)

Annegien was later gehuwd (2) met **Geert Jans Schnuck**.<18..22>

- 2 **Jantje Hindriks** ook genaamd Jantjen Pauwels is gedoopt op zondag 8 februari 1784 te Haren, is overleden op vrijdag 23 januari 1818 te Uelzen (D) (vermelding overlijdensdatum in trouwacte dochter Jantje Spaling). Jantje werd 33 jaar, 11 maanden en 15 dagen. Jantje trouwt (kerk) op zondag 17 april 1803 te Haren op 19-jarige leeftijd met **Jan Spaling**. Jan, kleermaker, is afkomstig uit Uelzen (D), is overleden op zondag 11 juni 1820 aldaar (vermelding overlijdensdatum in trouwacte dochter Jantje Spaling).
- 3 **Roelfien Engberts** is gedoopt op zondag 2 oktober 1785 te Haren, is begraven op maandag 29 december 1788 te Garen. Roelfien werd 3 jaar, 2 maanden en 27 dagen.

Ontvangst diaconie te Haren 29 december 1788

Hindrik Egberts uit de Wolf zijn dochter begraven: f.3,77.

(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).

- 4 **Aaltien Pauwels**, wonende te Haren (Wijk B Kromelboog 29), is geboren op zondag 11 februari 1787 aldaar, is overleden op maandag 13 april 1863 te Onnen. Aaltien werd 76 jaar, 2 maanden en 2 dagen. Aaltien was gehuwd (1) met **Hinderk Derks Hekman**, zoon van **Derk Jacobs Hekman** en **Aaltien Jans**. Hinderk, arbeider, wonende te Haren (Wijk B Kromelboog 29), is geboren aldaar, is gedoopt op zondag 13 april 1777 aldaar, is overleden op vrijdag 23 december 1831 aldaar. Hinderk werd 54 jaar, 8 maanden en 10 dagen.

Woonde in 1830 samen met zijn vrouw en twee kinderen op het adres Haren Wijk B Nr 29 Kromelboog.

Uitspraak Vrederechter Hoogezand 21 september 1815

De nabestaanden van de minderjarige dochter van Annegien Harmannus Vos en wijlen Egbert Pauwels, overleden maart 1808, komen samen.

Aanwezig van vaderszijde:

- Hindrik Pauwels, landbouwer te Haren, grootvader
- Henderikus Pauwels, landbouwer te Haren, oom
- Hendrik Hekman, arbeider te Haren, aangehuwde oom

Aanwezig van moederszijde:

- Pieter Harmannus Vos, arbeider te Groningen, oom
- Lammert Harmannus Vos, arbeider te Helpman, oom
- Jannes Reuriks, tuinier te Helpman, aangehuwde oom

De moeder wordt bevestigd als voogd. Henderikus Pauwels is toeziend voogd. Aan de orde komt, dat grootvader Hindrik Pauwels gerechtelijk wordt vervolgd tot betaling van ongeveer f.1.000,- gerechtskosten, wegens gevoerde procedures tegen Jantje Paping te Haren. Omdat Hindrik Pauwels dit bedrag niet kan betalen, is hij voornemens een viertal percelen land te verkopen. De voogdes krijgt toestemming om namens haar dochter akkoord te gaan met deze verkoop.

(Groninger Archieven, toegang 146, inventaris nr 111, zaak 1815/112)

Uitspraak Vrederechter Hoogezand 1 februari 1816

De nabestaanden van Egbert, Aaltje, Anigje, Derkje en Ida minderjarige kinderen van Thijs Thijssens, arbeider, en wijlen Ida Hekman, overleden juli 1815, komen samen.

Aanwezig van vaderszijde:

- Luite Bolhuis, landbouwer te Haren
- Albert Bolhuis, landbouwer te Haren
- Hinderikus Pauwels, landbouwer te Haren

Alle drie vrienden bij volstrekt gebrek aan nabestaanden.

Aanwezig van moederszijde:

- Jan Hekman, landbouwer te Onnen, oom
- Jacob Hekman, arbeider te Haren, oom
- Hindrik Hekman, arbeider te Haren, oom

Jacob Hekman wordt benoemd tot toeziend voogd

(Groninger Archieven, toegang 146, inventaris nr 111, zaak 1816/9)

Uitspraak Vrederechter Hoogezand 7 mei 1818

De nabestaanden van Egbertje Jacobs Hekman, minderjarige dochter van Grietje Jans en wijlen Jacob Derks Hekman, komen samen.

Aanwezig van vaderszijde:

- Jan Hekman, landbouwer te Glimmen, oom
- Hindrik Hekman, arbeider te Haren, oom

- Thies Baving, timmerman te Haren, aangehuwde oom

Aanwezig van moederszijde:

- Lukas Jans, boerenknecht te Glimmen, oom

- Hindrik Jacobs Horst, landbouwer te Haren, neef

- Geert Spilliger, wever te Haren, goede vriend.

Moeder Grietje Jans wordt bevestigd als voogd. Hindrik Hekman wordt benoemd tot toeziend voogd.

(Groninger Archieven, toegang 146, inventaris nr 111, zaak 1818/58)

Aaltien trouwt op zaterdag 10 mei 1834 te Haren op 47-jarige leeftijd (2) met de 53-jarige **Geerd Albartus** ook genaamd Geert Albartus, zoon van **Albertus Lubbers** en **Geessien Jans**. Geerd, landbouwer, wonende te Haren (Wijk B Oosterweg 34), aldaar (Wijk A Harenermolen 42) en aldaar (Wijk A Harenermolen 62), is geboren op dinsdag 10 april 1781 aldaar, is gedoopt op zondag 15 april 1781 aldaar, is overleden op vrijdag 15 januari 1864 aldaar. Geerd werd 82 jaar, 9 maanden en 5 dagen.

Woonde in 1830 op het adres Haren Wijk B Nr 34 Oosterweg als weduwnaar met 7 kinderen.

Advertentieblad, bekendmakingen en onderscheidene berigten van Groningen, 6 juli 1813

Mr. Reneke Lohman, keizerlijk notaris, residerende te Groningen, is voornemens op woensdag den 28 julij 1813, des avonds te zes uren precies, ten huize van den kastelein L. van der Molen, publiek op strijkgelds conditie te koop te presenteren:

I. De buitenplaats Zorgvrij bij Haren, met diens behuizing, geteekend letter B, no 35, tuinen, bosschen, lanen en landerijen, invoegten bij de bezichtigingen zal aangewezen worden.

II. 4 1/2 matten hooiland, de Voorste Rusken genaamd, thans bij het perceel no I in gebruik.

III. 3 matten dito, de Voorste Rakken genaamd, in gebruik als boven.

IV. De boerenplaats De Lusthorst, ten zuiden van perceel no I, met diens boerenbehuizing, woonkamer en tuinmanswoning, geteekend, letter B. no 34, en voorts met alle de bouw, weide en hooilanden, invoegen bij de bezichtiging zal aangewezen worden, zijnde tot Gregorie 1816 verhuurd aan Geert Albartus.

V. Een kamp lands, de Polkamp genaamd, gelegen ten noorden, van het Noorder Cingel van het perceel no I, mede verhuurd tot aan Gregorie 1816.

VI. Een kamp lands, groot ongeveer 15 1/2 mudden, liggende regt tegenover het perceel no I, waarvan het achterste gedeelte mede is verhuurd tot Gregorie 1816.

VII. Twee akkeren bouwland op de Harener Es, mede verhuurd als het voorgaande perceel.

VIII. Twee zitbanken in de kerk te Haren, op het choor.

IX. Een aanpart in het regt der visscherij, op het Horensche Diep, de Dullemans Aalstal genaamd.

X. 3 matten hooiland, de Horstkamp genaamd, gelegen bij den Waterhuiser Dijk, verhuurd tot Gregorie 1816.

XI. Vier matten hooiland, mede verhuurd als voorgaande.

XII. Een bos turfveen, mede verhuurd als voorgaande.

De condities van verkoop zullen drie dagen bevorens te lezen zijn, ten kantore van gemelden notaris, bij de kastelein Van Boekeren in de Jagtwagen te Haren en ten huize van verkoop, en kunnen gemelde goederen op maandag en dinsdag den 26 en 27 julij des middags van twee tot zeven uren, in ogenschijn genomen worden.

Geerd was eerder gehuwd (1) met **Aaltien Harms**.<23,24>

- 5 **Antonij Pauwels** is gedoopt op zondag 11 mei 1788 te Haren, is overleden op maandag 2 augustus 1813 te Bedum, is als overleden aangegeven op zaterdag 7 augustus 1813 te Haren Vader Hindrik Egberts Pauwels (eerste declarant) verklaart bij de aangifte van overlijden het volgende. "Dat op den tweeden dezer te Bedum onder het canton Middelstum ten huize van Klaas Hindriks, van beroep arbeider aldaar, des morgens ten drie uren is overleden Antonij Pauwels, oud vijftientig jaaren van beroep arbeider, zoon van den eersten declarant en zijne overledene huisvrouw Jantien Antonij, woonende bij deezen, zijnen vader, doch tot herstel van zijne gezondheid onlangs vertrokken naar Bedum. Verklarende de declaranten wijders, dat deze aangave twee dagen te laat is geschied, om reden de eerste declarant niet beter wist of de aangave was te Bedum gedaan, waar van hij echter, het lijk van zijn zoon te huis krijgende, het tegendel vernomen had. (aangever overlijden was **Hindrik Egberts Pauwels** (zie VII-A); getuige aangifte overlijden was **Jan Pathuis**). Antonij werd 25 jaar, 2 maanden en 22 dagen.
- 6 **Henricus Pauwels**, arbeider en landbouwer, wonende te Haren (Wijk D Klaverblad 18) en aldaar (Wijk C Onnen 2A), is geboren aldaar, is gedoopt op donderdag 1 april 1790 aldaar, is overleden op woensdag 21 december 1853 te Onnen. Henricus werd 63 jaar, 8 maanden en 20 dagen.

Ingekomen stukken gemeente Haren, 16 september 1817

De schout stuurt de verantwoordelijke Kommissie een lijst met schutters, die hij verzoekt te ontslaan om door meerder gegoede te kunnen worden vervangen: Gerrit Bakker, Jan Weites, Abel Mannes, Lukas Horst en Hindrikus Pauwels.

(archieff gemeente Haren, deel I, inventarisnummer 50)

Notulen van de vergadering van de gemeenteraad, woensdag 4 augustus 1830

Er heeft een veeziekte geheerst. De Gouverneur des Konings verzoekt nu opgave te doen van de personen die als gevolg van het verlies van vee in hulpbehoevende omstandigheden zijn geraakt, "zodanig dat zij zonder menschlievende hulp geen vee weder magtig kunnen worden". De volgende lijst wordt vastgesteld:

H. Berends Jr, Onnen, 3 runderen, waarde f.100,-

K. Eisses, Onnen, 5 runderen, waarde f.125,-

D. v.d. Veen, Hoornschedijk, 1 rund, waarde f.50,-

B. Berends, Onnen, 4 runderen, waarde f.100,-

J. Berends, Onnen, 7 runderen, waarde f.140,-

W. Alderts, Onnen, 1 rund, waarde f.45,-

E. Bakker, Onnen, 1 rund, waarde f.45,-

A. Brink, Onnen, 2 runderen en vier schapen, waarde f.65,-

J. Kooi, Glimmen, 5 runderen, waarde f.125,-

H. Pauwels, Onnen, 6 runderen, waarde f.105,-

G. Luiken, Onnen, 2 runderen, waarde f.70,-

H. Smeenk, Onnen, 6 runderen en 2 schapen, waarde f.120,-

H.B. Hoeks, Onnen, 5 runderen en 2 schapen, waarde f.100,-

L. Smid, Haren, 2 runderen en 2 schapen, waarde f.80,-

L. Eising, Onnen, 2 runderen, waarde f.75,-

Wed. J. Jochums, Haren, 2 runderen, waarde f.85,-

R. Brink, Onnen, 1 rund, waarde f.25,-

J. Alberts, Onnen, 3 runderen, waarde f.100,-

H. Kooi, Onnen, 1 rund, waarde f.25,-

P. Molema, Noordlaren, 2 runderen, waarde f.80,-

Wed. H. Bouwkamp, Noordlaren, 1 rund, waarde f.35,-

S. Evenhuis, Haren, 1 rund, waarde f.40,-

Wed. Engbert Jans, Haren, 1 rund, waarde f.55,-

J. Rueriks, Helpman, 1 rund, waarde f.45,-

J. Sipkes, Waterhuizen, 3 runderen en 6 schapen, waarde f.90,-.

Henricus trouwt op zondag 14 mei 1820 te Haren (huwelijksgetuigen waren **Hinderk Derks Hekman** (zie VII-A.4), **Derk Bakker**, **Derk Albartus** en **Willem Everts Schut**) op 30-jarige leeftijd (1) met de 21-jarige **Geesje Albartus**, dochter van **Jan Albartus** en **Elisabeth Derks Hekman**. Geesje is geboren te Haren, is gedoopt op zondag 26 augustus 1798 aldaar, is overleden op zaterdag 18 augustus 1827 te Onnen. Geesje werd 28 jaar, 11 maanden en 23

dagen.

Henricus trouwt op donderdag 28 augustus 1828 te Haren op 38-jarige leeftijd (2) met de 21-jarige **Aaltien Albartus**, dochter van **Jan Albartus** en **Elisabeth Derks Hekman**. Aaltien is geboren op zondag 31 augustus 1806 te Haren, is overleden op dinsdag 2 juni 1829 te Onnen. Aaltien werd 22 jaar, 9 maanden en 2 dagen.

Henricus trouwt op vrijdag 13 juli 1832 te Haren op 42-jarige leeftijd (3) met de 32-jarige **Geesje Oosterveld**, dochter van **Jan Hendriks Oosterveld** en **Jantien Jans Pieters**. Geesje, wonende te Haren (Wijk A Haren 23) en aldaar, is geboren op zondag 13 oktober 1799 aldaar, wonende Wijk C Onnen 2 aldaar, is overleden op maandag 18 mei 1835 te Onnen, is als overleden aangegeven op dinsdag 19 mei 1835 te Haren (aangever overlijden was **Harmannus Ellens**; getuige aangifte overlijden was **Harmannus Brink**). Geesje werd 35 jaar, 7 maanden en 5 dagen.

Akte 3 december 1821

Jan Hindriks Oosterveld, landbouwer aan de Achterweg onder Haren, verkoopt aan zijn dochter Geesje Jans Oosterveld een grote hoeveelheid losse goederen, zoals veel vee, boerengereedschap en inventaris voor f.1.469,75.
(Groninger Archieven, toegang 1869, inventaris nr 88, Akte 538)

Geesje was eerder gehuwd (1) met **Christoffer Ruuls**.<25,26>

- 7 **Catharina Pauwels**, naaister, wonende te Haren (Wijk A Haren 2) en aldaar (Wijk B Haren 15A), is geboren op zondag 26 februari 1792 aldaar, is overleden op zaterdag 26 november 1842 te Westervelde (Norg). Catharina werd 50 jaar en 9 maanden.

Woonde in 1830 samen met haar dochter op het adres Haren Wijk B Nr 15A.

Catharina trouwt op zaterdag 18 augustus 1821 te Haren (huwelijksgetuigen waren **Jan Stel**, **Christoffer van Boekeren**, **Hinderk Derks Hekman** (zie VII-A.4) en **Henricus Pauwels** (zie VII-A.6)) op 29-jarige leeftijd met de 22-jarige **Gerrit Jans Middendorp**. Gerrit, timmerman, wonende te Haren (Wijk A Haren 2), is geboren op zondag 17 maart 1799 te Norg, is overleden op maandag 4 juli 1825 te Westervelde (Norg). Gerrit werd 26 jaar, 3 maanden en 17 dagen.

Notulen gemeenteraad, 5 april 1824

Ingekomen is een missive van G. Middendorp te Haren van 29 maart 1824 ter bekoming van autorisatie tot het bouwen van een huis op kouden grond. Gelet op artikel 1 van het gearresteerde Reglement ter voorkoming en blussching van brand in dezer gemeente, wordt goedgevonden het verzoek te accorderen met inachtneming van het in artikel 2 van het gemelde reglement bepaalde.

- 8 **Rolina Pauwels**, wonende te Haren (Wijk C Onnen 28), is geboren te Hemmen, is gedoopt op zondag 7 juli 1793 te Haren, is overleden op maandag 8 december 1879 te Onnen. Rolina werd 86 jaar, 5 maanden en 1 dag.
Rolina trouwt op zondag 5 mei 1816 te Haren (huwelijksgetuigen waren **Geert Mannes**, **Hinderk Derks Hekman** (zie VII-A.4), **Roelf Jans Brink** (zie VII-L.1) en **Henricus Pauwels** (zie VII-A.6)) op 22-jarige leeftijd met de 29-jarige **Klaas Mannes**, zoon van **Harmannes Mannes** en **Gesien Abels**. Klaas, boerenknecht, wonende te Haren (Wijk C Onnen 5) en aldaar (Wijk C Onnen 28), is geboren te Onnen, is gedoopt op zondag 11 maart 1787 te Haren, is overleden op donderdag 25 februari 1858 te Onnen. Klaas werd 70 jaar, 11 maanden en 14 dagen.

Woonde in 1830 samen met zijn vrouw op het adres Haren Wijk C Nr 28 Onnen.

- 9 **Grietien Pauwels**, wonende te Haren (Wijk B Haren 15A), is geboren aldaar, is gedoopt op zondag 21 juni 1795 aldaar, is overleden op woensdag 5 januari 1870 aldaar. Grietien werd 74 jaar, 6 maanden en 15 dagen.
Grietien trouwt op zondag 9 mei 1819 te Haren op 23-jarige leeftijd met de 24-jarige **Derk Bakker**, zoon van **Jan Luijches Egberts Bakker** en **Jacobje Jacobs**. Derk, boerenknecht, slachter en arbeider, wonende te Haren (Wijk B Haren 15A), is geboren te Onnen, is gedoopt op zondag 14 december 1794 te Haren, is overleden op maandag 3 augustus 1885 aldaar. Derk werd 90 jaar, 7 maanden en 20 dagen.

Woonde in 1830 met zijn vrouw en vier kinderen op het adres Haren Wijk B Nr 15A. Deze woning was eigendom van de schoonzus van Derk Bakker, de weduwe Catharina Middendorp-Pauwels. De woning werd bewoond door twee gezinnen.

Ingekomen stukken gemeente Haren, 18 april 1814

Brief van de commissaris van het arrondissement Groningen met de mededeling, dat de leden van de landmilitie zich op 26 april 1814 om 8 uur in de ochtend in de Martinikerk moeten bevinden. Daarbij de toevoeging voor de maire: "het zoude mij aangenaam zijn, indien Ued bij de overgave van uw contingent tegenwoordig waart". Bijgevoegd een nominatie controle van de door het lot gedefinieerden.

Nr. trekking, naam, remplaçant

1. Berg van den, Derk, vrijwillig;
36. Pathuis, Hindrik
40. Hendriks, Berend
41. Bruin de, Christiaan
59. Klaassens, Roelf
69. Veltman, Gerrit, remplaçant Bennink, Peter, te Haren
74. Jochums, Jacob, remplaçant Jan Jochums, te Haren
77. Kloots, Otto, remplaçant Gerrit Geerts, te Haren
85. Bazuin, Arend, remplaçant Antman, Izak, te Groningen
89. Rummerink, Lucas, remplaçant Bakker, Jacob, te Haren
98. Ruuls, Christoffel
101. Wieringa, Ludewikes
125. Houwing, Hendrik, remplaçant Janssen, Marten Hendrik te Groningen
156. Schut, Jannes
175. Kwant, Meindert
183. Koops, Jan, remplaçant Kwint, Willem, te Groningen
235. Boerema, Hindrik
236. Nijdam, Andries, remplaçant Benniks, J.J., te Groningen
292. Bakker, Derk
298. Kramer Harm.

Op 30 april 1814 volgt een brief met als bijlage een overzicht van de personen, die op het appel hebben gemankeerd. Voor Haren waren dat:

36. Pathuis, Hindrik
40. Hendriks, Berend

(archief gemeente Haren, deel I, inventarisnummer 47).

Proces verbaal publieke verhuring 22 december 1819

Jan Stel de Jonge, timmerman, biedt op 22 december 1819 op een publieke verhuring ten overstaan van notaris Willem Jan Quintus, ten huize van de kastelein J.G. Stel te Haren, te huur aan en perceel land gelegen achter de behuizing, zoals Jantje Paping bewoond, staande en gelegen te Haren, en wel in vier percelen. De biedingen en borgstellingen zijn als volgt:

Perceel I: Harm Ellens, kleermaker te Haren, voor f.17,-; borg Hindrik Meijer, landbouwer te Hemmen;

Perceel II: Derk Bakker, arbeider te Haren, voor f.18,-; borg Geert Hendriks, landbouwer te Dijlt;

Perceel III: Hindrik Veening, arbeider te Haren, voor f.19,-; borg Thijs Egberts, arbeider te Haren;

Perceel IV: Jan Berends, landbouwer te Essen, voor f.35,-.

Het bod op perceel IV wordt niet geaccepteerd. De percelen I tm III worden toegewezen.

(Groninger Archieven, toegang 1871, inventaris nr 50, acte 389)

- 10 **Janna Hindriks Pauwels**, wonende te Haren (Wijk C Onnen 10), is gedoopt op zondag 17 december 1797 aldaar, is overleden op dinsdag 3 november 1846 te Onnen. Janna werd 48 jaar, 10 maanden en 17 dagen.
Janna trouwt op zondag 10 mei 1818 te Haren op 20-jarige leeftijd met de 21-jarige **Lucas Abels Brink**, zoon van **Abel Jans Brink** en **Geesje Lucas Sluiter**. Lucas, wonende te Haren (Wijk C Onnen 10), is geboren aldaar, is gedoopt op zondag 12 februari 1797 aldaar, is overleden op zaterdag 18 april 1846 te Onnen. Lucas werd 49 jaar, 2 maanden en 6 dagen.

Woont in 1830 op het adres Haren Wijk C Nr 10 Onnen samen met zijn vrouw, zes kinderen en twee inwonende werkboden.

- VII-B **Jan Antonie van Hemmen**, zoon van **Antonie Jans (VI-A)** en **Jantien Jans**, landbouwer, wonende te Haren (Wijk D Hemmen 1), is geboren aldaar, is gedoopt op dinsdag 25 december 1759 aldaar, is overleden op zondag 26 januari 1845 te Hemmen. Jan werd 85 jaar, 1 maand en 1 dag.

Woonde in 1830 op het adres Haren Wijk D Nr 1 Hemmen samen met zijn zoon Egbert met vrouw en kind, zoon Jannes, de inwonende knecht Harm Willem Klinkhamer en de inwonende werkmeiden Hindrikje Eisses en Jantje Klein.

Uitspraak Vrederechter Hoogezand 5 augustus 1812

Aanwijzing van een voormond voor de minderjarige kinderen van wijlen Hindrik Willems Takens bij wijlen Johanna Hindriks in echte verwekt. De kinderen zijn: Leentje, Zwaantje, Willem, Hindrik, Tako en Aaltje.

Aanwezig van vaderszijde:

- Pieter Willems Takens, oom
- Folkert Willems Takens, oom
- Willem Eising, aangetrouwde oom

Aanwezig van moederszijde:

- Jan Anthony van Hemmen, neef
- Hindrik Egberts Pauwels, neef
- Klaas Berends Schut, smid te Hoogezand, neef

De aanwijzing van een voormond is nodig om de kinderen te vertegenwoordigen bij de scheiding van de boedel van hun grootmoeder Leentje Hindriks. Voogd Tako Willems Takens is bij die verdeling zelf partij. Jan Pathuis wordt aangewezen als voormond.

(Groninger Archieven, toegang 146, inventaris nr 109, zaak 66)

Uitspraak Vrederechter Hoogezand 31 december 1814

De nabestaanden en vrienden van de minderjarige kinderen van Hindrik Pauwels en wijlen Jantien Antonie, overleden 25 april 1810, komen samen.

Aanwezig van vaderszijde:

- Roelf Pauwels, boerenknecht te Haren, neef
- Jannes van Loo, landbouwer te Haren, aangehuwde oom
- Egbert Pauwels, boerenknecht te Haren, neef

Aanwezig van moederszijde:

- Henricus Pauwels, landbouwer te Haren, broer
- Hindrik Hekman, arbeider te Haren, aangehuwde broer
- Jan van Hemmen, landbouwer te Haren, oom

Hindrik Pauwels wordt bevestigd als voogd. Jan van Hemmen wordt toeziend voogd.

Vervolgens stelt Hindrik Pauwels aan de orde, dat hij geregelijk wordt vervolgd tot betaling van ongeveer f.1.000,- gerechtskosten wegens een door hem gevoerde procedure tegen Jantje Paping te Haren. Omdat hij dit bedrag onmogelijk kan betalen, wil hij enige percelen grond verkopen. Zijn meerderjarige kinderen stemmen daarmee in. Hij verzoekt om autorisatie voor de minderjarige kinderen. De gevraagde toestemming wordt verleend.

(Groninger Archieven, toegang 146, inventaris nr 110, zaak 1814/178)

Akte 7 november 1816

De kinderen van wijlen Jan Hendriks Warmolts verdelen de nalatenschap van hun vader. De kinderen zijn:

- Johanna Maria Warmolts, weduwe van Jan Bosman, te Groningen
- Mettina Alegonda Warmolts, gehuwd met Johannes Jacobus Florison, predikant te Rottevalle
- Willem Rudolf Warmolts, te Eelde.

Zij verkopen enige goederen, zoals:

3. het grote Pijperspoel aan de Harener boerenweg tot aan de scheiding van Onnen met het hout;
4. 1/3 in het Velland, gescheiden, zijnde bos.

Zij scheiden toe aan Johanna Maria Warmolts:

6. het Zuider Steenland en elf matten te Haren bij Lukas Hindriks Oosterveld gebruikt voor f.36,- per jaar. Waarde f.900,-;
7. vier matten hooiland achter het Steenland bij Lukas Hindriks Oosterveld gebruikt voor f.26,- per jaar. Waarde f.650,-.

Zij scheiden toe aan Mettina Alegonda Warmolts:

2. een plaats te Hemmen bij Jan Antens onder beklemming in gebruik voor f.175,- per jaar. Waarde f.4.375,-;
3. twee kampen land bij Jan Antoni en vrouw in gebruik voor f.26,- per jaar. Waarde f.650,-;
4. 7 matten in de made te Haren bij de weduwe Hindrik Adolfs gebruikt voor f.24,- per jaar. Waarde f.600,-;
6. 1/4 in een mans en vrouwenbank te Haren met de graven daarbij behorende. Waarde f.25,-;
7. 2 matten hooiland bij Wite Schoenmaker te Zuidlaren in gebruik voor f.18,- per jaar. Waarde f.450,-;
8. 2 matten hooiland bij Gerrit Vrieling in gebruik voor f.5,- per jaar. Waarde f.125,-.

Zijn scheiden toe aan Willem Rudolf Warmolts:

5. 6 matten in De Koppels te Haren, bij Jan Pieters in gebruik voor f.30,- per jaar. Waarde f.750,-;
7. 6 matten hooiland bij Jan Lucas in gebruik voor f.45,- per jaar. Waarde f.1.125,-.

Elk van de erfgenamen ontvangt f.10.885,-. Veel grond ligt in Uithuizen, Scheemda, etc.

(Groninger Archieven, toegang 1869, inventaris nr 52, Akte ???)

Akte 22 augustus 1817

Testamenten van Jan Anthony van Hemmen en zijn vrouw Derkje Egberts. De langstlevende krijgt het vruchtgebruik over de halvescheid van alle goederen.

Wordt een tweede huwelijk aangegaan dan moeten de goederen aan de erfgenamen van Jan Anthony dan wel Derkje worden uitgekeerd.

(Groninger Archieven, toegang 1869, inventaris nr 58, akten 410 en 411)

Ingekomen stukken gemeente Haren, 25 augustus 1817

1. Melding van Jan van Hemmen, dat op zijn land tussen Haren en Harendermolen de koppen van roggeschoven zijn afgesneden.
2. Melding van bakker Harmannus Doll Havinga, dat Frits Weites bij hem ongeveer 8 dagen geleden rogge heeft gebracht om daar brood van te bakken. (archief gemeente Haren, deel I, inventarisnummer 50).

Brief van eind september 1818 aan de officier van justitie te Groningen

Hedenmorgen vervoegde zich bij mij Jan van Hemmen, landbouwer, wonende te Hemmen, welke ons te kennen gaf dat bij hem gisteren waren ontvreemd de volgende goederen:

- uit een lade van een kabinet welke niet gesloten was:

- * een gouden oorijzer met inscriptie "J.J. 1813" bij Harlingen gekocht;

- uit een gesloten lade:

- * een wit zakje met geld
- * enig los geld

- uit een andere gesloten lade:

- * diverse kledingstukken.

De goederen zijn onvreemd, terwijl Jan van Hemmen en zijn huisgenote geen enkele vreemde in huis hebben gezien. Hij weet alleen, dat ze des voormiddags weggenomen moeten zijn, omdat zij toen bezig waren met dorsen en zich niemand in het huis bevond. De schout heeft zich daarop naar de woning begeven om nadere informatie in te winnen. Ook heeft hij gevraagd of Jan van Hemmen dienstboden of vreemde arbeiders in dienst heeft. Dat is niet het geval geeft Jan van Hemmen aan. Hij doet het werk alleen met zijn talrijke gezin. De schout heeft geen schade aan het kabinet kunnen ontdekken. Wel is in de koestal onder het stro het witte geldzakje terug gevonden.
(archief gemeente Haren, deel I, inventarisnummer 99)

Akte 23 februari 1819

Verkoop door mejuffrouw Mettina Alegonda Warmolts, weduwe van wijlen Johannes Jacobus Florison, predikant, woonachtig aan het Diep te Groningen tussen de Kijk in 't Jatstraat en de Boteringestraat, aan Jan van Hemmen, landbouwer te Haren van een vierde aandeel in een mans- en vrouwenbank in de kerk te Haren net de graven daarbij behorende, in voege aan kopersche toegescheiden uit de nalatenschap van wijlen haar vader Jan Hendrik Warmolts, blijkens akte van scheiding voor notaris G.J. Keiser op 7 november 1816. Koopprijs f.50,-.
(Groninger Archieven, toegang 1870, inventaris nr. 87, Akte 86)

Uitspraak Vrederechter Hoogezand 23 september 1819

Akte van bevestiging. Jan van Hemmen heeft Jan Vos en Jan Swartwold gedagvaard. Het gaat om een meningsverschil over de rechten van een vrouwenbank in de kerk te Haren en de daarbij behorende graven. Van Hemmen heeft dit aangekocht bij wettige akte gepasseerd bij notaris Herman Trip te Groningen op 23 februari 1819. Partijen bereiken geen overeenstemming. De zaak wordt derhalve doorverwezen naar de rechtbank.
(Groninger Archieven, toegang 146, inventaris nr 112, zaak 1819/137)

Groninger Courant, 31 juli 1829

Door kommissarissen uit de Kommissie van Landbouw, ter bevordering der paardenfokkerij in deze provincie, zijn, op den 22 dezer, aan de eigenaren der drie best gekeurde dekhengsten toegewezen en uitbetaald de navolgende premiën, als de eerste .....; de tweede, van 50 guldens, voor een vierjarige zwarte hengst, aan Jacob Horst, te Glimmen; de derde .....
Den volgenden dag zijn, op gelijke wijze, aan de eigenaren der drie best gekeurde merriën toegewezen en uitgedeeld de navolgende premiën, als: de eerste, van 75 Nederlandsche Guldens, aan Jannes Hoenderken, te Noordlaren, voor eene vosschimmelde-bles, met witte staart en manen; de tweede .....; de derde, van 25 guldens, aan C.T.H. Jullens, te Glimmen, voor eene zwarte merrie, met het lot tegen eene dito zwarte merrie van Jan van Hemmen, te Hemmen, onder Haren.

Groninger Courant, 29 april 1842

Bij Jan Antonij, te Hemmen, in de gemeente Haren, staat een 3jarige zwarte dekhengst, om te dekken, en is ook uit de hand te koop, goedgekeurd door de kommissie van Groningen.

Verdeling nalatenschap Jan Antonie van Hemmen in 1846

Bij het overlijden van Jan Antonie van Hemmen bedraagt de totale waarde van de erfenis f 36.110,52, te verdelen over zes erfgenamen.

1. Zoon Egbert Jans van Hemmen krijgt de boerderij en de beklekking van 26 ha grasland, oorspronkelijk eigendom van zijn grootvader Ant(h)onie Jans. Bovendien een stuk bos en veenland. Hij krijgt dus meer dan de helft van het land. De overbedeling wordt in kontanten teruggebracht in de boedel.
  2. Zoon Jan Jans van Hemmen krijgt de boerderij "Laankamp" met ruim 2 ha land en het resterende deel in contanten.
  3. Zoon Antonie van Hemmen krijgt ruim 3 ha grasland, een stuk kapbos op de "Mikkelhorst" en het resterende deel in contanten.
  4. Dochter Grietje van Hemmen, getrouwd met Adolf Jansen, krijgt de ruim 4 ha grasland waarop de Hof te Hemmen heeft gestaan en het resterende deel in geld.
  5. Zoon Jannes van Hemmen (in de akte Jans genoemd) krijgt het Onnerland en zijn resterende deel in contanten.
  6. (Dochter Jantien van Hemmen, getrouwd met Asse Oosterveld, wordt in het overzicht niet genoemd. Zij zal wel uitbetaald zijn in contanten)
- Overzicht gebaseerd op Van Hemmen, een boerengeslacht uit Haren

Jan trouwt (kerk) op zondag 1 juli 1787 te Haren op 27-jarige leeftijd met de 20-jarige **Dirkje Egberts Abbring** ook genaamd Derkien Abbring, dochter van **Egbert Derks Jans Bakker** en **Margrietjen Abbring**. Dirkje is geboren te Onnen, is gedoopt op zondag 6 juli 1766 te Haren, is overleden op donderdag 13 maart 1823 te Hemmen. Dirkje werd 56 jaar, 8 maanden en 7 dagen.

Akte 15 mei 1800

Jan Egberts (Jan Luijches Egberts Bakker) en Jacobje Jacobs, echtelieden, en Willem Egberts en Hinderika Claasen (Hendrikje Claassens de Groeve), echtelieden, en Wemelyna Egberts, weduwe van Willem Egberts Wuffen, Jan Antonie (van Hemmen) en Derkien Egberts, echtelieden, verklaren verkochte te hebben aan Gerrit Harms Vedder en Hinderkjen Jans, echtelieden, hun aandeel in een bekleemde plaats te Dilgt. Dit aandeel is 1/18 deel van de plaats, die door kopers wordt gebruikt als bekleemde meiers. Mede is verkocht het aandeel in de banken of het gestoelte in de kerk te Haren. De prijs bedraagt f.200,-.
(Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1617, folio 108)

Akte 22 augustus 1817

Testamenten van Jan Anthony van Hemmen en zijn vrouw Derkje Egberts. De langstlevende krijgt het vruchtgebruik over de halvescheid van alle goederen. Wordt een tweede huwelijk aangegaan dan moeten de goederen aan de erfgenamen van Jan Anthony dan wel Derkje worden uitgekeerd.
(Groninger Archieven, toegang 1869, inventaris nr 58, akten 410 en 411)

Van Jan en Dirkje zijn negen kinderen bekend:

- 1 **Kind van Hemmen** is begraven op donderdag 3 december 1801 te Haren.

Ontvangst diaconie te Haren 3 december 1801

Jan Antony zijn kind begraven: f.5,90

(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).

- 2 **Jantien van Hemmen**, wonende te Haren, is geboren aldaar, is gedoopt op zondag 20 april 1788 aldaar, wonende Wijk B Haren 4 aldaar, is overleden op donderdag 7 februari 1828 te Groningen, is als overleden aangegeven op vrijdag 8 februari 1828 te Haren (aangever overlijden was **Asse Oosterveld**; getuige aangifte overlijden was **Egbert Luitjes Pouwels** (zie VI-G.2)). Jantien werd 39 jaar, 9 maanden en 18 dagen.
Jantien trouwt op donderdag 16 mei 1822 te Haren (huwelijksgetuigen waren **Antonie van Hemmen** (zie VII-B.4) en **Egbert van Hemmen** (zie VII-B.3)) op 34-jarige leeftijd met de 25-jarige **Asse Oosterveld**, zoon van **Otte Asses Oosterveld** en **Geertien Matthijs Blok**. Asse, schoenmaker, wonende te Haren (Wijk B Haren 4), aldaar (Wijk B Haren 4A), aldaar (Wijk B Haren 14) en aldaar, is geboren te Vries, is gedoopt op zondag 28 augustus 1796 aldaar, wonende Wijk B Haren 14 te Haren, is overleden op donderdag 2 februari 1854 aldaar. Asse werd 57 jaar, 5 maanden en 5 dagen.

Woonde in 1830 op het adres Haren Wijk B Nr 4 samen met zijn dochter Derkien Oosterveld, de inwonende knecht Derk Doorbosch en de inwonende meid Jantien Geerts Enting.

Asse was later gehuwd (2) met **Roelfjen Geerts Koerts**.<27,28>

- 3 **Egbert van Hemmen**, landbouwer, wonende te Haren (Wijk D Hemmen 1), is geboren op zaterdag 9 oktober 1790 te Hemmen, is overleden op dinsdag 30 december 1862 aldaar. Egbert werd 72 jaar, 2 maanden en 21 dagen.

Akte 10 september 1813

Egbert van Hemmen te Haren spreekt met Evert Zwiermans te Groningen af, dat deze voor hem op zal treden als remplaçant. Zij spreken de volgende betalingen af: f.70,- bij goedkeuring van Evert voor de dienst, f.3,- per week zolang Evert binnen de grenzen van de gemeente Groningen zijn dienst vervuld, f.70,- bij vertrek uit Groningen, f.3,50 per week bij dienst buiten de gemeente Groningen. De betaling moet plaats vinden aan Evert zelf of bij afwezigheid aan zijn vrouw.

(Groninger Archieven, toegang 1869, inventaris nr 25, akte 284)

Verdeling nalatenschap Jan Antonie van Hemmen in 1846

Bij het overlijden van Jan Antonie van Hemmen bedraagt de totale waarde van de erfenis f 36.110,52, te verdelen over zes erfgenamen.

1. Zoon Egbert Jans van Hemmen krijgt de boerderij en de beklekking van 26 ha grasland, oorspronkelijk eigendom van zijn grootvader Ant(h)onie Jans. Bovendien een stuk bos en veenland. Hij krijgt dus meer dan de helft van het land. De overbedeling wordt in contanten teruggebracht in de boedel.
  2. Zoon Jan Jans van Hemmen krijgt de boerderij "Laankamp" met ruim 2 ha land en het resterende deel in contanten.
  3. Zoon Antonie van Hemmen krijgt ruim 3 ha grasland, een stuk kapbos op de "Mikkelhorst" en het resterende deel in contanten.
  4. Dochter Grietje van Hemmen, getrouwd met Adolf Jansen, krijgt de ruim 4 ha grasland waarop de Hof te Hemmen heeft gestaan en het resterende deel in geld.
  5. Zoon Jannes van Hemmen (in de akte Jans genoemd) krijgt het Onnerland en zijn resterende deel in contanten.
  6. (Dochter Jantien van Hemmen, getrouwd met Asse Oosterveld, wordt in het overzicht niet genoemd. Zij zal wel uitbetaald zijn in contanten)
- Overzicht gebaseerd op Van Hemmen, een boerengeslacht uit Haren

Notulen burgemeester en wethouders, 30 november 1853

Bij enige schapen in de gemeente is schurft waargenomen. De heren Jan B. Bosman en Egbert van Hemmen worden aangewezen om de nodige visitatie der schapen in de gemeente te bewerkstelligen.
(archief gemeente Haren, deel I, inventarisnummer 35)

Egbert trouwt op woensdag 5 december 1827 te Haren op 37-jarige leeftijd met de 28-jarige **Aaltjen Harms**, dochter van **Harm Pieters** en **Anna Jans van Dalen**. Aaltjen, wonende te Haren (Wijk D Hemmen 1), is geboren op zondag 30 juni 1799 te Zuidlaren, is overleden op dinsdag 18 februari 1879 te Haren. Aaltjen werd 79 jaar, 7 maanden en 19 dagen.

- 4 **Antonie van Hemmen**, landbouwer, wonende te Haren (Wijk D Hemmen 1), aldaar (Wijk C Onnen 18), aldaar (Wijk D Dilgt 12), aldaar (Wijk D Dilgt 13) en aldaar, is gedoopt op zondag 18 november 1792 aldaar, wonende Wijk D Dilgt 13 aldaar, is overleden op zaterdag 29 april 1871 te Dilgt. Antonie werd 78 jaar, 5 maanden en 11 dagen.

Woonde in 1830 op het adres Haren Wijk D Nr 12 Hemmen met zijn vrouw, vier kinderen, Ebbing Ebbings (ongetrouwde oom van zijn vrouw) en Reina Derks (inwonende werkmeid).

Groninger Courant, 12 december 1834

Mr. Johan Rengers Hora Siccama, openbaar notaris, residerende op het Hoogezand, zal, ten overstaan van het Vredesgerecht des kantons Hoogezand, ten verzoeken van Antonij van Hemmen qq, in percelen of in massa, publiek verkoopen: Eene behuizing en eenen tuin, staande en gelegen te Haren, thans bewoond en gebruikt door Frederik Steenhorst en een stuk hooiland, gelegen op de Onnermarke, in het Helmers-stuk, wandelende met R.B. Bakker en cons. De provisionele toeslag zal zijn ten huize van Jan Pieters, in het gemeentehuis te Haren, op zaterdag, den 20 december 1834, des morgens te 10 uren, en de finale toewijzing ten huize van Hindrik van Dam, te Haren, op zaterdag, den 3 januarij, op hetzelfde uur. J. Rengers Hora Siccama, notaris. (Ik ga er van uit, dat Antonij van Hemmen hierbij optrad als executeur vertegenwoordiger van Ebbing Ebbings. Deze Ebbing woonde bij Antonij in huis op het adres Dilgt D12).

Verdeling nalatenschap Jan Antonie van Hemmen in 1846

Bij het overlijden van Jan Antonie van Hemmen bedraagt de totale waarde van de erfenis f 36.110,52, te verdelen over zes erfgenamen.

1. Zoon Egbert Jans van Hemmen krijgt de boerderij en de beklekking van 26 ha grasland, oorspronkelijk eigendom van zijn grootvader Ant(h)onie Jans. Bovendien een stuk bos en veenland. Hij krijgt dus meer dan de helft van het land. De overbedeling wordt in contanten teruggebracht in de boedel.
  2. Zoon Jan Jans van Hemmen krijgt de boerderij "Laankamp" met ruim 2 ha land en het resterende deel in contanten.
  3. Zoon Antonie van Hemmen krijgt ruim 3 ha grasland, een stuk kapbos op de "Mikkelhorst" en het resterende deel in contanten.
  4. Dochter Grietje van Hemmen, getrouwd met Adolf Jansen, krijgt de ruim 4 ha grasland waarop de Hof te Hemmen heeft gestaan en het resterende deel in geld.
  5. Zoon Jannes van Hemmen (in de akte Jans genoemd) krijgt het Onnerland en zijn resterende deel in contanten.
  6. (Dochter Jantien van Hemmen, getrouwd met Asse Oosterveld, wordt in het overzicht niet genoemd. Zij zal wel uitbetaald zijn in contanten)
- Overzicht gebaseerd op Van Hemmen, een boerengeslacht uit Haren

Groninger Courant, 2 april 1856

Als eene bijzonderheid wordt ons medegedeeld, dat bij den landbouwer A. van Hemmen, te Dilgt, gemeente Haren, in de vorige week van een 3jarig schaap, daags voor derzelve bevalling van 2 lammeren, op een keer ruim vijf kan biest is gemolken. Dit geval vond in het vorigejaar met hetzelfde schaap ingelijks plaats, gevende alstoen 3 kan.

Leeuwarder Courant, 23 november 1869

Ten overstaan van Mr. H. Edelinck, notaris te Groningen, zullen op woensdag den 22 december 1869, des avonds te 7 uur, ten huize van mejuffrouw de weduwe Tiddens, in het Huis de Beurs te Groningen, publiek worden verkocht:
V. De eigendom van 24 bunder, 35 roeden behuise landerijen, gelegen te Dilgt onder Haren, bij A. van Hemmen onder beklekking in gebruik voor eene jaarlijks op 1 mei verschijnende huur van f.126.
Alles toebehoorende aan den heer W.T. Mulder en mejuffrouw.
(Willem Tjebbes Mulder, koopman en stijfselfabrikant te Groningen)

Antonie trouwt op zondag 28 mei 1815 te Haren op 22-jarige leeftijd met de 21-jarige **Jeichien Gelmers**, dochter van **Gelmer Gelmers** en **Egberdien Ebbinge**. Jeichien, wonende te Haren (Wijk D Dilgt 12), is geboren te Peize, is gedoopt op zondag 3 november 1793 aldaar, is overleden op vrijdag 19 januari 1849 te Dilgt. Jeichien werd 55 jaar, 2 maanden en 16 dagen.

- 5 **Jan Jans van Hemmen**, landbouwer, wonende te Haren (Wijk D Hemmen 1), aldaar (Wijk F Essen 4), aldaar (Wijk F Essen 3), aldaar (Wijk F Essen 17) en aldaar, is geboren op zondag 8 maart 1795 aldaar, wonende Wijk F Essen 17 aldaar, is overleden op donderdag 9 augustus 1877 te Essen. Jan werd 82 jaar, 5 maanden en 1 dag.

Woonde in 1830 op het adres Haren Wijk F Nr 4 Essen samen met zijn vrouw, zoon, de inwonende boerenknechten Evert Schut en Pieter Tebbes Hindriks en de inwonende boerenmeid Annechien Krans.

Jan van Hemmen koopt op 1 maart 1825 op een veiling de beklekking met boerderij (huidig adres) Essen 8 van de erven van Jan Hindriks Smit en Marchien Klaas Hars voor f.5.515,-. In 1833 bouwt hij op de bekleemde gronden een nieuwe boerderij aan de (Verlengde) Oosterweg (op het huidige kruispunt Kerklaan/Dilgtweg). Hij gaat hier dan ook wonen. In 1842 bouwt hij vervolgens weer een boerderij. Nu aan de Rijksstraatweg (naast de huidige Gorechthoeve). In deze boerderij (toen Essen F17) overlijdt hij in 1877. De boerderij aan de Verlengde Oosterweg vererft op zijn zoon Jan Cornelis van Hemmen en blijft verbonden met de bekleemde gronden te Essen. Deze boerderij brandt in 1939 af en wordt dan vervangen door de boerderij (huidig adres) Essen 21.

Proces verbaal 24 december 1842 inzake dijkshouwing Essen.

Geert Bolhuis, Pieter van Norg, Jan Hemmes en Jan Jans van Hemmen, dijkshouwers in het kerspel Essen, hebben op 15 december 1842 in aanwezigheid van de bode Roelf Rademaker een schouwing gedaan van het eind voetpad ter lengte van 28 treden op het hoge en 14 treden op het lage van hetzelfde voetpad te Essen behorende aan de weduwe Hinderk Meinders, landbouwersche, wonende te Essen. De aanzegging van deze schouw is geschied bij insinuatie (= kennisgeving) van 29 november met de aanzegging het voetpad uiterlijk op 5 december 1842 in schouwbare staat te hebben. Op 5 december was het voetpad niet in schouwbare staat. Dat is aan de weduwe Meinders meegedeeld op 7 december 1842, waarbij haar ook is aangegeven, dat zij was beboet voor een som van f.0,50-, voor 12 december 1842 te betalen in handen van de gemeenteontvanger met een opslag van f.0,15 voor de insinuatie. Dat het de weduwe Meinders echter vrij stond om binnen drie dagen na de dagtekening van de insinuatie met de dijkshouwers in transactie te

komen over de boete. De weduwe Meinders is echter noch in transactie gekomen, noch heeft zij de boete betaald. Overeenkomstig het Reglement op het onderhoud en de schouwing der wegen in de provincie Groningen stellen de dijkschouwers de aangelegenheid nu in handen van de ambtman, die met de vervolging van de begane contraventie (= overtreding) bij het politiegerecht is belast, opdat door deze dadelijk ex officio (= ambtshalve) de vereiste actie tegen de bekeurde kan worden ingesteld.
(archief gemeente Haren, deel I, inventarisnummer 950-2)

Acte augustus 1843

Wij ondergetekenden als ingelanden van Essen, als zoodanig belanghebbenden in het zoogenaamde Hoogepadje aldaar, verklaren er in toe te stemmen dat de twee panden van het genoemde pad, waarvan het onderhoud is een punt van geschil tusschen Harm Kooiman, Jan van Hemmen en de weduwe Hindrik Meinders, voor het vervolg zullen worden onderhouden uit de boerekas van Essen en dat de kosten hierop gevallen uit genoemde kas zullen worden goed gemaakt. Essen, augustus 1843 G. Bolhuis, H.G. Hemmes, J.G. Hemmes (GAG, toegangsnummer 11, inventarisnummer 4).

Verdeling nalatenschap Jan Antonie van Hemmen in 1846

Bij het overlijden van Jan Antonie van Hemmen bedraagt de totale waarde van de erfenis f 36.110,52, te verdelen over zes erfgenamen.

1. Zoon Egbert Jans van Hemmen krijgt de boerderij en de beklemming van 26 ha grasland, oorspronkelijk eigendom van zijn grootvader Ant(h)onie Jans. Bovendien een stuk bos en veenland. Hij krijgt dus meer dan de helft van het land. De overbedeling wordt in kontanten teruggebracht in de boedel.
  2. Zoon Jan Jans van Hemmen krijgt de boerderij "Laankamp" met ruim 2 ha land en het resterende deel in contanten.
  3. Zoon Antonie van Hemmen krijgt ruim 3 ha grasland, een stuk kappos op de "Mikkelhorst" en het resterende deel in contanten.
  4. Dochter Grietje van Hemmen, getrouwd met Adolf Jansen, krijgt de ruim 4 ha grasland waarop de Hof te Hemmen heeft gestaan en het resterende deel in geld.
  5. Zoon Jannes van Hemmen (in de akte Jans genoemd) krijgt het Onnerland en zijn resterende deel in kontanten.
  6. (Dochter Jantien van Hemmen, getrouwd met Asse Oosterveld, wordt in het overzicht niet genoemd. Zij zal wel uitbetaald zijn in contanten)
- Overzicht gebaseerd op Van Hemmen, een boerengeslacht uit Haren

Beschrijving veepest 1744-1753

Roeleff Sickens Swartwolt schrijft in zijn dagboek over de veepest in Haren en omstreken. De complete beschrijving in de originele bewoordingen is opgenomen bij de schrijver zelf. Uit deze beschrijving heb ik voor afzonderlijke personen relevante passages gehaald en die in mijn eigen woorden weer gegeven.

In november 1748 wordt een os van Gesworene Jan Jans van Hemmen ziek. De os overleeft het.

Groninger Courant, 20 februari 1856

Uit Haren wordt ons het volgende gemeld: De dag van den 16den Februarij zal voor ons dorp in duurzame herinnering blijven, dewijl op dien dag onze overigens reeds zoo bloeiende landbouw ontheven werd van een last waarmede een groot gedeelte onzer vruchtbaarste bouwgronden waren bezwaard. Het tiendrecht, in deze provincie algemeen slechts bij naam bekend, bestond van oudsher in het dorp Haren en drukte als een beklemmend servituut op vele der vruchtbaarste akkers, stond de vrije verbetering derzelve in den weg, en verhinderde de zoo noodzakelijke vruchtsafwisseling, omdat men liefst voor zich zelven en niet voor de tiendheffers bouwde, welke van al het opgaand koren op de tiendplichtige landerijen geteeld, als het koren gemaaid en in hokken stond, de tiende schoof van die akkers tot zich namen. De tegenwoordige tiendheffers, gehoor gevinde aan den algemeenen wensch om dat bezwaar uit den weg te ruimen en eenen afkoop van het tiendrecht toe te staan, hadden in den loop van het jaar 1856 alles daartoe voorbereid, en zonder op winst bedacht te zijn, of de tegenwoordige hooge graanprijzen te nemen, eene berekening opgemaakt, waarnaar elk tiendplichtige zijn land voor een billijken prijs konde vrijkoopen. De tiendplichtigen werden door hen uitgenoodigd zich op genoemden Zaterdag de 16den dezer ten huize van J. V. van Hemmen te Haren te vereenigen, en de heeren L. T. Jorissen, burgemeester dezer gemeente, en mr. J. W. Quintus, notaris te Groningen, verzocht zich met de leiding dezer bijeenkomst te belasten en zoo mogelijk den afkoop der tienden algemeen tot stand te brengen. Het verlangen en de wensch naar de tienddelging bleek bij deze gelegenheid zoo algemeen en zoo sterk te zijn, dat het voorstel met erkentelijkheid werd aangenomen, en genoemde heeren het genoegen hadden, tot groote tevredenheid van de belanghebbenden, eene overeenkomst tot stand te brengen, waardoor de landerijen in Haren van een schadelijken last worden ontheven en de landbouwer voortaan onbelemmerd zijn akker zal kunnen verdeelen en bebouwen zoo als hij zulks tot zijn meeste nut en voordeel dienstig zal oordeelen.

Jan trouwt op donderdag 2 mei 1822 te Haren op 27-jarige leeftijd (1) met de 31-jarige **Aaltje Jansen**, dochter van **Jan Cornelius** en **Geesje Alefs**. Aaltje, wonende te Haren (Wijk F Essen 4) en aldaar, is geboren op donderdag 24 maart 1791 aldaar, wonende Wijk F Essen 4 aldaar, is overleden op zaterdag 26 oktober 1833 te Essen, is als overleden aangegeven op dinsdag 29 oktober 1833 te Haren (aangever overlijden was **Jan Jans van Hemmen** (zie VII-B.5); getuige aangifte overlijden was **Berend Hendriks**). Aaltje werd 42 jaar, 7 maanden en 2 dagen.

Volgens de acte van successie is Aaltje Jansen overleden in de nieuw gebouwde, maar nog ongenummerde boerderij.

Jan trouwt op maandag 14 mei 1838 te Haren (huwelijksgetuigen waren **Egbert van Hemmen** (zie VII-B.3), **Antonie van Hemmen** (zie VII-B.4), **Pieter Jans van Norg** en **Geert Bolhuis**) op 43-jarige leeftijd (2) met de 24-jarige **Niessien Hendriks**, dochter van **Berend Hendriks** en **Roelfien Harms**. Niessien, wonende te Haren, aldaar (Wijk F Essen 10), aldaar (Wijk F Essen 3), aldaar (Wijk F Essen 17), aldaar (Wijk F Essen 20) en aldaar, is geboren op dinsdag 21 september 1813 te Essen (Wijk F Essen 10), is als geboren aangegeven op donderdag 23 september 1813 te Haren (aangever geboorte was **Berend Hendriks**; getuigen aangifte geboorte waren **Berend Krans** en **Gerrit Harms**), wonende Wijk F Essen 20 aldaar, is overleden op vrijdag 12 augustus 1881 te Essen. Niessien werd 67 jaar, 10 maanden en 22 dagen.

- 6 **Hinderk van Hemmen** is gedoopt op zondag 31 december 1797 te Haren, is begraven op maandag 24 oktober 1808 aldaar. Hinderk werd 10 jaar, 9 maanden en 23 dagen.

Ontvangst diaconie te Haren 24 oktober 1808

Jan Antoni zijn zoon Hendrik begraven: f.4,47.

(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).

- 7 **Grietje van Hemmen**, wonende te Haren (Wijk A Middelhorst 38), aldaar (Wijk A Haren 39), aldaar (Wijk A Haren 26), aldaar (Wijk A Haren 29), aldaar (Wijk A Haren 33) en aldaar, is geboren aldaar, is gedoopt op zondag 13 oktober 1799 aldaar, wonende Wijk A Haren 33 aldaar, is overleden op maandag 9 januari 1882 aldaar. Grietje werd 82 jaar, 2 maanden en 27 dagen.

Verdeling nalatenschap Jan Antonie van Hemmen in 1846

Bij het overlijden van Jan Antonie van Hemmen bedraagt de totale waarde van de erfenis f 36.110,52, te verdelen over zes erfgenamen.

1. Zoon Egbert Jans van Hemmen krijgt de boerderij en de beklemming van 26 ha grasland, oorspronkelijk eigendom van zijn grootvader Ant(h)onie Jans. Bovendien een stuk bos en veenland. Hij krijgt dus meer dan de helft van het land. De overbedeling wordt in kontanten teruggebracht in de boedel.
  2. Zoon Jan Jans van Hemmen krijgt de boerderij "Laankamp" met ruim 2 ha land en het resterende deel in contanten.
  3. Zoon Antonie van Hemmen krijgt ruim 3 ha grasland, een stuk kappos op de "Mikkelhorst" en het resterende deel in contanten.
  4. Dochter Grietje van Hemmen, getrouwd met Adolf Jansen, krijgt de ruim 4 ha grasland waarop de Hof te Hemmen heeft gestaan en het resterende deel in geld.
  5. Zoon Jannes van Hemmen (in de akte Jans genoemd) krijgt het Onnerland en zijn resterende deel in kontanten.
  6. (Dochter Jantien van Hemmen, getrouwd met Asse Oosterveld, wordt in het overzicht niet genoemd. Zij zal wel uitbetaald zijn in contanten)
- Overzicht gebaseerd op Van Hemmen, een boerengeslacht uit Haren

Grietje trouwt op woensdag 22 december 1824 op 25-jarige leeftijd met de 30-jarige **Adolf Jansen**, zoon van **Jan Cornelius** en **Geesje Alefs**. Adolf, landbouwer, wonende te Haren (Wijk A Middelhorst 38), aldaar (Wijk A Haren 39), aldaar (Wijk A Haren 26), aldaar (Wijk A Haren 29) en aldaar, is geboren aldaar, is gedoopt op zondag 6 april 1794 aldaar, wonende Wijk A Haren 29 aldaar, is overleden op zondag 7 december 1873 aldaar. Adolf werd 79 jaar, 8 maanden en 1 dag.

- 8 **Jannes van Hemmen**, landbouwer en kastelein, wonende te Haren (Wijk D Hemmen 1), aldaar (Wijk A Harenmolen 47) en aldaar (Wijk A Harenmolen

65), is geboren op zondag 6 maart 1803 aldaar, is verdrongen op vrijdag 25 maart 1864 te Noordlaren, is als overleden aangegeven op zaterdag 26 maart 1864 te Haren, is begraven op zaterdag 26 maart 1864 aldaar. Jannes werd 61 jaar en 19 dagen.

Verdeling nalatenschap Jan Antonie van Hemmen in 1846

Bij het overlijden van Jan Antonie van Hemmen bedraagt de totale waarde van de erfenis f 36.110,52, te verdelen over zes erfgenamen.

1. Zoon Egbert Jans van Hemmen krijgt de boerderij en de beklemming van 26 ha grasland, oorspronkelijk eigendom van zijn grootvader Ant(h)onie Jans. Bovendien een stuk bos en veenland. Hij krijgt dus meer dan de helft van het land. De overbedeling wordt in kontanten teruggebracht in de boedel.
  2. Zoon Jan Jans van Hemmen krijgt de boerderij "Laankamp" met ruim 2 ha land en het resterende deel in contanten.
  3. Zoon Antonie van Hemmen krijgt ruim 3 ha grasland, een stuk kapbos op de "Mikkelhorst" en het resterende deel in contanten.
  4. Dochter Grietje van Hemmen, getrouwd met Adolf Jansen, krijgt de ruim 4 ha grasland waarop de Hof te Hemmen heeft gestaan en het resterende deel in geld.
  5. Zoon Jannes van Hemmen (in de akte Jans genoemd) krijgt het Onnerland en zijn resterende deel in contanten.
  6. (Dochter Jantien van Hemmen, getrouwd met Asse Oosterveld, wordt in het overzicht niet genoemd. Zij zal wel uitbetaald zijn in contanten)
- Overzicht gebaseerd op Van Hemmen, een boerengeslacht uit Haren

Provinciale Drentsche en Asser Courant, 11 februari 1864

Men schrijft uit Haren aan de Winsschoter Courant.

Een zeldzaam voorval doet alhier een huisgezin, vrouw en kinderen, in de grootste ongerustheid verkeeren. Sedert donderdag avond wordt vermist de persoon van J. van Hemmen, kastelein en landbouwer, wonende te Haarderemolen. Zich gezond en wel dienselfden namiddag uit huis naar eene publieke verhuering van landerijen te Noordlaren begeven hebbende, wordt hij door zijne huisgenooten te vergeefs tot op heden terug verwacht. Gisteren voormiddag werden dan dien ten gevolge de ingezetenen van Noordlaren door het kleppen der klok bijeengeroepen en zijn alstoen door hen gedurende den dag, alle mogelijke nasporingen in het werk gesteld om den vermisten persoon op te sporen; echter mede te vergeefs.

Men verdiept zich in gissingen omtrent dit onheil; als vrij zeker veronderstelt men, dat hij op de terugreis door de duisternis, hetzij in 't water of verwaald is geraakt en alzoo zal zijn omgekomen. Zoo men zegt moet misbruik van slerken drank wederom als oorzaak worden beschouwd.

Provinciale Drentsche en Asser Courant, 31 maart 1864

De voor ruim zeven weken vermiste kastelein J. van Hemmen te Harendermolen, is vrijdagavond j.l. op den rug drijvende gevonden in het Zuidlaardermeer. Verschildende gissingen worden gemaakt omtrent het verdrinken van genoemden persoon: men zegt, dat huiselijke oneenigheden hiervan de oorzaak zouden zijn. Zaterdagavond te 6 uur is het lijk te Haren ter aarde besteld.

Provinciale Drentsche en Asser Courant, 5 april 1864

Ingezonden stukken.

Mijnheer de redacteur! In de courant van 31 maart j.l. komt een stuk voor over het terug vinden van het lijk van J. van Hemmen te Harendermolen. De inzender van dat bericht vertelt daardoor aan het publiek in de eerste plaats onwaarheden. Hij zegt, dat het lijk gevonden is, drijvend op den rug, dat is onwaarheid: de ondergeteekende, die het lijk in een bootje heeft genomen, heeft het zien drijven op het lijf, met het hoofd en de beenen naar beneden onder water, in den vorm van eenen halven hoepel. In de tweede plaats verhaalt hij iets, dat de familie haar zwaren rouw nog zwaarder maakt. Alles wat waarheid is behoeft niet altijd gezegd te worden, maar wil men dat, zoo zegge men het ronduit, doch iemand die de woordjes "men zegt" gebruikt, is in twijfel of de geruchten waarheid zijn, en dan zulke feiten in een dagblad te schrijven doet veel kwaad, wijl velen het kwade gerucht gaarne geloven en wel willen verbreiden, al is het ook onwaarheid. Het is eene laagheid als men iets wereldkundig maakt, door de woorden "men zegt", want met het gebruiken dier woorden kan men alle laster verspreiden en zodoende huisselijk geluk in huisselijk leed veranderen. Rampzalige woordjes derhalve "men zegt". Door plaatsing dezes zal u, om de waarheidswil verpligten.

Noordlaren, 1 april 1864, Uw dienaar, A. de Boer

Jannes trouwt op donderdag 3 april 1834 te Haren op 31-jarige leeftijd (1) met de 23-jarige **Grietje Vos**, dochter van **Roelf Roelfs Vos** en **Jantje Homan**.

Grietje, wonende te Haren (Wijk A Haren 12), aldaar (Wijk D Dilgt 10) en aldaar, is geboren op vrijdag 29 maart 1811 aldaar, is gedoopt op woensdag 3 april 1811 aldaar, wonende Wijk A Harenermolen 47 aldaar, is overleden op zaterdag 31 januari 1835 te Harenermolen, is als overleden aangegeven op maandag 2 februari 1835 te Haren (aangever overlijden was **Jannes van Hemmen** (zie VII-B.8); getuige aangifte overlijden was **Egbert van Hemmen** (zie VII-B.3)). Grietje werd 23 jaar, 10 maanden en 2 dagen.

Jannes trouwt op donderdag 28 april 1836 te Zuidlaren op 33-jarige leeftijd (2) met de 24-jarige **Annechien Bakker**, dochter van **Simon Simons Bakker** en **Margje Berends Heerspink**. Annechien, wonende te Haren (Wijk A Harenermolen 47) en aldaar, is geboren op woensdag 22 januari 1812 te Zuidlaren, wonende Wijk A Harenermolen 47 te Haren, is overleden op zondag 9 februari 1840 aldaar, is als overleden aangegeven op dinsdag 11 februari 1840 (aangever overlijden was **Nicolaas van Dooren**; getuige aangifte overlijden was **Geert Andries**). Annechien werd 28 jaar en 18 dagen.

Jannes trouwt op donderdag 14 oktober 1841 te Haren (het huwelijk wordt voltrokken bij het nieuwe echtpaar thuis op het adres Haren A47 te Harenermolen, omdat de bruid volgens een certificaat van de geneesheer der gemeente Haren "wegens ziekelijke ligchaamstoestand niet in staat is om haren woning te verlaten ten einde zich naar het huis der gemeente tot voltrekking van haar huwelijk te kunnen begeven". Geen wonder, de bruid is een paar dagen daarvoor bevallen. Het jonge kind - Marchien- wordt bij het huwelijk erkend.) (huwelijksgetuigen waren **Roelf Roelfs Vos**, **Egbert van Hemmen** (zie VII-B.3), **Geert Andries**, **Jan Folkerts de Vries**, **Jacob Bolhuis Everts** en **Egbert Hooiveld**) op 38-jarige leeftijd (3) met de 24-jarige **Grietje Bakker**, dochter van **Simon Simons Bakker** en **Margje Berends Heerspink**. Grietje, wonende te Haren (Wijk A Harenermolen 65) en aldaar, is geboren op maandag 3 februari 1817 te Zuidlaren, wonende Wijk A Harenermolen 65 te Haren, is overleden op vrijdag 22 januari 1858 aldaar, is als overleden aangegeven op zaterdag 23 januari 1858 aldaar (aangever overlijden was **Jannes van Hemmen** (zie VII-B.8); getuige aangifte overlijden was **Jacob Bolhuis Everts**). Grietje werd 40 jaar, 11 maanden en 19 dagen.

Jannes trouwt op donderdag 3 juli 1862 te Haren op 59-jarige leeftijd (4) met de 27-jarige **Jaapkien Elders**, dochter van **Albert Jans Elders** en **Grietje Holtman**. Jaapkien, wonende te Haren (Wijk D Hemmen 16), is geboren op maandag 13 oktober 1834 te Hemmen, is overleden op dinsdag 1 mei 1900 te Adorp. Jaapkien werd 65 jaar, 6 maanden en 18 dagen.

Jaapkien was later gehuwd (2) met **Johannes Wiegman**. <29,30>

Jaapkien was later gehuwd (3) met **Sijtse Jager**. <31,32>

- 9 **Willem van Hemmen**, wonende te Haren, is geboren op zondag 21 april 1805 te Hemmen, is gedoopt op zondag 28 april 1805 te Haren, wonende Wijk D Hemmen 1 aldaar, is overleden op maandag 21 december 1812 te Hemmen, is als overleden aangegeven op dinsdag 22 december 1812 te Haren (aangever overlijden was **Jan Antonie van Hemmen** (zie VII-B); getuige aangifte overlijden was **Klaas de Groeve**). Willem werd 7 jaar en 8 maanden.

VII-C **Hindrik Antoni van Hemmen**, zoon van **Antonie Jans (VI-A)** en **Jantien Jans**, landbouwer, is geboren te Haren, is gedoopt op zaterdag 25 februari 1769 aldaar, is overleden op zaterdag 5 augustus 1826 te Groningen. Hindrik werd 57 jaar, 5 maanden en 11 dagen.

Uit "Van Hemmen en boerengeslacht uit Haren"

In de tijd van de Franse bezetting werd iedere familie verplicht om een familienaam, als achternaam te voeren. Vermoedelijk heeft Jan Ant(h)onie (als oudste van de familie) voorgesteld de familienaam van Hemmen aan te nemen. De akte van aanneming is in de Groninger Archieven niet gevonden. Opvallend is een akte van zijn jongste broer Hindrik Antonie. De tekst luidt: "Compareerde voor mij, wethouder als belast met de functien van officier van den Burgelijke Stand der Gemeente, Kanton, Arrondissement en Provincie Groningen, Hindrik Antoni wonende te Groningen, dewelke verklaarde dat hij aanneemt tot zijn geslachtsnaam, de naam van Van Hemmen, dat hij heeft vijf zonen, namelijk Hendrik oud drieëntwintig jaren wonende onder Helpen, Anthony oud eenentwintig jaren, Jan oud zestien jaren, Jannes oud elf jaren en Lucas oud negen jaren, allen wonende te Groningen. En heeft de comparant voornoemd deze acte nevens mij vertekend te Groningen, den vierentwintigsten maart achttienhonderd zesentwintig". Getekend door H.A. van Hemmen en L. Roelfzema.

Uit "Van Hemmen en boerengeslacht uit Haren"

In de Groninger Archieven trof ik een rechtszaak tegen Hendrik Antoni aan. In de stukken wordt een vechtpartij beschreven die na de boeldag op 10 april 1794 bij Roelf Bierlings op Den Hoorn 's avonds om ongeveer zes uur heeft plaatsgevonden. Derk Derks, 37 jaar, molenmaker buiten het Kleine Poortje en Berend Jacobs Kooy, 30 jaar, schoenmaker buiten het Kleine Poortje, verklaren: " door 25 (later 20) personen deertlijk te zijn aangepakt en buiten de deur gesleept." Speciaal worden Hendrik, de zoon van Harm Bos en Hindrik, de zoon van Klaas Hars, beide woonachtig te Essen. De schulte G. Buirma uit Helpman probeert

de vechtenden te scheiden. "Bij welke gelegenheid de Schulte van Helpen door eenen Hindrik Antoni, zoon van Antoni Jans te Hemmen, is aangetast, bij de hals gegrepen en op het hoofd geslagen, toen dezelve de slagerij wilde beletten en scheiden; hebbende eenige jonge kaerels van Haaren zich hiermede ingemengd, om de Schulte van Helpen daar in te hinderen, doende teffens sterke dreigementen."

De aanklacht loog er dus niet om. In de regel stond op handtastelijkheid jegens een vertegenwoordiger van het bevoegd gezag een gevangenisstraf. Tijdens het proces wordt Hindrik Antoni bijgestaan door zijn vader. In de uitspraak van het E.E. Gerechte van Selwerd van "Vrijdag den 11 Maart 1796" wordt Hindrik Antoni "Ter Zaake van het voorgemelde delict gecondemneerd in de breuke van Twintig daalders, benevens de kosten hiervan gevallen."

Voor die tijd een flinke boete. Maar hij ontliet een gevangenisstraf. Zo gezien liep alles nog met een sisser af.

Bekendmaking 1 mei 1806

De dijkschouwers van Haren gedenken op maandag 5 mei 1806 's avonds om 6 uur ten huize van Christoffer van Boekeren, kastelein te Haren in de Jagtwagen, voor de tijd van een jaar te verhuren haar boerenwegen, stegen en landerijen.

De dijkschouwers, Jan Meinders, Albert Eijeses en Hinderk Antonij.

(Groninger Archieven, toegang 730, inventarisnummer 2108).

Akte 9 juni 1817

Hindrik Antonie heeft op 28 mei 1810 een boerenplaats aan de Hoornsche Dijk onder Groningen gekocht van Tietje Jans, weduwe van Berend Hemsing, voor f.5.150,-. Van de koopsom bleef een lening staan van f.2.000,-. Deze lening wordt nu door de executeur testamentair van de inmiddels overleden Tietje Jans, zijnde Tonnis van Duinen, gecedeerd aan Hindrik Diephuis, blauwverver te Groningen.

(Groninger Archieven, toegang 1871, inventaris nr 33, Akte 301)

Hindrik trouwt op maandag 19 april 1802 te Haren op 33-jarige leeftijd met de 23-jarige **Elsien Hindriks Oosterveld**, dochter van **Hinderk Lucas Oosterveld** en **Geessien Jans Bierling**. Elsien is geboren op zondag 7 maart 1779 te Haren, is overleden op donderdag 10 oktober 1844 te Groningen. Elsien werd 65 jaar, 7 maanden en 3 dagen.

Groninger Courant, 14 december 1841

Ten overstaan van Mr. Willem Laman Trip, openbaar notaris, residerende te Groningen, zal, op Maandag den 27 Decemher 1841, des avonds te 7 uren, ten Huize van den Kastelein J.L. BRAS, in de Stads Herberg, buiten de Apoort, onder Groningen, publiek ter verkoop worden aangeboden:

I. Eene kapitale BOERENPLAATS, bestaande in eene hecht-sterke en wel doortimmerde behuizing en vriesche schuur, gemerkt letter U no. 118, met bommen, plantaadjen, tuin en appelhof, alsmede de vaste beklemming van pl. m. 29 Bunders kostelijk groen en bouwland, doende jaarlijks op Midwinter tot huur f 140,-, staande en gelegen aan den Horenschen Dijk, onder Groningen, toebehoorende aan de Wedw. HINDRIK ANTONI VAN HEMMEN; en

II. De VASTE BEKLEMMING van pl. m. 7 Bunders dito Groen- en Bouwland, gelegen in 4 stukken aan de Zuidzijde van het Trekdiep, buiten de Apoort, bij den Oliemolen van Mejufvrouw de Wedw. P. DOORNBOSCH, onder Groningen, doende jaarlijks op Midwinter tot huur f45,-, toebehoorende aan voornoemde Weduwe van HEMMEN en aan WILLEM BIERLING.

Van Hindrik en Elsien zijn vijf kinderen bekend:

- 1 **Hendrik Hindriks van Hemmen**, landbouwer, wonende te Helpman (Wijk D Den Hoorn 5), is geboren te Hoornschedijk, is gedoopt op zondag 10 oktober 1802 te Haren, is overleden op vrijdag 7 december 1883 te Hoornschedijk. Hendrik werd 81 jaar, 1 maand en 27 dagen.

Woont in 1830 (en is eigenaar) van de meest oostelijke boerderij in Hoorn (bij huidige kruising Laan Corpus den Hoorn en Paterswoldseweg). Boerderij was eerder vermoedelijk van zijn schoonvader. In 1830 woont hij hier samen met zijn vrouw, twee kinderen, de inwonende boerenknechten Jan Jans de Ruiter en Harmannus van Wolde en de inwonende werkmeiden Jantien Steggers en Derkje Egberts Thijssens. Het adres is Helpman Wijk D Nr 05 Den Hoorn.

Is van 1851 tot 1881 raadslid van de gemeente Haren.

Notulen burgemeester en wethouders, 23 december 1856

Tot opperbrandmeester voor de tijd van 3 jaren, ingaande heden, wordt aangewezen Lubbertus van Oosten.

Tot wijkmeester van de wijk A (dorp Haren), tevens brandmeester en eerste hoofdman van de nachtwacht: Jannes Horst met als plaatsvervanger Jan Jansen.

Tot wijkmeester wijk B (dorp Haren); J. Koops en plaatsvervanger L. Bolhuis.

Tot wijkmeester wijk C (Onnen): Joh. Breeman en plaatsvervanger H. Hindriks.

Tot wijkmeester wijk D (Dilgt en Hemmen): J. Brink en als plaatsvervanger Joh. Meijer.

Tot wijkmeester wijk E (Hoornschedijk): J. Nijdam en als plaatsvervanger B. van der Veen

Tot wijkmeester wijk F (Essen): Jan Hemmes en als plaatsvervanger J.K. van Hemmen

Tot wijkmeester wijk A (Helpman): R. Tonkens sr en als plaatsvervanger Joh. Blaauwpot.

Tot wijkmeester wijk B (Helpman): L. Poelma en als plaatsvervanger H. Kwant

Tot wijkmeester wijk C (Molenstreek en Euvelgunne): K. Bolhuis en als plaatsvervanger H. van Bruggen.

Tot wijkmeester wijk D (Den Hoorn): H. van Hemmen en als plaatsvervanger H. Oosterveld.

(archief gemeente Haren, deel I, inventarisnummer 35).

Notulen raadsvergadering 14 april 1860

Er is onenigheid met de kerkvoogdij over de voorwaarden voor de overdracht van een stuk grond voor de nieuw te bouwen school. Het raadslid H.H. van Hemmen maakt de vergadering opmerkzaam, dat het geval zich zou kunnen voordoen, spoedig opnieuw met het kerkbestuur te moeten in onderhandeling treden, namelijk over de onderwijzerswoning, wanneer de tegenwoordige onderwijzer L. van Oosten ontslag als onderwijzer mogt vragen en dan als koster aanblijft en zijn tegenwoordige woning behoudt. In dat geval zoude misschien eene andere woning voor den opvolgenden onderwijzer moeten worden gevonden of gebouwd. Spreker acht het wenselijk dat kerk en school allendeede feitelijk worden gescheiden en alsnog eene andere plaats dan de kosterstuijn worde gevonden voor de te bouwen school met de noodige ruimte voor een mogelijk later te bouwen onderwijzerswoning. De belangrijkheid van het onderwerp in aanmerking nemende wordt besloten hierop in een volgende vergadering terug te komen.

(archief gemeente Haren, deel I, inventarisnummer 13).

Hendrik trouwt op zondag 8 mei 1825 te Groningen op 22-jarige leeftijd met de 21-jarige **Jantien Cornelis Eleveld**, dochter van **Cornelis Eleveld** en **Janna Jacobs**. Jantien, wonende te Helpman (Wijk D Den Hoorn 5), is geboren op woensdag 18 april 1804 te Hoornschedijk onder Groningen, is overleden op woensdag 14 maart 1866 te Hoornschedijk. Jantien werd 61 jaar, 10 maanden en 24 dagen.

Uitspraak Vrederechter Hoogezand 30 januari 1817

De nabestaanden van Jantje Cornelis Eleveld, minderjarige dochter van wijlen Cornelis Eleveld en wijlen Janna Jacobs, woonachtig aan de Hoornschedijk onder Helpman, komen samen.

Aanwezig van vaderszijde:

- Haijo Steggers, oom

- Roelof Thiesen, moesker te Groningen, aangehuwde neef

- Hinderikus van der Nap, bakker te Groningen, aangehuwde neef

Aanwezig van moederszijde:

- Jacob Alders, landbouwer te Leens, aangehuwde oom

- Hindrik Bolhuis, landbouwer aan de Hoornschedijk, goede vriend

- Jan van Dijken, kastelein te Hoogezand, bij gebreke aan verdere nabestaanden.

De vergadering is bijeen geroepen door de voogd, Jan Kuiper, die vanwege zijn bijna zeventigjarige leeftijd ontslag heeft verzocht als voogd. Als nieuwe voogd wordt Hindrik Bolhuis aangewezen.

(Groninger Archieven, toegang 146, inventaris nr 111, zaak 1817/16)

- 2 **Antoni Hindriks van Hemmen**, landbouwer, is geboren op donderdag 4 oktober 1804 te Haren, is overleden op donderdag 24 maart 1870 te

Hoornschedijk. Antoni werd 65 jaar, 5 maanden en 20 dagen.

Antoni trouwt op donderdag 29 april 1830 te Groningen op 25-jarige leeftijd met de 20-jarige **Gezijn Louwes Bolhuis**, dochter van **Louwe Harms Bolhuis** en **Egbertje Jans Zuidema**. Gezijn is geboren op zondag 7 januari 1810 te Groningen, is overleden op donderdag 4 juli 1872 aldaar. Gezijn werd 62 jaar, 5 maanden en 27 dagen.

- 3 **Jan Hendriks van Hemmen**, landbouwer, wonende te Noordwolde, is geboren op donderdag 1 maart 1810 te Haren, is overleden op maandag 1 oktober 1877 te Noordwolde. Jan werd 67 jaar en 7 maanden.

Landbouwer op de Thedemaheerd te Noordwolde.

Jan trouwt op donderdag 19 mei 1831 te Groningen op 21-jarige leeftijd (1) met de 18-jarige **Marchien Jans Bazuin**, dochter van **Jan Arends Bazuin** en **Tonzien Klasens**. Marchien is geboren op maandag 12 april 1813 te Midlaren, is overleden op zaterdag 4 mei 1850 te Noordwolde. Marchien werd 37 jaar en 22 dagen.

Jan trouwt op zaterdag 9 oktober 1852 te Noordwolde op 42-jarige leeftijd (2) met de 22-jarige **Liefke Roelfs Wiersum**. Liefke is geboren op woensdag 7 april 1830 te Sauwerd, is overleden op vrijdag 26 januari 1866 te Noordwolde. Liefke werd 35 jaar, 9 maanden en 19 dagen.

- 4 **Jannes Hindriks van Hemmen**, landbouwer, broodbakker, commissionair en grutter, wonende te Groningen, is geboren op vrijdag 18 juni 1813 aldaar, is overleden op vrijdag 6 november 1903 te Haren. Jannes werd 90 jaar, 4 maanden en 19 dagen.

Jannes trouwt op zaterdag 8 april 1837 te Haren op 23-jarige leeftijd met de 19-jarige **Anna Hoenderken**, dochter van **Reinder Cluiving Hoenderken** en **Janna van Bon**. Anna, wonende te Haren (Wijk E Hoornschedijk 24), is geboren op woensdag 11 juni 1817 te Hoornschedijk, is overleden op dinsdag 13 november 1860 te Groningen. Anna werd 43 jaar, 5 maanden en 2 dagen.

- 5 **Lucas Hindriks van Hemmen**, landbouwer, is geboren op donderdag 28 november 1816 en afkomstig uit Groningen (aan de Hoornschedijk), is overleden op woensdag 8 november 1905 aldaar. Lucas werd 88 jaar, 11 maanden en 11 dagen.

Lucas trouwt op donderdag 31 mei 1838 te Groningen op 21-jarige leeftijd met de 22-jarige **Korneliske Groeneveld**. Korneliske is geboren op maandag 5 juni 1815 te Bedum, is overleden op maandag 25 februari 1856 te Groningen. Korneliske werd 40 jaar, 8 maanden en 20 dagen.

Groninger Courant, 29 februari 1856

Heden overleed, tot bittere droefheid van mij, haren Vader en wederzijdshe Broeders en Zusters, in den ouderdom van ruim 40 jaren, mijne geliefde Echtgenoot **KNELSKE GROENEVELD**; bijna 18 jaren mogt ik door den echt met haar verbonden zijn, mij nalatende 6 Kinderen, waarvan het jongste slechts 14 dagen oud. Allen, die de Overledene gekend hebben, zullen met mij beseffen, wat ik en mijne Kinderen in haar verliezen.

Horensche Dijk, onder Groningen, 26 Februarij 1856.

L. H. van HEMMEN.

VII-D **Jantje Jans**, dochter van **Jan Hendriks (VI-B)** en **Heiltien Jans**, weduwe van Jan Oosterveld, wonende te Haren (Wijk A Haren 4), aldaar (Wijk A Haren 4A) en aldaar, is gedoopt op zondag 10 januari 1762 aldaar, is overleden op maandag 15 januari 1838 aldaar, is als overleden aangegeven op woensdag 17 januari 1838 aldaar (aangever overlijden was **Lucas Oosterveld** (zie VII-D.7); getuige aangifte overlijden was **Roelf Koops**). Jantje werd 76 jaar en 5 dagen.

Woonde in 1830 op het adres Haren wijk A nr 4A. Dit is direct naast haar zoon Lucas Oosterveld met zijn gezin. Bij Jantje Jans woonde in Jantien Oosterveld, 25 jaar, naaister.

Voogdijstelling 4 januari 1763

Thije Hindriks te Zwinderen in Drenthe zweert aan als voormond over de minderjarige kinderen van wijlen Jan Hindriks Popkes bij Heijltjen Jans in echte verwekt. Hij kies domicilie bij Anthonie Jans. Anthonie Jans te Haren wordt sibbevoogd en Wolther Paping te Haren vreemde voogd. (Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1494).

Groninger Courant, 24 oktober 1837

Ten overstaan van Mr. J.W. Quintus, openbaar notaris, residerende te Groningen, zullen, op maandag den 13 november 1837, des avonds precies te 5 uren, ten huize van den kastelein H. van Dam, te Haren, publiek worden verkocht:

I. Eene boerenplaats, bestaande in eene behuizing en schuur, geteekend letter A no 4, benevens de vaste beklemming van ongeveer 20 bunders hooi-, weide- en bouwland, onder Haren en Onnen glegen, doende jaarlijks op de 1 mei tot huur f 124,-.

II. 2 B., 37 R. en 20 E. eigen land, gelegen in de Holten.

III. 1 B., 14 R. en 90 E. hooiland, Hekkersland genoemd, gelegen bij den Noorder Zanddijk.

IV. 31 R. en 90 E. hooiland, Stobbenhorn genoemd.

V. 2 B., 11 R en 20 E hooiland, Het Nadeel genoemd, en de halvescheid in 46 R en 80 E, Kraanland, alsmede 1 B, 6 R en 30 E, Stobbenhorn genoemd.

VI. Ongeveer 1 B hooiland, Het Nadeel genoemd.

Alles gelegen onder Haren, toebehoorende aan Jantje Jans en de erven van wijlen Jan Oosterveld. Om de gebouwen op 1 mei, doch de landerijen op Gregorius 1838 te aanvaarden.

Jantje trouwt (kerk) op zondag 13 mei 1781 te Haren op 19-jarige leeftijd met de 34-jarige **Jan Lucas Oosterveld**, zoon van **Lucas Jans** en **Pietertien Hindriks**. Jan, landbouwer, wonende te Haren (Wijk A Haren 4) en aldaar, is geboren op donderdag 2 februari 1747 aldaar, is gedoopt op zondag 5 februari 1747 aldaar, wonende Wijk A Haren 4 aldaar, is overleden op zaterdag 17 januari 1818 aldaar, is als overleden aangegeven op maandag 19 januari 1818 aldaar (aangever overlijden was **Jan Lucas Oosterveld** (zie VII-D.2); getuige aangifte overlijden was **Hendrik Berends**). Jan werd 70 jaar, 11 maanden en 15 dagen.

Voogdijstelling 19 januari 1787

Hindrik Lucas te Haren zweert aan als principale voormond over de twee minderjarige kinderen van Lucas Lucas bij Annegien Jans in echte verwekt. Hindrik Brouwer te Tynaarlo wordt sibbevoogd. Hij kiest domicilie bij Hindrik Lucas. Jan Lucas te Haren wordt vreemde voogd. (Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1496)

Groninger Courant, 18 oktober 1793

Op den 23 oktober 1793, des avonds om 6 uur, gedenkt de juffer J. Paping, ten huize van de Wedw. Van Boekeren, in de Jagtwagen tot Haaren te verkoopen (selectie weergegeven):

1. De vaste beklemming van een plaats land te Haaren, groot pl. 51 matten en mudden, hooy-, bouw, en weideland, wordende tegenswoordig door Jan Lucas en Vrouw in losse huure gebruikt, jaarlyks voor 198 gld. Zullende tot vaste huure doen jaarlyks 124 guld., en zal door den kooper van dit perceel, daar by in losse huure worden gebruikt 2 stukken land, groot pl.m. 8 Mudden, welke tot jaarlykse huure zullen doen 30 gld., met nog 3 Matten Hooy-Land, de Luizebarg genaamd, die jaarlyks tot huure zullen doen 6 gulden.

Kunnende de conditien 8 dagen voor de verkoop ten huize van verkoop worden gelezen.

Akte 26 april 1794 (geregistreerd 27 mei 1794)

Jantien Papink verpacht aan Jan Lucas (Oosterveld) en zijn vrouw Jantijn Jans een boerenbehuizing en schuur te Haren aan de westkant van de straat staande. De zwetten zijn : ten noorden verkopersche, ten oosten de grond bezijden de straat, ten zuiden en westen de verkopersche. Dit met het recht der vaste en altoos durende beklemming van de onderhorige landerijen. Dat zijn er vele. Uiteraard ook de hof bij het huis en de kamp daarachter ongeveer vijf mud groot.

En zal de gevel tusschen deze behuizing en de kamer dor Egbert Alberts gebruikt van beneden tot boven toe door de beklemd meier moeten worden toegemaakt en onderhouden.

Alsmede zal de uitvaart tusschen des verpagtenaars nieuwe getimmerde behuizing en de schuur van de boerenbehuizing mandelig zijn en de straat daar ook mandelig gemaakt en onderhouden met de eigenaar van het nieuwe huis. Alsmede dat het westereinde van de hooischuur bij des verpagtenaars nieuwe

getimmerde grote behuizing zal blijven gelijk het tot dusverre daar ook bij gebruikt is, mits dat de schuttinge rondom dat einde en boven tot laste van de eigenaar van het grote huis blijft en de put tusschen het nieuwe huis en de boerenschuur mandelig is met de eigenaar van het grote huis. De bewoners of de eigenaren van de kamer door Egbert Alberts bewoond zullen de mest van koeien en zwijnen op hun eigen grond moeten leggen en dan de vrijheid hebben om zij ten westen van de hooischuur van de beklemede meier mogen mennen door de mandelig gang of uitvaart. De put achter de boerenbehuizing zal mandelig zijn met de kamer. De huur aan de blote eigenaar bedraagt f.124,-. De koopprijs is f.3.125,-. Kopers betalen f.125,-. De koopman Claas Neeringh betaalt f.3.000,- tegen 3,5% huur in plaats van rente. (Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1616, folio 159).

Akte 4 november 1794 (geregistreerd 16 december 1794)
Jantje Papink verpacht voor 24 jaar aan Hindrik Ebbings en Harmtijn Geerts Hoiting een behuizing en hof aan de westkant van de straat te Haren. Bestaande de behuizing uit een keuken, voorhuis en achterkamertje, vrije toegang tot de put achter de boerenbehuizing, die aan Jan Lucas (Oosterveld) toebehoort. De mest moet op eigen grond, maar afvoer kan achterom via de gang tussen de boerenbehuizing en het nieuwe huis. De pagtenaar heeft in haar keus of zij zodanig huise/privaat (gebruikt door??) Gerrit van Dalen mede op des verpagtenaarschen grond staat daar langer op wil hebben staan of niet en zal deze behuizing het hof hebben eerst zo breed achter het huis als het huis is en dan beginnende even achter de dikke appelboom. De zwetten zijn: ten noorden Gerrit van Dalen, ten oosten de grond bezijden de straat, ten zuiden en westen de verpagtenaarsche en cons., zijnde kerkengrond van Haren. Prijs f.1.100,-. (Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1616, folio 186).

Groninger Courant, 10 maart 1807
De procureurs J. Versteegh en zoon in qlté, gedenken op donderdag den 12 maart 1806, 's avonds te 6 uren, ten huize van den kastelein Olchert Heijkens in de Oosterstraat in de Swaan te Groningen, publyk bij strijkgeld te verkopen, de eigendommen van navolgende landerijen:
I. Een grote boerenplaatse te Haren en Onnen gelegen, wordende door Jan Luikas en vrouw bij hunne behuizinge, staande aan de westkant van de straat te Haren in vaste en altoosduurende beklemminge gebruikt 's jaars voor 124 gld.
II. Twee kampen en een stuk hooyland te Haren gelegen, zo door Eyte Jans en vrouw onder hunne behuizinge op de eene kamp staande, in vaste beklemminge word gebruikt 's jaars voor 50 gld.
III. tm V. niet vermeld

Van Jan en Jantje zijn tien kinderen bekend:

- Pieterje Oosterveld**, wonende te Haren (Wijk B Haren 23), is geboren aldaar, is gedoopt op zondag 12 mei 1782 aldaar, is overleden op vrijdag 20 december 1844 aldaar. Pieterje werd 62 jaar, 7 maanden en 8 dagen.
Pieterje trouwt op zondag 13 mei 1810 te Haren op 28-jarige leeftijd met de 29-jarige **Hendrik Jans Woldring**, zoon van **Jan Jans Woldring** en **Hillechien Hendriks**. Hendrik, schoenmaker, wonende te Haren (Wijk B Haren 12) en aldaar (Wijk B Haren 23), is geboren op donderdag 15 maart 1781 aldaar, is overleden op dinsdag 12 april 1842 aldaar, is als overleden aangegeven op dinsdag 12 april 1842 aldaar (aangever overlijden was **Hendrik Woldring**; getuige aangifte overlijden was **Hendrik Haverdings**). Hendrik werd 61 jaar en 28 dagen.

Woonde in 1830 op het adres Haren Wijk B Nr 23 samen met zijn vrouw, vier kinderen en de broers Harm en Lammert Homan als inwonende schoenmakersknechten.

Acte 28 april 1815
Warnerus Harms Ansingh verkoopt mede namens zijn vrouw Trijntje Buning de behuizing en tuin staande en gelegen te Haren aan de oostzijde van de straat, nummer B23, zwellende ten noorden de weduwe Havinga, ten oosten de erven van wijlen schulte Rummerink, ten zuiden het kerkhof en ten westen de straat. Kopers zijn Hendrik Woldring, schoenmaker en zijn vrouw Pieterje Oosterveld. De koopprijs bedraagt f.1.025,-. Het perceel is door verkopers aangekocht bij stokleggingsbrief van 8 november 1805, geregistreerd in het protocol van ongezegelde stokleggingsbrieven van het Lib. Folio 250 28 december 1805. (Groninger Archieven, toegang 1869, inventaris nr 37, acte 171)

Proces verbaal openbare verhuring land 1 maart 1815
Hemme Geerts (Hemmes) te Noorderhogbrug houdt ten overstaan van notaris Reneke Gockinga, ten huize van de kastelein Christoffer van Boekeren een openbare verhuring voor en periode van 6 jaar van landerijen. Het gaat om de volgende percelen:
1. Een kamp land gelegen onder Hemmen, groot plusminus 5 grazen, het Hemmenland genaamd, om te weiden;
2. Twee stukken land gelegen onder Hemmen, het Leege genaamd, groot plusminus 6 grazen, liggende ten oosten van perceel 1, om te weiden;
3. Een kamp land, de Mikkenkamp genaamd, gelegen onder Haren, zwellende aan de Kerkelaan, om te bouwen;
4. Een kamp land, mede aldaar gelegen onder Haren, de Mikkenkamp genaamd, zwellende aan de Oosterweg, om te bouwen;
5. Plusminus 6 matten hooiland, gelegen onder Haren de Strobbenhorn genaamd, om te hooien en te weiden.
Het resultaat van de veilig is:
1. Hoogste bieder Willem Jans Buis, landbouwer te Essen, f.91,-, toegewezen;
2. Hoogste bieder Harm Bartelds, Jan Bartelds en Albert Jans aan de Hoornschedijk, f.95,-, toegewezen;
3. Hoogste bieder Willem Jans Buis, landbouwer te Essen, f.53,-, toegewezen;
4. Hoogste bieder Jan Hindriks Oosterveld, landbouwer te Haren, f.62,-, niet toegewezen;
5. Hoogste bieder Roelf Brinks, horlogemaker, Hindrik Woldring, schoenmaker en Arend Mulder, bakker, allen te Haren, f.53,-, toegewezen.
De getuigen waren Geert Buirma te Helpman en Roelf Meijer te Dilgt. (Groninger Archieven, toegang 1870, inventaris nr 45, acte 231)

Groninger Courant, 10 juni 1825
VERKOOPING VAN BOOMEN
Ten overstaan van den griffier J. Veenhoven, Hzn, gedenkt Hindrik Woldring op woensdag den 15 juni 1825, des morgens precies te tien uur te beginnen, te Haren en Onnen, publiek te verkoopen: 1000 stuks aldaar gekapt liggende zware en ligte eiken boomen.

Acte 11 maart 1817
Warnerus Ansing, arbeider, mede namens Trijntje Buning, verklaard te hebben verkocht aan Hendrik Woldring, schoenmaker, en Pieterje Oosterveld, een stuk veenland gelegen ten oosten van Haren, groot ongeveer een half gras, zwellende ten noorden aan de Boereweg, ten oosten en te zuiden aan het land van Klaas Hendriks en ten westen aan het land van de weduwe Oosting. (Groninger Archieven, toegang 1869, inventaris nr 55, acte 120)

- Jan Lucas Oosterveld**, landbouwer, wonende te Haren (Wijk C Onnen 25), is geboren op zaterdag 6 maart 1784 aldaar, is gedoopt op zondag 14 maart 1784 aldaar, is overleden op woensdag 14 september 1864 te Onnen. Jan werd 80 jaar, 6 maanden en 8 dagen.
Jan trouwt op zondag 9 mei 1813 te Haren op 29-jarige leeftijd met de 25-jarige **Grietje Hindriks Smit**, dochter van **Hendrik Smit** en **Hinderkien Everts**. Grietje, wonende te Haren (Wijk C Onnen 25), is geboren te Groningen (in de Nieuwe Boteringestraat), is gedoopt op donderdag 12 juli 1787 aldaar, is overleden op donderdag 20 februari 1845 te Onnen. Grietje werd 57 jaar, 7 maanden en 8 dagen.
- Heiltje Jans Oosterveld**, wonende te Haren (Wijk A Haren 13A) en aldaar (Wijk A Haren 14), is geboren op zondag 19 maart 1786 aldaar, is overleden op zaterdag 18 juni 1853 aldaar. Heiltje werd 67 jaar, 2 maanden en 30 dagen.
Heiltje trouwt rond 1809 te Haren op ongeveer 23-jarige leeftijd met de ongeveer 26-jarige **Hindrik Haverding**. Hindrik, kleermaker, wonende te Haren (Wijk B Haren 23), aldaar (Wijk B Haren 4), aldaar (Wijk A Haren 13A), aldaar (Wijk A Haren 14) en aldaar, is geboren op vrijdag 24 oktober 1783 te Ellershausen (D), wonende Wijk A Haren 15 te Haren, is overleden op dinsdag 13 november 1860 aldaar. Hindrik werd 77 jaar en 20 dagen.

Woonde in 1830 op het adres Haren Wijk A Nr 13A samen met zijn vrouw en zijn twee kinderen.

Het adresboek 1830 vermeldt als geboorteplaats Veldhuizen, graafschap Bentheim. Volgens het militieregister heeft Hendrik zich ca 1806 in Haren gevestigd.

- 4 **Willempje Oosterveld**, wonende te Haren, is geboren aldaar, is gedoopt op dinsdag 15 juli 1788, wonende Wijk A Middelhorst 37 aldaar, is overleden op woensdag 25 april 1821 aldaar, is als overleden aangegeven op vrijdag 27 april 1821 aldaar (aangever overlijden was **Lucas Hindriks Adolfs**; getuige aangifte overlijden was **Jan Lukas Sluiter**). Willempje werd 32 jaar, 9 maanden en 10 dagen. Willempje trouwt op zondag 20 maart 1814 te Haren (huwelijksgetuigen waren **Jan Adolfs**, **Roelf Hinderks Smid**, **Hendrik Jans Woldring** (zie VII-D.1) en **Jan Lucas Oosterveld** (zie VII-D.2)) op 25-jarige leeftijd met de 37-jarige **Lucas Hindriks Adolfs**, zoon van **Hendrik Jans Adolfs** en **Fennechien Hindriks Brouwer**. Lucas, landbouwer, wonende te Haren (Wijk A Middelhorst 38), aldaar (Wijk B Kromelboog 32) en aldaar (Wijk A Middelhorst 26B), is geboren op vrijdag 14 februari 1777 aldaar, is overleden op woensdag 25 oktober 1854 aldaar, is als overleden aangegeven op donderdag 26 oktober 1854 aldaar (aangever overlijden was **Roelof Tuinman**; getuige aangifte overlijden was **Hermannes Mannes**). Lucas werd 77 jaar, 8 maanden en 11 dagen.

Woonde in 1830 op het adres Haren Wijk B Nr 32 Kromelboog met twee kinderen.

Uittreksel Memorie van successie, 14 september 1826, van Ettijn Lukas Revers

De omvang van de nalatenschap is als volgt:

ACTIVA

- waarde 2 matten hooiland f.125,00
  - onderhandse lening aan H. Doll Havinga f.30,00
  - onderhandse lening Tako Takens en Pieter Takens f.450,00
  - verschenen rente over deze lening (4,5%) f.7,54
  - onderhandse lening H. Holwerda f.250,00
  - verschenen rente over deze lening (5%) f.10,07
  - onderhandse lening Lucas Adolfs f.100,00
  - verschenen rente over deze lening (4,5%) f1,68
  - lening Geesien Lucas (vrouw van Jan Evers Buning) f.60,00
  - verschenen rente over deze lening (4,5%) f.0,70
  - onderhandse leningen neef Christoffer van Boekeren f.231,81
  - huismobilien en lijfstoebehoren f.331,40
  - contanten f.35,00
- TOTAAL ACTIVA f.1.633,20

Notulen burgemeester en wethouders, 18 augustus 1852

Lucas Adolfs, landbouwer op de Middelhorst, krijgt toestemming een wagenloods te bouwen op het perceel K 1238 (archief gemeente Haren, deel I, inventarisnummer 35)

Als emeritus predikant Casper Brouwer op 21 juni 1850 kinderloos overlijdt, komt de erfenis toe aan de kinderen van zijn tante Fennechien Hindriks Brouwer. Deze erfgenamen verkopen de onroerende goederen.

Provinciale Drentsche en Asser Courant, 20 november 1852

IN NAAM DES KONINGS

Op maandag den twintigsten december 1852, des voormiddags te 10 uren, zullen ter teregtzitting van de Arrondissements Regtbank Assen, in het Paleis van Justitie, aldaar, aan de meestbiedenden of hoogst afmijnenden worden verkocht:

1. Een huis staande en gelegen te Gieten, etc

etc

Ten verzoeken van

- Jantje Adolfs, weduwe Hendrik Sluurman, zonder beroep, wonende te Haren;
- Lucas Adolfs, van beroep landbouwer, wonende te Middelhorst onder Haren;
- Jannes Horst, zonder beroep, wonende te Middelhorst, voornoemd, als voogd over Hendrik Vedder Horst en Hinderikus Horst, minderjarige kinderen door Wicher Horst bij wijlen zijne overledene echtgenoot Henderika Vedder in echte verwekt;
- Fennechien Smit en Jan de Vries, ehelieden, van beroep herbergiers, wonende te Haardermolen, de vrouw door haren man geautoriseerd en geadsisteerd;
- Aaltje Smit, weduwe van Willem Alberts Smit, de ijzersmederij uitoefenende en wonende te Haren.

- 5 **Fennegien Oosterveld** ook genaamd Fennegien Jans Oosterveld, wonende te Haren (Wijk C Onnen 29), is gedoopt op zondag 5 februari 1792 aldaar, is overleden op maandag 6 januari 1862 te Onnen. Fennegien werd 69 jaar, 11 maanden en 1 dag. Fennegien trouwt op zondag 9 april 1815 te Haren op 23-jarige leeftijd met de 30-jarige **Berend Berends**, zoon van **Hendrik Berends** en **Aaltien Hindriks**. Berend, landbouwer, wonende te Haren (Wijk C Onnen 4) en aldaar (Wijk C Onnen 29), is geboren te Onnen, is gedoopt op zondag 6 februari 1785 te Haren, is overleden op maandag 2 augustus 1841 te Onnen. Berend werd 56 jaar, 5 maanden en 27 dagen.

Woonde in 1830 met zijn vrouw en vijf kinderen op het adres Haren Wijk C Nr 29 Onnen.

Notulen van de vergadering van de gemeenteraad, woensdag 4 augustus 1830

Er heeft een veeziekte geheerst. De Gouverneur des Konings verzoekt nu opgave te doen van de personen die als gevolg van het verlies van vee in hulpbehoevende omstandigheden zijn geraakt, "zodanig dat zij zonder menschlievende hulp geen vee weder magtig kunnen worden". De volgende lijst wordt vastgesteld:

- H. Berends Jr, Onnen, 3 runderen, waarde f.100,-
- K. Eisses, Onnen, 5 runderen, waarde f.125,-
- D. v.d. Veen, Hoornschedijk, 1 rund, waarde f.50,-
- B. Berends, Onnen, 4 runderen, waarde f.100,-
- W. Alderts, Onnen, 1 rund, waarde f.45,-
- E. Bakker, Onnen, 1 rund, waarde f.45,-
- A. Brink, Onnen, 2 runderen en vier schapen, waarde f.65,-
- J. Kooi, Glimmen, 5 runderen, waarde f.125,-
- H. Pauwels, Onnen, 6 runderen, waarde f.105,-
- G. Luiken, Onnen, 2 runderen, waarde f.70,-
- H. Smeenk, Onnen, 6 runderen en 2 schapen, waarde f.120,-
- H.B. Hoeks, Onnen, 5 runderen en 2 schapen, waarde f.100,-
- L. Smid, Haren, 2 runderen en 2 schapen, waarde f.80,-
- L. Eising, Onnen, 2 runderen, waarde f.75,-
- Wed. J. Jochums, Haren, 2 runderen, waarde f.85,-
- R. Brink, Onnen, 1 rund, waarde f.25,-
- J. Alberts, Onnen, 3 runderen, waarde f.100,-
- H. Kooi, Onnen, 1 rund, waarde f.25,-
- P. Molema, Noordlaren, 2 runderen, waarde f.80,-
- Wed. H. Bouwkamp, Noordlaren, 1 rund, waarde f.35,-
- S. Evenhuis, Haren, 1 rund, waarde f.40,-
- Wed. Engbert Jans, Haren, 1 rund, waarde f.55,-
- J. Rueriks, Helpman, 1 rund, waarde f.45,-
- J. Sipkes, Waterhuizen, 3 runderen en 6 schapen, waarde f.90,-.

- 6 **Aaltje Oosterveld**, wonende te Haren (Wijk C Onnen 23), is geboren op zondag 30 maart 1794 aldaar, is overleden op donderdag 10 februari 1853 te Onnen. Aaltje werd 58 jaar, 10 maanden en 11 dagen.
Aaltje trouwt op donderdag 20 april 1826 te Haren op 32-jarige leeftijd met de 24-jarige **Kars Eisses**, zoon van **Jan Folkert Eisses** en **Albertje Kars Peulinga**. Kars, winkelier, tapper en landbouwer, wonende te Haren (Wijk C Onnen 23), is geboren op dinsdag 23 februari 1802 te Engelbert, is overleden op vrijdag 27 juni 1873 te Onnen. Kars werd 71 jaar, 4 maanden en 4 dagen.

Woonde in 1830 met vrouw, twee kinderen en het inwonende weeskind Jantien Weites op het adres Haren Wijk C Nr 23 Onnen.

Notulen van de vergadering van de gemeenteraad, woensdag 4 augustus 1830

Er heeft een veeziekte geheerst. De Gouverneur des Konings verzoekt nu opgave te doen van de personen die als gevolg van het verlies van vee in hulpbehoevende omstandigheden zijn geraakt, "zodanig dat zij zonder menschlievende hulp geen vee weder magtig kunnen worden". De volgende lijst wordt vastgesteld:

H. Berends Jr, Onnen, 3 runderen, waarde f.100,-
K. Eisses, Onnen, 5 runderen, waarde f.125,-
D. v.d. Veen, Hoornschedijk, 1 rund, waarde f.50,-
B. Berends, Onnen, 4 runderen, waarde f.100,-
W. Alderts, Onnen, 1 rund, waarde f.45,-
E. Bakker, Onnen, 1 rund, waarde f.45,-
A. Brink, Onnen, 2 runderen en vier schapen, waarde f.65,-
J. Kooi, Glimmen, 5 runderen, waarde f.125,-
H. Pauwels, Onnen, 6 runderen, waarde f.105,-
G. Luiken, Onnen, 2 runderen, waarde f.70,-
H. Smeenk, Onnen, 6 runderen en 2 schapen, waarde f.120,-
H.B. Hoeks, Onnen, 5 runderen en 2 schapen, waarde f.100,-
L. Smid, Haren, 2 runderen en 2 schapen, waarde f.80,-
L. Eising, Onnen, 2 runderen, waarde f.75,-
Wed. J. Jochums, Haren, 2 runderen, waarde f.85,-
R. Brink, Onnen, 1 rund, waarde f.25,-
J. Alberts, Onnen, 3 runderen, waarde f.100,-
H. Kooi, Onnen, 1 rund, waarde f.25,-
P. Molema, Noordlaren, 2 runderen, waarde f.80,-
Wed. H. Bouwkamp, Noordlaren, 1 rund, waarde f.35,-
S. Evenhuis, Haren, 1 rund, waarde f.40,-
Wed. Engbert Jans, Haren, 1 rund, waarde f.55,-
J. Rueriks, Helpman, 1 rund, waarde f.45,-
J. Sipkes, Waterhuizen, 3 runderen en 6 schapen, waarde f.90,-.

- 7 **Lucas Oosterveld**, landbouwer, wonende te Haren (Wijk A Haren 4), aldaar (Wijk A Harenermolen 39E) en aldaar (Wijk A Harenermolen 56), is geboren op zondag 23 oktober 1796 aldaar, is overleden op woensdag 10 april 1867 aldaar. Lucas werd 70 jaar, 5 maanden en 18 dagen.

Woonde in 1830 op het adres Haren Wijk A nr 4 met zijn vrouw en de kinderen Jan en Hinderkien en met het volgende inwonende personeel: Willem Alberts, 30 jaar, boerenknecht, Hindrik Buning, 17 jaar, boerenknecht en Hinderkien Hajema, 20 jaar, werkmeid.

Groninger Courant, 24 oktober 1837

Ten overstaan van Mr. J.W. Quintus, openbaar notaris, residerende te Groningen, zullen, op maandag den 13 november 1837, des avonds precies te 5 uren, ten huize van den kastelein H. van Dam, te Haren, publiek worden verkocht:

I. Eene boerenplaats, bestaande in eene behuizing en schuur, geteekend letter A no 4, benevens de vaste beklemming van ongeveer 20 bunders hooi-, weide- en bouwland, onder Haren en Onnen gelegen, doende jaarlijks op de 1 mei tot huur f 124,-.

II. 2 B., 37 R. en 20 E. eigen land, gelegen in de Holten.

III. 1 B., 14 R. en 90 E. hooiland, Hekkersland genoemd, gelegen bij den Noorder Zanddijk.

IV. 31 R. en 90 E. hooiland, Stobbenhorn genoemd.

V. 2 B, 11 R en 20 E hooiland, Het Nadeel genoemd, en de halvescheid in 46 R en 80 E, Kraanland, alsmede 1 B, 6 R en 30 E, Stobbenhorn genoemd.

VI. Ongeveer 1 B hooiland, Het Nadeel genoemd.

Alles gelegen onder Haren, toebehoorende aan Jantje Jans en de erven van wijlen Jan Oosterveld. Om de gebouwen op 1 mei, doch de landerijen op Gregorie 1838 te aanvaarden.

Lucas trouwt op donderdag 20 april 1826 te Haren op 29-jarige leeftijd met de 28-jarige **Roelfien Leuningh** ook genaamd Roelfje Luninga en Roelfje Luinge, dochter van **Ferik Harms Leuningh** en **Hinderkien Bentum**. Roelfien, wonende te Haren (Wijk A Haren 4), aldaar (Wijk A Harenermolen 39E) en aldaar (Wijk A Harenermolen 56), is geboren op woensdag 14 februari 1798 te Windeweer, is overleden op woensdag 13 november 1878 te Glimmen. Roelfien werd 80 jaar, 8 maanden en 30 dagen.

- 8 **Hindrik Oosterveld**, arbeider, wonende te Haren (Wijk B Haren 1) en aldaar (Wijk A Harenermolen 39F), is geboren op zondag 14 april 1799 aldaar, is overleden op maandag 1 mei 1848 aldaar. Hindrik werd 49 jaar en 17 dagen.
Hindrik trouwt op donderdag 3 maart 1831 te Haren op 31-jarige leeftijd met de 26-jarige **Trientje Willems Sesselaar**, dochter van **Willem Arnoldus Sesselaar** en **Okkien Beerta**. Trientje, wonende te Haren (Wijk A Haren 15) en aldaar (Wijk A Harenermolen 39F), is geboren op zondag 3 maart 1805 te Hoogezand, is overleden op woensdag 23 juni 1880 te Hoornschedijk. Trientje werd 75 jaar, 3 maanden en 20 dagen.
Trientje was later gehuwd (2) met **Jan Andries Nijdam**.<33..36>
- 9 **Johanna Oosterveld**, wonende te Haren (Wijk A Haren 13) en aldaar, is geboren op zondag 6 september 1801 aldaar, wonende Wijk B Kromelboog 31 aldaar, is overleden op dinsdag 28 mei 1833 aldaar (bij geboorte zoon Johannes), is als overleden aangegeven op vrijdag 31 mei 1833 aldaar (aangever overlijden was **Albert Sluurman**; getuige aangifte overlijden was **Lucas Hindriks Adolfs** (zie VII-D.4)). Johanna werd 31 jaar, 8 maanden en 22 dagen.
Johanna trouwt op donderdag 21 september 1826 te Haren op 25-jarige leeftijd met de 30-jarige **Albert Sluurman**, zoon van **Jan Jans Sluurman** en **Aaltjen Albers Nijboer**. Albert, kleermaker, wonende te Haren (Wijk A Haren 13), aldaar (Wijk B Kromelboog 31), aldaar (Wijk B Kromelboog 46), aldaar (Wijk B Kromelboog 47) en aldaar, is geboren op zondag 1 mei 1796 aldaar, wonende Wijk B Kromelboog 47 aldaar, is overleden op vrijdag 5 augustus 1870 aldaar. Albert werd 74 jaar, 3 maanden en 4 dagen.
Albert was later gehuwd (2) met **Grietien Willems Baving**.<37,38>
- 10 **Jantje Oosterveld**, naaister, wonende te Haren (Wijk A Haren 4A), aldaar (Wijk B Haren 23A), aldaar (Wijk A Haren 20) en aldaar, is geboren op donderdag 5 juli 1804 aldaar, is gedoopt op zondag 8 juli 1804 aldaar, wonende Wijk A Haren 20 aldaar, is overleden op donderdag 23 maart 1854 aldaar. Jantje werd 49 jaar, 8 maanden en 18 dagen.

Jantje woonde in 1830 waarschijnlijk nog bij haar moeder Jantje Jans op het adres Haren Wijk A nr 4A.

Jantje trouwt op woensdag 29 april 1840 te Haren op 35-jarige leeftijd met de 26-jarige **Jacob Vedder**, zoon van **Hendrik Harms Vedder** en **Tijbegien Klaassens van Dam**. Jacob, dagloner, wonende te Helpman en te Haren (Wijk F Essen 7), is geboren op woensdag 22 december 1813 aldaar (Wijk A Helpman 21), is als geboren aangegeven op vrijdag 24 december 1813 aldaar (aangever geboorte was **Hendrik Harms Vedder**; getuigen aangifte geboorte waren **Hermannus van den Berg** en **Johannes de Raad Krugier**), is overleden op woensdag 26 augustus 1840 aldaar. Jacob werd 26 jaar, 8 maanden en 4 dagen.

VII-E **Hindrik Willems Takens**, zoon van **Willem Takens (VI-C)** en **Leentje Hindriks**, is geboren te Haren, is gedoopt op zondag 13 april 1755 aldaar, is overleden aldaar, is begraven op zaterdag 26 september 1801 aldaar. Hindrik werd 46 jaar, 5 maanden en 13 dagen.

Voogdijstelling 29 november 1798

Hindrik Egberts (Pauwels) zweert aan als principale voormond over de kinderen van wijlen Pieter (Egberts) Pauwels en Aaltje Jans (Kuipers). Jan Jans (Kuipers) op de Hoornschedijk onder Haren wordt sibbevoogd en Hindrik Willems te Haren vreemde voogd. De voorstanderen mogen met de moeder een regeling treffen over de vaderlijke nalatenschap.
(Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1496)

Ontvangst diaconie te Haren 26 september 1801

Hindrik Willems begraven: f.9,99

Voor het laken: f.1,50

(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).

Voogdijstelling 24 september 1802

Tako Willems (Takens) zweert aan als principale voormond over de zes kinderen van wijlen Hendrik Willems (Takens) bij Johanna Hindriks (Mulder) in echte verwekt. Willem Ansing te Onnen wordt sibbevoogd en Roelf Koops te Haren vreemde voogd.

(Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1496)

Boedelinventaris 30 september 1802

Boedelinventaris van Hindrik Willems en zijn vrouw Johanna Hindriks. Hindrik is overleden. De profijtelijke bedraagt f.914,-. De schadelijke staat f.773,-. Blijft per saldo f.141,-. De helft is voor de kinderen. Tot de profijtelijke staat behoort enig vee en ook een jachtgeweer met waarde f.7,-. Tot de schadelijke staat behoort huur huis en land f.179,- en een schuld aan Willem Takens en zijn vrouw f.300,-.

(Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1474).

Akte 30 september 1802

Johanna Hendriks (Mulder), weduwe van Hindrik Willems (Takens) en Take Willems (Takens), als voormond, Willem Eising, als sibbevoogd en Roelf Coops als vreemde voogd over de zes minderjarige kinderen van Johanna en Hindrik, treffen een regeling over de afkoop van de vaderlijke nalatenschap. Alle kinderen krijgen f.70,- als ze 18 jaar worden.

(Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1617, folio 177).

Uitspraak Vrederechter Hoogezand 18 juli 1812

Jannes Hoenderken te Noordlaren wordt op verzoek van de erfgenamen aangewezen als taxateur in de nalatenschap van wijlen Willem Takens en Leentje Hindriks te Haren

(Groninger Archieven, toegang 146, inventaris nr 109, zaak 58)

Uitspraak Vrederechter Hoogezand 5 augustus 1812

Aanwijzing van een voormond voor de minderjarige kinderen van wijlen Hindrik Willems Takens bij wijlen Johanna Hindriks in echte verwekt. De kinderen zijn: Leentje, Zwaantje, Willem, Hindrik, Tako en Aaltje.

Aanwezig van vaderszijde:

- Pieter Willems Takens, oom
- Folkert Willems Takens, oom
- Willem Eising, aangetrouwde oom

Aanwezig van moederszijde:

- Jan Anthony van Hemmen, neef
- Hindrik Egberts Pauwels, neef-
- Klaas Berends Schut, smid te Hoogezand, neef

De aanwijzing van een voormond is nodig om de kinderen te vertegenwoordigen bij de scheiding van de boedel van hun grootmoeder Leentje Hindriks. Voogd Tako Willems Takens is bij die verdeling zelf partij. Jan Pathuis wordt aangewezen als voormond.

(Groninger Archieven, toegang 146, inventaris nr 109, zaak 66)

Hindrik trouwt op zondag 6 februari 1785 te Haren op 29-jarige leeftijd met de 23-jarige **Johanna Hendriks Mulder**, dochter van **Hindrik Lammerts Mulder** en **Zwaantje Jans**. Johanna, wonende te Haren, is geboren te Eelde, is gedoopt op zondag 22 februari 1761 aldaar, wonende Wijk A Haren 9 te Haren, is overleden op zondag 19 april 1812 aldaar, is als overleden aangegeven op maandag 20 april 1812 aldaar (aangever overlijden was **Steffen Hindriks Rook**; getuigen aangifte overlijden waren **Willem Eising** (zie VII-I) en **Take Willems Takens** (zie VI-C.7)). Johanna werd 51 jaar, 1 maand en 28 dagen.

Akte 30 september 1802

Johanna Hendriks (Mulder), weduwe van Hindrik Willems (Takens) en Take Willems (Takens), als voormond, Willem Eising, als sibbevoogd en Roelf Coops als vreemde voogd over de zes minderjarige kinderen van Johanna en Hindrik, treffen een regeling over de afkoop van de vaderlijke nalatenschap. Alle kinderen krijgen f.70,- als ze 18 jaar worden.

(Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1617, folio 177).

Ingekomen stukken gemeente Haren, 20 april 1812

Het stuk betreft een conventie tussen Cornelis Bolhuis en Steffen Hendriks (Rook). De conventie wordt opgesteld een dag na het overlijden van Johanna Hendriks (Mulder). Johanna was eerder getrouwd met Hindrik Willems Takens. Uit dat laatste huwelijk zijn zes kinderen geboren. De voogden over deze kinderen: Tako Willems Takens, Willem Eising en Roelf Koops zijn ook betrokken bij de conventie. De conventie bestaat uit twee punten. De inhoud van het eerste punt van de conventie is mij niet goed duidelijk. In ieder geval heeft de afspraak betrekking op de boerderij (Haren A9), die Steffen huurt van Cornelis Bolhuis. Het tweede punt betreft, dat van de door Steffen Hendriks met rogge bezaaide landen een derde zal blijven staan ten voordele van Cornelis Bolhuis met uitzondering van twee akkers op de Luizeberg, waarvan de rogge geheel blijft ten voordele van Steffen Hendriks als huurder.

(archief gemeente Haren, deel I, inventarisnummer 45).

Uitspraak Vrederechter Hoogezand 5 augustus 1812

Aanwijzing van een voormond voor de minderjarige kinderen van wijlen Hindrik Willems Takens bij wijlen Johanna Hindriks in echte verwekt. De kinderen zijn: Leentje, Zwaantje, Willem, Hindrik, Tako en Aaltje.

Aanwezig van vaderszijde:

- Pieter Willems Takens, oom
- Folkert Willems Takens, oom
- Willem Eising, aangetrouwde oom

Aanwezig van moederszijde:

- Jan Anthony van Hemmen, neef
- Hindrik Egberts Pauwels, neef
- Klaas Berends Schut, smid te Hoogezand, neef

De aanwijzing van een voormond is nodig om de kinderen te vertegenwoordigen bij de scheiding van de boedel van hun grootmoeder Leentje Hindriks. Voogd Tako Willems Takens is bij die verdeling zelf partij. Jan Pathuis wordt aangewezen als voormond.

(Groninger Archieven, toegang 146, inventaris nr 109, zaak 66) DE RELATIE VAN DE DRIE NEVEN MET JOHANNA HENDRIKS IS MIJ NOG NIET DUIDELIJK.

Johanna was later gehuwd (2) met **Steffen Hindriks Rook**.<39.42>

Van Hindrik en Johanna zijn zes kinderen bekend:

- 1 **Leentien Takens** is gedoopt op zondag 23 april 1786 te Haren, is overleden op vrijdag 18 mei 1832 te Noordbroek. Leentien werd 46 jaar en 25 dagen.
- 2 **Swaantje Takens**, wonende te Haren (Wijk A Haren 2), aldaar (Wijk D Dilgt 15), aldaar (Wijk B Kromelboog 27), aldaar (Wijk B Kromelboog 47) en aldaar, is geboren aldaar, is gedoopt op zondag 2 september 1787 aldaar, wonende Wijk B Kromelboog 47 aldaar, is overleden op woensdag 23 juli 1851 aldaar. Swaantje werd 63 jaar, 10 maanden en 21 dagen. Swaantje trouwt op donderdag 19 augustus 1819 te Haren (huwelijksgetuigen waren **Jan Stel**, **Arnoldus Jochums Alberts**, **Roelf Koops** en **Lucas Hindriks Oosterveld**) op 31-jarige leeftijd met de 25-jarige **Berend Hassels**, zoon van **Jan Hassels** en **Egbertien Derks**. Berend, arbeider, wonende te Haren (Wijk A Haren 2), aldaar (Wijk D Dilgt 15), aldaar (Wijk B Kromelboog 27), aldaar (Wijk B Kromelboog 47) en aldaar, is geboren te Eelde, is gedoopt op zondag 11 mei 1794 aldaar, wonende Wijk B Kromelboog 47 te Haren, is overleden op dinsdag 6 mei 1856 aldaar. Berend werd 61 jaar, 11 maanden en 25 dagen.

Woont in 1830 met zijn vrouw, drie kinderen en het gealimenteerd weeskind Francis Bakker op het adres Haren Wijk D Nr 15 Dilgt.

- 3 **Willem Takens**, wonende te Haren (Wijk D Klaverblad 16), is gedoopt op donderdag 4 maart 1790 aldaar, is overleden op woensdag 23 oktober 1867 te Groningen. Willem werd 77 jaar, 7 maanden en 19 dagen.

Verslag onderzoek naar ongeregelheden in de herberg De Posthoorn op 15 maart 1810.

Gerechtigd onderzoek door de advocaat-fiscaal in de lentemaand 1810 naar de ongeregelheden in de herberg De Posthoorn van Nicolaus Nieuwland te Haren. Dit op aanklacht van Nieuwland zelf. Advocaat-fiscaal L.H. Trip hoort een groot aantal mogelijke getuigen (de namen zijn door mij vermeld, zoals ze later in de burgerlijke stand zijn gebruikt).

** Verklaring van Borgert Jans Vrieling, oud 31 jaren, woonachtig te Haren, dewelke verklaarde, dat hij op den dag dat er boeldag was geweest bij Jantje Paping te Haren op donderdag 14 dagen geleden, des avonds in de Jagtweide had gezeten. Dat aldaar omstreeks 10 uur de vouw van Nieuwland had geroepen, dat men haar man aanpakte. Dat hij toen naar de kamer tegenover de Jagtweide was gegaan en gezien had, dat een klein dik persoon, hem onbekend, de kastelein Nieuwland in de das gevat had en met hem schermutselde, maar kort er na weder losliet, zonder dat Vrieling verder enige ruzie had maar vertrokken was.

** Verklaring van Tako Hindriks Takens, oud 16 jaar, woonachtig te Haren. Dewelke verklaarde, dat hij 's avonds na de boeldag van Jantje Paping niet ten huize van N. Nieuwland was geweest, maar dat hij die avond reeds om zeven uur naar bed was gegaan.

** Verklaring van Willem Hindriks Takens, oud even over de 20 jaren, woonachtig te Haren, dewelke verklaarde, dat hij gisteren 14 dagen geleden des avonds met meer anderen was geweest in de herberg van H. Nieuwland te Haren tot omstreeks half tien. Dat hij in de Jagtweide en ook in de kamer er tegenover was geweest, waar het vol was. Dat hij geen ruzie had gehoord en ook niet gezien had, dat het licht uit was. Dat hij weggegaan zijnde kort er na terug gekomen was en toen wel gezien had, dat er een partij volk voor het huis van Nieuwland stond en dat de schulte van Haren er bij was. Maar verder kan hij er niets over zeggen.

** Verklaring van Hinderk Hinderks van der Es, oud 16 jaar, woonachtig onder Haren. Dewelke verklaarde, dat hij op de donderdag dat er boeldag was bij Jantje Paping des avonds tot omstreeks half negen was geweest ten huize van Nieuwland te Haren, dat zolang hij er was, hij geen ruzie gezien had.

** Verklaring Reint Jans Koers, oud 21 jaar, woonachtig te Glimmen, dewelke verklaarde, dat hij op donderdagavond den 15e dezer was geweest in de herberg van N. Nieuwland te Haren, in het kamertje tegenover de Jagtweide. Dat hij enige ogenblikken buiten huis was geweest en terug komende wel gezien had, dat er eenigen van Haren, waaronder Borgert Vrieling in dat kamertje waren en dat Roelf Alberts zijn hoed in de hand had, die in stukken was gesneden of gescheurd, zoals ook die van Roelf Pieters en zijn zoon. Dat Nieuwland toen de schulte had gehaald en die van Haren weg waren gegaan.

** Verklaring van Hindrik Alberts Kooi, 27 jaar oud, woonachtig te Glimmen. Die verklaarde, dat hij op donderdag 15 dezer met enige anderen van Glimmen des 's avonds was geweest in de herberg van H. Nieuwland te Haren, in een kamertje tegenover de Jagtweide. Dat later op de avond Borgert Vrieling met enige andere personen in dat kamertje waren gekomen. Dat Borgert gezegd had, zijn broer Roelf Alberts Kooi te willen slagen en zijn rokje had willen uittrekken. Dat daarop het licht was uitgedaan en hij zijn hoed, die met meer anderen op een tafel lag had opgezet, maar naderhand wel had gezien, dat de hoed van zijn broer was opgesneden. Dat toen de schulte was verschenen en de Hareners weg waren gelopen.

** Verklaring van Tonnis Jans Houwing, ongeveer 30 jaar oud, wonende te Glimmen. Die verklaarde, dat hij op die donderdag met enige anderen uit Glimmen geweest was bij Nieuwland tegenover de Jagtweide. Da hij na enige tijd weggevoerd te zijn terug kwam en toen hoorde, dat enige personen uit het huis liepen, omdat men de schulte haalde. Dat hij toen niet meer naar binnen is gegaan. Dus niet kan zeggen wat er is voorgevallen.

** Verklaring Hindrik Hindriks, oud 16 of 17 jaar, woonachtig te Haren. Die verklaarde op die donderdagavond in het huis van Nieuwland te zijn geweest, maar dat hij voor acht uur van daar was gegaan en dat zo lang hij er geweest was er niet de minste ruzie plaats had.

** Verklaring van Willem Willems Eising, ongeveer 22 jaar, woonachtig te Onnen. Hij heeft op die donderdagavond gehoord, dat er bij de herberg van Nieuwland vrij veel rumoer van zingen en springen was. Dat hij de Jagtweide binnengaande daar een menigte volk had aangetroffen, dat vrolijk was. Dat hij nergens anders dan in de Jagtweide geweest was. Dat hij wel gezien had dat in de kamer tegenover de Jagtweide vel volk was, maar dat hij daar niet was geweest. Dat hij ook maar kort in de Jagtweide is geweest en toen weer is vertrokken.

** Verklaring van Roelf Alberts Kooi, oud ongeveer 30 jaar, woonachtig te Glimmen. Die verklaarde, dat hij op de donderdagavond na de boeldag bij Jantje Paping samen met enige andere personen uit Glimmen was geweest in de herberg van Nieuwland. Dat hij geen ruzie vernomen had, totdat later op de avond eene Borgert Jans Vrieling, woonachtig onder Haren bij hem was gekomen en op comparants vraag wat hij wilde, had gezegd dat hij hem wilde slaan en daarop zijn rokje had uitgetrokken. Dat er op dat moment een menigte andere personen in de kamer was gekomen en het licht uitgedaan was, zodat comparant niet gezien heet wat er geschied was. Dat Nieuwland ook nog in de kamer was geweest en gezegd had de schulte te willen halen. Dat toen de meeste personen uit de kamer naar buiten waren gelopen. Dat comparant toen het licht weer aanging ontdekte, dat zijn nog nieuwe hoed en ook die van Roelf Pieters en zijn zoon in stukken was gesneden of gescheurd. Dat die hoed op tafel had gelegen en dat comparant niet weet hoe hij in stukken was gekomen.

** Verklaring Jan Jans Bos, oud 21 jaar, woonachtig te Glimmen. Ook hij verklaart bij Nieuwland te zijn geweest. Dat ze daar vrolijk en wel hadden gezeten. Dat hun hoeden op tafel lagen. Dat er toen verscheidene personen, meest Hareners in de kamer waren gekomen. Dat hij had gezien, dat er een hoed van de tafel viel, die door Borgert Vrieling, woonachtig te Haren, onder de tafel werd geschopt, waarop hij de zijne had opgezet. Dat Borgert Vrieling bij Roelf Alberts komende door deze was gevraagd wat hij wilde, waarop Borgert geantwoord had hem te willen slagen en zijn rokje had aangegrepen alsof hij dat wilde uittrekken, maar op het zegge van Roelf Alberts "laat dat rokje maar zitten, ik wil niet slagen", zulks niet had gedaan. Dat toen het licht was uitgedaan en kort daarna de schulte was gehaald, waarop die van Haren meest uit de kamer waren geslopen. Dat hij toen wel gezien had, dat er drie hoeden van Roelf Alberts en Roelf Pieters en zijn zoon waren gesneden of gescheurd.

** Verklaring van Roelf Pieters, 40 jaar, woonachtig te Glimmen. Die verklaarde ook bij Nieuwland te zijn geweest. Dat zijn hoed met andere hoeden op een tafel had gelegen. Dat Borgert Vrieling was gekomen met enige anderen en dat Borgert had willen slagen met Roelf Alberts en zijn rokje reeds half uit had gehad maar nog weder gesust was. Dat daarop het licht uitgedaan was. Dat toen het licht weer aan ging zijn hoed in stukken was gesneden, net als die van Roelf Alberts en zijn zoon. Dat Nieuwland toen de schulte had gehaald en de personen uit Haren uit huis waren geslopen.

** Verklaring van Roelf Roelfs Pieters, zoon van Roelf Pieters, 17 jaar, woonachtig te Glimmen. Hij verklaarde niet veel te hebben gezien, maar ook zijn hoed was aan stukken gescheurd.

** Verklaring van Nicolaus Nieuwland, 37 jaar, wonende te Haren in de herberg De Posthoorn. Dewelke verklaarde, dat na de boeldag van Jantje Paping een menigte volk in zijn herberg was, die aldaar vrolijk en wel hadden gezeten. Dat er in de kamer tegenover de Jagtweide enige personen uit Glimmen hadden gezeten. Dat in die kamer een aantal keren de kaars was uitgedaan, maar door hem en de zijnen steeds weer was ontstoken. Dat hij wel had gezien, dat er op een tafel enige hoeden lagen. Dat van de personen, die in de Jagtweide waren, enigen al heen en weer in en uit de kamer er tegenover waren gegaan. Dat aldaar omstreeks 10 uren of kort er na ruzie ontstaan was en hij er heen gaande om dit voor te komen, had gezien dat zij malkanderen vast hadden. Dat hij een van hen, zijnde een kort dik persoon, aan hem onbekend, van de anderen had afgescheurd, die hem daarop bij de das greep, maar door hem was vast gehouden. Dat de personen uit Glimmen hem drie hoeden hadden laten zien, die in stukken waren gesneden. Dat hij, de vrede niet kon herstellen, iemand had gezonden om de schulte te halen en die niet schielijk koomende, zelve ook nog was gaan roepen. Dat hij niet kan zeggen wie de hoeden heeft stuk gesneden, zijnde dit waarschijnlijk geschiedt toen de kaars uit was. Hij weet ook niet wie de voornaamste daders waren, omdat het zo vol was, dat hij zich nauwelijks had kunnen bewegen.

** Verklaring van Johan Rummerink, oud 86 jaar, schulte van Haren. Dewelke verklaarde, dat er op de avond dat de boeldag bij Jantje Paping was gehouden om 10 uur aan zijn venster werd geklopt door iemand gezonden door N. Nieuwland met het verzoek om aanstonds in zijn huis te komen. Dat Nieuwland ook later zelf nog kwam vragen of hij kwam. Dat hij er heen was gegaan en wel 100 personen aantrof, die deels ruzie met elkaar hadden. Dat hij toen met zijn roofoeden stevig heeft huisgehouden en de personen uit elkaar heeft geslagen richting Glimmen, Essen, Dilgt en Onnen. (Groninger Archieven, toegang 730, inventarisnummer 2008).

AKte 10 juni 1814.

Willem Takens te Haren verkoopt een stuk veen liggende in het Hoogveld onder Haren aan:

- Hindrik Hindriks, landbouwer te Essen;
- Geert Hemmes, landbouwer te Essen
- Annegien Roelofs, weduwe van Hindrik Geerts, landbouwersche op de Dilgt.

Het perceel zwet ten noorden, zuiden, oosten en westen aan Hindrik Hindriks cs. Prijs f.36,-. (Groninger Archieven, toegang 1873, inventaris nr 9, akte 216)

- 4 **Hindrik Takens**, boerenknecht, wonende te Haren (Wijk D Klaverblad 16), aldaar (Wijk A Haren 10), aldaar (Wijk B Kromelboog 30A), aldaar (Wijk B Kromelboog 44) en aldaar, is geboren op zondag 1 april 1792 aldaar, wonende Wijk B Kromelboog 44 aldaar, is overleden op zondag 29 februari 1852 aldaar. Hindrik werd 59 jaar, 10 maanden en 28 dagen.

Woonde in 1830 met zijn vrouw Geertien Been en vier kinderen op het adres Haren Wijk A nr 10.

Hindrik trouwt op zaterdag 6 april 1822 te Haren (huwelijksgetuigen waren **Willem Takens** (zie VII-E.3) en **Berend Hassels** (zie VII-E.2)) op 30-jarige leeftijd met de 24-jarige **Geertien Been**, dochter van **Jan Roelfs Been** en **Jaapkien Hindriks Vijfschaft**. Geertien, wonende te Haren (Wijk A Haren 10), aldaar (Wijk B Kromelboog 30A) en aldaar (Wijk B Kromelboog 44), is geboren op zondag 27 augustus 1797 te Peize, is overleden op dinsdag 6 januari 1863 te Groningen. Geertien werd 65 jaar, 4 maanden en 10 dagen.

- 5 **Tako Takens** is gedoopt op zondag 8 december 1793 te Haren.

Verslag onderzoek naar ongeregelheden in de herberg De Posthoorn op 15 maart 1810.

Gerechtelijk onderzoek door de advocaat-fiscaal in de lentemaand 1810 naar de ongeregelheden in de herberg De Posthoorn van Nicolaus Nieuwland te Haren. Dit op aanklacht van Nieuwland zelf. Advocaat-fiscaal L.H. Trip hoort een groot aantal mogelijke getuigen (de namen zijn door mij vermeld, zoals ze later in de burgerlijke stand zijn gebruikt).

** Verklaring van Borgert Jans Vrieling, oud 31 jaren, woonachtig te Haren, dewelke verklaarde, dat hij op den dag dat er boeldag was geweest bij Jantje Paping te Haren op donderdag 14 dagen geleden, des avonds in de Jagtweide had gezeten. Dat aldaar omstreeks 10 uur de vouw van Nieuwland had geroepen, dat men haar man aanpakte. Dat hij toen naar de kamer tegenover de Jagtweide was gegaan en gezien had, dat een klein dik persoon, hem onbekend, de kastelein Nieuwland in de das gevat had en met hem schermutselde, maar kort er na weder losliet, zonder dat Vrieling verder enige ruzie had maar vertrokken was.

** Verklaring van Tako Hindriks Takens, oud 16 jaar, woonachtig te Haren. Dewelke verklaarde, dat hij 's avonds na de boeldag van Jantje Paping niet ten huize van N. Nieuwland was geweest, maar dat hij die avond reeds om zeven uur naar bed was gegaan.

** Verklaring van Willem Hindriks Takens, oud even over de 20 jaren, woonachtig te Haren, dewelke verklaarde, dat hij gisteren 14 dagen geleden des avonds met meer anderen was geweest in de herberg van H. Nieuwland te Haren tot omstreeks half tien. Dat hij in de Jagtweide en ook in de kamer er tegenover was geweest, waar het vol was. Dat hij geen ruzie had gehoord en ook niet gezien had, dat het licht uit was. Dat hij weggegaan zijnde kort er na terug gekomen was en toen wel gezien had, dat er een partij volk voor het huis van Nieuwland stond en dat de schulte van Haren er bij was. Maar verder kan hij er niets over zeggen.

** Verklaring van Hinderk Hinderks van der Es, oud 16 jaar, woonachtig onder Haren. Dewelke verklaarde, dat hij op de donderdag dat er boeldag was bij Jantje Paping des avonds tot omstreeks half negen was geweest ten huize van Nieuwland te Haren, dat zolang hij er was, hij geen ruzie gezien had.

** Verklaring Reint Jans Koers, oud 21 jaar, woonachtig te Glimmen, dewelke verklaarde, dat hij op donderdagavond den 15e dezer was geweest in de herberg van N. Nieuwland te Haren, in het kamertje tegenover de Jagtweide. Dat hij enige ogenblikken buiten huis was geweest en terug komende wel gezien had, dat er eenigen van Haren, waaronder Borgert Vrieling in dat kamertje waren en dat Roelf Alberts zijn hoed in de hand had, die in stukken was gesneden of gescheurd, zoals ook die van Roelf Pieters en zijn zoon. Dat Nieuwland toen de schulte had gehaald en die van Haren weg waren gegaan.

** Verklaring van Hindrik Alberts Kooi, 27 jaar oud, woonachtig te Glimmen. Die verklaarde, dat hij op donderdag 15 dezer met enige anderen van Glimmen des 's avonds was geweest in de herberg van H. Nieuwland te Haren, in een kamertje tegenover de Jagtweide. Dat later op de avond Borgert Vrieling met enige andere personen in dat kamertje waren gekomen. Dat Borgert gezegd had, zijn broer Roelf Alberts Kooi te willen slagen en zijn rokje had willen uittrekken. Dat daarop het licht was uitgedaan en hij zijn hoed, die met meer anderen op een tafel lag had opgezet, maar naderhand wel had gezien, dat de hoed van zijn broer was opgesneden. Dat toen de schulte was verschenen en de Hareners weg waren gelopen.

** Verklaring van Tonnis Jans Houwing, ongeveer 30 jaar oud, wonende te Glimmen. Die verklaarde, dat hij op die donderdag met enige anderen uit Glimmen geweest was bij Nieuwland tegenover de Jagtweide. Da hij na enige tijd weggevoerd te zijn terug kwam en toen hoorde, dat enige personen uit het huis liepen, omdat men de schulte haalde. Dat hij toen niet meer naar binnen is gegaan. Dus niet kan zeggen wat er is voorgevallen.

** Verklaring Hindrik Hindriks, oud 16 of 17 jaar, woonachtig te Haren. Die verklaarde op die donderdagavond in het huis van Nieuwland te zijn geweest, maar dat hij voor acht uur van daar was gegaan en dat zo lang hij er geweest was er niet de minste ruzie plaats had.

** Verklaring van Willem Willems Eising, ongeveer 22 jaar, woonachtig te Onnen. Hij heeft op die donderdagavond gehoord, dat er bij de herberg van Nieuwland vrij veel rumoer van zingen en springen was. Dat hij de Jagtweide binnengaande daar een menigte volk had aangetroffen, dat vrolijk was. Dat hij nergens anders dan in de Jagtweide geweest was. Dat hij wel gezien had dat in de kamer tegenover de Jagtweide vel volk was, maar dat hij daar niet was geweest. Dat hij ook maar kort in de Jagtweide is geweest en toen weer is vertrokken.

** Verklaring van Roelf Alberts Kooi, oud ongeveer 30 jaar, woonachtig te Glimmen. Die verklaarde, dat hij op de donderdagavond na de boeldag bij Jantje Paping samen met enige andere personen uit Glimmen was geweest in de herberg van Nieuwland. Dat hij geen ruzie vernomen had, totdat later op de avond eene Borgert Jans Vrieling, woonachtig onder Haren bij hem was gekomen en op comparants vraag wat hij wilde, had gezegd dat hij hem wilde slaan en daarop zijn rokje had uitgetrokken. Dat er op dat moment een menigte andere personen in de kamer was gekomen en het licht uitgedaan was, zodat comparant niet gezien heeft wat er geschied was. Dat Nieuwland ook nog in de kamer was geweest en gezegd had de schulte te willen halen. Dat toen de meeste personen uit de kamer naar buiten waren gelopen. Dat comparant toen het licht weer aanging ontdekte, dat zijn nog nieuwe hoed en ook die van Roelf Pieters en zijn zoon in stukken was gesneden of gescheurd. Dat die hoed op tafel had gelegen en dat comparant niet weet hoe hij in stukken was gekomen.

** Verklaring Jan Jans Bos, oud 21 jaar, woonachtig te Glimmen. Ook hij verklaart bij Nieuwland te zijn geweest. Dat ze daar vrolijk en wel hadden gezeten. Dat hun hoeden op tafel lagen. Dat er toen verscheidene personen, meest Hareners in de kamer waren gekomen. Dat hij had gezien, dat er een hoed van de tafel viel, die door Borgert Vrieling, woonachtig te Haren, onder de tafel werd geschopt, waarop hij de zijne had opgezet. Dat Borgert Vrieling bij Roelf Alberts komende door deze was gevraagd wat hij wilde, waarop Borgert geantwoord had hem te willen slagen en zijn rokje had aangegrepen alsof hij dat wilde uittrekken, maar op het zegge van Roelf Alberts "laat dat rokje maar zitten, ik wil niet slagen", zulks niet had gedaan. Dat toen het licht was uitgedaan en kort daarna de schulte was gehaald, waarop die van Haren meest uit de kamer waren gelopen. Dat hij toen wel gezien had, dat er drie hoeden van Roelf Alberts en Roelf Pieters en zijn zoon waren gesneden of gescheurd.

** Verklaring van Roelf Pieters, 40 jaar, woonachtig te Glimmen. Die verklaarde ook bij Nieuwland te zijn geweest. Dat zijn hoed met andere hoeden op een tafel had gelegen. Dat Borgert Vrieling was gekomen met enige anderen en dat Borgert had willen slagen met Roelf Alberts en zijn rokje reeds half uit had gehad maar nog weder gesust was. Dat daarop het licht uitgedaan was. Dat toen het licht weer aan ging zijn hoed in stukken was gesneden, net als die van Roelf Alberts en zijn zoon. Dat Nieuwland toen de schulte had gehaald en de personen uit Haren uit huis waren gelopen.

** Verklaring van Roelf Roelfs Pieters, zoon van Roelf Pieters, 17 jaar, woonachtig te Glimmen. Hij verklaarde niet veel te hebben gezien, maar ook zijn hoed was aan stukken gescheurd.

** Verklaring van Nicolaus Nieuwland, 37 jaar, wonende te Haren in de herberg De Posthoorn. Dewelke verklaarde, dat na de boeldag van Jantje Paping een menigte volk in zijn herberg was, die aldaar vrolijk en wel hadden gezeten. Dat er in de kamer tegenover de Jagtweide enige personen uit Glimmen hadden gezeten. Dat in die kamer een aantal keren de kaars was uitgedaan, maar door hem en de zijnen steeds weer was ontstoken. Dat hij wel had gezien, dat er op een tafel enige hoeden lagen. Dat van de personen, die in de Jagtweide waren, enigen al heen en weer in en uit de kamer er tegenover waren gegaan. Dat aldaar omstreeks 10 uren of kort er na ruzie ontstaan was en hij er heen gaande om dit voor te komen, had gezien dat zij malkanderen vast hadden. Dat hij een van hen, zijnde een kort dik persoon, aan hem onbekend, van de anderen had afgescheurd, die hem daarop bij de das greep, maar door hem was vast gehouden. Dat de personen uit Glimmen hem drie hoeden hadden laten zien, die in stukken waren gesneden. Dat hij, de vrede niet kon herstellen, iemand had gezonden om de schulte te halen en die niet schielijk koomende, zelve ook nog was gaan roepen. Dat hij niet kan zeggen wie de hoeden heeft stuk gesneden, zijnde dit waarschijnlijk geschiedt toen de kaars uit was. Hij weet ook niet wie de voornaamste daders waren, omdat het zo vol was, dat hij zich nauwelijks had kunnen bewegen.

** Verklaring van Johan Rummerink, oud 86 jaar, schulte van Haren. Dewelke verklaarde, dat er op de avond dat de boeldag bij Jantje Paping was gehouden om 10 uur aan zijn venster werd geklopt door iemand gezonden door N. Nieuwland met het verzoek om aanstonds in zijn huis te komen. Dat

Nieuwland ook later zelf nog kwam vragen of hij kwam. Dat hij er heen was gegaan en wel 100 personen aantrof, die deels ruzie met elkaar hadden. Dat hij toen met zijn roofoeden stevig heeft huisgehouden en de personen uit elkaar heeft geslagen richting Glimmen, Essen, Dilgt en Onnen. (Groninger Archieven, toegang 730, inventarisnummer 2008).

Ingekomen stukken gemeente Haren, omschrijving conscriptie klasse 1813
Van Tako Takens wordt vermeld, dat hij bij zijn stiefvader Steffer Rookman in Garmerwolde woont. (archief gemeente Haren, deel I, inventarisnummer 46).

- 6 **Aaltje Takens** is gedoopt op zondag 6 november 1796 te Haren, is overleden op zondag 11 april 1875 te Garmerwolde. Aaltje werd 78 jaar, 5 maanden en 5 dagen.

Aaltje trouwt op zondag 26 mei 1816 te Ten Boer op 19-jarige leeftijd met de 24-jarige **Jan Eggens Eggens**. Jan is geboren in 1792 te Zuidwolde, is overleden op zondag 17 oktober 1830 te Garmerwolde. Jan werd 38 jaar.

VII-F **Engelina Willems Takens**, dochter van **Willem Takens (VI-C)** en **Leentje Hindriks**, wonende te Haren (Wijk C Onnen 13), is gedoopt op zondag 12 april 1761 aldaar, is overleden op zondag 10 maart 1850 te Onnen. Engelina werd 88 jaar, 10 maanden en 26 dagen. Engelina trouwt (kerk) op maandag 31 mei 1784 te Haren op 23-jarige leeftijd met de 31-jarige **Willem Eising**, zie VII-I.

Van Willem en Engelina zijn negen kinderen bekend:

- 1 **Fokje Willems Eising**, wonende te Haren (Wijk A Haren 9), aldaar (Wijk A Haren 12), aldaar (Wijk F Essen 4) en aldaar (Wijk A Middelhorst 38), is geboren op zondag 24 april 1785 te Onnen, is overleden op maandag 5 augustus 1861 te Eelde. Fokje werd 76 jaar, 3 maanden en 12 dagen. Fokje trouwt op zondag 7 juni 1812 te Haren (huwelijksgetuigen waren **Hinderk Lucas Oosterveld**, **Jan Hendriks Oosterveld**, **Willem Eising** (zie VII-I) en **Willem Eising** (zie VII-F.2)) op 27-jarige leeftijd (1) met de 37-jarige **Lucas Hindriks Oosterveld**, zoon van **Hinderk Lucas Oosterveld** en **Geessien Jans Bierling**. Lucas, kleine boer, wonende te Haren (Wijk A Haren 9), aldaar (Wijk A Haren 12) en aldaar (Wijk F Essen 4), is geboren op vrijdag 25 november 1774 aldaar, is overleden op woensdag 31 augustus 1825 te Engelbert. Lucas werd 50 jaar, 9 maanden en 6 dagen.

Akte 7 november 1816

De kinderen van wijlen Jan Hendriks Warmolts verdelen de nalatenschap van hun vader. De kinderen zijn:

- Johanna Maria Warmolts, weduwe van Jan Bosman, te Groningen
- Mettina Alegonda Warmolts, gehuwd met Johannes Jacobus Florison, predikant te Rottevalle
- Willem Rudolf Warmolts, te Eelde.

Zij verkopen enige goederen, zoals:

3. het grote Pijperspoel aan de Harener boerenweg tot aan de scheiding van Onnen met het hout;

4. 1/3 in het Velland, gescheiden, zijnde bos.

Zij scheiden toe aan Johanna Maria Warmolts:

6. het Zuid Steenland en elf matten te Haren bij Lukas Hindriks Oosterveld gebruikt voor f.36,- per jaar. Waarde f.900,-;

7. vier matten hooiland achter het Steenland bij Lukas Hindriks Oosterveld gebruikt voor f.26,- per jaar. Waarde f.650,-.

Zij scheiden toe aan Mettina Alegonda Warmolts:

2. een plaats te Hemmen bij Jan Antens onder beklemming in gebruik voor f.175,- per jaar. Waarde f.4.375,-;

3. twee kampen land bij Jan Antoni en vrouw in gebruik voor f.26,- per jaar. Waarde f.650,-;

4. 7 matten in de made te Haren bij de weduwe Hindrik Adolfs gebruikt voor f.24,- per jaar. Waarde f.600,-;

6. ¼ in een mans en vrouwenbank te Haren met de graven daarbij behorende. Waarde f.25,-;

7. 2 matten hooiland bij Wite Schoenmaker te Zuidlaren in gebruik voor f.18,- per jaar. Waarde f.450,-;

8. 2 matten hooiland bij Gerrit Vrieling in gebruik voor f.5,- per jaar. Waarde f.125,-.

Zijn scheiden toe aan Willem Rudolf Warmolts:

5. 6 matten in De Koppels te Haren, bij Jan Pieters in gebruik voor f.30,- per jaar. Waarde f.750,-;

7. 6 matten hooiland bij Jan Lucas in gebruik voor f.45,- per jaar. Waarde f.1.125,-.

Elk van de erfenamen ontvangt f.10.885,-. Veel grond ligt in Uithuizen, Scheemda, etc.

(Groninger Archieven, toegang 1869, inventaris nr 52, Akte ???)

Akte 1 december 1821

Jan Hindriks Oosterveld, landbouwer aan de Achterweg onder Haren, verklaart schuldig te zijn aan:

- Lukas Hindriks Oosterveld, landbouwer te Haren;
- Elsje Hindriks Oosterveld, huisvrouw van Hindrik Antonie van Hemmen, landbouwer aan de Hoornschedijk onder Groningen;
- Pieter Hindriks Oosterveld, koopman te Groningen,

gezamenlijk, ieder voor 1/3 deel, het bedrag van f.2.000,-. Voor dit bedrag verleend Jan Hindriks hypotheek op de behuizing en schuur B40 te Haren, benevens de beklemming van ongeveer 73 grazen land en nog overig eigen land, alles zoals aan comparant is toebedeeld bij de verdeling van de ouderlijke nalatenschap bij akte van 22 mei 1821 verleden voor notaris G.J. Keiser. Op dit onroerend goed rust ook reeds een hypotheek ten gunste van mevrouw Titia Gerhardina Busch, echtgenote van J. van Trojen, gevestigd op 31 juli 1821 ten overstaan van notaris Herman Trip. (Groninger Archieven, toegang 1869, inventaris nr 88, Akte 536)

Akte 3 december 1821

Jan Hindriks Oosterveld, landbouwer aan de Achterweg onder Haren, verklaart te hebben verhuurd aan Lukas Hindriks Oosterveld, landbouwer te Essen, 73 grazen land en het overig eigen land verkregen uit de nalatenschap van zijn ouders. (Groninger Archieven, toegang 1869, inventaris nr 88, Akte 539)

Bij zijn overlijden op 17 april 1824 bezit Jan Hendrik Smit de volgende onroerende goederen (half in vruchtgebruik op grond van de nalatenschap van zijn vrouw Margje Hars):

1. Een behuizinge get. F nr 3 en 172 met nog een kleine behuizing get. F nr 7 en 176, benevens de vaste en altoosdurende beklemming van omstreeks 41 bunders, 16 roeden, 60 ellen en 50 palmen land te Essen onder Haren gelegen, doende 's jaars op midwinter aan de kerk van Middelbert tot huur 96 gulden, in onderscheidene stukken gelegen. In 't geheel getaxeerd op f 3.000,-.

2. Twee kampen land (de Holten genaamd) in de Holten onder Hemmen, gemeente Haren gelegen.

3. Een stuk land De Rakken genaamd onder Haren gelegen.

Met uitzondering van het kleine huisje is de boerenplaats verhuurd aan Lucas Hindriks Oosterveld voor zes honderd gulden voor de tijd van zes jaren, ingaande 1 mei 1821 en zullende eindigen op 1 mei 1827. Behalve bezit heeft Jan Hendrik Smit ook schulden. Uiteindelijk is het saldo van zijn nalatenschap f 75,- negatief.

Groninger Courant, 11 februari 1825

Mr. Herman Trip, openbaar notaris, residerende te Groningen, is voornemens, ten verzoeken van de erfgenamen van wijlen Jan Smit en Margien Klaas Hars, in leven echtelieden, op dinsdag den 22 februari 1825, voorlopig, en op dinsdag de 1 maart daaraanvolgende, finaal, telkens des avonds precies te 6 uren, ten huize van den kastelein Sjabbe Groenhoff, buiten de Herepoort, bij Groningen, publiek te verkoopen:

1. Eene boerenplaats, bestaande uit eene boerenbehuizing en schuur, benevens de vaste en altoosdurende beklemming van plm. 40 bunders land, doende jaarlijks tot vaste hure aan de kerk te Middelbert, f.100,-, staande en gelegen te Essen, gemeente Haren, wordende thans door Lucas Oosterveld in losse hure bewoond en gebruikt.

2. Twee kampen land, gelegen in de Holten, onder Hemmen, gemeente Haren;

3. Een stuk land, de Rakken genaamd, onder Haren gelegen, groot plm. 2 bunders.

Alles behoorende tot de nalatenschap van bovengenoemde overledenen.

Lucas was eerder gehuwd (1) met **Woltertje Klaasen de Groeve**, <43,44>
 Fokje trouwt op zaterdag 15 augustus 1829 te Haren op 44-jarige leeftijd (2) met de 40-jarige **Beerent Conraats Tonnis**, zoon van **Coenraad Tonnis** en **Gretien Berends**. Beerent, landbouwer, wonende te Haren (Wijk A Middelhorst 38), is geboren te Noordlaren, is gedoopt op zondag 30 november 1788 aldaar, is overleden op woensdag 12 februari 1862 te Eelde. Beerent werd 73 jaar, 2 maanden en 13 dagen.

Woonde in 1830 op het adres Haren Wijk A nr 38 Middelhorst samen met zijn vrouw, vier kinderen van zijn vrouw uit een eerder huwelijk en een eigen kind.

- 2 **Willem Eising**, landbouwer, wonende te Helpman (Wijk A Helpman 5), is geboren op vrijdag 5 oktober 1787 te Onnen, is overleden op woensdag 5 december 1866 te Helpman. Willem werd 79 jaar en 2 maanden.

Verslag onderzoek naar ongeregelheden in de herberg De Posthoorn op 15 maart 1810.

Gerechtelijk onderzoek door de advocaat-fiscaal in de lentemaand 1810 naar de ongeregelheden in de herberg De Posthoorn van Nicolaus Nieuwland te Haren. Dit op aanklacht van Nieuwland zelf. Advocaat-fiscaal L.H. Trip hoort een groot aantal mogelijke getuigen (de namen zijn door mij vermeld, zoals ze later in de burgerlijke stand zijn gebruikt).

** Verklaring van Borgert Jans Vrieling, oud 31 jaren, woonachtig te Haren, dewelke verklaarde, dat hij op den dag dat er boeldag was geweest bij Jantje Paping te Haren op donderdag 14 dagen geleden, des avonds in de Jagtweide had gezeten. Dat aldaar omstreeks 10 uur de vrouw van Nieuwland had geroepen, dat men haar man aanpakte. Dat hij toen naar de kamer tegenover de Jagtweide was gegaan en gezien had, dat een klein dik persoon, hem onbekend, de kastelein Nieuwland in de das gevat had en met hem schermutselde, maar kort er na weder losliet, zonder dat Vrieling verder enige ruzie had maar vertrokken was.

** Verklaring van Tako Hindriks Takens, oud 16 jaar, woonachtig te Haren. Dewelke verklaarde, dat hij 's avonds na de boeldag van Jantje Paping niet ten huize van N. Nieuwland was geweest, maar dat hij die avond reeds om zeven uur naar bed was gegaan.

** Verklaring van Willem Hindriks Takens, oud even over de 20 jaren, woonachtig te Haren, dewelke verklaarde, dat hij gisteren 14 dagen geleden des avonds met meer anderen was geweest in de herberg van H. Nieuwland te Haren tot omstreeks half tien. Dat hij in de Jagtweide en ook in de kamer er tegenover was geweest, waar het vol was. Dat hij geen ruzie had gehoord en ook niet gezien had, dat het licht uit was. Dat hij weggegaan zijnde kort er na terug gekomen was en toen wel gezien had, dat er een partij volk voor het huis van Nieuwland stond en dat de schulte van Haren er bij was. Maar verder kan hij er niets over zeggen.

** Verklaring van Hinderk Hinderks van der Es, oud 16 jaar, woonachtig onder Haren. Dewelke verklaarde, dat hij op de donderdag dat er boeldag was bij Jantje Paping des avonds tot omstreeks half negen was geweest ten huize van Nieuwland te Haren, dat zolang hij er was, hij geen ruzie gezien had.

** Verklaring Reint Jans Koers, oud 21 jaar, woonachtig te Glimmen, dewelke verklaarde, dat hij op donderdagavond den 15e dezer was geweest in de herberg van N. Nieuwland te Haren, in het kamertje tegenover de Jagtweide. Dat hij enige ogenblikken buiten huis was geweest en terug komende wel gezien had, dat er eenigen van Haren, waaronder Borgert Vrieling in dat kamertje waren en dat Roelf Alberts zijn hoed in de hand had, die in stukken was gesneden of gescheurd, zoals ook die van Roelf Pieters en zijn zoon. Dat Nieuwland toen de schulte had gehaald en die van Haren weg waren gegaan.

** Verklaring van Hindrik Alberts Kooi, 27 jaar oud, woonachtig te Glimmen. Die verklaarde, dat hij op donderdag 15 dezer met enige anderen van Glimmen des 's avonds was geweest in de herberg van H. Nieuwland te Haren, in een kamertje tegenover de Jagtweide. Dat later op de avond Borgert Vrieling met enige andere personen in dat kamertje waren gekomen. Dat Borgert gezegd had, zijn broer Roelf Alberts Kooi te willen slagen en zijn rokje had willen uittrekken. Dat daarop het licht was uitgedaan en hij zijn hoed, die met meer anderen op een tafel lag had opgezet, maar naderhand wel had gezien, dat de hoed van zijn broer was opgesneden. Dat toen de schulte was verschenen en de Hareners weg waren gelopen.

** Verklaring van Tonnis Jans Houwing, ongeveer 30 jaar oud, wonende te Glimmen. Die verklaarde, dat hij op die donderdag met enige anderen uit Glimmen geweest was bij Nieuwland tegenover de Jagtweide. Da hij na enige tijd weggeweest te zijn terug kwam en toen hoorde, dat enige personen uit het huis liepen, omdat men de schulte haalde. Dat hij toen niet meer naar binnen is gegaan. Dus niet kan zeggen wat er is voorgevallen.

** Verklaring Hindrik Hindriks, oud 16 of 17 jaar, woonachtig te Haren. Die verklaarde op die donderdagavond in het huis van Nieuwland te zijn geweest, maar dat hij voor acht uur van daar was gegaan en dat zo lang hij er geweest was er niet de minste ruzie plaats had.

** Verklaring van Willem Willems Eising, ongeveer 22 jaar, woonachtig te Onnen. Hij heeft op die donderdagavond gehoord, dat er bij de herberg van Nieuwland vrij veel rumoer van zingen en springen was. Dat hij de Jagtweide binnengaande daar een menigte volk had aangetroffen, dat vrolijk was. Dat hij nergens anders dan in de Jagtweide geweest was. Dat hij wel gezien had dat in de kamer tegenover de Jagtweide vel volk was, maar dat hij daar niet was geweest. Dat hij ook maar kort in de Jagtweide is geweest en toen weer is vertrokken.

** Verklaring van Roelf Alberts Kooi, oud ongeveer 30 jaar, woonachtig te Glimmen. Die verklaarde, dat hij op de donderdagavond na de boeldag bij Jantje Paping samen met enige andere personen uit Glimmen was geweest in de herberg van Nieuwland. Dat hij geen ruzie vernomen had, totdat later op de avond eene Borgert Jans Vrieling, woonachtig onder Haren bij hem was gekomen en op comparants vraag wat hij wilde, had gezegd dat hij hem wilde slaan en daarop zijn rokje had uitgetrokken. Dat er op dat moment een menigte andere personen in de kamer was gekomen en het licht uitgedaan was, zodat comparant niet gezien heeft wat er geschied was. Dat Nieuwland ook nog in de kamer was geweest en gezegd had de schulte te willen halen. Dat toen de meeste personen uit de kamer naar buiten waren gelopen. Dat comparant toen het licht weer aanging ontdekte, dat zijn nog nieuwe hoed en ook die van Roelf Pieters en zijn zoon in stukken was gesneden of gescheurd. Dat die hoed op tafel had gelegen en dat comparant niet weet hoe hij in stukken was gekomen.

** Verklaring Jan Jans Bos, oud 21 jaar, woonachtig te Glimmen. Ook hij verklaart bij Nieuwland te zijn geweest. Dat ze daar vrolijk en wel hadden gezeten. Dat hun hoeden op tafel lagen. Dat er toen verscheidene personen, meest Hareners in de kamer waren gekomen. Dat hij had gezien, dat er een hoed van de tafel viel, die door Borgert Vrieling, woonachtig te Haren, onder de tafel werd geschopt, waarop hij de zijne had opgezet. Dat Borgert Vrieling bij Roelf Alberts komende door deze was gevraagd wat hij wilde, waarop Borgert geantwoord had hem te willen slagen en zijn rokje had aangegrepen alsof hij dat wilde uittrekken, maar op het zegge van Roelf Alberts "laat dat rokje maar zitten, ik wil niet slagen", zulks niet had gedaan. Dat toen het licht was uitgedaan en kort daarna de schulte was gehaald, waarop die van Haren meest uit de kamer waren geslopen. Dat hij toen wel gezien had, dat er drie hoeden van Roelf Alberts en Roelf Pieters en zijn zoon waren gesneden of gescheurd.

** Verklaring van Roelf Pieters, 40 jaar, woonachtig te Glimmen. Die verklaarde ook bij Nieuwland te zijn geweest. Dat zijn hoed met andere hoeden op een tafel had gelegen. Dat Borgert Vrieling was gekomen met enige anderen en dat Borgert had willen slagen met Roelf Alberts en zijn rokje reeds half uit had gehad maar nog weder gesust was. Dat daarop het licht uitgedaan was. Dat toen het licht weer aan ging zijn hoed in stukken was gesneden, net als die van Roelf Alberts en zijn zoon. Dat Nieuwland toen de schulte had gehaald en de personen uit Haren uit huis waren geslopen.

** Verklaring van Roelf Roelfs Pieters, zoon van Roelf Pieters, 17 jaar, woonachtig te Glimmen. Hij verklaarde niet veel te hebben gezien, maar ook zijn hoed was aan stukken gescheurd.

** Verklaring van Nicolaus Nieuwland, 37 jaar, wonende te Haren in de herberg De Posthoorn. Dewelke verklaarde, dat na de boeldag van Jantje Paping een menigte volk in zijn herberg was, die aldaar vrolijk en wel hadden gezeten. Dat er in de kamer tegenover de Jagtweide enige personen uit Glimmen hadden gezeten. Dat in die kamer een aantal keren de kaars was uitgedaan, maar door hem en de zijnen steeds weer was ontstoken. Dat hij wel had gezien, dat er op een tafel enige hoeden lagen. Dat van de personen, die in de Jagtweide waren, enigen al heen en weer in en uit de kamer er tegenover waren gegaan. Dat aldaar omstreeks 10 uren of kort er na ruzie ontstaan was en hij er heen gaande om dit voor te komen, had gezien dat zij malkanderen vast hadden. Dat hij een van hen, zijnde een kort dik persoon, aan hem onbekend, van de anderen had afgescheurd, die hem daarop bij de das greep, maar door hem was vast gehouden. Dat de personen uit Glimmen hem drie hoeden hadden laten zien, die in stukken waren gesneden. Dat hij, de vrede niet kunende herstellen, iemand had gezonden om de schulte te halen en die niet schielijk koomende, zelve ook nog was gaan roepen. Dat hij niet kan zeggen wie de hoeden heeft stuk gesneden, zijnde dit waarschijnlijk geschiedt toen de kaars uit was. Hij weet ook niet wie de voornaamste daders waren, omdat het zo vol was, dat hij zich nauwelijks had kunnen bewegen.

** Verklaring van Johan Rummerink, oud 86 jaar, schulte van Haren. Dewelke verklaarde, dat er op de avond dat de boeldag bij Jantje Paping was gehouden om 10 uur aan zijn venster werd geklopt door iemand gezonden door N. Nieuwland met het verzoek om aanstonds in zijn huis te komen. Dat Nieuwland ook later zelf nog kwam vragen of hij kwam. Dat hij er heen was gegaan en wel 100 personen aantrof, die deels ruzie met elkaar hadden. Dat hij toen met zijn roeroeden stevig heeft huisgehouden en de personen uit elkaar heeft geslagen richting Glimmen, Essen, Dilgt en Onnen. (Groninger Archieven, toegang 730, inventarisnummer 2008).

Akte 3 april 1821

Huwelijkscontract Willem Eising te Onnen en Geesje Bolhuis te Helpman. Ongemeenschap van de meeste goederen. Gemeenschap winst en verlies. (Groninger Archieven, toegang 1869, inventaris nr 84, Akte 144)

Vanuit de raad worden op 2 mei 1850 diverse personen voorgedragen als nieuw te benoemen raadslid. Besloten wordt tot de volgende voordracht:

1. Jonkheer Jacobus Johannes Aricius, landeigenaar te Helpman
2. Willem Eising, landbouwer te Helpman.

Door Gedeputeerde Staten wordt J.J.A. Quintus beboemd.

Willem trouwt op donderdag 12 april 1821 te Haren op 33-jarige leeftijd (1) met de 26-jarige **Gesijn Bolhuis**, dochter van **Ebo Bolhuis** en **Geertje Kornelis Offeringa**. Gesijn, wonende te Helpman (Wijk A Helpman 5), is geboren op zondag 5 oktober 1794 te Groningen, is overleden op zondag 6 september 1840. Gesijn werd 45 jaar, 11 maanden en 1 dag.

Willem trouwt op zaterdag 19 december 1846 te Haren op 59-jarige leeftijd (2) met de 47-jarige **Derkje Egberts Vorenkamp**, dochter van **Egbert Geerds Vorenkamp** en **Harmtien Hindriks van Wolde**. Derkje, wonende te Helpman (Wijk B Helpman 10), is geboren te Haren, is gedoopt op vrijdag 9 augustus 1799 aldaar, is overleden op zaterdag 18 december 1886 te Helpman. Derkje werd 87 jaar, 4 maanden en 9 dagen.

- 3 **Leentien Willems Eising** is geboren te Onnen, is gedoopt op donderdag 5 maart 1789 te Haren.

Leentien trouwt op donderdag 2 december 1813 te Eelde op 24-jarige leeftijd met de 35-jarige **Roelf Jans Westerhof**. Roelf is gedoopt op zondag 31 mei 1778 te Eelde.

Huwelijkscontract 1 december 1813

Ten overstaan van notaris Onno Joost Quintus sluiten Roelf Jans Westerhof en Leentje Willems Eissing een huwelijkscontract. Het contract bevat geen bijzonderheden.

(Groninger Archieven, toegang 1871, inventaris nr 10, acte 398)

- 4 **Grietien Eising** is gedoopt op zondag 27 februari 1791 te Haren, is begraven op vrijdag 5 mei 1809 aldaar. Grietien werd 18 jaar, 2 maanden en 8 dagen.

Ontvangst diaconie te Haren 5 mei 1809

Willem Eising zijn dochter Grietje begraven: f.5,25

(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).

- 5 **Jan Eising**, wonende te Haren (Wijk C Onnen 13) en aldaar, is geboren te Onnen, is gedoopt op zondag 13 oktober 1793 te Haren, wonende Wijk C Onnen 13 aldaar, is overleden op maandag 25 november 1822 te Onnen, is als overleden aangegeven op woensdag 27 november 1822 te Haren (aangever overlijden was **Willem Eising** (zie VII-I); getuige aangifte overlijden was **Jan Veldman**). Jan werd 29 jaar, 1 maand en 12 dagen.

- 6 **Albert Eising**, wonende te Haren (Wijk C Onnen 13), is geboren op zondag 3 april 1796 te Onnen, is overleden op vrijdag 7 januari 1876 aldaar. Albert werd 79 jaar, 9 maanden en 4 dagen.

Proces verbaal 3 maart 1821

Bij de schout is verschenen Jan Jans Sipkes (Sipkema), wonende op de Waterhuizen, die meldde, dat in de maand januari 's avonds twaalf personen bij zijn huis waren gekomen, waaronder zich drie personen bevonden, die hij kende, namelijk Hindrik Quant (Kwant), Meindert Quant (Kwant) en Willem Klaassen. Alle drie wonende te Helpman. Dat deze personen hem en zijn zoon bedreigd hadden en dat zijn zoon ook klappen heeft gekregen. Het (concept) verbaal is moeilijk leesbaar. Als getuigen noemt Jan Jans Sipkes de Onnenaren Albert Eising en Roelf Pieters. De schout hoort de betrokkenen. * Albert Eising verklaart bij het huis van Jan Jans Sipkes geweest te zijn toen Hendrik Quant, Meindert Quant en Willem Klaassen en een groot aantal anderen daar ook waren. Volgens Eising waren zij aan het springen en het dansen. Hij heeft niet gezien dat een laken van het bed is gehaald en over de koeien was gehangen. Ook heeft hij niet gezien, dat de personen bij het bed van de zieke zoon van Jan Jans Sipkes waren geweest. Eigenlijk heeft Eising niets onbetamelijks gezien.

* Roelf Pieters heeft ook niet veel gezien. Zo heeft hij niet gezien, dat de personen op het bed waren geweest waar de zieke zoon op lag. En ook niet dat een gans uit het hok gehaald was en dat een laken over de koeien was gehangen. Pieters had bij het vuur gezeten en niets onbetamelijks gezien.

* Meindert Quant wordt op 17 maart 1821 door de schout gehoord. Hij verklaart niet geweten te hebben, dat de zoon van Jan Jans Sipkes ziek was. Hij heeft wel gezien, dat er een laken over de koeien was gehangen, maar hij heeft niet gezien wie dat heeft gedaan. Ook heeft hij niet gezien dat een gans uit het hok is gehaald en dat de zoon van Jan Jans Sipkes een klap heeft gekregen. Meindert kan niet schrijven.

* Hindrik Quant wordt op 17 maart 1821 gehoord. Hij verklaart wel geweten te hebben, dat de zoon van Jan Jans Sipkes ziek op bed lag, omdat Sipkes dat zelf had verteld en gezegd had, dat ze niet te dicht bij het bed moesten komen. Hindrik Quant heeft niet gehoord, dat aan Jan Jans Sipkes is gezegd, dat hij stil moest zijn, omdat hij anders aan een touw in de keuken opgehangen zou worden. Van het loslaten van de gans en het slaan van de zoon van Sipkes heeft hij ook niets gezien. Hij noemt ook nog namen van andere aanwezigen, zoals die van Derk Alberts Tuinman.

* Klaas Willems wordt ook op 17 maart 1821 gehoord. Hij is fuselier. Ook Klaas Willems heeft niets gezien.

(archief gemeente Haren, deel I, inventarisnummer 54)

Albert trouwt op zaterdag 15 augustus 1829 te Haren op 33-jarige leeftijd met de 29-jarige **Aaltje Kloots**, dochter van **Hindrik Roelfs Kloots** en **Henderica Ottens**. Aaltje, wonende te Haren (Wijk C Onnen 13), is geboren op zondag 15 juni 1800 te Noordlaren, is overleden op zaterdag 12 mei 1888 te Onnen.

Aaltje werd 87 jaar, 10 maanden en 27 dagen.

- 7 **Hendrik Eising**, wonende te Haren (Wijk C Onnen 13), is geboren te Onnen, is gedoopt op woensdag 28 maart 1798 te Haren, is overleden op donderdag 10 maart 1864 te Onnen. Hendrik werd 65 jaar, 11 maanden en 11 dagen.

- 8 **Engelina Eising**, wonende te Haren (Wijk A Haren 22), aldaar (Wijk A Haren 24), aldaar (Wijk A Haren 27) en aldaar, is geboren op zondag 7 december 1800 aldaar, wonende Wijk A Haren 27 aldaar, is overleden op maandag 25 december 1876 aldaar. Engelina werd 76 jaar en 18 dagen.

Engelina trouwt op maandag 11 juni 1821 te Haren op 20-jarige leeftijd met de 30-jarige **Roelf Pauwels**, zoon van **Pieter Egberts Pauwels** en **Aaltje Jans Kuipers**. Roelf, landbouwer, wonende te Haren (Wijk F Essen 1), aldaar (Wijk A Haren 22) en aldaar, is geboren op vrijdag 19 november 1790 aldaar, is overleden op vrijdag 13 juli 1849 aldaar. Roelf werd 58 jaar, 7 maanden en 24 dagen.

Militair in het leger van Napoleon: inschrijving van Roelof Peters, 33e Regiment Lichte Infanterie, stamboeknr. 4744. (Inv.nr. SHD: 22Yc235)

Woonde in 1830 op het adres Haren Wijk A Nr 22 samen met zijn vrouw, twee kinderen, de inwonende boerenknecht Geert Harms en de inwonende werkmeid Everdina Weites.

- 9 **Aaltje Willems Eissing** is geboren te Onnen, is gedoopt op zondag 23 oktober 1803 te Haren, is overleden op maandag 14 mei 1894 te Groningen. Aaltje werd 90 jaar, 6 maanden en 21 dagen.

Aaltje trouwt op zaterdag 28 juni 1823 te Haren op 19-jarige leeftijd (1) met de 45-jarige **Pieter Ensingh**. Pieter is geboren in 1778 te Groningen, is overleden op woensdag 8 november 1826 aldaar. Pieter werd 48 jaar.

Aaltje trouwt op donderdag 13 december 1827 te Groningen op 24-jarige leeftijd (2) met de 29-jarige **Steven Groen**. Steven is geboren op zondag 1 juli 1798 te Steenwijk, is overleden op maandag 28 januari 1878 te Groningen. Steven werd 79 jaar, 6 maanden en 27 dagen.

- VII-G **Pieter Takens**, zoon van **Willem Takens (VI-C)** en **Leentje Hindriks**, landbouwer, wonende te Haren (Wijk D Klaverblad 16), is geboren aldaar, is gedoopt op zondag 1 april 1770 aldaar, is overleden op donderdag 4 augustus 1842 te Annen. Pieter werd 72 jaar, 4 maanden en 3 dagen.

In de lijst inkwartiering van 16 augustus 1815 wordt broer Tako Takens vermeld als hoofdbewoner van Wijk D nr 16. Wellecht woonde Pieter toen elders. Woont in 1830 op het adres Haren Wijk D Nr 16 Klaverblad samen met zijn vrouw, zoontje Willem, zwager Harm Jans Pastoor en de inwonende Abelina Nienhuis (waarschijnlijk werkmeid).

Akte 19 december 1818

Willem Rudolph Warmolts te Eelde verkoopt aan Take Takens en Pieter Takens te Haren 6 matten hooiland, onverscheiden in 12 matten, De Koppels genaamd, waarvan de andere helft reeds aan de kopers toebehoort. De koopprijs bedraagt f.600,-. Willem heeft dit stuk grond geërfd van zijn vader Jan Hendrik Warmolts.

(Groninger Archieven, toegang 1870, inventaris nr. 84, Akte 634)

Uittreksel uit Memorie van successie, 14 september 1826 van Ettijn Lukas Revers

De omvang van de nalatenschap is als volgt:

ACTIVA

- waarde 2 matten hooiland	f. 125,00
- onderhandse lening aan H. Doll Havinga	30,00
- onderhandse lening Tako Takens en Pieter Takens	450,00
- verschenen rente over deze lening (4,5%)	7,54
- onderhandse lening H. Holwerda	250,00
- verschenen rente over deze lening (5%)	10,07
- onderhandse lening Lucas Adolfs	100,00
- verschenen rente over deze lening (4,5%)	1,68
- lening Geesien Lucas (vrouw van Jan Evers Buning)	60,00
- verschenen rente over deze lening (4,5%)	0,70
- onderhandse leningen neef Christoffer van Boekeren	231,81
- huismobilien en lijfstoebehoren	331,40
- contanten	35,00
TOTAAL ACTIVA	1.633,20

Pieter trouwt op donderdag 10 april 1828 te Haren (huwelijksgetuigen waren **Jan Antonie van Hemmen** (zie VII-B), **Take Willems Takens** (zie VI-C.7), **Hindrik Pastoor** en **Harm Jans Pastoor**) op 58-jarige leeftijd met de 34-jarige **Geertje Jans Pastoor**, dochter van **Jan Pastoor** en **Jantje Hendriks**. Geertje, wonende te Haren (Wijk D Klaverblad 16), aldaar (Wijk D Hemmen 18), aldaar (Wijk D Hemmen 20) en aldaar, is geboren te Annen, is gedoopt op zondag 9 februari 1794 te Anloo, wonende Wijk D Klaverblad 20 te Haren, is overleden op vrijdag 2 april 1869 te Hemmen. Geertje werd 75 jaar, 1 maand en 24 dagen.

Van Pieter en Geertje zijn drie kinderen bekend:

- Willem Takens**, landbouwer, wonende te Haren (Wijk D Klaverblad 16), aldaar (Wijk D Hemmen 18) en aldaar (Wijk D Klaverblad 20), is geboren op vrijdag 3 april 1829 aldaar, is overleden op maandag 14 december 1903 aldaar. Willem werd 74 jaar, 8 maanden en 11 dagen. Willem trouwt op zaterdag 10 augustus 1861 te Haren op 32-jarige leeftijd met de 24-jarige **Geertje van Hemmen**, dochter van **Egbert van Hemmen** en **Aaltjen Harms (VII-B.3)**. Geertje, wonende te Haren (Wijk D Hemmen 1) en aldaar (Wijk D Klaverblad 20), is geboren op maandag 7 november 1836 aldaar, is overleden op vrijdag 31 juli 1896 te Hemmen. Geertje werd 59 jaar, 8 maanden en 24 dagen.
- Jan Takens**, landbouwer, wonende te Haren (Wijk D Hemmen 18) en aldaar (Wijk D Klaverblad 20), is geboren op woensdag 4 mei 1831 aldaar, is als geboren aangegeven op vrijdag 6 mei 1831 (aangever geboorte was **Pieter Takens** (zie VII-G); getuige aangifte geboorte was **Roelf Koops**), is overleden op zondag 19 augustus 1900 aldaar. Jan werd 69 jaar, 3 maanden en 15 dagen.
- Leentje Takens**, wonende te Haren (Wijk D Hemmen 18) en aldaar (Wijk D Klaverblad 20), is geboren op donderdag 4 september 1834 aldaar, is overleden op zaterdag 22 juli 1865 aldaar. Leentje werd 30 jaar, 10 maanden en 18 dagen. Leentje trouwt op zaterdag 17 november 1860 te Haren op 26-jarige leeftijd met de 32-jarige **Pieter Pauwels**, zoon van **Roelf Pauwels (VII-F.8)** en **Engelina Eising**. Pieter, landbouwer, wonende te Haren (Wijk A Haren 22), aldaar (Wijk A Haren 24) en aldaar (Wijk A Haren 27), is geboren op zondag 20 april 1828 aldaar, is overleden op maandag 12 januari 1903 aldaar. Pieter werd 74 jaar, 8 maanden en 23 dagen.

Nieuwsblad van het Noorden, 5 november 1893

Boerenplaats te Haren.

Op Maandag 27 November 1898, des avonds 7 uur, bij M. v.d. VEEN te Haren, zal, ten verzoeken van den heer P. PAUWELS, te Haren, voor den tijd van 3 jaren, publiek worden verhuurd: Eene BOERENBEHUIZING met SCHUUR en ruim 3 Ha. BOUW- en WEILAND, aan den straatweg ten noorden het dorp Haren. Zeer geschikt voor MOESKERIJ of KOEMELKERIJ, thans in gebruik bij de weduwe P. Brontsema.

S. Lohman, notaris

Nieuwsblad van het Noorden, 20 mei 1896

HAREN, 18 Mei. Heden had hiervoor de verkiezing van nog twee leden van het kerkelijk kiescollege de herstemming plaats tusschen de heeren P. Pauwels, J. Bijkerk, F. Veldman en H. Hendriks. Uitgebracht werden 69 stemmen. De heer Pauwels werd gekozen met 55 en de heer Bijkerk met 17 stemmen. De vier aftredende leden zijn nu allen herkozen, terwijl de heer Bijkerk zitting zal nemen in de plaats van wijlen den heer R. Kuipers.

Pieter was later gehuwd (2) met **Hinderika Eising**. <45,46>

VII-H **Folkert Willems Takens**, zoon van **Willem Takens (VI-C)** en **Leentje Hindriks**, landbouwer, wonende te Haren (Wijk C Onnen 17), aldaar (Wijk C Onnen 7) en aldaar, is geboren op zondag 4 april 1773 aldaar, is gedoopt op zondag 18 april 1773 aldaar, wonende Wijk C Onnen 17 aldaar, is overleden op maandag 24 mei 1819 te Onnen, is als overleden aangegeven op dinsdag 25 mei 1819 te Haren (aangever overlijden was **Willem Eising** (zie VII-I); getuige aangifte overlijden was **Gerrit Veldman**). Folkert werd 46 jaar, 1 maand en 20 dagen.

Acte 17 december 1812

Het betreft de publieke verkoping van de roerende uit de nalatenschap van Leentje Hindriks, weduwe van Willem Takens (overleden 11 april 1806).

Erfgenamen zijn:

- Tako Willems Takens, te Haren;
  - Pieter Willems Takens, te Haren;
  - Folkert Willems Takens, te Onnen;
  - Willem Eissing, te Onnen, namens zijn vrouw Engelina Willems Takens;
  - Jan Pathuis in zijn kwaliteit van voogd over de minderjarige kinderen van Hindrik Willems Takens en Johanna Hindriks, en wel met name Leentje, Zwaantje, Willem, Hendrik, Tako en Aaltje. Toezienend voogd is Roelf Koops op basis van een acte van de Regter van Selwert en Sappemeer van 24 september 1802. Normaliter is Tako Willems Takens de voogd van de kinderen, maar omdat hij bij deze verkoop zelf belangen heeft, wordt hij vervangen door Jan Pathuis. Ook al het vee wordt verkocht. De totale opbrengst van de veiling bedraagt f.2.505,10. Er zijn veel verschillende kopers. Ook de erfgenamen kopen veel uit de boedel. Illustratief is de verkoop van de koeien. Tako Willems Takens koopt uit de boedel 5 koeien. Jan Vedder te Groningen, wed. Hindrik Geerts te Dilgt, Jan Lammers te Groningen, Cornelis Bolhuis te Haren en Albert Timmer te Groningen kopen elk een koe.
- (Groninger Archieven, toegang 1873, inventaris nr 3, acte 260)

Uitspraak Vrederechter Hoogezand 29 juli 1819

De nabestaanden en goede vrienden van Leentje, Pieter en Annigje Folkerts Takens, minderjarige kinderen van Fennigje Pieters, landbouwersche te Onnen, en wijlen Folkert Takens, komen samen.

Aanwezig van vaderszijde:

- Take Takens, landbouwer te Haren, oom
- Willem Eissens, landbouwer te Onnen, aangehuwde oom
- Cornelis Hornhuis, landbouwer te Onnen, goede vriend

Aanwezig van moederszijde:

- Hindrik van Nog, landbouwer te Haren, aangehuwde oom

- Wicher Alderts, landbouwer te Onnen, aangehuwde oom
 - Jelke Vos, landbouwer te Onnen, goede vriend
 Tot toezien voogd wordt benoemd Take Takens.
 (Groninger Archieven, toegang 146, inventaris nr 112, zaak 1819/97)

Brief 2 juli 1830 aan Gedeputeerde Staten

Ter voldoening aan uw resolutie van 21 juni j.l. betrekkelijk en het verlangen van de eigenaren van landen gelegen tussen de Zuider- en de Noorderzanddijken ten oosten van Haren, om de gebrekkige pomp, welke die landen tot uitwatering verstrekt, door een zijl te doen vervangen, op de plaats waar bevoens het zogenaamde Harender Zijltje heeft gelegen, heb ik de eer u als volgt te informeren. Ik heb de dissontierende ingezetenen in dezen zijnde de personen J. Vos, F. en T. Takens en de weduwe G.J. Stel, alle wonende te Haren, de redenen hunne weigering heb verstaan en getracht heb, om hen tot toetreding tot het voorziene plan te overreden, dat ik daarin ook naar wensch geslaagd ben, aangezien drie der bedoelde ingezetenen hoofdzakelijk geen andere redenen van bezwaar konden inbrengen, dan het dragen in de kosten, waartoe zij weinig genegen waren, doch waaromtrent hunne bezwaren door mijn tusschenkomst opgeheven zijn geworden, terwijl de persoon van J. Vos, hoezeer andere redenen van bezwaar hebbende, zich ook niet meer ongenegen heeft betoond om toe te treden, daar de overige belanghebbenden ook toegetreden zijn. De laatstgenoemde heeft desniettemin zijne redenen van weigering schriftelijk opgegeven en ik heb gemeend het deswege bij mij ingediende stuk aan u te moeten doen toekomen, zoals ik de eer heb hetzelfde hiernevens te voegen. aH

(archief gemeente Haren, deel I, inventarisnummer 104)

Folkert trouwt (kerk) op zondag 12 mei 1805 te Haren op 32-jarige leeftijd met de 31-jarige **Fennechien Pieters**, dochter van **Pieter Hindriks** en **Annechien Lukas Oosterveld**. Fennechien, wonende te Haren, is geboren op zondag 1 mei 1774 te Onnen, wonende Wijk C Onnen 27A te Haren, is overleden op zaterdag 31 januari 1829 te Onnen, is als overleden aangegeven op zaterdag 31 januari 1829 te Haren (aangever overlijden was **Pieter Takens** (zie VII-H.2); getuige aangifte overlijden was **Hendrik Albers Kooi**). Fennechien werd 54 jaar, 8 maanden en 30 dagen.

Van Folkert en Fennechien zijn drie kinderen bekend:

- Leentien Takens**, wonende te Haren (Wijk C Onnen 27A), is geboren op woensdag 5 februari 1806 te Onnen, is gedoopt op zondag 16 februari 1806 te Haren, is overleden op zondag 19 april 1857 te Onnen. Leentien werd 51 jaar, 2 maanden en 14 dagen. Leentien trouwt op zaterdag 27 oktober 1832 te Haren op 26-jarige leeftijd met de 37-jarige **Jan Jakobs Horst**, zoon van **Jacob Roelfs Horst** en **Lammegien Lucas**. Jan, wonende te Noordlaren (Wijk C Glimmen 3) en te Noorddijk, is geboren op donderdag 19 februari 1795 te Glimmen, is gedoopt op zondag 8 maart 1795 te Noordlaren, is overleden op vrijdag 28 februari 1862 te Onnen. Jan werd 67 jaar en 9 dagen.

Is volgens het militieregister in mei 1816 vertrokken naar Noorddijk en op 5 mei 1817 terug gekomen in Glimmen. Om die reden wordt Jan Jakobs Horst twee keer vermeld in het militieregister.

- Pieter Takens**, landbouwer en dienstknecht, wonende te Haren (Wijk C Onnen 27A), is geboren op maandag 19 oktober 1807 te Onnen, is overleden op dinsdag 12 april 1887 aldaar. Pieter werd 79 jaar, 5 maanden en 24 dagen.

Woont in 1830 met zijn zuster Leentje en Annechien en de boerenknecht Jan Hindriks Kooi op het adres Haren Wijk C Nr 27a Onnen.

Pieter trouwt op donderdag 14 juni 1838 te Haren op 30-jarige leeftijd met de 17-jarige **Jantien Poelma**, dochter van **Lammert Jans Poelma** en **Aaltje Lammerts Bazuin**. Jantien, wonende te Helpman (Wijk B Helpman 13), is geboren op woensdag 9 mei 1821 aldaar, is overleden op dinsdag 23 januari 1866 te Onnen. Jantien werd 44 jaar, 8 maanden en 14 dagen.

- Annechien Takens**, wonende te Haren, aldaar (Wijk C Onnen 27A), aldaar (Wijk A Haren 25), aldaar (Wijk A Haren 28) en aldaar (Wijk A Haren 32), is geboren op zaterdag 10 februari 1816 te Onnen (Wijk C Onnen 7), is als geboren aangegeven op zondag 11 februari 1816 te Haren (aangever geboorte was **Folkert Willems Takens** (zie VII-H); getuigen aangifte geboorte waren **Jan Derks Hekman** en **Hindrik Berends**), is overleden op dinsdag 3 mei 1892 te Onnen. Annechien werd 76 jaar, 2 maanden en 23 dagen. Annechien trouwt op donderdag 11 mei 1843 te Haren op 27-jarige leeftijd met de 27-jarige **Pieter Oosterveld**, zoon van **Jan Hendriks Oosterveld** en **Jantien Jans Pieters**. Pieter, landbouwer, wonende te Haren (Wijk B Oosterweg 40), aldaar (Wijk A Haren 25), aldaar (Wijk A Haren 28) en aldaar, is geboren op woensdag 18 oktober 1815 aldaar, wonende Wijk A Haren 28 aldaar, is overleden op zaterdag 12 november 1870 aldaar. Pieter werd 55 jaar en 25 dagen.

VII- **Willem Eising**, zoon van **Albert Eising (VI-D)** en **Fockjen Hindriks**, landbouwer, wonende te Haren (Wijk C Onnen 13) en aldaar, is geboren op zondag 15 oktober 1752 te Onnen, wonende Wijk C Onnen 13 te Haren, is overleden op zaterdag 26 mei 1832 te Onnen. Willem werd 79 jaar, 7 maanden en 11 dagen.

Tot de nalatenschap van Willem Eising behoren in 1832: een boerenplaats Onnen C13 en een boerenplaatsje Onnen C16.

Voogdijstelling 17 maart 1780

Sicke Lucas woonachtig te Hemmen zweet aan als voormond over het minderjarig zontje van Jan Abels bij Berentien Lucas in echte verwekt. Roelf Jans te Hemmen wordt sibbe voogd en Willem Eissing te Onnen vreemde voogd. De voorstanderen krijgen autorisatie om met de vader een regeling te treffen over de afkoop van de moederlijke nalatenschap.
 (Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1495).

Voogdijstelling 19 september 1783

Sicke Lucas te Haren zweet aan als principale voormond in plaats van Berent Pieters over de kinderen van Jan Abels (Brink) bij wijlen Hillegien Berents in egte verwekt. Willem Eising te Onnen wordt sibbevoogd in plaats van wijlen Jan Pieters.
 (Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1495)

Akte 9 december 1784

Wibbegijn Teebinge, wed. Aarent Hilbinge, Roelf Hilbinge mede voor zijn broer Arent Hilbinge, Tale Hamminck en Lutgertje Hilbinge, echtelieden verklaren bij openbare uitmijning verkocht te hebben aan Willem Alberts (Willem Eising) en Engeltijn Willems (Engelina Willems Takens) drie matten hooiland te Onnen voor f.110,-.
 (Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1615, pagina 68)

Akte 23 november 1789

Coenraad Grootholman, predikant te Noordlaren en zijn vrouw Roelfijn Woesius en Otte Hoenderken en Tale Hammink tezamen erfgenamen van Arendina Hoenderken, weduwe Hammink, verklaren verkocht te hebben aan Willem Eising en Egbertijn Willems te Onnen een stuk weideland te Onnen gelegen. Prijs f.152,-.
 (Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1615, pagina 248)

Akte 24 juli 1799 (geregistreerd 30 augustus 1799)

Jan Eijsinge, wonende te Onnen, verkoopt aan zijn neef Willem Eijsinge (Willem Eising) en zijn vrouw Engeltien Willems (Engelina Willems Takens) al zijn vaste en tilbare goederen voor f.300,-. Willem Eijsinge en zijn vrouw verplichten zich om hun oom zijn leven lang van kost en kleding te voorzien en alimentatie en huisvesting te bieden, zowel in gezondheid als bij ziekte en hem bij overlijden ordentelijk ter aarde te bestellen. De erfgenamen van Jan Eijsinge verklaren de f.300,- te hebben ontvangen en in ruil daarvan te zullen afzien van enig recht op de nalatenschap bij overlijden. Volgt ondertekening door: Jan Eising, Willem Eising, Egelyna Willems, Sicke Lucas, Trijntje Gerrits, Lammert Clasens, Aaltijn Eising, Evelien Lucas, Albert Eising, Grietien Eising, Hindrik Meertens, Roelf Eising en Trijntjen Tjers.

(Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1617, folio 85)

Voogdijstelling 24 september 1802

Tako Willems (Takens) zweert aan als principale voormond over de zes kinderen van wijlen Hendrik Willems (Takens) bij Johanna Hindriks (Mulder) in echte verwekt. Willem Eising te Onnen wordt sibbevoogd en Roelf Koops te Haren vreemde voogd.
(Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1496)

Akte 17 december 1812

Het betreft de publieke verkoping van de roerende uit de nalatenschap van Leentje Hindriks, weduwe van Willem Takens (overleden 11 april 1806).

Erfgenamen zijn:

- Tako Willems Takens, te Haren;
- Pieter Willems Takens, te Haren;
- Folkert Willems Takens, te Onnen;
- Willem Eissing, te Onnen, namens zijn vrouw Engelina Willems Takens;
- Jan Pathuis in zijn kwaliteit van voogd over de minderjarige kinderen van Hindrik Willems Takens en Johanna Hindriks, en wel met name Leentje, Zwaantje, Willem, Hendrik, Tako en Aaltje. Toezienend voogd is Roelf Koops op basis van een acte van de Regter van Selwert en Sappemeer van 24 september 1802. Normaliter is Tako Willems Takens de voogd van de kinderen, maar omdat hij bij deze verkoop zelf belangen heeft, wordt hij vervangen door Jan Pathuis. Ook al het vee wordt verkocht. De totale opbrengst van de veiling bedraagt f.2.505,10. Er zijn veel verschillende kopers. Ook de erfgenamen kopen veel uit de boedel. Illustratief is de verkoop van de koeien. Tako Willems Takens koopt uit de boedel 5 koeien. Jan Vedder te Groningen, wed. Hindrik Geerts te Dilgt, Jan Lammers te Groningen, Cornelis Bolhuis te Haren en Albert Timmer te Groningen kopen elk een koe.
(Groninger Archieven, toegang 1873, inventaris nr 3, akte 260)

Proces verbaal 2 december 1820

Willem Eising komt bij de schout met een klacht over zijn zwager Tako Takens. Willem heeft aan Tako een paard verkocht voor f.214, maar Tako heeft slechts f.150,- betaald. Hij had beloofd om in de herfst de rest te betalen. Maar Tako stelt, dat het paard niet voldoet. Hij wil het paard wel aan Willem Eising terug geven. Hij is ook bereid het paard nog een half jaar te houden. Als het dan voldoet, zal hij de f.64,- alsnog betalen. En zo wordt door bemiddeling van de schout het geschil opgelost.

(archieff gemeente Haren, deel I, inventarisnummer 53)

Willem trouwt (kerk) op maandag 31 mei 1784 te Haren op 31-jarige leeftijd met de 23-jarige **Engelina Willems Takens**, zie VII-F.

VII-J

Aaltje Alberts Eising, dochter van **Albert Eising (VI-D)** en **Fockjen Hindriks**, is geboren te Onnen, is gedoopt op zondag 1 februari 1756 te Haren, is overleden op woensdag 11 december 1833 te Groningen. Aaltje werd 77 jaar, 10 maanden en 10 dagen.

Aaltje trouwt (kerk) op maandag 5 juni 1786 te Haren op 30-jarige leeftijd met de 44-jarige **Lammert Klaassens Hofkamp**, zoon van **Klaas Lammerts** en **Geesjen Roeleffs Wolf**. Lammert, warmoezenier, is geboren te Groningen (Buiten de Heerepoort), is gedoopt op dinsdag 24 oktober 1741 aldaar, is overleden op maandag 13 december 1813 aldaar. Lammert werd 72 jaar, 1 maand en 19 dagen. Lammert was eerder gehuwd (1) met **Margien Tonnis**.<47,48>

Van Lammert en Aaltje zijn twee kinderen bekend:

- 1 **Leentje Hofkamp** is geboren in 1789 te Groningen, is overleden op zaterdag 23 januari 1841 aldaar. Leentje werd 52 jaar. Leentje trouwt op zondag 27 juni 1813 te Haren (huwelijksgetuigen waren **Luite Bolhuis** en **Cornelis Luite Bolhuis**) op 24-jarige leeftijd met de 21-jarige **Geert Spilger**, zoon van **Michiel Spilger** en **Jantien Geerts Folkers**. Geert, wever en tandmeester, wonende te Haren (Wijk B Kromelboog 27), is geboren op zondag 27 mei 1792 te Vries, is overleden op woensdag 11 januari 1860 te Groningen. Geert werd 67 jaar, 7 maanden en 15 dagen.

Woont volgens het militieregister 1814 vanaf ongeveer 1803 in Haren.

Acte 21 juni 1815

Jantje Geerts, weduwe van Michiel Spilger en haar dochter Trijntje Spilger, gehuwd met Cornelis Bloem, wever te Eelde, verkopen aan hun zoon/broer Geert Spilger, wever te Haren, $\frac{3}{4}$ gedeelte van een behuizing met tuintje staande en gelegen aan de Kromme Elleboog te Haren op de hoek van de Kerklaan, op eigen grond, waarvan het andere $\frac{1}{4}$ gedeelte koper reeds toebehoort. Zwertende ten noorden en oosten aan de behuizing en grond van Elizabeth Hekman, weduwe van Jan Albartus, ten zuiden de weg en ten westen aan de Kerklaan. De koper heeft de verplichting de muur tussen het verkochte huis en dat van Elizabeth Hekman geheel te onderhouden. Wijlen Michiel Spilger en Jantje Geerts hebben dit huis verkregen van Egbert Geerts (Vorenkamp) en Harmtje Hindriks (van Wolde), wonende achter Helpman, ingevolge pachtbrief van 9 juli 1804 gepasseerd voor drie erfgezetenen van het Gericht van Selwert. Welke verpachteren mede bij deze zijn gecompareerd, verklarende uit dien hoofde geen recht of pretentie op het bij deze verkochte te hebben of te reserveren, maar met de bij deze gesloten koopovereenkomst genoegen te nemen en deze te homologeren. De koopprijs bedraagt f.574,-. Geert Spilger betaalt hiervan f.74,-. De rest van de koopsom wordt betaald via een hypothecaire lening bij Jan Henderik Bolt, boekdrukker te Groningen.
(Groninger Archieven, toegang 1869, inventaris nr 39, acte 273)

Geert was later gehuwd (2) met **Hinderkje Montezan**.<49,50>

- 2 **Albert Lammerts Hofkamp** ook genaamd Albert Hofkamp, moesker, koemelker en tuinier, is geboren in 1792 te Groningen, is overleden op donderdag 24 oktober 1833 aldaar of is overleden op donderdag 24 oktober 1833 aldaar. Albert werd 41 jaar.

Acte 9 november 1818

Albert Lammerts Hofkamp, zaagmolenaar, wonende te Helpman, mede namens zijn vrouw Engeltje Harms Mulder, verkoopt aan Pieter Harms Mulder, zaagmolenaar, en zijn vrouw Eltje Jans Wijchers, te Helpman, de geregte halvescheid van 2 matten hooiland, zwertende ten noorden aan de nieuwe fortificatiewerken, voor f 150,-.
(Groninger Archieven, toegang 1869, inventaris nr 67, acte 491)

Albert gaat in ondertrouw (kerk) op zaterdag 13 april 1811 te Groningen, trouwt (kerk) op zondag 28 april 1811 aldaar op 19-jarige leeftijd met de 19-jarige **Engeltien Harms Mulder**, dochter van **Harms Harms Mulder** en **Grietje Derks**. Engeltien is geboren te Groningen (Buiten Klein Poortje) of is geboren in 1792, is gedoopt op zondag 11 december 1791 aldaar, is overleden op woensdag 24 mei 1882 aldaar of is overleden op woensdag 24 mei 1882 aldaar. Engeltien werd 90 jaar.

VII-K

Hindrik Roelfs Nijboer, zoon van **Roeleff Hindriks Nijbuir (VI-F)** en **Marchijn Hindriks**, is gedoopt op zondag 11 december 1735 te Haren, is begraven op woensdag 30 september 1807 aldaar. Hindrik werd 71 jaar, 9 maanden en 19 dagen.

Voogdijstelling 31 oktober 1777

Hindrik Roelf Nieboer te Haren heeft aangezworen als voormond over de vijf minderjarige kinderen van wijlen Albert Roelfs bij Margien Jans in echte verwekt. Harm Dijken te Helpman sibbevoogd en Bartelt Jans op de Hoornschedijk onder Helpman vreemde voogd. De voorstanderen mogen met de moeder van de kinderen een afkoopregeling treffen over de vaderlijke nalatenschap.
(Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1495).

Boedelinventaris 16 april 1779

Boedelinventaris van Hindrik Roelfs en Wilmijna Roelfs opgemaakt na het overlijden van Wilmijna. De waarde van de inventaris is f.205,-. Er zijn echter ook schulden:

- lening schulde Rummerink f.170,-
- landhuur schulde Rummerink f.11,-
- huishuur wed. Roelef Hindriks f.26,-
- landhuur wed. Roelef Hindriks f.7,-
- stobbe baggel gesworene Bellinga f.9,-
- weide van vee in land van de boeren f.5,-
- huur kerkengrond f.4,-

Totaal schadelijke staat f.235,-. Het saldo is dus f.30,- negatief.
(Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1072).

Voogdijstelling 17 april 1779

Jan Jacobs te Helpman heeft aangezwoeren als voormond over de vier kinderen van Hindrik Roelfs bij wijlen Willemmina Roelfs. Hinderikus Roelfs, woonachtig buiten klein poortje wordt sibbevoogd. Jannes Jans te Essen vreemde voogd.
(Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1495).

Akte 17 april 1779

Hindrik Roelefs (Nijboer), weduwnaar van Wilmina Roelefs (Willemtien Roelfs) treft een regeling met Jan Jacobs Smeenge, Hinderikus Roelfs en Jannes Jans als voorstanderen over zijn vier minderjarige kinderen bij Wilmina in echte verwekt, te weten: Roelef 10 jaar, Willem 9 jaar, Margien 6 jaar en Albert 4 jaar.
(Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1614, folio 67)

Akte 19 november 1788

Hindrik Roelefs (Nijboer), Annegijn Roelefs, Anna Roelefs, Hinderikus Roelefs en Wilmijna (Reimeina) Roelefs en haar echtgenoot Warnerus Harms (Warner Ansing) verklaren verpacht te hebben aan mevrouw Maria Louisa Nobel, geboren Gockinga, geassisteerd door haar echtgenoot majoor W.T. Nobel:

1. Een boerenbehuizing met schuur en hof er achter tot ongeveer vijf voet dwars achter de schuur langs, zijnde het baken een pruimenboom en dan recht oost en westwaarts op en de vreedinge tusschen het hof van het grote en kleine huisje, zal met een haege moeten worden gemaakt of zo een van beiden daar een wal langs wil hebben dan zal die wal van eigen grond gemaakt moeten worden en zal deze vreedinge door het grote en kleine huisje elk half moeten worden gemaakt. Met nog een kamp land ten zuiden van dit huis en hof gelegen en de laagte ten oosten achter de kamp gelegen tot aan de dwarsloot die door de laagte loopt naar de kooi, zijnde dit ongeveer acht mudden groot, daar ten noorden verkopers en de Buireweg, ten oosten verkopers en de Kooisingel ten zuiden de kooisingel en gezworene Jan Pauwels en ten westen de Buireweg.

2. Een kamp land, de Molenkamp genaamd

3. Een akker bouwland op het Nieland.

4. Een akker bouwland op het Nieland

De pacht is voor 24 jaar en de prijs is f.1.850,-

(Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1615, pagina 222).

Akte 14 januari 1802

Hindrik Harms, thans weduwnaar van Geertje Hindriks;

Hindrik Roelfs Nijboer, weduwnaar van Willemtien Hindriks, en mede boedelhouder voor dezelve;

Jan Hindriks (Klompman) en Leentje Hendriks;

Hindrik Hindriks (Nijboer), de zoon van Hindrik Roelfs (Nijboer)

Verklaren verkocht te hebben aan Harm Hindriks (van der Veen) en Jantje Hindriks (Scheper) hun beide behuizingen en hoven en het land, dat Harm Hindriks vele jaren heeft gebruikt, alles staande en gelegen aan de westzijde van het Hoornschediep aan de Hoornschedijk. De huur aan de heer Warmolts bedraagt f.24,- per jaar. De prijs is f.150,-.

(Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1617, folio 153)

Ontvangst diaconie te Haren 30 september 1807

Hindrik Neijbuir begraven: f.3,06

Voor het beste laken: f.1,50

(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).

Hindrik trouwt (kerk) op maandag 23 mei 1768 te Haren op 32-jarige leeftijd (1) met de 25-jarige **Willemtien Roelfs**, dochter van **Roelof Willems** en **Gesijna Albers**. Willemtien is gedoopt op zondag 9 september 1742 te Haren, is begraven op woensdag 3 december 1777 aldaar. Willemtien werd 35 jaar, 2 maanden en 24 dagen.

Ontvangst diaconie te Haren 3 december 1777

Hindrik Niebuirs vrouw Mine begraven: f.4,83

(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).

Ontvangst diaconie te Haren 10 januari 1778

Van Hindrik Niebuir het beste laken voor zijn vrouw: f.1,50

(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).

Van Hindrik en Willemtien zijn vijf kinderen bekend:

1. **Roelf Nieboer**, boerenknecht en dienstknecht, wonende te Noordlaren (Wijk C Glimmen 25), is geboren te Haren, is gedoopt op zondag 16 april 1769 aldaar, is overleden op donderdag 4 oktober 1827 te Glimmen. Roelf werd 58 jaar, 5 maanden en 18 dagen.

Is in 1814 dienstknecht bij de heer Jullens te Glimmen.

2. **Willem Niebuir** ook genaamd Willem Nijboer, schipper binnenvaart en vader armenhuis, wonende te Groningen, is gedoopt op zondag 23 september 1770 te Haren, is overleden op zondag 30 maart 1834 te Groningen. Willem werd 63 jaar, 6 maanden en 7 dagen.

Woont in 1814 als arbeider op Voorveld.

Brievenboek gemeente Haren 1819

Uitgaande brief aan de Officier van Justitie met proces verbaal van de diefstal met huisbraak bij Willem Niebuur.

Brief van 14 mei 1819 aan de officier van justitie te Groningen

Toezending van het verslag van de oculaire inspectie benevens de opgave van de goederen welke stolen zijn ten huize van Willem Hendrik Nijboer.

Alsmede de verklaring van het jonge meisje door de schout gehoord. Verder wijst de schout op een zekere Brink, wonende bij de drekstoeper bij de Oosterpoort, die diezelfde dag des morgens is gezien op weg naar Harendermolen en 's middags tusschen 3 en 4 uur tussen Haren en Helpman met nog iemand bij zich.

(archief gemeente Haren, deel I, inventarisnummer 99)

Brief 13 oktober 1820 aan de officier van justitie

De schout stuurt de officier een vrouwspersoon genaamd Elisabeth Dillissen, die zegt te weten wie de braak heeft gepleegd bij Willen Hendrik Nijboer op 14 mei 1819 en de officier ter kennis gebracht bij brief van 14 mei 1819.

(archief gemeente Haren, deel I, inventarisnummer 100)

Willem trouwt (kerk) op zondag 22 mei 1808 te Groningen op 37-jarige leeftijd met de 20-jarige **Jantien Uchterup** ook genaamd Jantje Ogterop. Jantien is

geboren in 1788, is overleden op donderdag 14 april 1831 te Groningen. Jantien werd 43 jaar.

- 3 **Marchien Hindriks Nijboer** ook genaamd Marchijn Nijboer is gedoopt op zondag 6 december 1772 te Haren, is overleden op vrijdag 20 januari 1815 te Paterswolde. Marchien werd 42 jaar, 1 maand en 14 dagen.
Marchien trouwt (kerk) op zondag 12 november 1797 te Eelde op 24-jarige leeftijd met de 25-jarige **Harm Alberts Bonder**. Harm is geboren op dinsdag 10 maart 1772 te Vries, is overleden op woensdag 6 mei 1840 te Paterswolde. Harm werd 68 jaar, 1 maand en 26 dagen.
- 4 **Albert Nijboer** is gedoopt op zondag 15 oktober 1775 te Haren, is overleden op dinsdag 27 december 1814 te Groningen. Albert werd 39 jaar, 2 maanden en 12 dagen.
- 5 **Gesien Nijboer** is gedoopt op zondag 19 oktober 1777 te Haren, is overleden voor 1779. Gesien werd hoogstens 1 jaar, 2 maanden en 13 dagen.

Hindrik trouwt (kerk) op donderdag 13 mei 1779 te Haren op 43-jarige leeftijd (2) met de 34-jarige **Willemtien Hindriks** ook genaamd Willemtje Hindriks, dochter van **Hindrik Hindriks** en **Hillechien Hindriks**. Willemtien is geboren te Helpman of is afkomstig uit aldaar, is gedoopt op donderdag 10 december 1744 te Groningen, is begraven op dinsdag 5 maart 1782 te Haren. Willemtien werd 37 jaar, 2 maanden en 23 dagen.

Ontvangst diaconie te Haren 5 oktober 1782
De vrouw van Hindrik Roelefs Niebuir begraven: f.1,61
Voor het laken: f.1,50
(Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).

Van Hindrik en Willemtien zijn twee kinderen bekend:

- 6 **Geertien Nijboer** is gedoopt op zondag 12 september 1779 te Haren.
- 7 **Hindrik Nijboer**, arbeider, wonende te Haren (Wijk A Middelhorst 30), aldaar (Wijk D Klaverblad 19) en aldaar (Wijk D Klaverblad 19A), is geboren aldaar, is gedoopt op zondag 24 juni 1781 aldaar, is overleden op dinsdag 11 februari 1845 aldaar. Hindrik werd 63 jaar, 7 maanden en 18 dagen.

Is in 1814 boerenknecht bij Jan Bazuin. Woont in 1830 met zijn vrouw en drie zonen op het adres Haren Wijk D Nr 19 Klaverblad.

In het militieregister wordt vermeld, dat Hindrik ten tijde van de loting nog in Delfzijl was. Hindrik zal dus wel deelgenomen hebben aan de laatste acties tegen het Franse leger.

Uitspraak Vrederechter Hoogezand 22 mei 1815
De nabestaanden van de minderjarige kinderen van Geesje Roelfs, arbeidster te Haren en wijlen Aldert Takens, overleden in de herfst van 1812, komen samen.

Aanwezig van vaderszijde:

- Gepke Hindriks, arbeidster te Haren, grootmoeder
- Folkert Takens, boerenknecht te Glimmen, oom
- Take Takens, boerenknecht te Haren, oom

Aanwezig van moederszijde:

- Jan de Groot, arbeider te Haren, vriend
- Reinder Hindriks van Zanten, landbouwer te Haren, vriend
- Hindrik Pieters, arbeider te Haren, bij gebrek aan nabestaanden

Moeder Geesje Roelfs heeft het voornemen te hertrouwen met Hindrik Nijboer. Moeder wordt bevestigd als voogd. Hindrik Nijboer wordt medevoogd en Take Takens toezien voogd.

(Groninger Archieven, toegang 146, inventaris nr 111, zaak 1815/79)

Eén kind van Hindrik Nijboer wordt in 1823 ten laste van de gemeente onderwezen. Dit betekent dat hij niet in staat werd geacht schoolgeld te betalen.

Brief 8 juni 1825 aan de onderwijzers der jeugd te Haren, Helpman, Noordlaren en Onnen
Door dezen geef ik u kennis, dat in de vergadering van de schout en assessoren op den 26 mei jl. is bepaald, dat gij voor dit jaar voor rekening der gemeente negen kinderen zult kunnen onderrigten, berekend naar de bevolking van uw schoolkreits, waarin echter de volgende bepalingen zijn gemaakt, als:

- drie kinderen voor het geheele jaar zijnde een van Albert Hoving en twee van Geert Luiken;
- twaalf kinderen voor de zes wintermaanden of het half jaar, zijnde een kind van Jan F. Eising, twee kinderen van Roelf Baving, twee kinderen van Geert Smeenge, twee kinderen van Hindrik Vedder, een kind van Geert Hindriks en drie kinderen van Willem Harms.

En dat de som voor het gebruik van schoolbehoeften in het gehele jaar is bepaald per kind op f.1,50, doch voor de kinderen die slechts een half jaar de school bezoeken op de helft van dit bedrag.

(archief gemeente Haren, deel I, inventarisnummer 101)

Hindrik trouwt op zondag 11 juni 1815 (huwelijksgetuigen waren **Reinder Hinderks van Santen**, **Jan Jans de Groot** en **Geert Jans Douwes**) op 33-jarige leeftijd met de 35-jarige **Geesje Roelfs Homan**, dochter van **Roelf Geerts Homan** en **Egbertien Geerts Nieuwmeijer**. Geesje, wonende te Haren (Wijk D Klaverblad 19) en aldaar (Wijk D Klaverblad 19A), is geboren te Annerveen, is gedoopt op zondag 21 mei 1780 te Anloo, is overleden op donderdag 9 november 1848 te Haren. Geesje werd 68 jaar, 5 maanden en 19 dagen.

Uitspraak Vrederechter Hoogezand 22 mei 1815
De nabestaanden van de minderjarige kinderen van Geesje Roelfs, arbeidster te Haren en wijlen Aldert Takens, overleden in de herfst van 1812, komen samen.

Aanwezig van vaderszijde:

- Gepke Hindriks, arbeidster te Haren, grootmoeder
- Folkert Takens, boerenknecht te Glimmen, oom
- Take Takens, boerenknecht te Haren, oom

Aanwezig van moederszijde:

- Jan de Groot, arbeider te Haren, vriend
- Reinder Hindriks van Zanten, landbouwer te Haren, vriend
- Hindrik Pieters, arbeider te Haren, bij gebrek aan nabestaanden

Moeder Geesje Roelfs heeft het voornemen te hertrouwen met Hindrik Nijboer. Moeder wordt bevestigd als voogd. Hindrik Nijboer wordt medevoogd en Take Takens toezien voogd.

(Groninger Archieven, toegang 146, inventaris nr 111, zaak 1815/79)

Proces verbaal 17 oktober 1818

Op heden den 17e oktober 1818 compareerde voor mij schout der gemeente Haren Geertje Roelfs Homan van beroep arbeidersche, wonende te Onnen, zijnde als getuige opgegeven door Jan Jacobs, klager. Gevraagd aan de comparant of zij tegenwoordig was geweest toen Jan Jacobs in huis was gekomen van Laurens Eising. Antwoord: ja. Gevraagd wat Jan Jacobs heeft gedaan in huis van Laurens Eising. Antwoord: Jan Jacobs heeft gevraagd om de togtslot te verdelen en Laurens Eising heeft geantwoord, dat de togtslot lag op het huis van Jan Jacobs en dus wilde maken. Laurens Eising zeide: gij hebt de lusten van het huis, moet gij de lasten ook dragen. Waarop Jan Jacobs zeide aan Laurens Eising: gij haalt alles weg, gij haalt de rogge van mijn land af. Waarop Laurens Eising is opgestaan en heeft Jan Jacobs bij het huis aangepakt en wilde hem de deur uit gooien. Zij verklaarde ook dat Jan Jacobs op de grond gelegen heeft, egter hoe dat hij op de grond gekomen is of hij er zelf is neergevallen of dat Lauren Eising hem op de grond gestoten heeft, verklaarde dezelve niet te weten. De comparant verklaarde niet te weten, dat Laurens Eising gezegd had tegen Jan Jacobs; Gij hebt mij geld

afgestolen. Maar wel dat Laurens Eising gezegd had: Gij zult wel weten waar dat onregtveerdige geld gebleven was. (archief gemeente Haren, deel I, inventarisnummer 51).

Geesje was eerder gehuwd (1) met **Aldert Takens**. <51,52>

VII-L **Annegjen Roelofs Nieboer**, dochter van **Roeleff Hindriks Nijbuir (VI-F)** en **Marchijn Hindriks**, is gedoopt op zondag 12 maart 1741 te Haren.

Akte 19 november 1788

Hindrik Roelefs (Nijboer), Annegijn Roelefs, Anna Roelefs, Hinderijkus Roelefs en Wilmijna (Reimeina) Roelefs en haar echtgenoot Warnerus Harms (Warner Ansing) verklaren verpacht te hebben aan mevrouw Maria Louisa Nobel, geboren Gockinga, geassisteerd door haar echtgenoot majoor W.T. Nobel:

1. Een boerenbehuizing met schuur en hof er achter tot ongeveer vijf voet dwars achter de schuur langs, zijnde het baken een pruimenboom en dan recht oost en westwaarts op en de vreedinge tusschen het hof van het grote en kleine huisje, zal met een haege moeten worden gemaakt of zo een van beiden daar een wal langs wil hebben dan zal die wal van eigen grond gemaakt moeten worden en zal deze vreedinge door het grote en kleine huisje elk half moeten worden gemaakt. Met nog een kamp land ten zuiden van dit huis en hof gelegen en de laagte ten oosten achter de kamp gelegen tot aan de dwarsloot die door de laagte loopt naar de kooi, zijnde dit ongeveer acht mudden groot, daar ten noorden verkopers en de Buireweg, ten oosten verkopers en de Kooisingel ten zuiden de kooisingel en gezwoene Jan Pauwels en ten westen de Buireweg.

2. Een kamp land, de Molenkamp genaamd

3. Een akker bouwland op het Nieland.

4. Een akker bouwland op het Nieland

De pacht is voor 24 jaar en de prijs is f.1.850,-

(Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1615, pagina 222).

Annegjen trouwt (kerk) op maandag 31 mei 1773 te Haren op 32-jarige leeftijd met de 31-jarige **Jan Berends Brink**, zoon van **Berent Jans** en **Jantjen Aalders**. Jan, hovenier, wonende te Noordlaren, is gedoopt op woensdag 14 februari 1742 te Haren.

Was hovenier bij secretaris Jullens op het Huis te Glimmen.

Jan was eerder gehuwd (1) met **Egbertje Geerts**. <53..56>

Van Jan en Annegjen zijn twee kinderen bekend:

- 1 **Roelf Jans Brink**, arbeider, wonende te Haren (Wijk C Onnen 1), aldaar (Wijk C Onnen 11) en aldaar, is geboren te Glimmen, is gedoopt op zondag 7 augustus 1774 te Noordlaren, wonende Wijk C Onnen 11 te Haren, is overleden op zaterdag 19 september 1835 te Onnen, is als overleden aangegeven op dinsdag 22 september 1835 te Haren (aangever overlijden was **Harmannus Brink**; getuige aangifte overlijden was **Jan Brink**). Roelf werd 61 jaar, 1 maand en 12 dagen.

Uitspraak Vrederechter Hoogezand 13 november 1817

De nabestaanden van Harmannus en Hindrik Jans Mannes, minderjarige kinderen van Petronella Hindriks, arbeidster te Onnen en wijlen Jan Harmannus Mannes, overleden 15 mei 1815, komen samen.

Aanwezig van vaderszijde:

- Geert Mannes, arbeider te Helpman, oom

- Abel Mannes, arbeider te Helpman, oom

- Roelf Brink, landbouwer te Onnen, aangehuwde oom

Aanwezig van moederszijde:

- Hindrik Bazuin, arbeider te Haren, halve oom

- Harm Derks Bonder, landbouwer te Yde, aangehuwde neef

- Hindrik Hulshof, schoolonderwijzer te Scharmer, oudoom.

Moeder Petronella Hendriks heeft het voornemen te hertrouwen met Jan Smeenk, landbouwer te Onnen. Zij wordt bevestigd als voogdes en Jan Smeenk wordt aangewezen als medevoogd. Geert Mannes wordt benoemd tot toezienend voogd.

(Groninger Archieven, toegang 146, inventaris nr 111, zaak 1817/133)

Uitspraak Vrederechter Hoogezand 13 november 1817

De nabestaanden van Jan, Teunis, Elsje en Hindrik, minderjarige kinderen van Harm Smeenk en Jeigien Teunis, overleden februari 1817, komen samen.

Aanwezig van vaderszijde:

- Jannes Geerts, landbouwer te Rolde, aangehuwde oom

- Roelf Brink, landbouwer te Onnen, aangehuwde neef

- Abel Mannes, arbeider te Helpman, aangehuwde neef

Aanwezig van moederszijde:

- Jan Teunis Boerhuis, schoolonderwijzer te Smilde, oom

- Hindrik Luchies Hulshof, schoolonderwijzer te Scharmer, oudoom

- Harm Derks Bonder, landbouwer te Yde, aangehuwde oudoom.

Jan Teunis Boerhuis wordt benoemd tot toezienend voogd.

(Groninger Archieven, toegang 146, inventaris nr 111, zaak 1817/134)

Afschrift van het besluit van Gedeputeerde Staten van 26 maart 1821

Gedeputeerde Staten reageren op een rekest van J.P. Oostingh, heelmeeester te Haren. Oostingh verzoekt, dat de nodige orders worden gesteld op de voldoening van en pretentie van f.202,75, welke hij heeft wegens geleverde medicijnen aan de minvermogene ingezetenen van het gehucht Onnen, bij gelegenheid van de aldaar in het jaar 1819 geheerst hebbende epidemische ziekte. Over het rekest van Oostingh heeft de schout een rapport met bijlagen gezonden. Behalve de indertijd door Oostingh ingezonden rekening was daar ook bij een rekening van Harm van Streun van f.11,- wegens geleverde winkelwaren aan de behoeftigen, die door de voornoemde ziekte aangetast waren geweest. Gedeputeerde Staten stellen vast, dat op de rekening van Oostingh personen voorkomen, die, hoewel ze niet behorende tot de wel bemiddelde inwoners, toch in het geheel niet in de omstandigheden verkeren, dat ze onder de behoeftige ingezetenen van Onnen gerangschikt kunnen worden. De schout wordt door Gedeputeerde Staten geautoriseerd om de rekeningen van J.P. Oostingh en H. van Streun te voldoen, met dien verstande evenwel, dat op de rekening van Oostingh in mindering worden gebracht de medicijnen, die verstrekt zijn aan de gezinnen van Lammert Smit (f.34,50), Roelf Brink (f.44,50) en de weduwe B. Buivenga (11,75). Deze bedragen zullen door de personen zelf voldaan moeten worden. De schout mag de uitgaven ten laste brengen van het fonds onvoorziene uitgaven op de gemeentebegroting 1820 en bij ontoereikendheid van dat fonds uit het overschot van alle overige posten op de begroting. (archief gemeente Haren, deel I, inventarisnummer 54)

Notulen van de vergadering van de gemeenteraad, woensdag 4 augustus 1830

Er heeft een veeziekte geheerst. De Gouverneur des Konings verzoekt nu opgave te doen van de personen die als gevolg van het verlies van vee in hulpbehoevende omstandigheden zijn geraakt, "zodanig dat zij zonder menschlievende hulp geen vee weder magtig kunnen worden". De volgende lijst wordt vastgesteld:

H. Berends Jr, Onnen, 3 runderen, waarde f.100,-

K. Eisses, Onnen, 5 runderen, waarde f.125,-

D. v.d. Veen, Hoornschedijk, 1 rund, waarde f.50,-

B. Berends, Onnen, 4 runderen, waarde f.100,-

J. Berends, Onnen, 7 runderen, waarde f.140,-

W. Alderts, Onnen, 1 rund, waarde f.45,-

E. Bakker, Onnen, 1 rund, waarde f.45,-

A. Brink, Onnen, 2 runderen en vier schapen, waarde f.65,-
 J. Kooi, Glimmen, 5 runderen, waarde f.125,-
 H. Pauwels, Onnen, 6 runderen, waarde f.105,-
 G. Luiken, Onnen, 2 runderen, waarde f.70,-
 H. Smeenk, Onnen, 6 runderen en 2 schapen, waarde f.120,-
 H.B. Hoeks, Onnen, 5 runderen en 2 schapen, waarde f.100,-
 L. Smid, Haren, 2 runderen en 2 schapen, waarde f.80,-
 L. Eising, Onnen, 2 runderen, waarde f.75,-
 Wed. J. Jochums, Haren, 2 runderen, waarde f.85,-
 R. Brink, Onnen, 1 rund, waarde f.25,-
 J. Alberts, Onnen, 3 runderen, waarde f.100,-
 H. Kooi, Onnen, 1 rund, waarde f.25,-
 P. Molema, Noordlaren, 2 runderen, waarde f.80,-
 Wed. H. Bouwkamp, Noordlaren, 1 rund, waarde f.35,-
 S. Evenhuis, Haren, 1 rund, waarde f.40,-
 Wed. Engbert Jans, Haren, 1 rund, waarde f.55,-
 J. Rueriks, Helpman, 1 rund, waarde f.45,-
 J. Sipkes, Waterhuizen, 3 runderen en 6 schapen, waarde f.90,-.

Roelf trouwt (kerk) op zondag 5 mei 1799 te Haren op 24-jarige leeftijd met de 27-jarige **Abeltijn Mannes** ook genaamd Abeltien Harmannus, dochter van **Harmannes Mannes** en **Gesien Abels**. Abeltijn, wonende te Haren (Wijk C Onnen 11), is geboren te Onnen, is gedoopt op zondag 1 september 1771 te Haren, is overleden op donderdag 6 januari 1842 te Onnen. Abeltijn werd 70 jaar, 4 maanden en 5 dagen.

2 **Beerent Brink** is geboren te Harenermolen, is gedoopt op zondag 31 mei 1778 te Noordlaren.

VII-M **Anna Roelfs Nijbuir**, dochter van **Roeleff Hindriks Nijbuir (VI-F)** en **Marchijn Hindriks**, is gedoopt op zondag 21 april 1754 te Haren, is overleden op vrijdag 9 december 1803 te Meeden. Anna werd 49 jaar, 7 maanden en 18 dagen.

Akte 19 november 1788

Hindrik Roelefs (Nijboer), Annegijn Roelefs, Anna Roelefs, Hinderijkus Roelefs en Wilmijna (Reimeina) Roelefs en haar echtgenoot Warnerus Harms (Warner Ansing) verklaren verpacht te hebben aan mevrouw Maria Louisa Nobel, geboren Gockinga, geassisteerd door haar echtgenoot majoor W.T. Nobel:

1. Een boerenbehuizing met schuur en hof er achter tot ongeveer vijf voet dwars achter de schuur langs, zijnde het baken een pruimenboom en dan recht oost en westwaarts op en de vreedinge tusschen het hof van het grote en kleine huisje, zal met een haege moeten worden gemaakt of zo een van beiden daar een wal langs wil hebben dan zal die wal van eigen grond gemaakt moeten worden en zal deze vreedinge door het grote en kleine huisje elk half moeten worden gemaakt. Met nog een kamp land ten zuiden van dit huis en hof gelegen en de laagte ten oosten achter de kamp gelegen tot aan de dwarsloot die door de laagte loopt naar de kooi, zijnde dit ongeveer acht mudden groot, daar ten noorden verkopers en de Buireweg, ten oosten verkopers en de Kooisingel ten zuiden de kooisingel en gezworene Jan Pauwels en ten westen de Buireweg.

2. Een kamp land, de Molenkamp genaamd

3. Een akker bouwland op het Nieland.

4. Een akker bouwland op het Nieland

De pacht is voor 24 jaar en de prijs is f.1.850,-

(Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1615, pagina 222).

Anna trouwt (kerk) op zondag 27 april 1777 te Haren op 23-jarige leeftijd met de 29-jarige **Jan Meinderts van Essen**, zoon van **Meindert Jans** en **Aaltje Jans**. Jan, kastelein, is gedoopt op woensdag 26 juli 1747 te Haren, is overleden op dinsdag 10 augustus 1819 te Meeden. Jan werd 72 jaar en 15 dagen.

Groninger Courant, 31 december 1819

Mr. M. van der TUUK, openbaar notaris, in het canton van, en residerende te Veendam, zal, ten overstaan van den Heer Vredereger van evengemeld canton, publiek veilen en finaal verkoopen:

I Eene BEHUIZINGE en SCHURE, zijnde eene neringrijke herberg, waarin zulks sedert jaren en nog met goed succes is en wordt gedreven; benevens groote TUIN daar achter, staande en gelegen in de Pastory-heerd, op de Meeden; en

II. Een akker BOVENBOUWTE, gelegen in de Vermaning Heerd, mede op de Meeden;

zijnde deze goederen door JAN MEINDERTS van ESSEN, in leven kastelein op de Meeden, met den dood ontruimd en nagelaten.

Deze verkoop zal plaats hebben op vrijdag den 7 January 1820, des avonds te 6 uren, ten huize van de erven van JAN MEINDERTS van ESSEN opgemeld, op de Meeden.

Jan was later gehuwd (2) met **Tjaduwe Christiaans**. <57.58>

Van Jan en Anna zijn vijf kinderen bekend:

1 **Aaltje Jans van Essen** is geboren op zaterdag 7 maart 1778 te Meeden, is gedoopt op zondag 15 maart 1778 aldaar, is overleden op vrijdag 31 augustus 1838 te Groningen. Aaltje werd 60 jaar, 5 maanden en 24 dagen.

Aaltje was gehuwd met **Jacob Pieters van Dijk**. Jacob is overleden op vrijdag 10 november 1843 te Scheemda.

2 **Roelf Jans Meinderts van Essen**, tuinier, is geboren op woensdag 3 mei 1780 te Meeden, is gedoopt op donderdag 11 mei 1780 aldaar, is overleden op zondag 20 maart 1853 aldaar. Roelf werd 72 jaar, 10 maanden en 17 dagen.

Roelf trouwt (kerk) op zondag 22 juni 1806 te Eextra op 26-jarige leeftijd met de 21-jarige **Everdina Lodewijks Karels**. Everdina is geboren te Nieuweschans, is gedoopt op maandag 12 juli 1784 aldaar, is overleden op dinsdag 23 september 1862 te Meeden. Everdina werd 78 jaar, 2 maanden en 11 dagen.

3 **Meindert Jans van Essen**, hovenier en arbeider, is geboren op dinsdag 16 augustus 1785 te Meeden, is gedoopt op zondag 28 augustus 1785 aldaar, is overleden op donderdag 26 mei 1853 te Muntendam. Meindert werd 67 jaar, 9 maanden en 10 dagen.

Meindert was gehuwd (1) met **Ettje Jurjens Venema**. Ettje is geboren in 1790 te Zuidbroek, is overleden op zondag 24 augustus 1823 te Muntendam. Ettje werd 33 jaar.

Meindert trouwt op vrijdag 7 mei 1824 te Muntendam op 38-jarige leeftijd (2) met de 29-jarige **Siebertje Ennes Bakker**. Siebertje is geboren in 1795 te Hellum, is overleden op maandag 19 mei 1862 te Muntendam. Siebertje werd 67 jaar.

4 **Jan Jans van Essen** is geboren op dinsdag 12 januari 1790 te Meeden, is gedoopt op donderdag 21 januari 1790 aldaar.

5 **Hindrik Jans van Essen**, timmerman, is geboren op vrijdag 24 april 1795 te Meeden, is gedoopt op zondag 3 mei 1795 aldaar, is overleden op woensdag 28 maart 1888 aldaar. Hindrik werd 92 jaar, 11 maanden en 4 dagen.

Hindrik trouwt op maandag 7 november 1836 te Meeden op 41-jarige leeftijd met de 25-jarige **Martje Jans de Boer**. Martje is geboren op maandag 14 oktober 1811 te Meeden, is overleden op vrijdag 21 november 1856 aldaar. Martje werd 45 jaar, 1 maand en 7 dagen.

VII-N **Freerk Pauwels**, zoon van **Luitje Egberts Pouwels (VI-G)** en **Grietje Freriks Pot**, arbeider en kastelein, wonende te Haren, is geboren op woensdag 5 april 1786 aldaar, wonende Wijk B Kromelboog 27 aldaar, is overleden op maandag 4 september 1826 aldaar, is als overleden aangegeven op dinsdag 5 september 1826 aldaar (aangever overlijden was **Albert Bolhuis**; getuige aangifte overlijden was **Derk Albartus**). Freerk werd 40 jaar, 4 maanden en 30 dagen.

Groninger Courant, 25 maart 1825

Verkoop ter Rolle van Geregtelijke uitwinningen, van de Regtbank van Eersten Aanleg, zitting houdende te Groningen: Van eene BEHUIZING en SCHUUR, geteekend letter Q, no. 120 V, rood lett. IJ, no. benevens de BEKLEMMING van een Tuin, groot ongeveer veertig Roeden en zestien Ellen, staande en gelegen buiten de Oosterpoort, te Groningen, Arrondissement Groningen, toebehoorende aan FREERK LUITJES PAUWELS, wonende te Haren, voor zich, en als Voogd over zijn minderjarig kind, bij MARGJEN JANS in echte verwekt, wordende in hure bewoond en gebruikt door JAN RUURTS BOSMAN. Gearresteerd ten laste van gemelden FREERK LUITJES PAUWELS, voor zich en als Voogd over zijn minderjarig Kind, bij MARGJEN JANS in echte verwekt.

Freerk trouwt op zondag 29 oktober 1815 te Haren (huwelijksgetuigen waren **Jan Geerts Stel** en **Egbert Luitjes Pouwels** (zie VI-G.2)) op 29-jarige leeftijd (1) met de 24-jarige **Marchien Jans de Vrieze**. Marchien is geboren in 1791, is overleden op maandag 19 januari 1824 te Groningen (in het huis van haar vader buiten de Oosterpoort te Groningen). Marchien werd 33 jaar.

Van Freerk en Marchien is een kind bekend:

- Elsje Pauwels**, wonende te Haren, is geboren op woensdag 1 mei 1822 aldaar (Wijk A Haren 4), is als geboren aangegeven op zaterdag 4 mei 1822 aldaar (aangever geboorte was **Freerk Pauwels** (zie VII-N); getuigen aangifte geboorte waren **Jelke Roelfs Vos** en **Jan Geerts Stel**), is overleden op maandag 19 november 1900 te Groningen. Elsje werd 78 jaar, 6 maanden en 18 dagen.

Woont in 1826 als ook haar vader overlijdt bij de moeder van haar moeder Elsie Roebers, weuwe van Jan Jans de Vrieze (ook Oostfriese) te Groningen. Haar oma van vaderszijde treedt dan op als voogd.

Elsje trouwt op zaterdag 3 mei 1851 te Bedum op 29-jarige leeftijd met de 27-jarige **Pieter Geerts Luurtsema**. Pieter is geboren op donderdag 13 november 1823 te Zuidwolde, is overleden op maandag 23 april 1883 te Groningen. Pieter werd 59 jaar, 5 maanden en 10 dagen.

Freerk trouwt op vrijdag 12 mei 1826 te Haren (huwelijksgetuigen waren **Jan Geerts Stel**, **Roelf Koops**, **Albert Bolhuis** en **Jan Folkerts de Vries**) op 40-jarige leeftijd (2) met de 35-jarige **Corneelsje Jochums de Jonge** ook genaamd Cornelsje Jochem de Jonge. Corneelsje, wonende te Haren (Wijk C Onnen 27), is geboren te Diever, is gedoopt op zondag 16 januari 1791 aldaar, is overleden op donderdag 17 juni 1858 te Onnen. Corneelsje werd 67 jaar, 5 maanden en 1 dag.

Corneelsje was eerder gehuwd (1) met **Hindrik Johannes Punt**.^{<59,60>}

Corneelsje was later gehuwd (3) met **Adolf Folkers Eisses**.^{<61..64>}

VII-O **Aaltje Pauwels**, dochter van **Luitje Egberts Pouwels (VI-G)** en **Grietje Freriks Pot**, wonende te Haren, is geboren aldaar, is gedoopt op zondag 7 juni 1789 aldaar, wonende Wijk B Haren 16 aldaar, is overleden op woensdag 7 juni 1826 aldaar, is als overleden aangegeven op vrijdag 9 juni 1826 aldaar (aangever overlijden was **Jan Geerts Stel**; getuige aangifte overlijden was **Roelf Roelofs Rademaker**). Aaltje werd 37 jaar. Aaltje trouwt (kerk) op zondag 6 mei 1810 te Haren op 20-jarige leeftijd met de 27-jarige **Jan Geerts Stel**, zoon van **Geert Jans Stel (VI-A.6)** en **Johanna Lucas Oosterveld**. Jan, timmerman en koopman in kruidenierswaren, wonende te Haren (Wijk B Haren 4) en aldaar, is geboren op zondag 6 oktober 1782 aldaar, wonende Wijk B Haren 16 aldaar, is overleden op zaterdag 22 juli 1826 aldaar, is als overleden aangegeven op dinsdag 25 juli 1826 aldaar (aangever overlijden was **Geert Jans Stel** (zie VI-A.6); getuige aangifte overlijden was **Roelf Koops**). Jan werd 43 jaar, 9 maanden en 16 dagen.

Groninger Courant, 2 december 1814

De voorstanders over de minderjarige kinderen van wijlen F. ter Borg en Johanna Swartwolt, gedenken aan de meest biedende te verhuren: en boerenbehuizing met plus minus 60 grazen bouw-, weide- en hooilanden, staande en gelegen te Haren, alles zoo en in dier voege, als thans door Roelof Vos en vrouw, meijersgewijze wordt bewoond en gebruikt, en op conditiën als op den dag van verhuring zullen worden voorgelezen. Deze verhuring staat te geschieden op maandag den 5 december 1814, des avonds precies te 6 uren, ten huize van J.G. Stel, in de Kroon te Haren.

Proces verbaal caféruzie op 2 oktober 1818

Op vrijdag 2 oktober 1818 ontstaat er ruzie in de herberg van kastelein Lammert Sluurman in Helpman. De ruzie vindt plaats tussen Jan Buiring en Sytse Nijdam van de Hoornschedijk aan de ene kant en Jan Hendriks Schipper en Geert Berend Vos aan de aan de andere kant. Geert Berend Vos is bakkersknecht bij Haviga aan de straat. Tegelijkertijd is ook een groepje mensen van de overzijde van de straat in de herberg aanwezig: Geertruida Pootholt, Hermannus van Oosten en Jan Timmermans, die knecht is bij Jan Geert Stel. Zie voor het proces verbaal van de ruzie bij Lammert Sluurman. (archief gemeente Haren, deel I, inventarisnummer 51).

Acte 19 december 1818

Openbare verkoop ten verzoeke van Egbert Willems Mulder en Wolter Rudolf Nanninga Bronsema, gevolmachtigden van Jan Geerts Stel, tapper, en Aaltje Luitjes Pauwels, echtelieden, op zaterdag 19 december 1818 ten huize van voornoemde Jan Geerts Stel. Verkocht worden:

- Een royale nieuw getimmerde behuizing met en ruime stalling en wagenhuis, benevens spatieuze tuinen en appelhof, volgens afbakening staande en gelegen aan de westzijde van de straat te Haren, nr B 52 volgens de directe belasting, met de drift ten noorden der behuizing, wordende door Jan Geerts Stel en zijn vrouw bewoond en gebruikt, doende jaarlijks aan de kerk te Haren tot een vaste grondhuur f 4,-, zwellende ten noorden aan het perceel 2 volgens afbakening, ten oosten aan de straat, ten zuiden aan de behuizing van Jan Koster en ten westen aan het land van Roelof Koops, aangekocht bij acte van 15 november 1810, gepasseerd voor Mr Scato Gockinga.
- Een nieuw getimmerde behuizing, bestaande uit twee woningen met tuin volgens afbakening, staande en gelegen westzijde van Haren, nr B 183 in de directe belasting, zwellende ten noorden aan de behuizing van Jan Pootholt en het land van Roelof Koops, ten oosten de straat, ten zuiden de drift behorende bij perceel 1 en ten westen het land van Roelof Koops, zijnde de grond gelijk met de grond van perceel 1 aangekocht.
- Twee matten kamp, de Alinge kamp, gelegen onder Onnen. Aangekocht bij stokleggingsbrief van 3 mei 1774.
- Twee matten hooiland ten oosten van Haren, aangekocht bij stokleggingsbrief van 16 mei 1767.

Hoogste bieder op perceel 1. Is Grietje Freerks Pot, weduwe Luitje Pauwels, landbouwersche, wonende op de Harenemolen voor f 2.577. Op perceel 2. Jannes van Bolhuis, wonende Horensche Dijk onder Groningen en zijn vrouw Matje Jans Hoiting voor f 913. Op perceel 3. Roelof Koops, secretaris van het gemeentebestuur van Haren, voor f 66,-. En op perceel 4. Hindrik Klaassen van der Es en Lucas Abels Brink voor f 76. Alle biedingen worden gegund. (Groninger Archieven, toegang 1869, inventaris nr 68, acte 563)

Groninger Courant, 10 december 1819

Ten overstaan van Mr. Willem Jan Quintus, notaris te Groningen, zullen op woensdag den 22 december 1819, des avonds precies te 6 uren, ten huize van den kastelein J.G. Stel te Haren, publiek worden verkocht:

- Eene hecht sterke en wel doortimmerde behuizing, geteekend B no 3 met een hof daar achter, staande westzijde van de Straat te Haren, door Jan Stel de Jonge in eigendom bewoond.
  - Een nieuwe getimmerde groote schuur, mede aldaar op afbraak.
- Om de behuizing op den 1 mei 1820 te aanvaarden.

Notulen Schout en Assessoren, juni 1825

Jan Geerts Stel krijgt opdracht een privaat aan te leggen in de school te Helpman voor f.30,- (archief gemeente Haren, deel I, inventarisnummer 30).

Van Jan en Aaltje zijn vijf kinderen bekend:

- Geert Stel**, bakker, wonende te Haren (Wijk B Haren 15A), is geboren op woensdag 3 juli 1811 aldaar, is gedoopt op zondag 7 juli 1811 aldaar, is overleden in juni 1874 te Zwolle. Geert werd 62 jaar en 11 maanden. Geert trouwt op zaterdag 23 april 1836 te Appeltern op 24-jarige leeftijd met de 21-jarige **Petronella Prosman**. Petronella is geboren op woensdag 25 mei 1814 te Alphen aan den Rijn, is overleden op zaterdag 10 maart 1906 te Zwolle. Petronella werd 91 jaar, 9 maanden en 13 dagen.
- Luitje Stel**, wonende te Haren en aldaar, is geboren op woensdag 29 september 1813 aldaar (Wijk B Haren 4), is als geboren aangegeven op donderdag

- 30 september 1813 aldaar (aangever geboorte was **Jan Geerts Stel** (zie VII-O); getuigen aangifte geboorte waren **Jan Gerrits Pootholt** en **Roelf Jans van Dam**), wonende Wijk B Haren 4 aldaar, is overleden op donderdag 16 juni 1814 aldaar, is als overleden aangegeven op vrijdag 17 juni 1814 aldaar (aangever overlijden was **Jan Geerts Stel** (zie VII-O); getuige aangifte overlijden was **Jan Koster**). Luitje werd 8 maanden en 18 dagen.
- 3 **Grietje Jans Stel**, wonende te Haren en aldaar (Wijk B Haren 4B), is geboren op dinsdag 30 januari 1816 aldaar (Wijk B Haren 4), is als geboren aangegeven op woensdag 31 januari 1816 aldaar (aangever geboorte was **Jan Geerts Stel** (zie VII-O); getuigen aangifte geboorte waren **Jan Gerrits Pootholt** en **Roelf Jans van Dam**), is overleden op dinsdag 2 oktober 1832 aldaar, is als overleden aangegeven op woensdag 3 oktober 1832 aldaar (aangever overlijden was **Egbert Luitjes Pouwels** (zie VI-G.2)). Grietje werd 16 jaar, 8 maanden en 2 dagen.
- 4 **Johanna Stel**, wonende te Haren en aldaar, is geboren op donderdag 1 april 1819 aldaar (Wijk B Haren 4), is als geboren aangegeven op zaterdag 3 april 1819 aldaar (aangever geboorte was **Jan Geerts Stel** (zie VII-O); getuigen aangifte geboorte waren **Jan Koster** en **Geert Smeenge**), wonende Wijk B Haren 4 aldaar, is overleden op vrijdag 9 juli 1819 aldaar, is als overleden aangegeven op zaterdag 10 juli 1819 aldaar (aangever overlijden was **Jan Geerts Stel** (zie VII-O); getuige aangifte overlijden was **Jannes van Bolhuis**). Johanna werd 3 maanden en 8 dagen.
- 5 **Luitje Stel**, wonende te Haren en aldaar, is geboren op zondag 20 april 1823 aldaar (Wijk B Haren 5), is als geboren aangegeven op maandag 21 april 1823 aldaar (aangever geboorte was **Jan Geerts Stel** (zie VII-O); getuigen aangifte geboorte waren **Jannes van Bolhuis** en **Asse Oosterveld** (zie VII-B.2)), wonende Wijk B Haren 5 aldaar, is overleden op dinsdag 15 juli 1823 aldaar (in de acte staat abusievelijk wijk A), is als overleden aangegeven op woensdag 16 juli 1823 aldaar (aangever overlijden was **Jan Geerts Stel** (zie VII-O); getuige aangifte overlijden was **Asse Oosterveld** (zie VII-B.2)). Luitje werd 2 maanden en 25 dagen.

Noten

- Dit overzicht is gemaakt op vrijdag 25 mei 2018 met Haza-21 versie 3.3.0.577.20171111 door E.M. van Koldam, P.J. Noel Bakerstraat 86, 9728 WD GRONINGEN.
- Sicco trouwt (kerk) op dinsdag 3 februari 1682 te Groningen met Grietien.
  - Grietien Pieters, dochter van Pieter Cornelis Vos en Annegien Lamberts. Grietien is geboren te Helpman, is gedoopt op donderdag 10 november 1661 te Groningen.
  - Hindrik trouwt (kerk) op zondag 9 oktober 1746 te Haren met Hindriken.
  - Hindriken Hindriks. Hindriken is afkomstig uit Paterswolde, is begraven op vrijdag 20 juni 1777 te Haren. Ontvangst diaconie te Haren 20 juni 1777. De weduwe van Hinderk Fokkens begraven: f.5.75 (Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7). Ontvangst diaconie te Haren 28 juni 1777. Van Willem Takens wegens testament van zijn moeder voor de armen: f.3.15. En voor het beste laken voor de dienst van zijn moeder Hindrik Fokkens weduwe. (Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).
  - Egbert trouwt (kerk) op zondag 12 januari 1744 te Haren met Rolina.
  - Rolina Hindriks ook genaamd Rolina Hendriks, dochter van Hindrik Harms en Grietje Lucas. Rolina is gedoopt op zondag 11 september 1712 te Haren, is begraven op donderdag 27 september 1787 aldaar. Rolina werd 75 jaar en 16 dagen. Ontvangst diaconie te Haren 27 september 1787. Egbert Pauwels zijn vrouw (Roelfijn Hindriks) begraven: f.10.71 (Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7). Ontvangst diaconie te Haren 8 december 1787. Van Egbert Pauwels voor het beste laken: f.1.50 (Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).
  - Egbert trouwt (kerk) op zondag 6 juli 1788 te Haren met Grietien.
  - Grietien Aaldriks. Grietien is geboren te Annen, is gedoopt op zondag 30 september 1759 te Anloo. Grietien was eerder gehuwd (1) met Onbekend.
  - Geert trouwt (kerk) op donderdag 4 mei 1780 te Haren met Johanna.
  - Johanna Lucas Oosterveld, dochter van Lucas Jans en Pieterien Hindriks. Johanna, wonende te Haren, is gedoopt op zondag 1 februari 1750 aldaar, wonende Wijk A Haren 7 aldaar, is overleden op vrijdag 5 augustus 1814 aldaar, is als overleden aangegeven op zondag 7 augustus 1814 (getuigen aangifte overlijden waren Geert Jans Stel (zie VI-A.6) en Arent Jans Mulder). Johanna werd 64 jaar, 6 maanden en 4 dagen.
  - Jan gaat in ondertrouw (kerk) op donderdag 27 oktober 1796 te Groningen, trouwt (kerk) op zondag 20 november 1796 aldaar met Geertijn.
  - Geertijn Leffers. Geertijn is geboren in 1767 te Grotegast, is overleden op vrijdag 20 mei 1836 te Groningen. Geertijn werd 69 jaar.
  - Warner trouwt op zondag 7 november 1813 te Haren met Trientje.
  - Trientje trouwt op zaterdag 14 november 1818 te Haren met Johan.
  - Anje Fokkes. Anje, wonende te Haren, is geboren in 1779, wonende Wijk B Oosterweg 34 aldaar, is overleden op zaterdag 16 april 1814 aldaar, is als overleden aangegeven op zondag 17 april 1814 aldaar (aangevers overlijden waren Johan Heinrich van Riesz en Geerd Albartus). Anje werd 35 jaar. Memory van successie, 22 december 1814. Enig erfgenaam is Anjes dochter Catharina Sophia van Riesz. Geen boedelbeschrijving.
  - Johan Heinrich van Riesz, zoon van Jacob van Riesz en Christine Sophie Tummeln. Johan, tuinman, wonende te Haren (Wijk B Oosterweg 34) en aldaar, is geboren op woensdag 5 februari 1772 te Wirtshausen (D), wonende Wijk B Oosterweg 34 te Haren, is overleden op woensdag 12 januari 1825 aldaar, is als overleden aangegeven op donderdag 13 januari 1825 aldaar (aangever overlijden was Geerd Albartus; getuige aangifte overlijden was Jan Stoffer Ruuls). Johan werd 52 jaar, 11 maanden en 7 dagen. Woont volgens militieregister 1814 bij Jacobus van Trojen. Geboortedatum is overgenomen uit het militieregister. Processen verbaal 18 augustus 1820. Een klacht ingediend door Antje Brouwer en haar moeder wegens een mishandeling ten huize van Christoffer van Boekeren leidt tot een aantal processen verbaal, waarin verklaringen zijn opgenomen van de betrokkenen en getuigen. De aanleiding voor de problemen is, dat Antje Brouwer vergezeld van haar moeder en haar baby op 13 augustus 1820 in de herberg De Jagtwagen gaat zitten. Zij wil niets gebruiken. Ze vraagt alleen Christoffer van Boekeren te spreken. Dit wordt haar geweigerd en er ontstaat commotie. Uiteindelijk wordt Antje met moeder en kind hardhandig de Jagtwagen uitgewerkt. Zo hardhandig dat ze hier een klacht over indient bij de officier van justitie, die op zijn beurt daar weer informatie over vraagt aan de schout. Uit de stukken wordt niet duidelijk waarom de emoties zo hoog oplopen. Ik denk dat wel te weten. Het kind, dat Antje Brouwer bij zich heeft is haar op 2 juni 1820 geboren buitenechtelijke zoonje, genaamd Christoffer. Het is dan niet moeilijk te raden wie volgens Antje de vader van het kind is. Voorts kent Antje blijkens haar verklaring een groot aantal personen in Haren. Het is dan ook niet onwaarschijnlijk, dat Antje enige tijd in de Jagtweide heeft gewerkt. In de verklaring van Johan Heinrich van Riesz wordt Antje veelzeggend aangeduid als "Stoffer zijn hoer". Overigens heet Antje Brouwer vanaf 6 mei 1828 Annigje Bakker. Ook Christoffer jr gaat later als Christoffer Bakker door het leven. Pieter Jans Pieters wordt in de verklaringen aangeduid als zwager van Christoffer van Boekeren. In werkelijkheid is hij dat na de scheiding van Christoffer van Boekeren van zijn zuster Stientje Pieters in 1817 niet meer. De schout heeft eerst alleen verklaringen opgenomen van Antje Brouwer, Trientje Harms en Johan Heinrich van Riesz. Op last van de officier van justitie moet hij ook verklaringen opnemen van Christoffer van Boekeren, Anna van Boekeren en Pieter Jans Pieters. * Verklaring Antje Brouwer. Zij is op zondag met haar moeder en haar kind naar De Jagtwagen gekomen. Daar waren toen alleen de hovenier van de schout (Johan Heinrich van Riesz) en een ander haar onbekend manspersoon aanwezig. Vervolgens is de zwager van Van Boekeren, de cichoreifabrikant Pieters met zijn zoon binnen gekomen en heeft tegen de hovenier gezegd, dat hij mee naar achteren moest komen om daar te zitten. Daarop kwam zoon Jan van Boekeren en heeft ons gevraagd wat de begeerte was. Waarop Antje heeft geantwoord, dat zij zijn vader wilde spreken. Jan heeft toen gezegd, dat Antje daar niets mee nodig had. Daarop hebben Jan en Anna van Boekeren en Pieter Jans Pieters en zijn zoon Antje en haar moeder heerlijk mishandeld, geslagen, geschopt en tegen de grond gesmeten en wel zo, dat zij zich bloedend nog niet wisten te redden. Haar muts werd aan stukken gescheurd. En toen is ook vader Van Boekeren nog gekomen om mee te schoppen en te slaan. * Verklaring 18 augustus 1820 van Trientje Harms, vrouw van Hindrik Alberts (Bakker), schipper te Veendam. Zij verklaart op zondag 13 augustus 1820 omstreeks 11.00 uur met haar dochter en haar kind naar De Jagtwagen gekomen te zijn. Er waren toen in De Jagtwagen twee aan haar onbekende personen aanwezig. Waarvan er een later de hovenier op Zorgvrij bleek te zijn. Een van de kinderen van Van Boekeren heeft toen aan deze twee personen gevraagd om naar achteren te gaan. Om aldaar hun borrel op te drinken. Dat toen de beide mannen weg waren Jan van Boekeren aan haar dochter heeft gevraagd wat zij wilde. Dat haar dochter daarop heeft geantwoord, dat zij zijn vader wilde spreken. Dat Jan van Boekeren toen na enige scheldwoorden haar dochter heeft aangevallen en zodanig heeft geslagen, dat haar arm blauw was. Jan van Boekeren werd daarbij geholpen door zijn zuster Anna en door de cichoreifabrikant Pieter Jans Pieters met zijn zoon. Pieters en zijn zoon hebben ook haar aangevallen en geslagen. Tenslotte is Christoffer van Boekeren zelf ook nog gekomen en hebben ze gezamenlijk haar dochter de deur uit gesmeten. * Verklaring dd 18 augustus 1820 van Johan Heinrich van Riesz, tuinman op de plaats Zorgvrij te Haren. Hij verklaart, dat hij zondag 13 augustus 1820 omstreeks 11.00 uur in De Jagtweide was en daar een oude vrouw en een jonge vrouw met een kindje op de arm heeft ontmoet. Hij heeft toen een borrel gedronken en is bij deze vrouwspersonen gaan zitten. Hij heeft gevraagd waar ze vandaan kwamen en toen heeft de oude vrouw geantwoord, dat ze van Groningen kwamen. Toen heeft Pieter Jans Pieters gevraagd bij hem te komen en toen hij vervolgens buiten bij de achterdeur stond heeft Pieters hem gevraagd daar even te blijven, omdat er wellicht een grap zou gebeuren met Stoffer zijn hoer. Hij is even later weer in De Jagtwagen naar binnen gegaan, om haar te zien, omdat hij haar niet kende. Daarna heeft hij zijn borrel gedronken en is weer naar achteren gegaan. Hij heeft toen daarafter gezeten met de arbeider Willem Pieters. Vervolgens hoorde hij in De Jagtwagen "moord, moord" roepen en is hij toen weer naar binnen gegaan om te zien wat er aan de hand was. Hij zag dat Jan van Boekeren en Jan Pieters de beide vrouwen bij de arm hadden om te buitenshuis te zetten. Hij is toen tussenbeide gekomen om te zeggen, dat ze niet moesten slaan. Ook is hij naar achteren gelopen om vader Van Boekeren te zeggen, dat hij zijn zoon Jan moest waarschuwen niet te slaan. Vervolgens is vader Van Boekeren naar achteren gekomen met zijn dochter Anna, die flauw was gevallen, maar hij heeft niet gezien of iemand haar een slag had toegebracht. * Verklaring dd 29 augustus 1820 van Pieter Jans Pieters, 50 jaar, van beroep cichoreifabrikant te Haren. Pieters is op zondag vanuit de kerk naar De Jagtwagen gegaan om daar in het huis

- van Van Boekeren koffie te drinken. In de Jagtwagen zelf had hij wel vrouwspersonen zien zitten, maar hij wist niet wie dat waren. Hij ontken aan de mishandeling van Antje Brouwer en haar moeder deelgenomen te hebben. Hij heeft pas achteraf gehoord, dat er ruzie geweest was. In het achterhuis heeft hij koffie gedronken met zijn broer Willem Pieters en de tuinman Van Riesz. Het kan ook zijn, dat de laatste een borrel heeft gedronken. Hij kan zich niet herinneren, dat hij aan Von Riesz heeft gezegd; "wacht een weinig, daar gebeurt een grap met Stoffer zijn hoer". * Verklaring dd 29 augustus 1820 van Pieter Pieters jr, oud 20 jaar. Ook hij is na de kerk naar de Jagtwagen gegaan. Toen hij in De Jagtwagen kwam, waren daar twee onbekende vrouwspersonen, waarvan er een een kind op de arm had. Verder waren er Anna en Jan van Boekeren. Dat toen Anna van Boekeren aan de beide vrouwen vroeg wat zij wilden, zij een flauwte kreeg door de brutale gezegden van de vrouwen en dat haar vader haar naar achteren heeft gedragen. Dat Jan van Boekeren toen aan de vrouwen heeft gevraagd wat ze wilden, waarop zij hebben gezegd, dat ze hier niet vandaan wilden. Dat Jan toen heeft gezegd, dat als zij niet zelf weg wilden gaan, hij ze uit de deur zou moeten zetten. Waarop Jan ze bij de arm heeft gepakt en de deur heeft uitgezet. Hij heeft niet gezien dat Jan geslagen heeft. Hij heeft ook niet gezien dat ze aan de vinger bloedde, maar wel dat ze een raam ingeslagen had. Vervolgens zijn de vrouwen weggegaan. * Verklaring dd 29 augustus 1820 van Anna van Boekeren, oud 23 jaar, die in 1820 de kasteleinsche is in De Jagtwagen. Op zondag 13 augustus kwamen twee vrouwspersonen, de ene met een kind in De Jagtwagen en zijn gaan zitten. Waarop Anna heeft gevraagd wat zij wilden hebben. Het antwoord daarop was, dat zij haar vader wilden spreken. Anna heeft toen gezegd, dat ze daar niets mee nodig hadden en dat er geen personen welkom waren, die niets wilden verteren. De beide vrouwspersonen zeiden, dat zij voornemens waren te blijven totdat het gericht hen er uit zou zetten. Anna is daarop flauw gevallen en weet niet wat er daarna gebeurd is, omdat zij uit De Jagtwagen is gedragen of geholpen. Toen zij weer bij kwam waren de beide vrouwspersonen weg. * Verklaring dd 31 augustus 1820 van Christoffer van Boekeren, oud 45 jaar, zonder beroep. Hij verklaart, dat hij na de kerkdienst naar de woning van zijn dochter in De Jagtwagen is gegaan en dat hij zijn dochter daar toen op de grond liggend heeft aangetroffen. Hij heeft zijn dochter toen naar achteren gebracht. Voorts heeft hij gezien, dat er een glas in stukken was, zonder dat hij wist wie dat gedaan had. (archieff gemeente Haren, deel I, inventarisnummer 53) Johan was eerder gehuwd (1) met Anje Fokkes.
- Trientje Buning ook genaamd Trientje Buningh, dochter van Geert Jans Buning en Lammechien Jans de Wit. Trientje, wonende te Haren (Wijk B Haren 23), aldaar (Wijk D Klaverblad 19) en aldaar (Wijk D Hemmen 21), is gedoopt op donderdag 3 juli 1788 te Groningen, is overleden op woensdag 8 mei 1861 te Haren. Trientje werd 72 jaar, 10 maanden en 5 dagen. Woont in 1830 als weduwe met drie kinderen uit het huwelijk met Jacob Heinrich van Riesz op het adres Haren Wijk D Nr 19 Klaverblad. Actes 2 februari 1815 Testament van Warnerus Ansing. Hij wijst zijn vrouw Trientje Geerts Buning aan als enige en algemeen erfgenaam. Getuigen zijn Roelof Koops, landbouwer te Haren, Harmannus Doll Havinga, bakker te Haren, Jan Meinders, landbouwer te Brouwer en Jan Swartwolt, schoolmeester te Haren. In een aparte acte wijst Trientje Geerts Buning haar man Warnerus Ansing aan als enig en algemeen erfgenaam. Trientje kan niet schrijven. (Groninger Archieven, toegang 1872, inventaris nr 8, actes 43 en 44) Acte 15 november 1817 Trientje Geerts Buning, weduwe Warnerus Ansing, verkoopt aan Roelof Brinks, horlogemaker, en zijn vrouw Hindriks Dijken, wondende te Haren en aan Arend Mulder, meester broodbakker en zijn vrouw Hillechijn Hovingh, mede te Haren, een kamp land gelegen te zuiden van Haren, zwellende ten noorden Jan Lucas Oosterveld, ten oosten de Hereweg, te zuiden de erven Willem Takens en ten westen de Luzenbergsweg. Voor de prijs van f 600,-. Dit bedrag wordt betaald door Elizabeth Schuurman, wonende te Groningen. Zij krijgt recht van hypotheek op het kamp land. (Groninger Archieven, toegang 1869, inventaris nr 60, acte 528) Trientje was eerder gehuwd (1) met Onbekend. Trientje was later gehuwd (3) met Johan Heinrich van Riesz.
- Annegien trouwt (kerk) op zondag 3 juni 1810 te Groningen met Geert.
- Geert trouwt op vrijdag 19 november 1819 te Haren met Marijke.
- Lammert Alberts ook genaamd Lammert Aberts, zoon van Albert Lammers en Margien Derks. Lammert, arbeider, is gedoopt op zondag 14 maart 1784 te Groningen (Martinikerk), is overleden in 1810 (OS). Lammert werd 26 jaar.
- Marijke Meintjes ook genaamd Marijke Muntjes, dochter van Mentje Jans en Rachel Hindriks. Marijke, wonende te Helpman (Wijk A Helpman 21), is geboren op donderdag 29 april 1779 te Groningen, is overleden op zondag 18 februari 1855 te Helpman. Marijke werd 75 jaar, 9 maanden en 20 dagen. Marijke was eerder gehuwd (1) met Lammert Alberts.
- Geert Jans Schnuck. Geert, arbeider, wonende te Helpman (Wijk A Helpman 21), is geboren in 1777 te Osnabrück (D), is luthers gedoopt, is overleden op dinsdag 3 augustus 1830 te Helpman. Geert werd 53 jaar. Woont in 1830 op het adres Helpman Wijk A Nr 21-2 samen met zijn vrouw, twee kinderen, een dochter uit het eerste huwelijk van zijn vrouw en de schoonmoeder van zijn vrouw uit haar eerste huwelijk. Geert was later gehuwd (2) met Marijke Meintjes.
- Geert trouwt (kerk) op dinsdag 24 september 1805 te Haren met Aaltien.
- Aaltien Harms, dochter van Harm Harms en Luijchijn Hindriks. Aaltien, wonende te Haren, is geboren aldaar, is gedoopt op zondag 15 januari 1786 aldaar, wonende Wijk B Oosterweg 34 aldaar, is overleden op maandag 14 juli 1828 aldaar, is als overleden aangegeven op dinsdag 15 juli 1828 aldaar (aangever overlijden was Geerd Albartus (zie VII-A.4); getuige aangifte overlijden was Geert Jans Kloosterhuis). Aaltien werd 42 jaar, 5 maanden en 29 dagen.
- Geesje trouwt op zondag 26 oktober 1823 te Haren met Christoffer.
- Christoffer Ruuls ook genaamd Stoffer Ruur, zoon van Jan Stoffer Ruuls en Jantien Boelens Hamminga. Christoffer, landbouwer, wonende te Haren (Wijk A Haren 23), is geboren te Sappemeer, is gedoopt op zondag 10 maart 1793 aldaar, is overleden op donderdag 25 augustus 1831 te Haren. Christoffer werd 38 jaar, 5 maanden en 15 dagen. Woonde in 1830 op het adres Haren Wijk A Nr 23 samen met zijn vrouw Geesje Oosterveld, drie kinderen en de inwonende dienstmeid Fennechien Smeenge. Ingekomen stukken gemeente Haren, 18 april 1814 Brief van de commissaris van het arrondissement Groningen met de mededeling, dat de leden van de landmilitie zich op 26 april 1814 om 8 uur in de ochtend in de Martinikerk moesten bevinden. Daarbij de toevoeging voor de maire: "het zoude mij aangenaam zijn, indien Ued bij de overgave van uw contingent tegenwoordig waart". Bijgevoegd een nominatie controle van de door het lot gedefinieerden. Nr. trekking, naam, remplaçant 1. Berg van den, Derk, vrijwillig; 36. Pathuis, Hindrik 40. Hendriks, Berend 41. Bruin de, Christiaan 59. Klaassens, Roelf 69. Veltman, Gerrit, remplaçant Bennink, Peter, te Haren 74. Jochums, Jacob, remplaçant Jan Jochums, te Haren 77. Kloots, Otto, remplaçant Gerrit Geerts, te Haren 85. Bazuin, Arend, remplaçant Antman, Izak, te Groningen 89. Rummerink, Lucas, remplaçant Bakker, Jacob, te Haren 98. Ruuls, Christoffel 101. Wieringa, Ludewikes 125. Houwing, Hendrik, remplaçant Janssen, Marten Hendrik te Groningen 156. Schut, James 175. Kwant, Meindert 183. Koops, Jan, remplaçant Kwint, Willem, te Groningen 235. Boerema, Hindrik 236. Nijdam, Andries, remplaçant Benniks, J.J., te Groningen 292. Bakker, Derk 298. Kramer Harm. Op 30 april 1814 volgt een brief met als bijlage een overzicht van de personen, die op het appel hebben gemankeerd. Voor Haren waren dat: 36. Pathuis, Hindrik 40. Hendriks, Berend (archieff gemeente Haren, deel I, inventarisnummer 47). Ingekomen stukken gemeente Haren, 13 september 1817 Nominatieve staat van 8 personen behorende tot de nationale militie welke zich met verlof in de gemeente Haren bevinden: Jan Brink, boerenknecht te Onnen Hendrik Hendriks, boerenknecht te Haren Harm Hoving, geboren te Noordhorn, laatste verblijfplaats Noordlaren Jacob Nieuwland, timmersmanknecht, geboren te Rolde, laatste verblijfplaats Noordlaren Christoffer Ruuls, boerenknecht, geboren te Sappemeer Jans Schutte, molnenknecht te Noordlaren Evert Schut, boerenknecht te Haren Hindrik Sluirmann, boerenknecht te Haren (archieff gemeente Haren, deel I, inventarisnummer 50)
- Asse trouwt op woensdag 12 mei 1830 te Haren (huwelijksgetuigen waren Jan Antonie van Hemmen (zie VII-B), Arnoldus Jochums Alberts, Egbert Luitjes Pouwels (zie VI-G.2) en Roelf Roelofs Rademaker) met Roelfjen.
- Roelfjen Geerts Koerts, dochter van Geert Pieters Koerts en Aaltje Jans Berends. Roelfjen, wonende te Noordlaren (Wijk A Noordlaren 7), te Haren (Wijk B Haren 4A) en aldaar (Wijk B Haren 14), is geboren te Noordlaren, is gedoopt op zondag 3 juni 1798 aldaar, is overleden op zondag 6 september 1885 te Haren. Roelfjen werd 87 jaar, 3 maanden en 3 dagen.
- Jaapkin trouwt op zaterdag 3 juni 1865 te Gieten met Johannes.
- Johannes Wiegman. Johannes is geboren op zaterdag 24 juni 1826 te Veendam, is overleden op woensdag 14 februari 1866 te Gieten. Johannes werd 39 jaar, 7 maanden en 21 dagen.

- 31) Jaapkien trouwt op maandag 29 juli 1872 te Adorp met Sijtse.
- 32) Sijtse Jager, Sijtse, winkelier, is geboren op maandag 15 december 1817 te Aduard, is overleden op dinsdag 24 april 1900 te Adorp. Sijtse werd 82 jaar, 4 maanden en 9 dagen.
- 33) Trientje trouwt op zaterdag 19 april 1851 te Haren met Jan.
- 34) Jan trouwt op donderdag 13 augustus 1829 te Haren met Jantje.
- 35) Jantje van Loo, dochter van Jannes Jacobs van Loo en Aaltje Jans Kuipers. Jantje, wonende te Haren (Wijk E Hoornschedijk 15), is geboren aldaar, is gedoopt op zondag 23 mei 1802 aldaar, is overleden op dinsdag 9 april 1850 te Hoornschedijk. Jantje werd 47 jaar, 10 maanden en 17 dagen.
- 36) Jan Andries Nijdam, zoon van Andries Berends Nijdam en Jantien Jans Kuipers. Jan, arbeider en landbouwer, wonende te Haren (Wijk E Hoornschedijk 15), is geboren te Hoornschedijk, is gedoopt op zondag 19 december 1802 te Haren, is overleden op dinsdag 21 juni 1881 te Onnen. Jan werd 78 jaar, 6 maanden en 2 dagen. Brief aan GS dd 11 november 1841 Het behagde zijne Excellentie de Staatsraad Gouverneur dezer provincie bij appointement van de 25 oktober j.l. nr 1790 in onze handen te stellen een request van de gebroeders Nijdam, veerlieden aan de overvaart over het Hoornschediep, bestewen de gemeente Haren, en aldaar woonachtig, daarbij aanbiedende om over het Hoornschediep ter plaatse alwaar thans de overvaart geschiedt, eene draaibrug voor voetgangers te leggen, waarvan de tekening sub B bij dat request is gevoegd, onder de voorwaarde, dat aan hun het regt worde toegekend om daarop in de plaats van het thans betaald wordende overvaart, te mogen heffen een tol of overgangsgeld, overeenkomstig het tarief, mede sub C bij dat request overgelegd, ten einde wij daarop aan u zouden dienen van berigt en consideratiën. Daaraan bij deze wenshende te voldoen hebben wij de eer u te berigten, dat al het ten requeste aangevoerde geheel overeenkomstig de waarheid is, dat ons het verlangen der ingezetenen om een veiliger middel van overgang ter aangeduide plaatse en in voege, zoals bij het request wordt voorgesteld, van meer dan eene zijde is ter ooren gekomen, zodat wij ons verplicht hebben gevonden deswege de requestanten te verstaan en ter bekoming van inlichting met hen in overleg te treden. Van dat overleg is het door hun ingediend request het resultaat en wij verheugen ons in zooverre reeds in onze pogingen ter bevordering van het gemak en de veiligheid der publieke passage binnen de gemeente geslaagd te zijn. De wijze van overvaart tocht, zooals die thans geschiedt, geeft tot wezenlijk ongerijf en ongemak aanleiding, dewijl de stand van het water in het Hoornschediep dikwijls zoo hoog is, dat het maaiveld op de tekening met de letters van A tot B aangezeven, zich onder water bevindt en de passagiers, zooals ook ten requeste is vermeld, alsdan genoodzaakt zijn door het water te waden, gezweven nog van het bestaande gevaar bij vorst weder, wanneer het ijs niet is te vertrouwen evenwel de overvaart stremt en de reizigers door de omstandigheden gedrongen om het diep te passeren, door zich op het ijs te wagen hun leven, bij gebrek aan veiliger overgangsmiddel aan gevaar moeten blootstellen, zoodat dan ook in een tijdvak van omstreeks vier jaren twee lijken gevonden zijn, zonder dat men echter de juiste omstandigheden kent welke aanleiding tot het ongeluk dezer drekenlijken hebben gegeven. Wij kunnen dus niet anders dan het aanbod der requestanten aan u met al den aanranding die ons geoorloofd is bescheidenlijk aan te bevelen, dewijl wij de plaatsing van den bedoelden brug als eene weldaand in het algemeen en bijzonder voor zeer vele ingezetenen dezer gemeente beschouwen. Wat het tarief der te heffen tol of overgangsgeld op dien brug, onder C bij het adres overgelegd betreft, wij hebben de berekening daarvan, na aan de requestanten de meest mogelijke billijkheid te hebben aanbevolen, aan hun over gelaten en kunnen ons over het geheel daarmede wel verenigen, doch vernemen evenwel te moeten aanmerken, dat naar onze wijze van zien, de ingezetenen dezer gemeente, die het meeste belang bij en het meeste gerijf van dien brug zullen hebben, geene aanspraak op meerdere vrijstellingen kunnen maken dan zij tot hiertoe hebben genoten, omdat door de goedkeuring van dat tarief, waarin de ingezetenen mede begrepen zijn, geenszins eene nieuwe of verhoogende belasting op de passage voor voetgangers wordt gelegd, daar tocht, tijdens de requestanten hunnen woning hebben aangekocht, daaraan de overvaart sedert onheugelijke jaren was verbonden en zij dus ook daar mede zijn gecontinueerd, om van hen die overgezegt wenschten te worden, zoowel van de ingezetenen der gemeente als van anderen, te heffen de gelden bij het tarief sub A bij het request gevoegd, opgegeven, waarvan echter waren uitgesloten de bewoners der Hoornschedijk en de ambtenaren in de gemeente wonende, welke ambtshalve overgezegt moesten worden, zoodat wij dan ook de voorkeur zouden geven aan het concept tarief, waarbij wordt voorgesteld: - voor de passage van ieder persoon f.0,02 - voor de passage van ieder schip f.0,02 En daarbij te voegen de navolgende vrijstellingen: a. de bewoners van de Hoornschedijk b. de ambtenaren welke ambtshalve de brug moeten passeren c. kinderen beneden de tien jaren. Over welke vrijstellingen wij de gebroeders Nijdam hebben verstaan, die verklaard hebben daarin genoegen te nemen. De twee centen voor ieder schip voor het welk gedraaid moet worden, komt ons te gering voor, dan dat daarin eenig bezwaar zoude gelegen zijn. Maar het niet heeft kunnen worden opgespoord, dat het thans gegeven wordende overvaartgeld volgens het tarief A indertijd door de bevoegde magt is bepaald of toegestaan, is het ook niet bewezen kunnen worden, dat de requestanten daarop een erkend of uitsluitend regt hebben, het verkrijgen van zoodanig regt is dan ook als de grootste drijfveer tot het verzoek om de vorenbedoelde brug op hunne kosten te mogen daarstellen, te beschouwen, waarmede zij echter wat de vergoeding der kosten betreft, slecht zouden uitkomen, indien al de ingezetenen der gemeente van de betaling der tol waren uitgezonderd, te meer, omdat de na te noemen voorwaarden, welke aan het toestaan van der adressanten verzoek dienen verbonden te worden, nog al eenige kosten aan hen zullen veroorzaken. Eindelijk dat de brug, zooals die op de overgelegde tekening is gebracht, ons tot het doel, voor zooverre wij zulks kunnen beoordeelen, voldoende is voorgekomen. Wij hebben het verkieslijk geacht, dat het hek aan het vaste hoofd der brug aan de oostzijde van het diep werd geplaatst ten einde door hetzelfde te sluiten, voor de brug wordt afgedraaid, het onverhoeds in het water loopen van dien kant te voorkomen. Na u over een en ander om berigt te hebben meegedeeld, vermeenen wij nog in consideratie te moeten geven, zoo als wij alsmede de eer hebben bij deze te doen, dat ingeval het aanbod der requestanten, zooals wij hoopen mogt worden aangenomen, zulks geschiedt onder de navolgende voorwaarden, als a. dat die brug moet worden daargesteld onder toezigt van een ambtenaar van den Waterstaat welke u daartoe zullen aanwijzen; b. dat die brug ten allen tijde behoorlijk op kosten der requestanten zal moeten worden onderhouden; c. dat dezelve altijd wij geverfd zal moeten zijn en bij donker weder van een licht zal moeten zijn voorzien - en een ander voor zooverre sub b en c betreft tot genoegen van het plaatselijk bestuur en d. dat bij het niet nakomen van deze voorwaarden de requestanten zullen verbeuren eene boete ten voordeele van de gemeente, voor de eerste maal van f.3,-, voor de tweede maal van f.6,-, en dat voor de derde maal de concessie tot het heffen van der tol zal worden ingetrokken zonder dat daardoor de requestanten eenige aanspraak op schadevergoeding zullen kunnen maken. Onder overlegging van de aan ons toegezonden stukken vertrouwen wij aan het van ons verlangde bij deze te hebben voldaan. Het plaatselijk bestuur van Haren, R. de Sitter, R. Koops. (archief gemeente Haren, deel I, inventarisnummer 965) Notulen raadsvergadering, 17 september 1842 Door GS is aan Roelf en Jan Nijdam, veerlieden van de overvaart over het Hoornschediep, toestemming verleend om en draaibrug te plaatsen. De gemeente Haren moet het reglement voor de bediening en het onderhoud van de brug vaststellen (archief gemeente Haren, deel I, inventarisnummer 9). Verordening bij raadsbesluit van 17 september 1842 De gemeenteraad heeft bij besluit van 17 september 1842 het "Reglement op de bediening en het onderhoud der draaibrug over het Hoornsche diep, bestewen het dorp Haren" vastgesteld. En opdat niemand hiervan eenige onwetendheid zal kunnen voorwenden, zal deze worden afgekondigd en aangeplakt, ter plaatse waar zulk in deze gemeente te doen gebruikelijk is. Aldus gedaan te Haren den 6 oktober 1842. IN KOPIE AANWEZIG (archief gemeente Haren, deel I, inventarisnummer 965) Notulen raadsvergadering 30 augustus 1860 De voorzitter geeft kennis dat zich bij hem vervoegd hebben de personen D. van Dijken, J. Nijdam en G. Boer, bewoners aan de Hoornschedijk, de eerste in het belang van een kind zijner zuster, de beide laatste voor zich zelven, verzoekende dat de school aan den Hoornschedijk moge blijven bestaan en niet worde over gebracht naar Haren, omdat de toestand van het pad over den dijk naar Haren gedurende een gedeelte van het jaar voor kinderen onbruikbaar is. Werd besloten aan deze genoemde personen te berichten, dat de raad zal voorzien in de behoefte van een voor kinderen te allen tijde bruikbaar voetpad voor zoveel zulks mogelijk is, maar geene reden heeft gevonden op het besluit tot opheffing van de school aan den Hoornschedijk terug te komen. (archief gemeente Haren, deel I, inventarisnummer 13). Notulen raadsvergadering 31 juli 1862 Werd ter tafel gebracht proces verbaal der verklaring van de gebroeders R. en J. Nijdam te Hoornschedijk dd 5 juli 1862 houdende verklaring, dat

- zij niet in staat zijn het hun in eigendom toebehorende voetbrugje, gelegen over het Noord-Willemskanaal in het voetpad van Haren naar Paterswolde, welk brugje in onbruikbare staat is geraakt, te herstellen. Waarover gedeelbereerd. Werd besloten burgemeester en wethouders op te dragen naar middelen om te zien teneinde in het bestaande gemis van een brug over het Noord-Willemskanaal te voorzien en daarvoor in eene volgende vergadering rapport uit te brengen. (archief gemeente Haren, deel I, inventarisnummer 13). Notulen raadsvergadering 24 augustus 1862 Burgemeester en wethouders geven mededeling, dat zij ingevolge de kennisgeving van de broers R. en J. Nijdam van niet voornemens te zijn hunnen over het Noord-Willemskanaal gelegen voet-draaibrug - nu in onbruikbare staat - te herstellen, eene oproeping hebben gedaan van degenen, die genegen mochten zijn het bouwen van een nieuwe brug over het Noord-Willemskanaal in het voetpad van Haren naar Paterswolde voor eigen rekening te ondernemen. Dat ten gevolge dezer oproeping slechts een belanghebbende persoon zich heeft aangemeld, namelijk Sietze Nijdam aan den Hoornschedijk woonachtig, die verklaarde wel genegen te zijn de onderneming voor zijne rekening uit te voeren. Op het vernemen daarvan hebben de gebroeders R. en J. Nijdam zich echter bij het gemeentebestuur aangemeld, met te kennen geven, dat zij moeite deden om in staat te worden gesteld hun brug te herstellen en over weinige dagen in staat zullen zijn bepaald berigt te geven of zij hun voornemen alsnog uit te voeren. Dientengevolge is nog niet met zekerheid te bepalen wie dat in het vervolg de bedoelde brug zal daarstellen of herstellen. (archief gemeente Haren, deel I, inventarisnummer 13). Jan was eerder gehuwd (1) met Jantje van Loo.
- 37) Albert trouwt op zaterdag 12 mei 1838 te Haren met Grietien.
- 38) Grietien Willems Baving, dochter van Willem Jans Baving en Geessien Hinderiks. Grietien, wonende te Noordlaren (Wijk C Glimmen 10), te Haren (Wijk B Kromelboog 31), aldaar (Wijk B Kromelboog 46), aldaar (Wijk B Kromelboog 47) en aldaar, is geboren te Donderden, is gedoopt op zondag 1 februari 1801 te Vries, wonende Wijk B Kromelboog 47 te Haren, is overleden op zaterdag 26 juli 1862 aldaar. Grietien werd 61 jaar, 5 maanden en 25 dagen.
- 39) Johanna trouwt (kerk) op zondag 7 november 1802 te Haren of trouwt (kerk) op zondag 10 oktober 1802 te Slochteren met Steffen.
- 40) Steffen trouwt op zaterdag 11 november 1815 te Ten Boer of trouwt op zaterdag 11 november 1815 aldaar met Jantje.
- 41) Jantje Geerts Oosterveld. Jantje is geboren in 1790 te Harkstede of is geboren in 1790 aldaar, is overleden op zaterdag 12 juli 1845 te Garmerwolde of is overleden op zaterdag 12 juli 1845 aldaar. Jantje werd 55 jaar.
- 42) Steffen Hindriks Rook ook genaamd Steffen Hindriks Roek en Stephanus Hindriks. Steffen, landbouwer, wonende te Haren (Wijk A Haren 9), is geboren te Slochteren, is gedoopt op maandag 13 augustus 1770 te Kleinmeer, is overleden op woensdag 25 december 1844 te Garmerwolde. Steffen werd 74 jaar, 4 maanden en 12 dagen. Is in 1812 boer te Haren. Zal kort na het overlijden van zijn eerste vrouw uit Haren vertrokken zijn, want hij komt niet meer voor in het militieregister. Ontvangst diaconie te Haren 1 augustus 1806 Een kind van Steffen Hindriks begraven: f.1,35 (Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7). Jantje Hendriks stukken gemeente Haren, 20 april 1812 Het stuk betreft een conventie tussen Cornelis Bolhuis en Steffen Hendriks (Rook). De conventie wordt opgesteld een dag na het overlijden van Johanna Hendriks (Mulder). Johanna was eerder getrouwd met Hindrik Willems Takens. Uit dat laatste huwelijk zijn zes kinderen geboren. De voogden over deze kinderen: Tako Willems Takens, Willem Eising en Roelf Koops zijn ook betrokken bij de conventie. De conventie bestaat uit twee punten. De inhoud van het eerste punt van de conventie is mij niet goed duidelijk. In ieder geval heeft de afspraak betrekking op de boerderij (Haren A9), die Steffen huurt van Cornelis Bolhuis. Het tweede punt betreft, dat van de door Steffen Hendriks met rogge bezaaide landen een derde zal blijven staan ten voordele van Cornelis Bolhuis met uitzondering van twee akkers op de Luizeberg, waarvan de rogge geheel bijfist ten voordele van Steffen Hendriks als huurder. (archief gemeente Haren, deel I, inventarisnummer 45). Steffen was later gehuwd (2) met Jantje Geerts Oosterveld.
- 43) Lucas trouwt (kerk) op zondag 10 mei 1801 te Haren met Woltertje.
- 44) Woltertje Klaasen de Groeve, dochter van Klaas de Groeve en Hinderkjen Wolters. Woltertje is gedoopt op zondag 23 november 1777 te Haren, is begraven op zondag 8 april 1804 aldaar. Woltertje werd 26 jaar, 4 maanden en 16 dagen. Ontvangst diaconie te Haren 30 april 1804 Lukas Hendriks zijn vrouw Wolterdina Klasens begraven: f.9,75 Voor het laken: f.1,50 Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7).
- 45) Pieter trouwt op donderdag 14 oktober 1869 te Haren met Hinderika.
- 46) Hinderika Eising, dochter van Albert Eising en Aaltje Kloots (VII-F.6). Hinderika, wonende te Haren (Wijk A Haren 18), is geboren op woensdag 14 juni 1837 te Onnen, is overleden op maandag 3 februari 1919 te Haren. Hinderika werd 81 jaar, 7 maanden en 20 dagen.
- 47) Lammert trouwt (kerk) op maandag 22 november 1773 te Groningen met Margien.
- 48) Margien Tonnis. Margien is geboren in 1740 (OS), is overleden in 1785 (OS). Margien werd 45 jaar.
- 49) Geert trouwt op donderdag 15 juli 1841 te Groningen met Hinderkje.
- 50) Hinderkje Montezan. Hinderkje is geboren op zondag 9 april 1809 te Groningen, is overleden op maandag 7 mei 1883 aldaar. Hinderkje werd 74 jaar en 28 dagen.
- 51) Geesje trouwt (kerk) op zondag 14 april 1811 te Haren met Aldert.
- 52) Aldert Takens, zoon van Jans Takens en Gepke Hindriks. Aldert, arbeider, wonende te Haren (Wijk B Haren 16) en aldaar (Wijk C Onnen 21), is geboren aldaar, is gedoopt op zondag 18 juli 1790 aldaar, is overleden op zaterdag 28 november 1812 17.00 uur aldaar in de cichoreifabriek van Pieter Pieters., is als overleden aangegeven op maandag 30 november 1812 aldaar (aangeveer overlijden was Jan Kamps; getuige aangifte overlijden was Wigcher Alders Buiringa). Aldert werd 22 jaar, 4 maanden en 10 dagen.
- 53) Jan trouwt (kerk) op maandag 26 december 1763 te Haren met Egbertje.
- 54) Egbertje trouwt (kerk) op zondag 12 mei 1748 te Haren met Albert.
- 55) Albert Koops Jans, zoon van Jan Geerts en Grietje Alberts. Albert is geboren te Glimmen, is gedoopt op zondag 28 november 1723 te Noordlaren, is overleden voor donderdag 12 december 1765. Albert werd hoogstens 42 jaar en 14 dagen. Voogdstijling 12 december 1765 Harm Geerts te Gasselte zweert aan als voormoeder over de twee minderjarige kinderen van wijlen Albert Jans bij Egbertje Geerts in echte verwet. Jacob Jans te Glimmen wordt sibbevoegd en Roelf Jans te Haren vreemde voogd. (Groninger Archieven, Toegang 730, inventarisnummer 1494).
- 56) Egbertje Geerts. Egbertje is gedoopt op zondag 1 december 1720 te Gasselte, is begraven op vrijdag 6 december 1765 te Onnen. Egbertje werd 45 jaar en 5 dagen. Ontvangst diaconie te Haren 6 december 1765 Jan Brinks vrouw van Onnen begraven: f.1,61 (Groninger Archieven, Toegang 240, inventarisnummer 7). Egbertje was eerder gehuwd (1) met Albert Koops Jans.
- 57) Jan trouwt (kerk) op donderdag 15 mei 1806 te Meeden met Tjaduwe.
- 58) Tjaduwe Christiaans. Tjaduwe is geboren te Eexta, is gedoopt op zondag 31 augustus 1760, is overleden op woensdag 11 februari 1846 te Meeden. Tjaduwe werd 85 jaar, 5 maanden en 11 dagen. Weduwe van Eppo Jacobs en van Nanno Jans.
- 59) Corneelste trouwt op vrijdag 19 november 1813 te Dalen met Hindrik.
- 60) Hindrik Johannes Punt. Hindrik is geboren in 1792 te Noordwolde, is overleden op woensdag 16 september 1818 te Havelte. Hindrik werd 26 jaar.
- 61) Corneelste trouwt op donderdag 24 april 1828 te Haren met Adolf.
- 62) Adolf trouwt op zaterdag 19 mei 1810 te Haren met Catharina.
- 63) Catharina Carels Bodenrijder. Catharina is geboren op zondag 23 oktober 1785 te Obergum, is overleden op zondag 5 november 1826 te Glimmen. Catharina werd 41 jaar en 13 dagen.
- 64) Adolf Folkers Eisses, zoon van Folkert Eisses en Hillegien Jans Adolfs. Adolf, arbeider en landbouwer, wonende te Haren (Wijk C Onnen 27), is gedoopt op zondag 29 juli 1781 aldaar, is overleden op dinsdag 22 januari 1850 aldaar. Adolf werd 68 jaar, 5 maanden en 24 dagen. Is in 1814 boerenarbeider op De Pol. Woot in 1830 met zijn tweede vrouw en twee kinderen uit het eerste huwelijk op het adres Haren Wijk C Nr 27 Onnen. Brief 3 januari 1828 aan de burgemeester van Winsum In deze gemeente woont een persoon Adolf Eisses, welke een zoon heeft genaamd Folkert, doch zijn vader weet niet of hij van dit jaar in de ligting van de Nationale Militie valt al dan niet. Aangezien de voornoemde persoon in uw gemeente is geboren, neem ik de vrijheid mij tot u te wenden met het verzoek om mij een attest van geboorte ten behoeve van de Nationale Militie van den voornoemden jongeling te doen geworden. De naam van de vader is Adolf Eisses en van de moeder Catharina Carels. (archief gemeente Haren, deel I, inventarisnummer 104) Adolf was eerder gehuwd (1) met Catharina Carels Bodenrijder.

Index

- Aalders**
Jantjen VII-L.
- Aalderts**
Engeltje VI-C.
- Aaldriks**
Grietien V-E, *8.
- Abbring**
Aaltien V-E; Aaltje V-E; Derkien VII-B; Dirkje Egberts VII-B; Grietje IV-D.1; Jan IV-D, IV-D.3; Jeije II-A; Luitje IV-D; Margrietjen VII-B; Remina V-D; Willem II-A.
- Abels**
Gesien VII-A.8, VII-L.1.
- Adolfs**
Hillegien Jans *62; Hindrik Jans VII-D.4; Jan VII-D.4; Lucas Hindriks VII-D.4, VII-D.9.
- Albartus**
Aaltien VII-A.6; Derk VII-A.6, VII-N; Geerd VII-A.4, *15, *24; Geert VII-A.4; Geesje VII-A.6; Jan VII-A.6.
- Albers**
Gesijna VI-F.4, VII-K.
- Alberts**
Arnoldus Jochums VII-E.2, *27; Geesjen VI-A.6; Grietje *55; Lammert *20, *21.
- Alefs**
Geesje VII-B.5, VII-B.7.
- Andries**
Geert VII-B.8.
- Ansing**
Warner VI-F.5.
- Anthoni**
Jannes VI-A.7.
- Anthonie**
Aaltjen VI-A.5; Jan VI-A.1, VI-A.2.
- Antonie**
Jantien VII-A.
- Antonij**
Trientien VI-A.6.
- Bakker**
Annechien VII-B.8; Derk VII-A.6, VII-A.9; Egbert Derks Jans VII-B; Grietje VII-B.8; Jan Luijches Egberts VII-A.9; Siebentje Ennes VII-M.3; Simon Simons VII-B.8.
- Baving**
Grietien Willems VII-D.9, *38; Willem Jans *38.
- Bazuin**
Aaltje Lammerts VII-H.2; Jan Arends VII-C.3; Marchien Jans VII-C.3.
- Been**
Geertien VII-E.4; Jan Roelfs VII-E.4.
- Beerta**
Okkien VII-D.8.
- Bentum**
Hinderkien VII-D.7.
- Berends**
Aaltje Jans *28; Berend VII-D.5; Gretien VII-F.1; Hendrik VII-D; Hindrik VII-D.5, VII-H.3.
- Berg, van den**
Hermannus VII-D.10.
- Bierling**
Geessien Jans VII-C, VII-F.1.
- Blok**
Geertien Matthijs VII-B.2.
- Boddeveld**
Jan Jacobs VI-F.5.
- Bodenrijder**
Catharina Carels *63, *64.
- Boekeren, van**
Christoffer VII-A.7.
- Boer, de**
Martje Jans VII-M.5.
- Bolhuis**
Albert VII-N; Cornelis Luite VII-J.1; Ebo VII-F.2; Geert VII-B.5; Gesijn VII-F.2; Gezijn Louwes VII-C.2; Louwe Harms VII-C.2; Luite VII-J.1.
- Bolhuis, van**
Jannes VII-O.4, VII-O.5.
- Bon, van**
Janna VII-C.4.
- Bonder**
Harm Alberts VII-K.3.
- Bongaard, van den**
Peter II-A.5.
- Brink**
Abel Jans VII-A.10; Beerent VII-L.2; Harmannus VII-A.6, VII-L.1; Jan Berends VII-L; Jan VII-L.1; Lucas Abels VII-A.10; Roelf Jans VII-L.1; Roelf Jans VII-A, VII-A.8.
- Brouwer**
Fennechien Hindriks VII-D.4.
- Buining**
Geert Jans *14; Trientje VI-F.5, *14.
- Buiringa**
Wigcher Alders *52.
- Buningh**
Trijntje *14.
- Christiaans**
Tjaduwe VII-M, *58.
- Cornelis**
Aaltje VI-G.
- Cornelius**
Jan VII-B.5, VII-B.7.
- Dalen, van**
Anna Jans VII-B.3.
- Dam, van**
Roelf Jans VI-F.5, VII-O.2, VII-O.3; Tijbegien Klaassens VII-D.10.
- Derks**
Egbertien VII-E.2; Grietje VII-J.2; Margien *20.
- Dijk, van**
Jacob Pieters VII-M.1.
- Dooren, van**
Nicolaas VII-B.8.
- Douwes**
Geert Jans VII-K.7.
- Ebbinge**
Egberdien VII-B.4.
- Edskes**
Riemen IV-D.
- Egberts**
Peter III-A.
- Eggens**
Jan Eggens VII-E.6.
- Eising**
Aaltje Alberts VII-J; Albert VI-D, VII-F.6, *46; Engelina VII-F.8, VII-G.3; Fokje Willems VII-F.1; Greetjen VI-D.3; Grietien VII-F.4; Hendrik VII-F.7; Hinderika VII-G.3, *46; Jan VII-F.5; Leentien Willems VII-F.3; Willem VI-C, VII-E, VII-F, VII-F.1, VII-F.2, VII-F.5, VII-H, VII-I.
- Eisses**
Adolf Folkers VII-N, *62; Folkert *62; Jan Folkert VII-D.6; Kars VII-D.6.
- Eissing**
Aaltje Willems VII-F.9.
- Eissinghe**
Willem VI-D.
- Elders**
Albert Jans VII-B.8; Jaapkien VII-B.8.
- Eleveld**
Cornelis VII-C.1; Jantien Cornelis VII-C.1.
- Elfrink**
Hendrik II-A.2.
- Ellens**
Harmannus VII-A.6.
- Emmen**
Henrina VI-F.5.
- Engberts**
Roelfien VII-A.3.
- Ensingh**
Pieter VII-F.9.
- Essen, van**
Aaltje Jans VII-M.1; Hindrik Jans VII-M.5; Jan Jans VII-M.4; Jan Meinderts VII-M; Meindert Jans VII-M.3; Roelf Jans Meinderts VII-M.2.
- Everts**
Hinderkien VII-D.2; Jacob Bolhuis VII-B.8; Jans VI-A.
- Fokkens**
Hindrik V-A.
- Fokkes**
Anje *15, *16.
- Folkers**
Jantien Geerts VII-J.1.
- Folkerts**
Take VI-C.
- Geerds**
Jan V-C, VI-E.
- Geers**
Roelfje VI-A.6.
- Geerts**
Egbertje VII-L, *54; Jan *55.

- Geestman**
Jan VI-B.5.
- Gelmers**
Gelmer VII-B.4; Jeichien VII-B.4.
- Gosens**
Harmen II-A.7.
- Groen**
Steven VII-F.9.
- Groeneveld**
Korneliske VII-C.5.
- Groeve, de**
Klaas VII-B.9, *44; Woltertje Klaasen VII-F.1, *44.
- Groot, de**
Jan Jans VII-K.7.
- Hamminga**
Jantien Boelens *26.
- Hanekamp**
Derckjen IV-B.4.
- Harmannus**
Abeltien VII-L.1.
- Harms**
Aaltien VII-A.4, *24; Aaltjen VII-B.3; Gabriel VI-G; Gerrit VII-B.5; Harm *24; Hindrik *6; Roelfien VII-B.5; Wernerus VI-F.5.
- Hassels**
Berend VII-E.2, VII-E.4; Jan VII-E.2.
- Haverding**
Hindrik VII-D.3.
- Haverdings**
Hendrik VII-D.1.
- Hebels**
Hindrik V-D.
- Heerens**
Iede II-B.
- Heerspink**
Margje Berends VII-B.8.
- Hekman**
Derk Jacobs VII-A.4; Elisabeth Derks VII-A.6; Hinderk Derks VII-A.4; Hinderk Derks VII-A.6, VII-A.7, VII-A.8; Jan Derks VII-H.3.
- Hemmen, van**
Antoni Hindriks VII-C.2; Antonie VII-B.2, VII-B.4, VII-B.5; Egbert VII-B.2, VII-B.3, VII-B.5, VII-B.8, VII-G.1; Geertje VII-G.1; Grietje VII-B.7; Hendrik Hindriks VII-C.1; Hinderk VII-B.6; Hindrik Antoni VII-C; Hindrik Antoni VI-A.6; Jan Antonie VII-B; Jan Hendriks VII-C.3; Jan Jans VII-B.5; Jan Antonie VI-A.6, VII-B.9, VII-G, *27; Jannes Hindriks VII-C.4; Jannes VII-B.8; Jantien VII-B.2; Kind VII-B.1; Lucas Hindriks VII-C.5; Trijntje VI-A.6; Willem VII-B.9.
- Hendriks**
Berend VII-B.5; Fennetien II-A.1; Harm VI-F.5; Hillechien VII-D.1; Jan VI-B; Jantje VII-G; N.N. VI-B.1; Niessien VII-B.5; Rolina *6.
- Henderiks**
Geessien *38.
- Hindriks**
Aaltien VII-D.5; Fockjen VI-D; Geert VI-B; Gepke *52; Hillechien VII-K; Hindrik VI-B, VII-K; Hindrikjen V-A, *4; Jantje VII-A.2; Leena VI-C; Leentje VI-C; Luijchijn *24; Marchijn VI-F; Pieter VII-H; Pietertien VII-D, *10; Rachel *20; Rolina V-E, VII-A, *6; Stephanus *40; Willemtien VII-K; Willemtje VII-K.
- Hoenderken**
Anna VII-C.4; Reinder Cluiving VII-C.4.
- Hofkamp**
Albert VII-J.2; Albert Lammerts VII-J.2; Lammert Klaassens VII-J; Leentje VII-J.1.
- Holtman**
Grietje VII-B.8.
- Homan**
Geesje Roelfs VII-K.7; Jantje VII-B.8; Roelf Geerts VII-K.7.
- Homans**
Aeltien I.
- Hooiveld**
Egbert VII-B.8.
- Horst**
Jacob Roelfs VII-H.1; Jan Jakobs VII-H.1.
- Houwing**
Janna Gabriels VI-G; Johanna VI-G.
- Huijbers**
Leentje V-A.
- Jacobs**
Jacobje VII-A.9; Janna VII-C.1.
- Jager**
Sijtse VII-B.8, *32.
- Jans**
Aaltien VII-A.4; Aaltijn VI-B.4; Aaltje VII-M; Albert Koops *55, *56; Antonie VI-A, VI-B.5; Beerta VI-G; Berent VII-L; Catarina V-A.2; Catharina VI-E; Geerd V-C.1; Geert Geerts V-C.3; Geertien V-B; Geessien VII-A.4; Heiltien VI-B; Hindrik VI-B.2, VI-B.3; Jantien V-C.2, VI-A, VI-B.5; Jantje VII-D; Lucas VII-D, *10; Meindert VII-M; Mentje *20; Roelf VI-A.6; Toontjen V-A.1; Willem V-C.6; Willemtien VI-B.5; Ziemijna V-C.4; Zwaantje VII-E.
- Jansens**
Aaltje VII-B.5; Adolf VII-B.7; Fokke V-A.
- Janssens**
Hillechijn VI-B.
- Jonge, de**
Corneelsje Jochums VII-N; Corneljsje Jochem VII-N.
- Kamps**
Jan *52.
- Karels**
Everdina Lodewijks VII-M.2.
- Klasens**
Tonzien VII-C.3.
- Kloosterhuis**
Geert Jans *24.
- Kloots**
Aaltje VII-F.6; Hindrik Roelfs VII-F.6.
- Koerts**
Geert Pieters *28; Roelfjen Geerts VII-B.2, *28.
- Kooi**
Hendrik Albers VII-H.
- Koops**
Roelf VII-D, VII-E.2, VII-G.2, VII-N, VII-O.
- Koster**
Jan VII-O.2, VII-O.4.
- Krans**
Berend VII-B.5.
- Kruimans**
Marchien IV-A.
- Kuipers**
Aaltje Jans VII-F.8, *35; Jantien Jans *34.
- Lamberts**
Annegien *2.
- Lammers**
Albert *20.
- Lammerts**
Klaas VII-J.
- Leffers**
Geertijn VI-B.5, *12.
- Leuningh**
Frerik Harms VII-D.7; Roelfien VII-D.7.
- Loo, van**
Jannes Jacobs *35; Jantje *35, *36.
- Lubbers**
Albertus VII-A.4.
- Lucas**
Gretien VI-D; Grietje *6; Lammegien VII-H.1.
- Luinge**
Roelfje VII-D.7.
- Lukas**
Roeleff VI-A.6; Roelf VI-A.6.
- Luninga**
Roelfje VII-D.7.
- Luurtsema**
Pieter Geerts VII-N.1.
- Mannes**
Abeltijn VII-L.1; Geert VII-A.8; Harmannes VII-A.8, VII-L.1; Hermannes VII-D.4; Klaas VII-A.8.
- Meintjes**
Marijke *20, *22.
- Middendorp**
Gerrit Jans VII-A.7.
- Montezan**
Hinderkje VII-J.1, *50.
- Mulder**
Arent Jurjens *10; Engeltien Harms VII-J.2; Harms Harms VII-J.2; Hindrik Lammerts VII-E; Johanna Hendriks VII-E.
- Muntjes**
Marijke *20.
- Nieboer**
Annegjen Roelofs VII-L; Roelf VII-K.1.
- Niebuir**
Reimina Roelofs VI-F.5; Willem VII-K.2.
- Nienhuijs**
Aaltje Peters V-A; Grietien Peters V-C; Peter Jacob IV-C; Pieter V-B.1.
- Nieuwenhuijs**
Jacob V-B.
- Nieuwenhuis**
Aaltje Peters V-A.
- Nieuwmeijer**

Egbertien Geerts VII-K.7.

Nijboer
Aaltjen Albers VII-D.9; Albert VII-K.4; Geertien VII-K.6; Gesien VII-K.5; Hindrik VII-K.7; Hindrik Roelfs VII-K; Marchien Hindriks VII-K.3; Marchijn VII-K.3; Willem VII-K.2.

Nijbuir
Anna Roelfs VII-M; Hinderikus Roelfs VI-F.4; Hindrik Alberts VI-F; Jan VI-F.2; Johanna Roelfs VI-F.6; Roeleff Hindriks VI-F.

Nijdam
Andries Berends *34; Jan Andries VII-D.8, *34.

Norg, van
Pieter Jans VII-B.5.

Offeringa
Geertje Kornelis VII-F.2.

Ogterop
Jantje VII-K.2.

Oosterveld
Aaltje VII-D.6; Annechien Lukas VII-H; Asse VII-B.2, VII-O.5; Elsie Hindriks VII-C; Fennechien VII-D.5; Fennechien Jans VII-D.5; Geesje VII-A.6; Heiltje Jans VII-D.3; Hinderk Lucas VII-C, VII-F.1; Hinderk Lucas VI-A.6, VII-F.1; Hindrik VII-D.8; Jan Hendriks VII-A.6, VII-H.3; Jan Lucas VII-D, VII-D.2; Jan Hendriks VII-F.1; Jan Lucas VI-B.5, VII-D, VII-D.4; Jantje Geerts *41, *42; Jantje VII-D.10; Johanna Lucas VI-A.6, VII-O, *10; Johanna VII-D.9; Lucas Hindriks VII-F.1; Lucas VII-D, VII-D.7; Lucas Hindriks VII-E.2; Otte Asses VII-B.2; Pieter VII-H.3; Pietertje VII-D.1; Willempje VII-D.4.

Ottens
Henderica VII-F.6.

Pastoor
Geertje Jans VII-G; Harm Jans VII-G; Hindrik VII-G; Jan VII-G.

Pathuis
Jan VI-C, VI-F.5, VII-A.5.

Pauwels
Aaltien VII-A.4; Aaltje VII-O; Antonij VII-A.5; Catharina VII-A.7; Egbert Hendriks VII-A.1; Egbert V-E; Elsie VII-N.1; Freerk VII-N, VII-N.1; Grietien VII-A.9; Henricus VII-A, VII-A.6, VII-A.7, VII-A.8; Hindrik Egberts VII-A; Hindrik Egberts VII-A.5; Janna Hindriks VII-A.10; Jantjen VII-A.2; Luite Abbring VI-G.7; Luitje VI-G; Marchien VI-G.8; N.N. V-E; Pieter Egberts VII-F.8; Pieter VII-G.3; Roelf VII-F.8; Rolina VII-A.8.

Peulinga
Albertje Kars VII-D.6.

Pieters
Fennechien VII-H; Grietien IV-A, *2; Harm VII-B.3; Jantien Jans VII-A.6, VII-H.3.

Poelma
Jantien VII-H.2; Lammert Jans VII-H.2.

Pootholt
Jan Gerrits VII-O.2, VII-O.3.

Popken
Hindrik Jans VI-B.

Pot
Grietje Freriks VI-G.

Pouwels
Aaltien VI-G.4; Beerta Luitjes VI-G.3; Egbert Luitjes VI-G.2; Egbert Luitjes VII-B.2, VII-N, VII-O.3, *27; Kind VI-G.1; Luitje Egberts VI-G.

Prosmann
Petronella VII-O.1.

Punt
Hindrik Johannes VII-N, *60.

Raad Kruiger, de
Johannes VII-D.10.

Rademaker
Roelf Roelofs VI-A.6, VII-O, *27.

Reitsma
Harm Luitjes VI-G.3.

Riesinga
Margrieta Pieters IV-A.

Riesz, von
Jacob *15; Johan Heinrich *15, *17.

Ringels
Ariaen Caspers IV-B.1; Caspar IV-B; Geesjen IV-B.5; Henricus IV-B.3; Jan IV-B.2; Willem IV-B.4.

Roek
Steffen Hindriks *40.

Roeleffs
Annechien VI-F.

Roelefs
Lukas VI-A.6.

Roelfs
Freerk VI-G; Grietje VI-F.4, VII-A.1; Willemtien VII-K.

Roelofs
Roeleff VI-A.6.

Roek

Steffen Hindriks VII-E, *40.

Rummerink
Johannes VI-F.5.

Ruuls
Christoffer VII-A.6, *26; Jan Stoffer *15, *26.

Ruur
Stoffer *26.

Santen, van
Reinder Hinderks VII-K.7.

Schnuck
Geert Jans VII-A.1, *19.

Schoonals
Heilletien IV-B.2.

Schut
Willem Everts VII-A.6.

Sesselaar
Trientje Willems VII-D.8; Willem Arnoldus VII-D.8.

Sluiter
Geesje Lucas VII-A.10; Jan Lukas VII-D.4.

Sluurman
Albert VII-D.9; Jan Jans VII-D.9.

Smeenge
Geert VII-O.4.

Smid
Roelf Hinderks VII-D.4.

Smit
Grietje Hindriks VII-D.2; Hendrik VII-D.2.

Spaling
Jan VII-A.2.

Spilger
Geert VII-J.1; Michiel VII-J.1.

Staal
Hindrik IV-A, IV-A.1; Pieter IV-A.2; Sicco IV-A.

Stappen, van der
Aaltien IV-B; Andries II-A; Arentien II-A.2; Bauwe II-A.5; Fennetien II-B.3; Haijo II-B.4; Herman II-B.2; Hilletien II-B.1; Johan I; Luitien II-A.3; Luitje III-B.4; Marregien IV-B.2, IV-B.4, IV-D; Marretien II-A.7; Niesjen III-A; Peter II-B; Steven II-A.1; Tobias II-B.5; Trintien IV-B.2, IV-B.4, IV-C; Wessel II-B.6; Willem III-B, III-B.5.

Stel
Geert Jans VI-A.6; Geert VII-O.1; Geert Jans VII-O, *10; Grietje Jans VII-O.3; Jan Geerts VI-A.6, VII-N, VII-N.1, VII-O, VII-O.2, VII-O.3, VII-O.4, VII-O.5; Jan Jans VI-A.6; Jan VI-A.6, VII-A.7, VII-E.2; Johanna VII-O.4; Luitje VII-O.2, VII-O.5.

Stock
Carel Nicolaas VI-E; Susanna VI-E.1.

Takens
Aaltje VII-E.6; Aldert VII-K.7, *52; Annechien VII-H.3; Engelina Willems VII-F, VII-I; Folkert Willems VII-H; Folkert Willems VII-H.3; Hindrik VII-E.4; Hindrik Willems VII-E; Jan VII-G.2; Jans *52; Kind VI-C.1, VI-C.2, VI-C.3; Leentien VII-E.1, VII-H.1; Leentje VII-G.3; Pieter VII-G, VII-G.2, VII-H, VII-H.2; Swaantje VII-E.2; Take Willems VI-C, VI-C.7, VII-E, VII-G; Tako VI-C.5, VII-E.5; Talje Willems VI-C.7; Willem VI-C, VII-E.3, VII-E.4, VII-G.1.

Thiesen
Willemtje VI-B.

Tonnis
Beerent Conraats VII-F.1; Coenraad VII-F.1; Margien VII-J, *48.

Tuinman
Roelof VII-D.4.

Tummeln
Christine Sophie *15.

Uchterup
Jantien VII-K.2.

Vedder
Hendrik Harms VII-D.10; Hendrik Harms VII-D.10; Jacob VII-D.10.

Veldman
Gerrit VII-H; Jan VII-F.5.

Venema
Ettje Jurjens VII-M.3.

Vijfschaft
Jaapken Hindriks VII-E.4.

Vorenkamp
Derkje Egberts VII-F.2; Egbert Geerds VII-F.2.

Vos
Annegien Harmannus VII-A.1; Grietje VII-B.8; Harmannus Pieters VII-A.1; Jelke Roelfs VII-N.1; Pieter Cornelis *2; Roelf Roelfs VII-B.8; Roelf Roelfs VII-B.8.

Vries, de
Jan Folkerts VII-B.8, VII-N.

Vrieze, de
Marchien Jans VII-N.

Westerhof
Roelf Jans VII-F.3.

Wiegman
Johannes VII-B.8, *30.

Wiersum
Liefke Roelfs VII-C.3.

Wilde, de
Jan Tonnijns V-A.

Willems
Roelof VI-F.4, VII-K.

Wit, de
Lammechien Jans *14.

Wolde, van
Harmtien Hindriks VII-F.2.

Woldring
Hendrik Jans VII-D.1, VII-D.4; Hendrik VII-D.1; Jan Jans VII-D.1.

Wolf
Geesjen Roeleffs VII-J.

Wolters
Hinderkien *44.

Zuidema
Egbertje Jans VII-C.2.

zonder achternaam
Bauwe I; Gretien III-B; Jacobje II-A.3; Lammert Aberts *20; Nese II-A; Onbekend *8, *14.

* verwijzing naar noot.